ZAKON

O PRIVREDNIM DRUŠTVIMA

("Sl. glasnik RS", br. 36/2011, 99/2011, 83/2014 - dr. zakon, 5/2015, 44/2018, 95/2018, 91/2019 i 109/2021)

Deo prvi
OSNOVNE ODREDBE

PREDMET ZAKONA

Član 1

Ovim zakonom uređuje se pravni položaj privrednih društava i drugih oblika organizovanja u skladu sa ovim zakonom, a naročito njihovo osnivanje, upravljanje, statusne promene, promene pravne forme, prestanak i druga pitanja od značaja za njihov položaj, kao i pravni položaj preduzetnika.

Odredbe ovog zakona primenjuju se i na oblike obavljanja privredne delatnosti koji su osnovani i posluju u skladu sa posebnim zakonom, osim ako je tim zakonom drugačije propisano.

1. Osnovni pojmovi

Pojam privrednog društva

Član 2

Privredno društvo (u daljem tekstu: društvo) je pravno lice koje obavlja delatnost u cilju sticanja dobiti.

Sticanje svojstva pravnog lica

Član 3

Društvo stiče svojstvo pravnog lica registracijom u Registar privrednih subjekata u skladu sa zakonom kojim se uređuje registracija (u daljem tekstu: zakon o registraciji).

Delatnosti

Član 4

Društvo ima pretežnu delatnost, koja se registruje u skladu sa zakonom o registraciji, a može obavljati i sve druge delatnosti koje nisu zakonom zabranjene nezavisno od toga da li su određene osnivačkim aktom, odnosno statutom.

Posebnim zakonom može se usloviti registracija ili obavljanje određene delatnosti izdavanjem prethodnog odobrenja, saglasnosti ili drugog akta nadležnog organa.

Odluku o promeni pretežne delatnosti donosi skupština društva, ortaci, odnosno komplementari.

Registracija

Član 5

Registracija društava i preduzetnika, odnosno registracija podataka i dokumenata propisanih ovim zakonom obavlja se u skladu sa zakonom o registraciji.

Dejstvo registracije prema trećim licima

Član 6

Treća lica koja se u pravnom prometu pouzdaju u registrovane podatke ne mogu snositi štetne pravne posledice proistekle iz netačno registrovanih podataka.

Smatra se da su treća lica upoznata sa registrovanim podacima počev od narednog dana od dana objavljivanja registracije tih podataka u skladu sa zakonom o registraciji.

Treća lica mogu dokazivati da je za njih bilo nemoguće da se tokom perioda od 15 dana od dana objavljivanja registrovanih podataka upoznaju sa tim podacima.

Društvo može dokazivati da su treća lica bila upoznata ili su morala biti upoznata sa dokumentima društva i podacima o društvu i pre njihove registracije u skladu sa zakonom o registraciji.

Mesna nadležnost suda

Član 7

U parničnim i vanparničnim postupcima pokrenutim u slučajevima predviđenim ovim zakonom, kao i u sporovima koji proizlaze iz ovog zakona, nadležan je sud određen zakonom kojim se uređuje nadležnost sudova prema sedištu privrednog društva ili preduzetnika, odnosno prema mestu poslovanja ogranka stranog pravnog lica, osim ako je ovim zakonom predviđena mesna nadležnost drugog suda.

Pravne forme

Član 8

Pravne forme društva su:

1) ortačko društvo;

2) komanditno društvo;

3) društvo s ograničenom odgovornošću;

4) akcionarsko društvo.

Članovi društva

Član 9

Lica koja osnivaju društvo i lica koja mu naknadno pristupe su:

1) u ortačkom društvu - ortaci;

2) u komanditnom društvu - komplementari i komanditori;

3) u društvu s ograničenom odgovornošću - članovi društva s ograničenom odgovornošću;

4) u akcionarskom društvu - akcionari.

Zajednički naziv za lica iz stava 1. ovog člana je član društva.

Član društva može biti fizičko i pravno lice.

Ortaci, komplementari, komanditori i članovi društva s ograničenom odgovornošću i podaci o njima, registruju se u skladu sa zakonom o registraciji, a akcionari u skladu sa zakonom kojim se uređuje tržište kapitala.

Podaci o licima koja se registruju

Član 9a

Podaci o licima za koje po ovom zakonu postoji obaveza registracije, a koji se registruju u skladu sa zakonom o registraciji su:

1) za domaće fizičko lice - lično ime, pol i jedinstveni matični broj građana;

2) za stranca - lično ime, pol, broj pasoša i država izdavanja, odnosno evidencijski broj za stranca, odnosno broj lične karte stranca i zemlja izdavanja;

3) za domaće pravno lice - poslovno ime, adresa sedišta i matični broj;

4) za strano pravno lice - poslovno ime, adresa sedišta, broj pod kojim se to pravno lice vodi u matičnom registru i država u kojoj je to lice registrovano.

Vreme trajanja društva

Član 10

Društvo se može osnovati na određeno ili neodređeno vreme.

Smatra se da je društvo osnovano na neodređeno vreme ako osnivačkim aktom, odnosno statutom nije drugačije određeno.

Ako osnivačkim aktom odnosno statutom nije drugačije određeno, društvo koje je osnovano na određeno vreme može produžiti vreme trajanja društva ili nastaviti poslovanje kao

društvo osnovano na neodređeno vreme ako do isteka vremena na koje je osnovano, odnosno do okončanja postupka likvidacije u skladu sa ovim zakonom:

1) u slučaju ortačkog društva i komanditnog društva o tome odluku donesu svi ortaci, odnosno komplementari jednoglasno i ta odluka bude u istom roku registrovana u skladu sa zakonom o registraciji;

2) u slučaju društva s ograničenom odgovornošću o tome odluku donese skupština dvotrećinskom većinom glasova svih članova društva i ta odluka bude u istom roku registrovana u skladu sa zakonom o registraciji;

3) u slučaju akcionarskog društva o tome odluku donosi skupština tročetvrtinskom većinom glasova prisutnih akcionara i ta odluka bude u istom roku registrovana u skladu sa zakonom o registraciji.

2. Osnivački akt, statut i ugovori u vezi sa društvom

Osnivački akt i statut

Član 11

Osnivački akt je konstitutivni akt društva koji ima formu odluke o osnivanju ako društvo osniva jedno lice ili ugovora o osnivanju ako društvo osniva više lica.

Prilikom osnivanja društva, potpisi na osnivačkom aktu overavaju se u skladu sa zakonom kojim se uređuje overa potpisa, s tim da overu potpisa, ako je reč o elektronskom dokumentu, zamenjuje kvalifikovani elektronski potpis članova društva, osim ako to nije u suprotnosti sa propisima kojima se uređuje promet nepokretnosti.

Overu potpisa na osnivačkom aktu, ako je reč o digitalizovanom dokumentu, može da zameni kvalifikovani elektronski potpis, odnosno kvalifikovani elektronski pečat lica koje je ovlašćeno za overu potpisa, rukopisa i prepisa u skladu sa zakonom kojim se uređuje overa potpisa, rukopisa i prepisa.

Lice iz stava 3. ovog člana utvrđuje identitet potpisnika dokumenta koji se digitalizuje, u skladu sa zakonom kojim se uređuje overa potpisa, rukopisa i prepisa.

U ortačkom društvu, komanditnom društvu i društvu s ograničenom odgovornošću osnivačkim aktom se uređuje upravljanje društvom i druga pitanja u skladu sa ovim zakonom za svaku pojedinu pravnu formu društva.

Akcionarsko društvo pored osnivačkog akta ima i statut kojim se uređuje upravljanje društvom i druga pitanja u skladu sa ovim zakonom, ako posebnim zakonom nije drugačije propisano.

Lice koje naknadno pristupi društvu osnivački akt društva, odnosno statut društva obavezuje od dana sticanja svojstva člana društva u skladu sa ovim zakonom.

Osnivački akt i statut sačinjavaju se u pisanoj formi i registruju se u skladu sa zakonom o registraciji.

Ako su osnivački akt i statut sačinjeni kao elektronski, odnosno digitalizovani dokument registruju se u elektronskom obliku, u skladu sa zakonom o registraciji.

Izmene osnivačkog akta i statuta

Član 12

Osnivački akt ortačkog društva, komanditnog društva i društva s ograničenom odgovornošću menja se odlukom ortaka, komanditora i komplementara, odnosno skupštine, u skladu sa ovim zakonom.

Odluku iz stava 1. ovog člana potpisuju članovi društva koji su za nju glasali, a ta odluka overava se u skladu sa članom 11. st. 2. i 3. ovog zakona, ako je to predviđeno osnivačkim aktom i ako je ta obaveza registrovana u skladu sa zakonom o registraciji.

Osnivački akt akcionarskog društva ne menja se.

Statut akcionarskog društva menja se odlukom skupštine, u skladu sa odredbama ovog zakona.

Zakonski zastupnik društva je u obavezi da nakon svake izmene osnivačkog akta, odnosno statuta sačini i potpiše prečišćeni tekst tih dokumenata.

Izmene osnivačkog akta i statuta, kao i prečišćeni tekstovi tih dokumenata nakon svake takve izmene, registruju se u skladu sa zakonom o registraciji.

Ništavost osnivačkog akta

Član 13

Osnivački akt ništav je ako:

1) nema formu propisanu ovim zakonom ili

2) je delatnost društva koja se navodi u osnivačkom aktu suprotna prinudnim propisima ili javnom poretku ili

3) ne sadrži odredbe o poslovnom imenu društva, ulozima članova, iznosu osnovnog kapitala ili pretežnoj delatnosti društva ili

4) su svi potpisnici, u trenutku zaključenja osnivačkog akta, bili pravno ili poslovno nesposobni.

Osim iz razloga propisanih u stavu 1. ovog člana, osnivački akt ne može se oglasiti ništavim po drugom osnovu.

Postupak za utvrđenje i dejstvo ništavosti

Član 14

Ništavost osnivačkog akta utvrđuje nadležni sud.

Ako razlozi ništavosti ne budu otklonjeni do zaključenja glavne rasprave, sud će presudom utvrditi ništavost osnivačkog akta.

Ako je privredno društvo registrovano, presudu kojom se utvrđuje ništavost osnivačkog akta društva sud po pravnosnažnosti dostavlja registru privrednih subjekata, radi registracije i pokretanja postupka prinudne likvidacije društva u skladu sa ovim zakonom.

Ništavost osnivačkog akta društva nema dejstvo na pravne poslove društva sa savesnim trećim licima.

Komanditori, članovi društva s ograničenom odgovornošću i akcionari dužni su da uplate, odnosno unesu upisani kapital i izvrše druge obaveze preuzete prema društvu, u meri u kojoj je to potrebno radi izmirenja obaveza društva prema savesnim trećim licima.

Ortaci i komplementari odgovaraju solidarno i neograničeno za obaveze društva prema savesnim trećim licima.

Ugovori u vezi sa društvom

Član 15

Član društva može zaključiti ugovor u pisanoj formi sa jednim ili više članova istog društva, kojim se regulišu pitanja od značaja za njihove međusobne odnose u vezi sa društvom.

Ugovor iz stava 1. ovog člana proizvodi dejstvo isključivo između članova društva koji su ga zaključili.

Ugovor iz stava 1. ovog člana u slučaju ortačkog društva naziva se ugovor ortaka, u slučaju komanditnog društva i društva s ograničenom odgovornošću ugovor članova, a u slučaju akcionarskog društva ugovor akcionara.

Povraćaj troškova u vezi sa osnivanjem društva

Član 16

Društvo može članovima izvršiti povraćaj troškova u vezi sa osnivanjem društva isključivo ako je to predviđeno osnivačkim aktom ili statutom.

U slučaju iz stava 1. ovog člana osnivačkim aktom ili statutom se mora odrediti ili proceniti iznos tih troškova.

3. Odgovornost za obaveze društva

Odgovornost članova

Član 17

Članovi društva odgovaraju za obaveze društva u skladu sa odredbama ovog zakona koje uređuju pojedine pravne forme društva, kao i u slučajevima iz člana 18. i člana 548. ovog zakona.

Probijanje pravne ličnosti

Član 18

Komanditor, član društva s ograničenom odgovornošću i akcionar, kao i zakonski zastupnik tog lica ako je ono poslovno nesposobno fizičko lice, koji zloupotrebi pravilo o ograničenoj odgovornosti odgovara za obaveze društva.

Smatraće se da postoji zloupotreba iz stava 1. ovog člana naročito ako to lice:

1) upotrebi društvo za postizanje cilja koji mu je inače zabranjen;

2) koristi imovinu društva ili njome raspolaže kao da je njegova lična imovina;

3) koristi društvo ili njegovu imovinu u cilju oštećenja poverilaca društva;

4) radi sticanja koristi za sebe ili treća lica umanji imovinu društva, iako je znalo ili moralo znati da društvo neće moći da izvršava svoje obaveze.

Poverilac društva može podneti tužbu protiv lica iz stava 1. ovog člana nadležnom sudu prema sedištu društva u roku od šest meseci od dana saznanja za zloupotrebu, a najkasnije u roku od pet godina od dana zloupotrebe.

U slučaju da potraživanje poverioca iz stava 3. ovog člana nije dospelo u trenutku saznanja za zloupotrebu, rok od šest meseci počinje da teče od dana dospeća potraživanja.

4. Sedište društva i prijem pošte

Sedište

Član 19

Sedište društva je mesto i adresa na teritoriji Republike Srbije iz koga se upravlja poslovanjem društva i koje je kao takvo određeno osnivačkim aktom, statutom ili odlukom skupštine, odnosno odlukom ortaka ili komplementara.

Odluku o promeni sedišta donosi skupština, ako osnivačkim aktom, odnosno statutom nije drugačije određeno.

Adresa sedišta društva podrazumeva grad, opštinu, naseljeno mesto, ulicu ili trg, kućni broj, sprat i broj stana, u skladu sa propisima kojima se uređuje teritorijalna organizacija.

Adresa sedišta društva registruje se u skladu sa zakonom o registraciji.

Zainteresovano lice može tužbom nadležnom sudu da zahteva brisanje registrovane adrese sedišta društva, ako lice koje ima pravo svojine nije dozvolilo upotrebu prostora na kojem je adresa sedišta za vršenje upravljanja poslovanjem društva.

Na zahtev lica koje je podnelo tužbu za brisanje registrovane adrese sedišta registruje se zabeležba spora u skladu sa zakonom o registraciji.

Postupak po tužbi iz stava 5. ovog člana je hitan.

Presudu kojom se nalaže brisanje registrovane adrese sedišta društva sud po pravnosnažnosti dostavlja registru privrednih subjekata radi registracije.

Ako društvo u roku od 30 dana od dana pravnosnažnosti presude iz stava 8. ovog člana ne registruje novu adresu sedišta, registar privrednih subjekata po službenoj dužnosti pokreće postupak prinudne likvidacije tog društva.

Dostavljanje i adresa za prijem pošte

Član 20

Dostavljanje se vrši na adresu sedišta društva.

Društvo može da ima posebnu adresu za prijem poštanskih pošiljki na teritoriji Republike Srbije, koja se registruje u skladu sa zakonom o registraciji.

Ako društvo ima posebnu adresu za prijem poštanskih pošiljki, dostavljanje se vrši na tu adresu, umesto na adresu sedišta društva.

Ako je dostava pismena društvu na adresu za prijem pošte, odnosno na adresu sedišta društva ako društvo nema registrovanu adresu za prijem pošte, putem preporučene pošiljke u smislu zakona kojim se uređuju poštanske usluge bila bezuspešna, smatraće se da je dostava te pošiljke uredno izvršena istekom roka od osam dana od dana drugog slanja te pošiljke, pod uslovom da je između ta dva slanja proteklo najmanje 15 dana.

Dostava pismena u sudskom, upravnom, poreskom i drugim postupcima vrši se u skladu sa posebnim zakonima.

Adresa za prijem elektronske pošte

Član 21

Društvo je dužno da ima adresu za prijem elektronske pošte, koja se registruje u skladu sa zakonom o registraciji, kao i da se registruje kao korisnik usluga elektronske uprave, u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronska uprava.

Dostavljanje elektronskog dokumenta društvu ili preduzetniku vrši se u skladu sa zakonom kojim se uređuju elektronski dokument, elektronska identifikacija i usluge od poverenja u elektronskom poslovanju, odnosno zakonom kojim se uređuje elektronska uprava kada se dostava vrši u Jedinstveni elektronski sandučić na portalu eUprava, osim ako je posebnim zakonom drugačije propisano.

5. Poslovno ime

Poslovno ime

Član 22

Privredno društvo posluje i učestvuje u pravnom prometu pod poslovnim imenom koje je registrovalo u skladu sa zakonom o registraciji.

Poslovno ime obavezno sadrži naziv, pravnu formu i mesto u kome je sedište društva.

Naziv je karakteristični deo poslovnog imena po kome se to društvo razlikuje od drugih društava.

Pravna forma se u poslovnom imenu označava na sledeći način:

1) za ortačko društvo: "ortačko društvo" ili skraćenicom "o.d." ili "od".

2) za komanditno društvo: "komanditno društvo" ili skraćenicom "k.d." ili "kd".

3) za društvo s ograničenom odgovornošću: "društvo s ograničenom odgovornošću" ili skraćenicom "d.o.o." ili "doo".

4) za akcionarsko društvo: "akcionarsko društvo" ili skraćenicom "a.d." ili "ad".

Uz poslovno ime privrednog društva u postupku likvidacije dodaje se oznaka "u likvidaciji".

Uz poslovno ime privrednog društva u postupku prinudne likvidacije dodaje se oznaka "u prinudnoj likvidaciji".

Poslovno ime može da sadrži i opis predmeta poslovanja društva.

Poslovno ime sadrži i druge elemente ako je to propisano zakonom.

Odluku o poslovnom imenu donosi skupština, ortaci, odnosno komplementari.

Skraćeno poslovno ime

Član 23

Društvo može u poslovanju, pored poslovnog imena, da koristi i skraćeno poslovno ime, pod istim uslovima pod kojima koristi poslovno ime.

Skraćeno poslovno ime obavezno sadrži naziv i pravnu formu i registruje se u skladu sa zakonom o registraciji.

Ako se naziv, odnosno opis predmeta poslovanja iz člana 22. stav 7. ovog zakona, sastoji iz više reči, skraćeno poslovno ime može da sadrži akronime reči iz naziva i opisa predmeta poslovanja tako da ti akronimi ne smeju biti istovetni nazivu drugog društva niti izazivati zabludu o identitetu sa drugim društvom.

Jezik i pismo poslovnog imena društva

Član 24

Poslovno ime društva je na srpskom jeziku, na ćiriličkom ili latiničkom pismu.

Izuzetno, naziv društva može biti na stranom jeziku ili može da sadrži pojedine strane reči ili karaktere, na latiničkom pismu engleskog jezika, kao i arapske ili rimske brojeve.

Društvo može u poslovanju koristiti prevod poslovnog imena ili prevod skraćenog poslovnog imena na jeziku nacionalne manjine ili stranom jeziku, pri čemu se naziv ne prevodi.

Prevod poslovnog imena iz stava 3. ovog člana registruje se u skladu sa zakonom o registraciji.

Upotreba poslovnog imena, pečata i drugih podataka u dokumentima

Član 25

Poslovna pisma i drugi dokumenti društva, uključujući i one u elektronskoj formi, koji su upućeni trećim licima sadrže poslovno ili skraćeno poslovno ime, sedište, adresu za prijem pošte ako se razlikuje od sedišta, matični broj i poreski identifikacioni broj društva.

Društvo može uz poslovno ime da upotrebljava grb, zastavu, amblem, oznaku ili drugi simbol Republike Srbije ili strane države, domaće teritorijalne jedinice i autonomne pokrajine, međunarodne organizacije, uz saglasnost nadležnog organa te države, domaće teritorijalne jedinice i autonomne pokrajine ili međunarodne organizacije.

Posebnim propisom ne može se društvu uvesti obaveza upotrebe pečata u poslovnim pismima i drugim dokumentima društva.

Prilikom zaključivanja pravnih poslova, odnosno preduzimanja pravnih radnji od strane društva, sudovi, državni organi, organizacije i lica koja vrše javna ovlašćenja, kao i druga pravna lica, ne mogu isticati primedbe u pogledu nekorišćenja pečata, niti se iste mogu isticati kao razlog za poništaj, raskid, odnosno nepunovažnost zaključenog pravnog posla, odnosno preduzete pravne radnje, čak i u slučaju kada je internim aktima društva propisano da društvo ima i koristi pečat u poslovanju.

Društvo ne može isticati prema trećim savesnim licima nedostatke u pogledu forme poslovnih pisama i drugih dokumenata propisane ovim članom.

Ograničenja prenosa i korišćenja naziva

Član 26

Naziv društva ne može se preneti na drugo društvo, osim kao posledica statusne promene u kojoj taj naziv preuzima društvo sticalac od društva prenosioca koje statusnom promenom prestaje da postoji.

Ako pravno lice član privrednog društva čiji je naziv sadržan u nazivu društva prestane da bude član tog društva, naziv tog društva može nastaviti da sadrži taj naziv samo uz saglasnost tog lica.

Ograničenja u pogledu poslovnog imena

Član 27

Poslovno ime društva ne može biti takvo da:

1) vređa javni moral;

2) može izazvati zabludu u pogledu pravne forme društva;

3) može izazvati zabludu u pogledu pretežne delatnosti društva.

Poslovno ime koje ne ispunjava uslove iz stava 1. ovog člana ne može se registrovati u registru privrednih subjekata.

U slučaju povrede odredbe iz stava 1. tačka 1) ovog člana republički javni pravobranilac može tužbom nadležnom sudu protiv društva koje vrši tu povredu (u daljem tekstu: društvo prekršilac) zahtevati promenu naziva društva prekršioca.

Postupak po tužbi iz stava 3. ovog člana je hitan.

Presudu kojom se nalaže promena naziva društva prekršioca sud po pravnosnažnosti dostavlja registru privrednih subjekata radi registracije.

Ako društvo prekršilac u roku od 30 dana od pravnosnažnosti presude iz stava 5. ovog člana ne izvrši promenu naziva, registar privrednih subjekata po službenoj dužnosti pokreće postupak prinudne likvidacije društva prekršioca.

Zaštita naziva društva

Član 28

Naziv društva ne sme biti istovetan nazivu drugog društva.

Naziv društva mora se razlikovati od naziva drugog društva tako da ne izaziva zabludu o identitetu sa drugim društvom.

U slučaju povrede odredaba st. 1. i 2. ovog člana zainteresovano lice može tužbom protiv društva koje vrši tu povredu (u daljem tekstu: društvo prekršilac) zahtevati:

1) promenu naziva društva prekršioca i/ili

2) naknadu nastale štete.

Tužba iz stava 3. ovog člana može se podneti u roku od tri godine od dana registracije naziva društva prekršioca u skladu sa zakonom o registraciji.

Postupak po tužbi iz stava 3. ovog člana je hitan.

Presudu kojom se nalaže promena naziva društva prekršioca sud po pravnosnažnosti dostavlja registru privrednih subjekata radi registracije.

Ako društvo prekršilac u roku od 30 dana od pravnosnažnosti presude iz stava 6. ovog člana ne izvrši promenu naziva, registar privrednih subjekata po službenoj dužnosti pokreće postupak prinudne likvidacije društva prekršioca.

Odredbe ovog člana ne utiču na prava zainteresovanog lica iz stava 3. ovog člana po osnovu propisa o nelojalnoj konkurenciji i propisa o zaštiti intelektualne svojine.

Ograničenja korišćenja nacionalnih ili službenih imena i znakova

Član 29

Poslovno ime društva može da sadrži reč "Srbija", reč koja predstavlja naziv teritorijalne jedinice ili autonomne pokrajine Republike Srbije, izvedenice ovih reči, uključujući i sve oblike koji asociraju na te reči, kao i međunarodno priznatu troslovnu oznaku Republike Srbije "SRB", uz prethodnu saglasnost nadležnog organa, u skladu sa zakonom.

Poslovno ime društva može da sadrži naziv strane države ili međunarodne organizacije, uz saglasnost nadležnog organa te države ili međunarodne organizacije.

Odredbe st. 1. i 2. ovog člana odnose se i na nazive na stranom jeziku, kao i na pridevske oblike istih.

Izuzetno od st. 1. i 2. ovog člana, saglasnost nije potrebna ako poslovno ime osnivača sadrži naziv te države, domaće teritorijalne jedinice i autonomne pokrajine ili međunarodne organizacije.

Na zahtev države, domaće teritorijalne jedinice i autonomne pokrajine ili međunarodne organizacije čiji je naziv sastavni deo poslovnog imena društva, u registru privrednih subjekata izvršiće se brisanje njenog naziva iz poslovnog imena društva.

Ograničenja korišćenja ličnih imena

Član 30

Poslovno ime društva može da sadrži lično ime fizičkog lica uz njegovu saglasnost, a ako je to lice umrlo uz saglasnost njegovih zakonskih naslednika.

Ako član privrednog društva čije je lično ime sadržano u nazivu društva prestane da bude član tog društva, naziv tog društva može nastaviti da sadrži to lično ime samo uz saglasnost tog lica, a ako je to lice umrlo uz saglasnost njegovih zakonskih naslednika.

U slučaju povrede odredbe st. 1. i 2. ovog člana, fizičko lice, a ako je to lice umrlo njegovi zakonski naslednici, ostvaruju zaštitu u skladu sa članom 28. ovog zakona.

Bez obzira na postojanje saglasnosti iz stava 1. ovog člana, ako društvo svojim poslovanjem ili na drugi način povređuje čast i ugled lica čije je ime uneto u njegovo poslovno ime, to lice, a ako je to lice umrlo njegovi zakonski naslednici, može tužbom nadležnom sudu da zahteva brisanje njegovog imena iz poslovnog imena društva i naknadu eventualne štete koja mu je pričinjena.

6. Zastupanje i zastupnici

6.1. Zastupnici

Zakonski (statutarni) zastupnici društva

Član 31

Zakonski (statutarni) zastupnici društva u smislu ovog zakona su lica koja su ovim zakonom kao takva određena za svaki pojedini oblik društva.

Zakonski zastupnik društva može biti fizičko lice ili društvo registrovano u Republici Srbiji.

Društvo koje ima funkciju zakonskog zastupnika, tu funkciju vrši preko svog zakonskog zastupnika koji je fizičko lice ili fizičkog lica koje je za to ovlašćeno posebnim punomoćjem izdatim u pisanoj formi.

Zakonski zastupnici društva i lica iz stava 3. ovog člana registruju se u skladu sa zakonom o registraciji.

Ostali zastupnici

Član 32

Osim zakonskih zastupnika, zastupnici društva u smislu ovog zakona su i lica koja su aktom ili odlukom nadležnog organa društva ovlašćena da zastupaju društvo i kao takva registrovana u skladu sa zakonom o registraciji.

Ako društvo u kontinuitetu prihvata da neko lice postupa kao zastupnik na način kojim treća lica dovodi u uverenje da ima pravo na zastupanje, smatraće se da je društvo konkludentno to lice ovlastilo na zastupanje, osim ako društvo ne dokaže da je treće lice znalo ili moralo znati za nepostojanje ovlašćenja za zastupanje tog lica.

Ograničenja ovlašćenja zastupnika

Član 33

Zastupnik je dužan da postupa u skladu sa ograničenjima svojih ovlašćenja koja su utvrđena

aktima društva ili odlukama nadležnih organa društva.

Ograničenja ovlašćenja zastupnika ne mogu se isticati prema trećim licima.

Izuzetno od stava 2. ovog člana, ograničenja ovlašćenja zastupnika u vidu zajedničkog zastupanja, odnosno obaveznog supotpisa mogu se isticati prema trećim licima, ako su registrovana u skladu sa zakonom o registraciji.

Punomoćnici po zaposlenju

Član 34

Lica koja kao zaposleni u društvu rade na poslovima čije obavljanje u redovnom poslovanju uključuje i zaključenje ili ispunjenje određenih ugovora ili preduzimanje drugih pravnih radnji, ovlašćena su da kao punomoćnici društva zaključuju i ispunjavaju te ugovore, odnosno preduzimaju te pravne radnje u granicama poslova na kojima rade bez posebnog punomoćja.

Pod pojmom zaposlenog u smislu ovog zakona smatra se fizičko lice koje je u radnom odnosu u društvu, kao i lice koje nije u radnom odnosu u društvu, ako obavlja funkciju u društvu.

6.2. Prokura

Pojam prokure

Član 35

Prokura je poslovno punomoćje kojim društvo ovlašćuje jedno ili više fizičkih lica (u daljem tekstu: prokurista) da u njegovo ime i za njegov račun zaključuju pravne poslove i preduzimaju druge pravne radnje.

Izuzetno, prokura se može izdati i samo za ogranak društva.

Prokura je neprenosiva i prokurista ne može dati punomoćje za zastupanje drugom licu.

Izdavanje prokure

Član 36

Prokura se izdaje odlukom svih ortaka, odnosno komplementara, direktora, odbora direktora ili izvršnog odbora, ako osnivačkim aktom, odnosno statutom nije drugačije određeno.

Prokurista se registruje u skladu sa zakonom o registraciji.

Vrste prokure

Član 37

Prokura može biti pojedinačna ili zajednička prokura.

Ako je prokura izdata za dva ili više lica bez naznake da se radi o zajedničkoj prokuri, svaki prokurista postupa samostalno.

Ako je prokura izdata kao zajednička prokura, pravni poslovi koje zaključuju ili pravne radnje koje preduzimaju prokuristi punovažni su uz izričitu saglasnost svih prokurista, osim ako je u prokuri navedeno da je za punovažnost dovoljna saglasnost tačno određenog broja prokurista.

Saglasnost iz stava 3. ovog člana može biti data kao prethodna ili naknadna.

Izjava volje ili pravna radnja učinjena prema jednom prokuristi ima pravno dejstvo kao da je učinjena prema svim prokuristima.

Ograničenja prokure

Član 38

Prokurista ne može bez posebnog ovlašćenja da:

1) zaključuje pravne poslove i preduzima pravne radnje u vezi sa sticanjem, otuđenjem ili opterećenjem nepokretnosti i udela i akcija koje društvo poseduje u drugim pravnim licima;

2) preuzima menične obaveze i obaveze jemstva;

3) zaključuje ugovore o zajmu i kreditu;

4) zastupa društvo u sudskim postupcima ili pred arbitražom.

Ograničenja prokure koja nisu izričito predviđena ovim zakonom nemaju dejstvo prema trećim licima.

Izuzetno od stava 2. ovog člana, dozvoljeno je ograničiti ovlašćenja prokuriste supotpisom zakonskog zastupnika društva.

Opoziv i otkaz prokure

Član 39

Društvo može opozvati prokuru u svako doba.

Društvo ne može da se odrekne prava da opozove prokuru, niti se to pravo na bilo koji način može ograničiti ili usloviti.

Prokurista može otkazati prokuru u svako doba, uz obavezu da u narednih 30 dana računajući od dana dostave otkaza društvu zaključuje pravne poslove i preduzima druge pravne radnje ako je to potrebno radi izbegavanja nastanka štete za društvo.

Prokura preduzetnika

Član 40

Preduzetnik izdaje prokuru lično i ne može preneti ovlašćenje za izdavanje prokure na drugo lice.

6.3. Odgovornost i ograničenja za zastupnike, punomoćnike po zaposlenju i prokuriste

Prekoračenje ovlašćenja

Član 41

Zastupnik društva, punomoćnik po zaposlenju i prokurista odgovaraju za štetu koju nanesu društvu prekoračenjem granica svojih ovlašćenja.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, lica iz stava 1. ovog člana ne odgovaraju za štetu ako su postupala u skladu sa odlukom nadležnog organa društva, odnosno ako su njihove radnje naknadno odobrene od strane tog organa.

Ograničenja zaključenja ugovora u ime društva

Član 42

Zastupnik društva, punomoćnik po zaposlenju i prokurista ne može bez posebnog ovlašćenja nastupati kao druga ugovorna strana i sa društvom zaključivati ugovore u svoje ime i za svoj račun, u svoje ime a za račun drugog lica, niti u ime i za račun drugog lica.

Ovlašćenje iz stava 1. ovog člana daje se odlukom ortaka, komplementara, odnosno skupštine, osim ako je osnivačkim aktom, odnosno statutom drugačije određeno.

Ograničenje iz stava 1. ovog člana ne primenjuje se na zakonskog zastupnika koji je istovremeno i jedini član društva.

Potpisivanje

Član 43

Svaki zastupnik društva i prokurista prilikom potpisivanja dokumenata u ime društva dužan je da uz svoj potpis navede svoju funkciju u društvu.

Navođenje funkcije u skladu sa stavom 1. ovog zakona nije formalni uslov za validnost potpisanog dokumenta.

7. Imovina i kapital društva

7.1. Osnovni pojmovi

Imovina, neto imovina i osnovni kapital

Član 44

Imovinu društva u smislu ovog zakona čine stvari i prava u vlasništvu društva, kao i druga prava društva.

Neto imovina (kapital) društva u smislu ovog zakona jeste razlika između vrednosti imovine i obaveza društva.

Osnovni (registrovani) kapital društva je novčana vrednost upisanih uloga članova društva u društvo koja je registrovana u skladu sa zakonom o registraciji.

7.2. Ulozi u društvo

Vrste uloga

Član 45

Ulozi u društvo mogu da budu novčani i nenovčani i izražavaju se u dinarima.

Ako se uplata novčanog uloga vrši u stranoj valuti u skladu sa zakonom koji uređuje devizno poslovanje, dinarska protivvrednost uloga obračunava se po srednjem kursu Narodne banke Srbije na dan uplate uloga.

Nenovčani ulozi mogu biti u stvarima i pravima, ako ovim zakonom za pojedine forme društava nije drugačije određeno.

Nakon prodaje stečajnog dužnika kao pravnog lica u stečajnom postupku, vrednost osnovnog kapitala tog privrednog društva registruje se u visini iznosa plaćene kupoprodajne cene iz ugovora o prodaji stečajnog dužnika, a ulog kupca kao nenovčani ulog u osnovni kapital, u vrednosti plaćene kupoprodajne cene.

Ako bi vrednost osnovnog kapitala iz stava 4. ovog člana bila manja od vrednosti minimalnog osnovnog kapitala, vrednost osnovnog kapitala registruje se na vrednost minimalnog osnovnog kapitala koja je propisana za to društvo, a kupac je dužan da u osnovni kapital društva uplati nedostajući iznos do visine minimalnog osnovnog kapitala u roku od šest meseci od dana obustavljanja postupka stečaja.

Obaveza uplate, odnosno unosa uloga

Član 46

Lica koja su osnivačkim aktom ili na drugi način preuzela obavezu da uplate odnosno unesu u društvo određeni ulog odgovaraju društvu za izvršenje te obaveze i u obavezi su da naknade štetu koja je društvu prouzrokovana propuštanjem ili kašnjenjem izvršenja te obaveze.

Novčani i nenovčani ulog prilikom osnivanja društva ili povećanja osnovnog kapitala mora se uplatiti, odnosno uneti u roku određenom u osnivačkom aktu, odnosno odluci o povećanju kapitala, s tim da se taj rok računa od dana registracije osnivačkog akta, odnosno odluke o povećanju kapitala i ne može biti duži od:

1) u slučaju povećanja kapitala akcionarskog društva koje je javno društvo po osnovu uspešno izvršene javne ponude akcija, uz objavljivanje prospekta, u smislu zakona kojim se uređuje tržište kapitala (u daljem tekstu: javno akcionarsko društvo) novčanim ulogom putem javne ponude - odmah po okončanju roka za upis akcija, u skladu sa zakonom koji uređuje tržište kapitala, a u ostalim slučajevima dve godine;

2) pet godina za ostala društva osim u slučaju kada se akcije izdaju u postupku javne ponude u smislu zakona kojim se uređuje tržište kapitala kojom akcionarsko društvo postaje

javno akcionarsko društvo, kada se ulog mora uplatiti odmah po okončanju roka za upis akcija.

Društvo ne može da oslobodi lica iz stava 1. ovog člana obaveze da uplate, odnosno unesu ulog u društvo, osim u postupku smanjenja kapitala uz primenu odredaba člana 147a ovog zakona, odnosno člana 319. ovog zakona o zaštiti poverilaca.

Izuzetno od stava 3. ovog člana, odlukom ortaka, komplementara, odnosno skupštine, može se obaveza lica iz stava 1. ovog člana uz njegovu saglasnost zameniti drugom obavezom, i to:

1) obaveza na uplatu novčanog uloga u društvo obavezom na unos nenovčanog uloga iste vrednosti, osim u slučaju javne ponude akcija uz objavljivanje prospekta;

2) obaveza na unos nenovčanog uloga u društvo obavezom na uplatu novčanog uloga iste vrednosti;

3) obaveza na unos jednog nenovčanog uloga u društvo obavezom na unos drugog nenovčanog uloga iste vrednosti.

Odluka iz stava 4. ovog člana donosi se:

1) u slučaju ortačkog i komanditnog društva, jednoglasno od strane ortaka, odnosno komplementara, osim ako osnivačkim aktom nije drugačije propisano;

2) u slučaju društva s ograničenom odgovornošću, dvotrećinskom većinom glasova svih članova društva, osim ako je osnivačkim aktom određena veća većina;

3) u slučaju akcionarskog društva, tročetvrtinskom većinom glasova prisutnih akcionara, osim ako je statutom određena veća većina.

Posledice preuzimanja obaveze na uplatu, odnosno unos uloga

Član 47

Po osnovu preuzete obaveze lica iz člana 46. stav 1. ovog zakona stiču udeo u društvu, odnosno akcije društva.

Ulozi koji su uplaćeni, odnosno uneti u društvo postaju imovina društva.

Posledice neuplate, odnosno neunošenja uloga

Član 48

Osnivačkim aktom, odnosno statutom u slučaju akcionarskog društva može se predvideti i obaveza plaćanja ugovorne kazne za slučaj neblagovremenog izvršenja, odnosno neizvršenja obaveze iz člana 46. stav 1. ovog zakona kada je u pitanju nenovčani ulog.

U slučaju da član društva propusti da izvrši svoju obavezu iz člana 46. stav 1. ovog zakona, društvo može da ga pozove pisanim putem da tu obavezu izvrši u naknadnom roku koji ne može biti kraći od 30 dana od dana slanja tog poziva.

Izuzetno, javno akcionarsko društvo je dužno da uputi poziv iz stava 2. ovog člana u roku od 90 dana od dana isteka roka za izvršenje obaveze člana društva iz člana 46. stav 1. ovog zakona, ako kraći rok nije određen osnivačkim aktom, odnosno statutom.

Ako više članova društva nije izvršilo svoju obavezu iz člana 46. stav 1. ovog zakona, istovremeno im se dostavlja poziv iz stava 2. ovog člana kojim se određuje isti rok za izvršenje obaveze.

U pozivu iz stava 2. ovog člana društvo je u obavezi da upozori tog člana društva na posledice propuštanja da svoju obavezu izvrši i u tom naknadnom roku.

Društvo je dužno da poziv iz stava 2. ovog člana u roku od tri dana od dana slanja poziva objavi i na internet stranici registra privrednih subjekata, u trajanju najmanje jednakom dužini trajanja roka iz stava 2. ovog člana.

Ako član društva propusti da svoju obavezu izvrši i u naknadnom roku, društvo može doneti odluku o isključenju tog člana iz društva, odnosno u slučaju akcionarskog društva odluku o povlačenju i poništaju bez naknade akcija tog akcionara koje nisu uplaćene, odnosno za koje nije unet nenovčani ulog u društvo.

Javno akcionarsko društvo je u obavezi da donese odluku iz stava 7. ovog člana.

Odgovornost u slučaju prenosa udela, odnosno akcija

Član 49

U slučaju prenosa udela, odnosno akcija, prenosilac i sticalac odgovorni su solidarno prema društvu za obaveze prenosioca u vezi sa ulogom nastale do tog prenosa, u skladu sa odredbama ovog zakona za svaku pojedinu formu društva.

Prava društva iz stava 1. ovog člana ostvaruju se tužbom nadležnom sudu, koju osim društva mogu podneti i članovi društva koji poseduju ili predstavljaju najmanje 5% osnovnog kapitala društva.

Utvrđivanje vrednosti nenovčanog uloga

Član 50

Vrednost nenovčanog uloga utvrđuje se:

1) od strane jedinog člana društva ili sporazumno od strane svih članova društva;

2) putem procene, u skladu sa čl. 51. do 58. ovog zakona.

U javnim akcionarskim društvima vrednost nenovčanog uloga utvrđuje se isključivo putem procene u skladu sa čl. 51. do 58. ovog zakona.

Procena vrednosti nenovčanog uloga

Član 51

Vrednost nenovčanog uloga u društvo procenjuje ovlašćeni sudski veštak, revizor ili drugo stručno lice koje je od strane nadležnog državnog organa Republike Srbije ovlašćeno da vrši procene vrednosti određenih stvari ili prava.

Procenu iz stava 1. ovog člana može vršiti i privredno društvo koje ispunjava zakonom propisane uslove da vrši procene vrednosti stvari ili prava koja su predmet procene.

Procena vrednosti iz stava 1. ovog člana ne može biti starija od godinu dana od dana unosa nenovčanog uloga.

Procena vrednosti iz st. 1. do 3. ovog člana registruje se i objavljuje u skladu sa zakonom o registraciji.

Sadržaj procene vrednosti

Član 52

Procena vrednosti iz člana 51. ovog zakona sadrži naročito:

1) opis svake stvari odnosno prava koji čine nenovčani ulog;

2) korišćene metode procene;

3) izjavu da li je procenjena vrednost najmanje jednaka:

(1) nominalnoj vrednosti udela koji se stiču, u slučaju ortačkog društva, komanditnog društva i društva s ograničenom odgovornošću ili
(2) nominalnoj vrednosti akcija koje se stiču, odnosno računovodstvenoj vrednosti kod akcija bez nominalne vrednosti, uvećanoj za premiju koja se plaća za te akcije ako ona postoji, u slučaju akcionarskog društva.

Izbor procenitelja

Član 53

U slučaju procene vrednosti nenovčanog uloga prilikom osnivanja društva, lice iz člana 51. st. 1. ili 2. ovog zakona biraju sporazumno članovi društva, a u ostalim slučajevima to lice bira direktor, odbor direktora, odnosno nadzorni odbor ako je upravljanje društvom dvodomno, ako osnivačkim aktom, odnosno statutom nije drugačije određeno.

Izmenjene okolnosti

Član 54

U slučaju da su od dana vršenja procene iz člana 51. ovog zakona pa do momenta unošenja nenovčanog uloga u društvo nastupile okolnosti koje umanjuju vrednost tog nenovčanog uloga, društvo je u obavezi da pre unosa tog uloga izvrši novu procenu vrednosti u skladu sa čl. 51. do 53. ovog zakona.

U slučaju iz stava 1. ovog člana član društva koji unosi nenovčani ulog u obavezi je da društvu izvrši doplatu razlike u vrednosti u novcu u roku za unos nenovčanog uloga.

Prava članova društva ako nova procena nije izvršena

Član 55

Ako društvo ne postupi u skladu sa članom 54. ovog zakona, članovi društva koji su posedovali udele ili akcije koji predstavljaju najmanje 5% osnovnog kapitala društva na dan

donošenja odluke o upisu udela odnosno izdavanju akcija putem tog nenovčanog uloga imaju pravo da sve do njegovog unosa u društvo pisanim putem od društva zahtevaju da izvrši procenu vrednosti tog nenovčanog uloga u skladu sa čl. 51. do 53. ovog zakona, pod uslovom da i u trenutku podnošenja tog zahteva poseduju udele ili akcije koji predstavljaju najmanje 5% osnovnog kapitala društva.

Ako društvo ne postupi u skladu sa zahtevom iz stava 1. ovog člana u roku od 15 dana od dana prijema tog zahteva, članovi društva iz stava 1. ovog člana imaju pravo da zahtevaju da nadležni sud u vanparničnom postupku utvrdi vrednost predmetnog nenovčanog uloga.

Zahtev nadležnom sudu iz stava 2. ovog člana može da se podnese do isteka roka od 90 dana od dana unosa nenovčanog uloga u društvo.

Izuzetak od obaveze procene vrednosti nenovčanog uloga koji ne čine hartije od vrednosti i instrumenti tržišta novca

Član 56

Izuzetno od člana 51. ovog zakona, odbor direktora, odnosno nadzorni odbor ako je upravljanje društvom dvodomno, ili drugi organ određen osnivačkim aktom, odnosno statutom, može doneti odluku da se ne vrši procena vrednosti nenovčanog uloga koji ne čine hartije od vrednosti i instrumenti tržišta novca, ako se tržišna vrednost pojedinačnih stvari i prava koje čine nenovčani ulog može utvrditi iz godišnjih finansijskih izveštaja lica koje unosi ulog, pod uslovom da su ti izveštaji bili predmet revizije, sa pozitivnim mišljenjem revizora, za godinu koja prethodi godini u kojoj se unosi nenovčani ulog.

U slučaju da su od datuma finansijskih izveštaja iz stava 1. ovog člana pa do momenta unošenja nenovčanog uloga u društvo nastupile okolnosti koje značajno menjaju vrednost tog nenovčanog uloga, shodno će se primeniti član 54. ovog zakona.

Članovi društva nesaglasni sa odlukom o nevršenju procene vrednosti nenovčanog uloga iz stava 1. ovog člana, koji su posedovali udele ili akcije koji predstavljaju najmanje 5% osnovnog kapitala društva na dan donošenja odluke o upisu udela odnosno izdavanju akcija putem nenovčanog uloga imaju pravo da od društva odnosno nadležnog suda zahtevaju procenu vrednosti nenovčanog uloga shodnom primenom odredaba člana 55. ovog zakona.

Utvrđivanje vrednosti hartija od vrednosti i instrumenata tržišta novca

Član 57

Ako nenovčani ulog čine hartije od vrednosti ili instrumenti tržišta novca, vrednost tog uloga utvrđuje se najkasnije 60 dana pre dana unosa tog nenovčanog uloga u društvo.

Vrednost nenovčanog uloga iz stava 1. ovog člana utvrđuje se kao ponderisana prosečna cena tih hartija od vrednosti, odnosno instrumenata tržišta novca ostvarena na regulisanom tržištu, odnosno multilateralnoj trgovačkoj platformi u smislu zakona kojim se uređuje tržište kapitala, u periodu od šest meseci koji prethodi danu utvrđivanja ove vrednosti, pod uslovom da je u tom periodu ostvareni obim prometa hartija od vrednosti, odnosno instrumenata tržišta novca čija se vrednost utvrđuje, iznosio najmanje 0,5% njihovog ukupno izdatog broja i da se u istom periodu trgovalo više od 1/3 trgovačkih dana na mesečnom nivou.

Ako nisu ispunjeni uslovi iz stava 2. ovog člana ili ako su u periodu od dana utvrđivanja vrednosti iz stava 1. ovog člana do dana unosa nenovčanog uloga u društvo nastupile okolnosti koje značajno menjaju vrednost tog nenovčanog uloga, društvo je u obavezi da izvrši procenu njegove vrednosti u skladu sa članom 51. ovog zakona.

Ako društvo ne postupi u skladu sa stavom 3. ovog člana, članovi društva koji imaju udele ili akcije koji predstavljaju najmanje 5% osnovnog kapitala društva imaju pravo da do isteka roka od 90 dana od dana unosa nenovčanog uloga u društvo zahtevaju da nadležni sud u vanparničnom postupku utvrdi vrednost tog nenovčanog uloga.

Društvo može odlučiti da vrednost nenovčanog uloga iz stava 1. ovog člana utvrdi procenom u skladu sa članom 51. ovog zakona i kada su ispunjeni uslovi iz stava 2. ovog člana.

Obaveze društva ako procena vrednosti nenovčanog uloga nije vršena

Član 58

Ako po osnovu čl. 56. i 57. ovog zakona nije vršena procena vrednosti nenovčanog uloga, predsednik odbora direktora, odnosno nadzornog odbora ako je upravljanje društvom dvodomno, dužan je da izda potvrdu koja sadrži:

1) opis predmetnog nenovčanog uloga;

2) njegovu vrednost, način na koji je ta vrednost utvrđena i metode njene procene, ako je primenjivo;

3) izjavu da li je vrednost utvrđena primenom tih metoda najmanje jednaka ukupnoj nominalnoj, odnosno u odsustvu nominalne računovodstvenoj vrednosti uloga, odnosno akcija koje se stiču, uvećanoj za premiju koja se plaća za te akcije ako ona postoji; i

4) izjavu da nisu nastupile okolnosti koje značajno menjaju vrednost tog nenovčanog uloga.

Potvrda iz stava 1. ovog člana registruje se u skladu sa zakonom o registraciji.

Pobijanje sporazumno utvrđene vrednosti nenovčanog uloga

Član 59

Ako je vrednost nenovčanog uloga utvrđena sporazumno od strane članova društva u skladu sa članom 50. stav 1. tačka 1) ovog zakona, a društvo nije u mogućnosti da izmiruje svoje obaveze u redovnom toku poslovanja, poverilac društva ima pravo da zahteva da nadležni sud u vanparničnom postupku utvrdi vrednost nenovčanog uloga u vreme unošenja tog uloga.

Ako sud u postupku iz stava 1. ovog člana utvrdi da je vrednost nenovčanog uloga bila manja od sporazumno utvrđene, sud će naložiti članu društva koji je uneo taj nenovčani ulog da razliku do sporazumno utvrđene vrednosti tog uloga isplati društvu i da solidarno sa društvom snosi troškove sudskog postupka iz stava 1. ovog člana.

Član društva koji je uneo nenovčani ulog za koji je sporazumno utvrđena vrednost, snosi teret dokazivanja vrednosti tog nenovčanog uloga.

Zahtev nadležnom sudu iz stava 1. ovog člana ne može se podneti po isteku roka od pet godina od dana unosa nenovčanog uloga u društvo.

Zabrana povraćaja uloga

Član 60

Članovima društva ne može se izvršiti povraćaj uplaćenih, odnosno unetih uloga, niti im se može platiti kamata na ono što su uložili u društvo.

Plaćanje cene kod sticanja sopstvenih udela odnosno akcija, kao ni druga plaćanja članovima društva koja se vrše u skladu sa ovim zakonom, ne smatraju se vraćanjem uloga članovima društva.

8. Posebne dužnosti prema društvu

Lica koja imaju posebne dužnosti prema društvu

Član 61

Posebne dužnosti prema društvu imaju:

1) ortaci i komplementari;

2) članovi društva sa ograničenom odgovornošću koji poseduju značajno učešće u osnovnom kapitalu društva ili član društva sa ograničenom odgovornošću koji je kontrolni član društva u smislu člana 62. ovog zakona;

3) akcionari koji poseduju značajno učešće u osnovnom kapitalu društva ili akcionar koji je kontrolni akcionar društva u smislu člana 62. ovog zakona;

4) direktori, članovi nadzornog odbora, zastupnici i prokuristi;

5) likvidacioni upravnik.

Osnivačkim aktom odnosno statutom mogu se i druga lica odrediti kao lica koja imaju posebne dužnosti prema društvu.

Povezana lica

Član 62

Povezanim licem u smislu ovog zakona u odnosu na određeno fizičko lice smatra se:

1) njegov krvni srodnik u pravoj liniji, krvni srodnik u pobočnoj liniji zaključno sa trećim stepenom srodstva, supružnik i vanbračni partner ovih lica;

2) njegov supružnik i vanbračni partner i njihovi krvni srodnici zaključno sa prvim stepenom srodstva;

3) njegov usvojilac ili usvojenik, kao i potomci usvojenika;

4) druga lica koja sa tim licem žive u zajedničkom domaćinstvu.

Povezanim licem u smislu ovog zakona u odnosu na određeno pravno lice smatra se:

1) pravno lice u kojem to pravno lice poseduje značajno učešće u kapitalu, ili pravo da

takvo učešće stekne iz konvertibilnih obveznica, varanata, opcija i slično;

2) pravno lice u kojem je to pravno lice kontrolni član društva (kontrolisano društvo);

3) pravno lice koje je zajedno sa tim pravnim licem pod kontrolom trećeg lica;

4) lice koje u tom pravnom licu poseduje značajno učešće u kapitalu, ili pravo da takvo učešće stekne iz konvertibilnih obveznica, varanata, opcija i slično;

5) lice koje je kontrolni član tog pravnog lica;

6) lice koje je direktor, odnosno član organa upravljanja ili nadzora tog pravnog lica.

Značajno učešće u osnovnom kapitalu postoji ako jedno lice, samostalno ili sa drugim licima koja sa njim deluju zajedno, poseduje više od 25% prava glasa u društvu.

Većinsko učešće u osnovnom kapitalu postoji ako jedno lice, samostalno ili sa drugim licima koja sa njim deluju zajedno, poseduje više od 50% prava glasa u društvu.

Kontrola u smislu stava 2. ovog člana podrazumeva pravo ili mogućnost jednog lica, samostalno ili sa drugim licima koja sa njim zajednički deluju, da vrši kontrolni uticaj na poslovanje drugog lica putem učešća u osnovnom kapitalu, ugovora ili prava na imenovanje većine direktora, odnosno članova nadzornog odbora.

Smatra se da je određeno lice kontrolni član društva uvek kada to lice samostalno ili sa povezanim licima poseduje većinsko učešće u osnovnom kapitalu društva.

Zajedničko delovanje postoji kada dva ili više lica, na osnovu međusobnog izričitog ili prećutnog sporazuma, koriste glasačka prava u određenom licu ili preduzimaju druge radnje u cilju vršenja zajedničkog uticaja na upravljanje ili poslovanje tog lica.

8.1. Dužnost pažnje

Pojam

Član 63

Lica iz člana 61. stava 1. tač. 4) i 5) ovog zakona dužna su da u tom svojstvu izvršavaju svoje poslove savesno, sa pažnjom dobrog privrednika, i u razumnom uverenju da deluju u najboljem interesu društva.

Pod pažnjom dobrog privrednika u smislu stava 1. ovog člana podrazumeva se stepen pažnje sa kojom bi postupalo razumno pažljivo lice koje bi posedovalo znanje, veštine i iskustvo koje bi se osnovano moglo očekivati za obavljanje te dužnosti u društvu.

Ako lice iz člana 61. stav 1. tač. 4) do 5) poseduje određena specifična znanja, veštine ili iskustvo, prilikom ocene stepena pažnje uzeće se u obzir i ta znanja, veštine i iskustvo.

Smatra se da lica iz člana 61. stav 1. tač. 4) do 5) ovog zakona mogu da svoje postupanje zasnivaju i na informacijama i mišljenjima lica stručnih za odgovarajuću oblast, za koje razumno veruju da su u tom slučaju savesno postupala.

Lice iz člana 61. stav 1. tač. 4) do 5) koje dokaže da je postupalo u skladu sa ovim članom nije odgovorno za štetu koja iz takvog postupanja nastane za društvo.

Tužba zbog povrede dužnosti pažnje

Član 64

Društvo može podneti tužbu protiv lica iz člana 61. stav 1. tač. 4) do 5) ovog zakona za naknadu štete koju mu to lice prouzrokuje povredom dužnosti pažnje iz člana 63. ovog zakona.

8.2. Dužnost prijavljivanja poslova i radnji u kojima postoji lični interes

Pojam

Član 65

Lice iz člana 61. ovog zakona dužno je da odbor direktora, odnosno nadzorni odbor ako je upravljanje društvom dvodomno obavesti o postojanju ličnog interesa (ili interesa sa njim povezanog lica) u pravnom poslu koji društvo zaključuje, odnosno pravnoj radnji koju društvo preduzima.

Obaveštenje iz stava 1. ovog člana sadrži naročito vrstu, odnosno pravnu prirodu pravnog posla ili radnje, detaljan opis predmeta pravnog posla ili radnje, vrednost, odnosno cenu predmeta pravnog posla ili pravne radnje, rok za izvršenje, plaćanje i slično, kao i sve relevantne činjenice o prirodi i obimu ličnog interesa.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, u slučaju društva koje ima jednog direktora obaveštenje iz stava 1. ovog člana upućuje se skupštini, odnosno nadzornom odboru ako je upravljanje društvom dvodomno.

Smatraće se da postoji lični interes lica iz člana 61. ovog zakona u slučaju:

1) zaključivanja pravnog posla između društva i tog lica (ili sa njim povezanog lica) ili

2) pravne radnje (preduzimanje radnji u sudskim i drugim postupcima, odricanje od prava i slično) koju društvo preduzima prema tom licu (ili prema sa njim povezanim licem) ili

3) zaključivanja pravnog posla između društva i trećeg lica, odnosno preduzimanja pravne radnje društva prema trećem licu, ako je to treće lice sa njim (ili sa njim povezanim licem) u finansijskom odnosu i ako se može očekivati da postojanje tog odnosa utiče na njegovo postupanje ili

4) zaključivanja pravnog posla, odnosno preduzimanja pravne radnje društva iz koje treće lice ima ekonomski interes, ako je to treće lice sa njim (ili sa njim povezanim licem) u finansijskom odnosu i ako se može očekivati da postojanje tog odnosa utiče na njegovo postupanje.

Odobrenje pravnog posla ili radnje u slučaju postojanja ličnog interesa

Član 66

U slučajevima iz člana 65. ovog zakona, kao i u drugim slučajevima određenim ovim zakonom, zaključivanje pravnog posla, odnosno preduzimanje pravne radnje odobrava se, ako drugačija većina nije određena osnivačkim aktom, odnosno statutom:

1) u slučaju ortačkog društva, odnosno komanditnog društva, većinom glasova svih ortaka, odnosno komplementara koji nemaju lični interes;

2) u slučaju društva s ograničenom odgovornošću, ako postoji lični interes direktora, običnom većinom glasova svih članova društva koji nemaju lični interes, odnosno odobrava nadzorni odbor ako je upravljanje društvom dvodomno, a ako postoji lični interes člana nadzornog odbora, odnosno člana društva, običnom većinom glasova svih članova nadzornog odbora koji nemaju lični interes, odnosno običnom većinom glasova svih članova društva koji nemaju lični interes;

3) u slučaju akcionarskog društva, ako postoji lični interes direktora, običnom većinom glasova svih direktora koji nemaju lični interes, odnosno odobrava nadzorni odbor ako je upravljanje društvom dvodomno, ako postoji lični interes akcionara, običnom većinom svih direktora, odnosno odobrava nadzorni odbor ako je upravljanje društvom dvodomno, a ako postoji lični interes člana nadzornog odbora, običnom većinom glasova svih članova nadzornog odbora koji nemaju lični interes.

Pre odobrenja zaključivanja pravnog posla ili preduzimanja pravne radnje iz stava 1. ovog člana, u slučaju da vrednost predmeta tog posla ili pravne radnje iznosi 10% ili više od 10% knjigovodstvene vrednosti ukupne imovine društva iskazane u poslednjem godišnjem bilansu stanja, organ društva iz člana 65. st. 1. i 3. ovog zakona koji je primio obaveštenje, određuje lice iz člana 51. st. 1. i 2. ovog zakona koje će izvršiti procenu fer vrednosti stvari ili prava koji su predmet pravnog posla ili pravne radnje i o tome sačiniti izveštaj.

Fer vrednost stvari ili prava iz stava 2. ovog člana utvrđuje se u skladu sa međunarodnim standardom finansijskog izveštavanja 13 - odmeravanje fer vrednosti.

Izveštaj iz stava 2. ovog člana i obaveštenje iz člana 65. stav 1. ovog zakona, sastavni su deo odluke kojom se odobrava pravni posao, odnosno pravna radnja u kojoj postoji lični interes.

Ako usled broja članova odbora direktora koji nemaju lični interes u predmetnom poslu ne postoji kvorum za glasanje, ili ako se zbog jednake podele glasova članova odbora direktora, odnosno nadzornog odbora odluka ne može doneti, predmetni posao odobrava skupština običnom većinom glasova prisutnih akcionara koji nemaju lični interes u tom poslu, odnosno običnom većinom glasova svih članova društva koji nemaju lični interes u tom poslu.

Osnivačkim aktom, odnosno statutom može se odrediti da odobrenje iz stava 1. tač. 2) i 3) ovog člana daje skupština.

U slučaju da odbor direktora, odnosno nadzorni odbor odobri pravni posao u kome postoji lični interes, o tome se obaveštava skupština na prvoj narednoj sednici.

Obaveštenje iz stava 7. ovog člana mora sadržati detaljan opis tog posla ili radnje, lično, odnosno poslovno ime povezanog lica, informacije o prirodi odnosa sa povezanim licem, datum i vrednost transakcije, kao i podatke iz obaveštenja iz člana 65. stav 2. ovog zakona.

U pogledu donošenja odluke iz stava 1. ovog člana za potrebe utvrđivanja kvoruma, kao ukupan broj glasova uzeće se ukupan broj glasova onih članova društva koji nemaju lični interes iz predmetnog posla.

Društvo iz stava 1. tač. 2) i 3) ovog člana dužno je da na svojoj internet stranici ili na internet stranici registra privrednih subjekata javno objavi nameru zaključenja pravnog posla, odnosno preduzimanja pravne radnje za koje je potrebno odobrenje, koje sadrži detaljan opis tog posla ili radnje, lično, odnosno poslovno ime povezanog lica, informacije o prirodi odnosa sa povezanim licem, datum i vrednost transakcije, kao i podatke iz obaveštenja iz člana 65. stav 2. ovog zakona, odmah po donošenju odluke iz stava 1. ovog člana kojom se odobrava pravni posao, odnosno pravna radnja u kojoj postoji lični interes, a najkasnije na dan zaključenja tog pravnog posla, odnosno preduzimanja te pravne radnje.

Odobrenje iz stava 1. ovog člana nije potrebno u slučaju:

1) zaključivanja pravnog posla ili preduzimanja pravne radnje, u slučaju da vrednost predmeta tog posla ili pravne radnje iznosi manje od 10% od knjigovodstvene vrednosti ukupne imovine društva iskazane u poslednjem godišnjem bilansu stanja;

2) postojanja ličnog interesa jedinog člana društva;

3) postojanja ličnog interesa svih članova društva;

4) upisa, odnosno kupovine udela, odnosno akcija po osnovu prava prečeg upisa, odnosno prava preče kupovine članova društva;

5) pribavljanja sopstvenih udela, rezervisanih sopstvenih udela, odnosno akcija od strane društva, ako se to pribavljanje vrši u skladu sa odredbama ovog zakona koje se odnose na sopstvene udele, odnosno akcije ili zakona kojim se uređuje tržište kapitala;

6) kada je član društva koji poseduje značajno učešće u osnovnom kapitalu društva ili kontrolni član društva u smislu člana 62. ovog zakona Republika Srbija, autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave;

7) zaključivanja ugovora o radu ili drugog odgovarajućeg ugovora o angažovanju sa direktorom, odnosno članom nadzornog odbora.

Pod jednim pravnim poslom, odnosno pod jednom pravnom radnjom koja se odobrava u skladu sa odredbama ovog člana, smatraće se više povezanih pojedinačnih poslova, odnosno pravnih radnji izvršenih u periodu od godinu dana, pri čemu se kao vreme nastanka uzima dan preduzimanja poslednjeg pravnog posla, odnosno izvršenja poslednje pravne radnje.

Na povezane pravne poslove, odnosno pravne radnje iz stava 12. ovog člana, shodno se primenjuju odredbe člana 470. st. 6. i 7. ovog zakona.

Odredbe stava 10. ovog člana shodno se primenjuju i u slučaju zaključivanja pravnog posla, odnosno preduzimanja pravne radnje između lica povezanog sa društvom i kontrolisanog društva.

Izveštavanje o pravnim poslovima i radnjama u kojima postoji lični interes

Član 66a

Društvo koje je tokom poslovne godine zaključivalo pravne poslove, odnosno preduzimalo pravne radnje u kojima je postojao lični interes lica iz člana 61. ovog zakona, a za koje je potrebno odobrenje iz člana 66. ovog zakona, dužno je da u godišnjim finansijskim izveštajima za tu poslovnu godinu navede podatke o:

1) vrsti pravnog posla ili radnje;

2) predmetu pravnog posla ili radnje;

3) vrednosti, odnosno ceni predmeta pravnog posla ili radnje;

4) procentu udela, odnosno akcija koje lice iz člana 61. ovog zakona poseduje u društvu, kao i pravnom licu, odnosno drugom licu sa kojim se pravni posao zaključuje, odnosno pravna radnja preduzima;

5) svojstvu, statusu, odnosno funkciji koju lice iz člana 61. ovog zakona obavlja u društvu,

kao i pravnom licu, odnosno drugom licu sa kojim se pravni posao zaključuje, odnosno pravna radnja preduzima.

Tužba zbog povrede pravila o odobravanju poslova u kojima postoji lični interes

Član 67

Ako nije pribavljeno odobrenje pravnog posla, odnosno pravne radnje u skladu sa članom 66. ovog zakona, ili ako nadležnom organu društva prilikom donošenja odluke o odobravanju pravnog posla, odnosno preduzimanja pravne radnje u skladu sa članom 66. ovog zakona nisu bile predstavljene sve činjenice od značaja za donošenje takve odluke, ili ako je pribavljeno odobrenje u skladu sa članom 66. ovog zakona, a pravni posao nije zaključen, odnosno pravna radnja nije preduzeta po fer vrednosti, društvo može podneti tužbu za poništaj tog pravnog posla, odnosno radnje i naknadu štete od lica iz člana 61. ovog zakona koje je imalo lični interes u tom poslu, odnosno pravnoj radnji.

Ukoliko se u postupku po tužbi iz stava 1. ovog člana utvrdi postojanje povrede pravila o odobravanju poslova u kojima postoji lični interes lica iz člana 61. stav 1. tačka 4) ovog zakona, nadležni sud će izreći i meru privremenog ograničenja prava vršenja funkcije direktora, člana nadzornog odbora, zastupnika ili prokuriste u trajanju od 12 meseci.

Sudsku odluku iz stava 2. ovog člana nadležni sud po pravnosnažnosti dostavlja Agenciji za privredne registre radi upisa u Centralnu evidenciju privremenih ograničenja prava lica iz člana 61. stav 1. tačka 4) ovog zakona registrovanih u Agenciji za privredne registre i brisanja tih lica iz nadležnog registra.

U slučaju iz stava 1. ovog člana, pored lica iz člana 61. ovog zakona za štetu društvu neograničeno solidarno odgovaraju:

1) sa njime povezano lice, ako je ono bilo ugovorna strana u tom poslu, odnosno ako je prema njemu preduzeta pravna radnja;

2) treće lice iz člana 65. stav 4. tač. 3) i 4) ovog zakona, ako je znalo ili moralo znati za postojanje ličnog interesa u vreme zaključenja pravnog posla, odnosno preduzimanja pravne radnje.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, u slučaju iz člana 65. stav 4. tač. 3) i 4) ovog zakona pravni posao, odnosno pravna radnja neće biti poništena ako treće lice iz člana 65. stav 4. tač. 3) i 4) ovog zakona nije znalo niti je moralo znati za postojanje ličnog interesa u vreme zaključenja pravnog posla, odnosno preduzimanja pravne radnje.

Izuzetak od postojanja povrede pravila o odobravanju poslova u kojima postoji lični interes

Član 68

Neće se smatrati da je došlo do povrede pravila o odobravanju poslova u kojima postoji lični interes ako se u postupku po tužbi iz člana 67. ovog zakona dokaže:

1) da je pravni posao, odnosno pravna radnja bila u interesu društva ili

2) da nije postojao lični interes u slučaju iz člana 65. stav 4. tač. 3) i 4) ovog zakona.

8.3. Dužnost izbegavanja sukoba interesa

Pojam

Član 69

Lica iz člana 61. ovog zakona ne mogu da u svom interesu ili u interesu sa njima povezanih lica:

1) koriste imovinu društva;

2) koriste informacije do kojih su došli u tom svojstvu, a koje inače nisu javno dostupne;

3) zloupotrebe svoj položaj u društvu;

4) koriste mogućnosti za zaključenje poslova koje se ukažu društvu.

Dužnost izbegavanja sukoba interesa postoji nezavisno od toga da li je društvo bilo u mogućnosti da iskoristi imovinu, informacije ili zaključi poslove iz stava 1. ovog člana.

Izuzetak od povrede dužnosti izbegavanja sukoba interesa

Član 70

Izuzetno od člana 69. ovog zakona, lice iz člana 61. ovog zakona može postupati suprotno odredbama člana 69. stav 1. tač. 1), 2) i 4) ako je pribavilo prethodno ili naknadno odobrenje u skladu sa članom 66. ovog zakona.

Tužba zbog povrede dužnosti izbegavanja sukoba interesa

Član 71

Društvo može podneti tužbu protiv lica iz člana 61. ovog zakona koje povredi dužnost izbegavanja sukoba interesa iz člana 69. ovog zakona, kao i protiv sa njim povezanog lica, kojom može tražiti:

1) naknadu štete;

2) prenos na društvo koristi koju je to lice, odnosno sa njim povezano lice, ostvarilo kao posledicu te povrede dužnosti.

8.4. Dužnost čuvanja poslovne tajne

Pojam

Član 72

Lica iz člana 61. ovog zakona, kao i lica zaposlena u društvu, dužna su da čuvaju poslovnu tajnu društva.

Lica iz stava 1. ovog člana dužna su da poslovnu tajnu čuvaju i nakon prestanka tog

svojstva, u periodu od dve godine od dana prestanka tog svojstva. Osnivačkim aktom, statutom, odlukom društva ili ugovorom zaključenim sa tim licima može se predvideti da taj period bude duži, ali ne duži od pet godina.

Poslovna tajna je podatak čije bi saopštavanje trećem licu moglo naneti štetu društvu, kao i podatak koji ima ili može imati ekonomsku vrednost zato što nije opšte poznat, niti je lako dostupan trećim licima koja bi njegovim korišćenjem ili saopštavanjem mogla ostvariti ekonomsku korist i koji je od strane društva zaštićen odgovarajućim merama u cilju čuvanja njegove tajnosti.

Poslovna tajna je i podatak koji je zakonom, drugim propisom ili aktom društva određen kao poslovna tajna.

Aktom društva iz stava 4. ovog člana se:

1) kao poslovna tajna može odrediti samo podatak koji ispunjava uslove iz stava 3. ovog člana i

2) ne mogu kao poslovna tajna odrediti svi podaci koji se odnose na poslovanje društva.

Podatak iz stava 3. ovog člana može biti proizvodni, tehnički, tehnološki, finansijski ili komercijalni, studija, rezultat istraživanja, kao i dokument, formula, crtež, objekat, metod, postupak, obaveštenje ili uputstvo internog karaktera i slično.

Izuzeci od dužnosti čuvanja poslovne tajne

Član 73

Ne smatra se povredom dužnosti čuvanja poslovne tajne saopštavanje podataka iz člana 72. ovog zakona ako je to saopštavanje:

1) obaveza propisana zakonom;

2) neophodno radi obavljanja poslova ili zaštite interesa društva;

3) učinjeno nadležnim organima ili javnosti isključivo u cilju ukazivanja na postojanje dela kažnjivog zakonom.

Posledice povrede dužnosti čuvanja poslovne tajne

Član 74

Društvo može podneti tužbu protiv lica koje povredi dužnost čuvanja poslovne tajne, kojom može tražiti:

1) naknadu štete;

2) isključenje tog lica kao člana društva, ako je to lice član društva.

3) (*brisana*)

Podnošenje tužbe iz stava 1. ovog člana ne isključuje i ne uslovljava mogućnost otkaza radnog odnosa u skladu sa zakonom kojim se uređuju radni odnosi.

Društvo je dužno da pruži potpunu zaštitu licu koje postupajući savesno u dobroj veri ukazuje nadležnim organima na postojanje informacije iz člana 73. stav 1. tačka 3) ovog zakona.

8.5. Dužnost poštovanja zabrane konkurencije

Pojam

Član 75

Lice iz člana 61. stav 1. tač. 1) do 4) ovog zakona ne može bez pribavljenog odobrenja u skladu sa članom 66. ovog zakona:

1) imati svojstvo lica iz člana 61. stav 1. tač. 1) do 4) ovog zakona u drugom društvu koje ima isti ili sličan predmet poslovanja (u daljem tekstu: konkurentsko društvo);

2) biti preduzetnik koji ima isti ili sličan predmet poslovanja;

3) biti zaposlen u konkurentskom društvu;

4) biti na drugi način angažovan u konkurentskom društvu;

5) biti član ili osnivač u drugom pravnom licu koje ima isti ili sličan predmet poslovanja.

Osnivačkim aktom, odnosno statutom:

1) može se zabrana iz stava 1. ovog člana proširiti i na druga lica, čime se ne može dirati u stečena prava tih lica;

2) može se odrediti da zabrana iz stava 1. ovog člana važi i posle prestanka svojstva iz člana 61. stav 1. tač. 1) do 4) ovog zakona ali ne duže od dve godine;

3) mogu se odrediti poslovi, način ili mesto njihovog obavljanja koji ne predstavljaju povredu dužnosti poštovanja zabrane konkurencije.

Zabrana iz stava 1. ovog člana ne odnosi se na jedinog člana društva.

Tužba zbog povrede pravila o zabrani konkurencije

Član 76

Društvo može podneti tužbu protiv lica iz člana 61. stav 1. tač. 1) do 4) ovog zakona koje povredi pravila o zabrani konkurencije iz člana 75. ovog zakona za:

1) naknadu štete;

2) prenos na društvo koristi koju je to lice ostvarilo kao posledicu te povrede;

3) isključenje tog lica kao člana društva, ako je to lice član društva.

tač. 4) i 5) (*brisane*)

8.6. Pravila za podnošenje tužbi zbog povrede posebnih dužnosti

Rok za podnošenje tužbi

Član 77

Tužba iz čl. 64, 67, 71, 74. i 76. ovog zakona može se podneti u roku od šest meseci od dana saznanja za učinjenu povredu, a najkasnije u roku od pet godina od dana učinjene povrede.

Tužba člana društva zbog povrede posebnih dužnosti (individualna tužba)

Član 78

Član društva može podneti tužbu protiv lica iz člana 61. ovog zakona za naknadu štete koju mu to lice prouzrokuje povredom posebnih dužnosti prema društvu.

Ukoliko se u postupku po tužbi iz stava 1. ovog člana utvrdi postojanje povrede pravila o odobravanju poslova u kojima postoji lični interes lica iz člana 61. stav 1. tačka 4) ovog zakona, nadležni sud će izreći i meru privremenog ograničenja prava vršenja funkcije direktora, člana nadzornog odbora, zastupnika ili prokuriste u trajanju od 12 meseci.

Sudsku odluku iz stava 2. ovog člana nadležni sud po pravnosnažnosti dostavlja Agenciji za privredne registre radi upisa u Centralnu evidenciju privremenih ograničenja prava lica iz člana 61. stav 1. tačka 4) ovog zakona registrovanih u Agenciji za privredne registre i brisanja tih lica iz nadležnog registra.

Derivativna tužba

Član 79

Jedan ili više članova društva mogu podneti tužbu iz čl. 64, 67, 71, 74. i 76. ovog zakona u svoje ime, a za račun društva (u daljem tekstu: derivativna tužba), ako u trenutku podnošenja tužbe:

1) poseduju udele ili akcije koji predstavljaju najmanje 5% osnovnog kapitala društva, nezavisno od toga da li je osnov za podnošenje derivativne tužbe nastao pre ili nakon sticanja svojstva člana društva;

2) ako su pre podnošenja derivativne tužbe pisanim putem zahtevali od društva da podnese tužbu po tom osnovu, a taj zahtev je odbijen, odnosno po tom zahtevu nije postupljeno u roku od 30 dana od dana podnošenja zahteva.

Član društva koji je stekao udeo ili akcije u društvu od lica koje je podnelo derivativnu tužbu može, uz saglasnost tog lica, stupiti na njegovo mesto u sporu po toj tužbi do njegovog pravnosnažnog okončanja, kao i u postupku po vanrednom pravnom leku.

Stupanje člana društva u parnicu

Član 80

Ako je društvo podnelo tužbu iz čl. 64, 67, 71, 74. i 76. ovog zakona, član društva koji je od društva zahtevao podnošenje te tužbe, može od suda pred kojim se vodi postupak zahtevati da mu dozvoli da stupi u parnicu kao umešač na strani tužioca.

Ako je član društva podneo tužbu iz čl. 64, 67, 71, 74. i 76. ovog zakona, u skladu sa članom 79. stav 1. ovog zakona, drugi član društva koji ispunjava uslov iz člana 79. stav 1. tačka 1) može od suda pred kojim se postupak vodi zahtevati da stupi u parnicu kao umešač

na strani tužioca.

9. Pravo na informisanje članova društva

Pravo na informisanje i pristup aktima i dokumentima

Član 81

Član društva ima pravo na pristup aktima i dokumentima društva u skladu sa odredbama ovog zakona.

Član društva može pisanim putem zahtevati od društva pristup aktima ili dokumentima društva, pri čemu je u obavezi da u tom zahtevu navede:

1) svoje lične podatke i podatke koji ga identifikuju kao člana društva;

2) dokumente, akte i podatke koji se traže na uvid;

3) svrhu radi koje se traži uvid;

4) podatke o trećim licima kojima član društva koji traži uvid namerava da saopšti taj dokument, akt ili podatak, ako postoji takva namera.

Društvo može uskratiti pristup svim ili nekim od traženih akata ili dokumenata iz razloga propisanih ovim zakonom za svaku pojedinu pravnu formu društva.

Ako društvo ne postupi u skladu sa zahtevom iz stava 2. ovog člana u roku od osam dana od dana prijema tog zahteva, član društva u narednom roku od 30 dana može tražiti nadležnom sudu da u vanparničnom postupku naloži društvu da mu omogući pristup tim aktima ili dokumentima.

Postupak iz stava 4. ovog člana je hitan i sud je dužan da odluku po zahtevu donese u roku od osam dana od dana prijema zahteva.

Korišćenje akata ili dokumenata društva

Član 82

Član društva koji u skladu sa članom 81. ovog zakona ostvari pristup aktima ili dokumentima društva dužan je da ih koristi isključivo u svrhe navedene u zahtevu iz člana 81. stav 2. tačka 3) ovog zakona.

Član društva ne može da objavi ili saopšti trećim licima akte odnosno dokumente iz stava 1. ovog člana, suprotno svrsi radi koje mu je pristup omogućen, niti na način koji nanosi štetu društvu, osim ako je na to obavezan zakonom.

Ako član društva iz stava 1. ovog člana akte, odnosno dokumenta društva kojima je ostvario pristup koristi suprotno toj svrsi ili ih saopšti trećim licima suprotno ograničenjima iz stava 2. ovog člana, odgovara za štetu koju je time naneo društvu.

Ne smatra se povredom odredbe stava 2. ovog člana objavljivanje ili saopštavanje trećim licima akata odnosno dokumenata iz stava 1. ovog člana ako je to saopštavanje obaveza propisana zakonom.

Deo drugi

PREDUZETNIK

Pojam preduzetnika

Član 83

Preduzetnik je poslovno sposobno fizičko lice koje obavlja delatnost u cilju ostvarivanja prihoda i koje je kao takvo registrovano u skladu sa zakonom o registraciji.

Fizičko lice upisano u poseban registar, koje obavlja delatnost slobodne profesije, uređenu posebnim propisom, smatra se preduzetnikom u smislu ovog zakona ako je tim propisom to određeno.

Individualni poljoprivrednik nije preduzetnik u smislu ovog zakona, osim ako posebnim zakonom nije drugačije uređeno.

Vreme na koje se preduzetnik registruje

Član 84

Preduzetnik se registruje na neodređeno ili na određeno vreme.

Imovina i odgovornost za obaveze

Član 85

Preduzetnik za sve obaveze nastale u vezi sa obavljanjem svoje delatnosti odgovara celokupnom svojom imovinom i u tu imovinu ulazi i imovina koju stiče u vezi sa obavljanjem delatnosti.

Odgovornost za obaveze iz stava 1. ovog člana ne prestaje brisanjem preduzetnika iz registra.

Poslovno ime preduzetnika

Član 86

Preduzetnik posluje i učestvuje u pravnom prometu pod poslovnim imenom koje je registrovano u skladu sa zakonom o registraciji.

Poslovno ime preduzetnika obavezno sadrži ime i prezime preduzetnika, oznaku "preduzetnik" ili "pr" i mesto u kojem je sedište preduzetnika.

Poslovno ime iz stava 2. ovog člana može da sadrži i naziv, kao i predmet poslovanja preduzetnika.

Ako poslovno ime preduzetnika sadrži naziv, onda to poslovno ime obavezno sadrži i predmet poslovanja.

U slučaju iz stava 4. ovog člana, naziv preduzetnika mora se razlikovati od naziva drugog preduzetnika sa istim predmetom poslovanja tako da ne izaziva zabludu o identitetu sa drugim preduzetnikom.

Na poslovno ime preduzetnika shodno se primenjuju odredbe čl. 23. do 27. i čl. 29. i 30. ovog zakona.

Izuzetno od stava 6. ovog člana, poslovno ime preduzetnika ne može da sadrži reč "Srbija", izvedenice ove reči, uključujući i sve oblike koje asociraju na tu reč, kao i međunarodno priznatu troslovnu oznaku Republike Srbije "SRB".

Sedište preduzetnika i izdvojeno mesto obavljanja delatnosti

Član 87

Sedište preduzetnika je mesto na teritoriji Republike Srbije gde preduzetnik obavlja delatnost.

Preduzetnik može obavljati delatnost u izdvojenom mestu poslovanja koje može biti i izvan sedišta preduzetnika, u skladu sa zakonom.

Izdvojeno mesto poslovanja, delatnost u izdvojenom mestu poslovanja, promene podataka, kao i prestanak i brisanje izdvojenog mesta poslovanja, registruju se u skladu sa zakonom o registraciji.

Preduzetnik može obavljati delatnost i van određenog prostora (po pozivu stranke, od mesta do mesta i sl.), kada je po prirodi same delatnosti takvo obavljanje delatnosti jedino moguće ili uobičajeno.

Preduzetnik je dužan da istakne svoje poslovno ime u svom sedištu, kao i na svakom izdvojenom mestu poslovanja, osim u slučaju iz stava 4. ovog člana.

Mesto obavljanja delatnosti mora ispunjavati uslove utvrđene propisima za obavljanje te delatnosti.

Adresa sedišta preduzetnika podrazumeva grad, opštinu, naseljeno mesto, ulicu ili trg, kućni broj, sprat i broj stana, u skladu sa propisima kojima se uređuje adresni registar.

Adresa sedišta preduzetnika registruje se u skladu sa zakonom o registraciji.

Na dostavljanje, adresu za prijem poštanskih pošiljki i adresu za prijem elektronske pošte shodno se primenjuju odredbe čl. 20. i 21. ovog zakona.

Odredbe člana 19. st. 5-8. ovog zakona shodno se primenjuju i na preduzetnika.

Delatnost preduzetnika

Član 88

Na delatnost preduzetnika shodno se primenjuje član 4. ovog zakona o delatnostima društva.

Preduzetnik može da obavlja sve delatnosti koje nisu zakonom zabranjene za koje ispunjava propisane uslove, uključujući i stare i umetničke zanate i poslove domaće radinosti.

Preduzetnik može da se registruje, s tim da početak obavljanja delatnosti može da registruje i naknadno.

Ministar nadležan za poslove privrede bliže određuje poslove koji se u smislu ovog zakona smatraju starim i umetničkim zanatima, odnosno poslovima domaće radinosti, način

sertifikovanja istih i vođenje posebne evidencije izdatih sertifikata.

Poslovođa i ostali zaposleni

Član 89

Preduzetnik može pisanim ovlašćenjem poveriti poslovođenje poslovno sposobnom fizičkom licu (u daljem tekstu: poslovođa).

Poslovođenje iz stava 1. ovog člana može biti opšte ili ograničeno na jedno ili više izdvojenih mesta poslovanja.

Poslovođa mora biti u radnom odnosu kod preduzetnika.

Izuzetno od stava 3. ovog člana, ako je preduzetnik iz opravdanih razloga privremeno odsutan (bolest, školovanje, izbor na funkciju i sl.), a nema zaposlenog poslovođu, on može opšte poslovođenje poveriti članu svog porodičnog domaćinstva za vreme tog odsustva, bez obaveze da ga zaposli.

Poslovođa ima svojstvo zastupnika iz člana 32. ovog zakona.

Ako su za obavljanje delatnosti preduzetnika propisani posebni uslovi u pogledu ličnih kvalifikacija preduzetnika, poslovođa mora da ispunjava te uslove.

Poslovođa se registruje u skladu sa zakonom o registraciji.

Lica koja rade za preduzetnika moraju biti u radnom odnosu kod preduzetnika ili angažovana od strane preduzetnika po drugom osnovu u skladu sa zakonom.

Izuzetno od stava 8. ovog člana, član porodičnog domaćinstva preduzetnika može raditi kod tog preduzetnika bez zasnivanja radnog odnosa:

1) povremeno tokom dana i to isključivo u sedištu, ako je njegovo prisustvo neophodno zbog prirode delatnosti preduzetnika (da se trgovačka radnja preduzetnika ne bi zatvarala tokom radnog vremena, da bi se utovarila roba, da bi se očistio poslovni prostor i sl.);

2) privremeno tokom osposobljavanja za obavljanje delatnosti starih i umetničkih zanata, odnosno poslova domaće radinosti, ako preduzetnik obavlja tu delatnost;

3) u vreme kada preduzetnik koristi godišnji odmor u skladu sa zakonom.

Prekid obavljanja delatnosti

Član 90

Preduzetnik je u obavezi da o periodu prekida obavljanja delatnosti istakne obaveštenje na mestu u kome obavlja delatnost.

Prekid obavljanja delatnosti se registruje u skladu sa zakonom o registraciji i ne može se utvrđivati retroaktivno.

Gubitak svojstva preduzetnika i kontinuitet obavljanja delatnosti od strane naslednika

Član 91

Preduzetnik gubi svojstvo preduzetnika brisanjem iz registra privrednih subjekata.

Brisanje preduzetnika iz registra vrši se zbog prestanka obavljanja delatnosti.

Preduzetnik prestaje sa obavljanjem delatnosti odjavom ili po sili zakona.

Preduzetnik odjavu ne može izvršiti sa danom koji je raniji od dana podnošenja prijave o prestanku rada nadležnom registracionom organu.

Brisanje iz registra se ne može vršiti retroaktivno.

Preduzetnik prestaje sa obavljanjem delatnosti po sili zakona u sledećim slučajevima:

1) smrću ili gubitkom poslovne sposobnosti;

2) istekom vremena, ako je obavljanje delatnosti registrovano na određeno vreme;

3) ako mu je poslovni račun u blokadi duže od dve godine neprekidno, na osnovu inicijative za pokretanje postupka brisanja preduzetnika iz registra, koju podnosi Narodna banka Srbije ili Poreska uprava;

4) ako je pravnosnažnom presudom utvrđena ništavost registracije preduzetnika;

5) ako mu je pravnosnažnim aktom nadležnog organa izrečena mera zabrane obavljanja registrovane delatnosti, a preduzetnik u roku od 30 dana od dana pravnosnažnosti akta ne registruje prekid obavljanja registrovane delatnosti za vreme za koje mu je mera izrečena, odnosno ne registruje promenu te delatnosti ili ne odjavi delatnost;

6) u slučaju oduzimanja dozvole, licence, odobrenja, saglasnosti i dr. koji su u skladu sa članom 4. stav 2. ovog zakona posebnim zakonom propisani kao uslov za registraciju, a preduzetnik u roku od 30 dana od dana pravnosnažnosti akta kojim je izvršeno oduzimanje dozvole, licence, odobrenja, saglasnosti i dr. ne registruje promenu te delatnosti ili ne odjavi delatnost;

7) u slučaju prestanka dozvole, licence, odobrenja, saglasnosti i dr. koji su u skladu sa članom 4. stav 2. ovog zakona posebnim zakonom propisani kao uslov za registraciju, a preduzetnik u roku od 30 dana od dana prestanka dozvole, licence, odobrenja, saglasnosti i dr. ne registruje promenu te delatnosti, ne odjavi delatnost, odnosno ne dostavi dokaz o produženju važenja dozvole, licence, odobrenja, saglasnosti i dr.;

8) ako preduzetnik u roku od 30 dana od dana pravnosnažnosti presude iz člana 19. stav 8. ovog zakona ne registruje novu adresu sedišta;

9) u drugim slučajevima propisanim zakonom.

U slučaju iz stava 6. tačka 3) i tač. 5)-8) ovog člana registrator koji vodi registar privrednih subjekata na internet stranici tog registra objavljuje obaveštenje o preduzetniku kod koga su se stekli razlozi za brisanje iz registra sa pozivom da u roku od 90 dana od dana objavljivanja obaveštenja deblokira poslovni račun, odnosno otkloni razlog za brisanje iz registra.

Ako preduzetnik u roku iz stava 7. ovog člana ne deblokira poslovni račun, odnosno ne otkloni razlog za brisanje, registrator će u daljem roku od 30 dana, po službenoj dužnosti, doneti rešenje o brisanju preduzetnika iz registra.

U slučaju smrti ili gubitka poslovne sposobnosti preduzetnika, naslednik, odnosno član njegovog porodičnog domaćinstva (bračni drug, deca, usvojenici i roditelji) koji je poslovno sposobno fizičko lice može nastaviti obavljanje delatnosti na osnovu rešenja o nasleđivanju ili međusobnog sporazuma o nastavku obavljanja delatnosti, koji potpisuju svi naslednici, odnosno članovi porodičnog domaćinstva.

Poslovno sposobni naslednik može nastaviti obavljanje delatnosti preduzetnika i za života preduzetnika ako to pravo vrši na osnovu ugovora o ustupanju i raspodeli imovine za života u skladu sa propisima kojima se uređuje nasleđivanje.

Lice iz st. 9. i 10. ovog člana dužno je da u roku od 60 dana od dana smrti preduzetnika, pravnosnažnosti rešenja kojim je utvrđen gubitak poslovne sposobnosti, odnosno zaključivanja ugovora o ustupanju i raspodeli imovine za života, prijavi registru privrednih subjekata nastavak obavljanja delatnosti u skladu sa zakonom o registraciji.

Ako su za obavljanje delatnosti preduzetnika propisani posebni uslovi u pogledu ličnih kvalifikacija preduzetnika, lice iz st. 9. i 10. ovog člana mora da ispunjava te uslove.

Nastavak obavljanja delatnosti u formi privrednog društva

Član 92

Preduzetnik može doneti odluku o nastavku obavljanja delatnosti u formi privrednog društva, pri čemu se shodno primenjuju odredbe ovog zakona o osnivanju date forme društva.

Na osnovu odluke iz stava 1. ovog člana vrši se istovremeno brisanje preduzetnika iz registra privrednih subjekata i registracija osnivanja privrednog društva iz stava 1. ovog člana koje preuzima sva prava i obaveze preduzetnika nastale iz poslovanja do trenutka osnivanja tog privrednog društva.

Nakon gubitka svojstva preduzetnika u skladu sa stavom 2. ovog člana, to fizičko lice ostaje odgovorno celokupnom svojom imovinom za sve obaveze nastale u vezi sa obavljanjem delatnosti do trenutka brisanja preduzetnika iz registra.

Deo treći
PRAVNEFORMEPRIVREDNIHDRUŠTAVA

Glava I
ORTAČKO DRUŠTVO

1. Pojam i osnivanje

Pojam i odgovornost za obaveze

Član 93

Ortačko društvo je društvo dva ili više ortaka koji su neograničeno solidarno odgovorni celokupnom svojom imovinom za obaveze društva.

Ako ugovor o osnivanju društva ili drugi ugovor između ortaka sadrži odredbu o ograničenju odgovornosti ortaka prema trećim licima, ta odredba nema pravno dejstvo.

Ugovor o osnivanju

Član 94

Ugovor o osnivanju ortačkog društva sadrži naročito:

1) podatke o ortacima iz člana 9a, kao i podatak o prebivalištu ortaka;

2) poslovno ime i sedište društva;

3) pretežnu delatnost društva;

4) označenje vrste i vrednosti uloga, kao i podatke o udelu svakog ortaka.

Ugovor o osnivanju može da sadrži i druge elemente od značaja za društvo i ortake.

Izmene i dopune ugovora o osnivanju društva vrše se jednoglasnom odlukom svih ortaka društva, ako ugovorom o osnivanju nije drugačije određeno.

Ugovor ortaka

Član 95

Izuzetno od člana 15. ovog zakona, ugovor ortaka zaključuju svi ortaci društva.

2. Ulozi u društvo, ortački udeli i prenos udela

Ulog i udeo

Član 96

Ortaci u društvo unose uloge jednake vrednosti, ako ugovorom o osnivanju nije drugačije određeno.

Izuzetno od člana 45. stav 3. ovog zakona, nenovčani ulog ortaka može biti i u radu i uslugama.

Ortaci stiču udele u društvu srazmerne svojim ulozima u društvo, ako ugovorom o osnivanju nije drugačije određeno.

Ortak nije dužan da poveća ulog iznad iznosa određenog ugovorom o osnivanju, ako ugovorom o osnivanju nije drugačije određeno.

Ortak ne može smanjiti svoj ulog bez saglasnosti svih ostalih ortaka.

Prenos udela

Član 97

Udeo se prenosi pisanim ugovorom zaključenim između prenosioca i sticaoca, kao i na drugi način propisan zakonom.

Potpisi na ugovoru iz stava 1. ovog člana overavaju se u skladu sa zakonom koji uređuje overu potpisa.

Sticalac udela stiče udeo danom registracije prenosa udela u skladu sa zakonom o

registraciji.

Prenos udela između ortaka

Član 98

Prenos udela između ortaka je slobodan, ako ugovorom o osnivanju nije drugačije određeno.

Prenos udela trećim licima

Član 99

Ako ugovorom o osnivanju nije drugačije određeno, ortak ne može bez saglasnosti ostalih ortaka:

1) preneti svoj udeo trećem licu, što obuhvata i unos tog udela kao nenovčanog uloga u drugo privredno društvo;

2) dati svoj udeo u zalogu trećem licu.

Ako ortaci ne daju saglasnost na prenos udela trećem licu, ortak kome je saglasnost za prenos udela uskraćena može istupiti iz društva, u skladu sa članom 121. ovog zakona.

Odgovornost kod prenosa udela

Član 100

Prenosilac udela i sticalac udela odgovaraju neograničeno solidarno za sve obaveze prenosioca udela, koje proističu iz udela ili su u vezi sa udelom, prema društvu na dan registracije prenosa udela u skladu sa zakonom o registraciji, osim ako se svi ortaci ne sporazumeju drugačije.

Zahtev društva iz stava 1. ovog člana, zastareva u roku od tri godine od dana registracije prenosa udela u skladu sa zakonom o registraciji.

3. Poslovođenje

Opšte pravilo

Član 101

Svaki ortak ima ovlašćenje za obavljanje radnji u redovnom poslovanju društva (poslovođenje).

Radnje koje ne spadaju u redovno poslovanje društva nisu obuhvaćene ovlašćenjem iz stava 1. ovog člana i mogu se obavljati samo uz saglasnost svih ortaka, ako ugovorom o osnivanju nije drugačije određeno.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, ako je ugovorom o osnivanju ili ugovorom ortaka određeno da su jedan ili više ortaka ovlašćeni za poslovođenje, ostali ortaci nemaju ovlašćenje za

poslovođenje.

Poslovođenje od strane više ortaka

Član 102

Ako ovlašćenje za poslovođenje ima više ortaka, svaki ortak je ovlašćen da postupa samostalno, ali se drugi ortak ovlašćen za poslovođenje može usprotiviti preduzimanju određene radnje u kom slučaju ta radnja ne može biti preduzeta.

Ako je ugovorom o osnivanju određeno da ortaci ovlašćeni za poslovođenje postupaju zajedno:

1) za preduzimanje svake radnje potrebna je saglasnost svih ortaka ovlašćenih za poslovođenje, osim ako bi nepreduzimanje radnje usled nedostupnosti nekog od ortaka moglo prouzrokovati štetu društvu;

2) svaki ortak je dužan da postupa po instrukcijama svakog od ostalih ortaka ovlašćenih za poslovođenje.

U slučaju iz stava 2. tačka 2) ovog člana, ako ortak smatra da instrukcije drugog ortaka nisu primerene, o tome obaveštava sve ortake ovlašćene za poslovođenje radi zajedničkog odlučivanja, osim ako bi odlaganje radnje prouzrokovalo štetu društvu, kada može postupati samostalno, o čemu je dužan da bez odlaganja obavesti sve ostale ortake ovlašćene za poslovođenje.

Prenos ovlašćenja na poslovođenje

Član 103

Ortak ovlašćen na poslovođenje može preneti svoje ovlašćenje na poslovođenje na treće lice ili drugog ortaka, ako se sa tim saglase svi ortaci društva.

Ortak koji prenese ovlašćenje na poslovođenje na treće lice odgovara za radnje tog lica u vršenju poslovođenja kao da ih je sam preduzeo.

Otkazivanje ovlašćenja za poslovođenje

Član 104

Ortak ovlašćen za poslovođenje može otkazati ovlašćenje za poslovođenje ako za to postoji opravdan razlog.

U slučaju iz stava 1. ovog člana, ortak pisanim putem blagovremeno obaveštava sve ostale ortake društva o nameri da otkaže ovlašćenje za poslovođenje, kako bi omogućio ostalim ortacima da preduzmu ili organizuju preduzimanje radnji iz redovnog poslovanja društva.

Ako ortak otkaže ovlašćenje za poslovođenje suprotno st. 1. i 2. ovog člana, dužan je da društvu nadoknadi time prouzrokovanu štetu.

Oduzimanje ovlašćenja za poslovođenje ortaka

Član 105

Ovlašćenje za poslovođenje ortaka može se oduzeti odlukom nadležnog suda po tužbi društva ili svakog od ortaka ako se utvrdi da za to postoje opravdani razlozi, a naročito:

1) nesposobnost ortaka da pravilno vodi poslove društva;

2) teža povreda dužnosti prema društvu.

4. Prava ortaka

Pravo na naknadu troškova

Član 106

Ortak ima pravo na naknadu od društva svih troškova koje je imao u vezi sa poslovanjem ortačkog društva, a koji su s obzirom na okolnosti slučaja bili neophodni.

Raspodela dobiti

Član 107

Dobit društva se raspodeljuje između ortaka na jednake delove, ako ugovorom o osnivanju nije drugačije određeno.

Pravo na informisanje

Član 108

Ortak ovlašćen za poslovođenje obavezan je da:

1) obaveštava sve druge ortake o poslovanju društva;

2) na zahtev drugog ortaka društva pruži informacije o poslovanju društva; i

3) preda finansijske izveštaje i drugu dokumentaciju na uvid svim ortacima.

Ortak ima pravo da se lično informiše o stanju i poslovanju društva, kao i na pristup i kopiranje poslovnih knjiga i druge dokumentacije društva, o svom trošku.

Na ostvarivanje prava ortaka na pristup i kopiranje knjiga i druge dokumentacije društva sudskim putem shodno se primenjuju odredbe ovog zakona o ostvarivanju prava na informisanje člana društva s ograničenom odgovornošću.

Izuzetak od pravila o zabrani konkurencije

Član 109

Ne postoji povreda pravila o zabrani konkurencije iz člana 75. ovog zakona ako je ostalim ortacima pri stupanju ortaka u društvo bilo poznato da taj ortak ima svojstvo člana u konkurentskom društvu ili drugi pravni odnos sa konkurentskim društvom, a pristupanje

društvu mu nije bilo uslovljeno prestankom svojstva člana u konkurentskom društvu, odnosno prestankom drugog pravnog odnosa sa konkurentskim društvom.

Odlučivanje ortaka društva

Član 110

Ortaci odluke donose jednoglasno, ako ugovorom o osnivanju nije drugačije određeno.

Ako je ugovorom o osnivanju određeno da se određene ili sve odluke donose većinom glasova, svaki ortak ima jedan glas, ako ugovorom o osnivanju nije drugačije određeno.

Za donošenje odluke o pitanjima koja su izvan redovne delatnosti društva, kao i odluke o prijemu novog ortaka u društvo neophodna je saglasnost svih ortaka.

5. Pravni odnosi društva i ortaka prema trećim licima

Zastupanje društva

Član 111

Svaki ortak je ovlašćen da samostalno zastupa društvo, ako ugovorom o osnivanju nije drugačije određeno.

Izjava volje trećih lica učinjena bilo kom od ortaka ovlašćenih da zastupaju društvo zajedno smatraće se da je učinjena društvu.

Otkaz ovlašćenja za zastupanje

Član 112

Ortak može otkazati ovlašćenje za zastupanje društva, ako za to postoji opravdan razlog.

U slučaju iz stava 1. ovog člana, ortak pisanim putem blagovremeno obaveštava sve ostale ortake društva o nameri da otkaže ovlašćenje za zastupanje, kako bi omogućio ostalim ortacima da preuzmu poslove zastupanja društva.

Ako ortak otkaže ovlašćenje za zastupanje suprotno st. 1. i 2. ovog člana, dužan je da društvu nadoknadi time prouzrokovanu štetu.

Oduzimanje ovlašćenja za zastupanje

Član 113

Ovlašćenje za zastupanje može se oduzeti odlukom nadležnog suda po tužbi društva ili svakog od ortaka ako se utvrdi da za to postoje opravdani razlozi, kojima se naročito smatra:

1) nesposobnost ortaka da zastupa društvo;

2) teža povreda dužnosti prema društvu.

Zastupanje društva u sporu sa ortakom koji je ovlašćen za zastupanje

Član 114

Ortak koji je ovlašćen za zastupanje ne može izdati punomoćje za zastupanje niti zastupati društvo u sporu u kojem je suprotna strana, a u slučaju da društvo nema drugog ortaka koji je ovlašćen za zastupanje to punomoćje izdaju svi preostali ortaci zajednički.

Prigovori i kompenzacija

Član 115

Ako poverilac društva zahteva od ortaka ispunjenje obaveze društva:

1) ortak može istaći lične prigovore kao i prigovore koje može istaći i samo društvo;

2) ortak može odbiti ispunjenje obaveze ako poverilac može namiriti svoje potraživanje kompenzacijom sa društvom.

Odgovornost novog ortaka

Član 116

Lice koje posle osnivanja društva stekne svojstvo ortaka odgovara za obaveze društva kao i postojeći ortaci, uključujući i obaveze nastale pre njegovog pristupanja društvu.

Odredbe ugovora o osnivanju koje su u suprotnosti sa stavom 1. ovog člana nemaju pravno dejstvo prema trećim licima.

6. Prestanak ortačkog društva i svojstva ortaka

Član 117

Ortačko društvo prestaje brisanjem iz registra privrednih subjekata u slučaju:

1) okončanja likvidacije društva;

2) zaključenja stečaja društva;

3) statusne promene.

Svojstvo ortaka u ortačkom društvu prestaje u slučaju:

1) smrti ortaka;

2) brisanja ortaka koji je pravno lice iz nadležnog registra;

3) istupanja ortaka;

4) isključenja ortaka;

5) u drugim slučajevima određenim ugovorom o osnivanju.

Prestanak društva po odluci suda

Član 118

Po tužbi nekog od ortaka nadležni sud donosi presudu kojom određuje prestanak društva kada za to postoji opravdan razlog.

Opravdan razlog u smislu stava 1. ovog člana postoji ako ortaci ne mogu da vode poslove društva zbog međusobnog neslaganja ili ako iz drugih razloga nije moguće da društvo nastavi poslovanje u skladu sa ovim zakonom, odnosno ugovorom o osnivanju.

Ništav je sporazum kojim se isključuje ili ograničava pravo ortaka na podnošenje tužbe iz stava 1. ovog člana.

Tužba iz stava 1. ovog člana podnosi se protiv društva.

Nastavljanje društva sa naslednicima

Član 119

U slučaju smrti ortaka, udeo ortaka se ne nasleđuje već se raspoređuje srazmerno na preostale ortake, ako ugovorom o osnivanju nije određeno da društvo nastavlja da posluje sa naslednicima preminulog ortaka.

Ako je ugovorom o osnivanju određeno da društvo nastavlja da posluje sa naslednicima preminulog ortaka, a naslednici se sa time ne saglase, udeo ortaka se raspoređuje srazmerno na preostale ortake.

Ako je ugovorom o osnivanju određeno da društvo nastavlja da posluje sa naslednicima preminulog ortaka, naslednici mogu u roku od 30 dana od dana pravnosnažnog okončanja ostavinskog postupka da zahtevaju od društva da stupe na mesto preminulog ortaka.

Naslednici ortaka koji ne stupe na mesto preminulog ortaka, u slučaju iz st. 1, 2. i 3. ovog člana, imaju pravo na isplatu naknade za udeo srazmerno svom naslednom delu, u skladu sa odredbama člana 122. ovog zakona.

Ako je ugovorom o osnivanju određeno da društvo nastavlja da posluje sa naslednicima preminulog ortaka, naslednici se sa time mogu saglasiti tako da stupe na mesto preminulog ortaka ili da zahtevaju da ortačko društvo promeni pravnu formu u komanditno društvo, a da oni steknu status komanditora.

Ako naslednici zahtevaju da ortačko društvo promeni pravnu formu u komanditno društvo u skladu sa stavom 5. ovog člana, a preostali ortaci društva to odbiju, naslednici stupaju na mesto preminulog ortaka i mogu istupiti iz društva u skladu sa odredbama ovog zakona o istupanju ortaka.

Ako naslednici istupe iz društva u skladu sa stavom 6. ovog člana, oni odgovaraju za do tada nastale obaveze društva po propisima koji uređuju odgovornost naslednika za dugove ostavioca.

Ugovorom o osnivanju može se ugovoriti visina udela u dobiti za komanditore, u slučaju nastavljanja društva sa naslednicima i promene pravne forme društva u komanditno društvo, koja može biti različita od visine udela u dobiti koju je ostavilac imao kao ortak.

Isključenje ortaka

Član 120

Na isključenje ortaka shodno se primenjuju odredbe ovog zakona o isključenju člana društva s ograničenom odgovornošću.

Istupanje ortaka

Član 121

Ortak može da istupi iz društva podnošenjem pisanog obaveštenja o istupanju ostalim ortacima.

Pisano obaveštenje iz stava 1. ovog člana podnosi se najmanje šest meseci pre isteka poslovne godine, ako ugovorom o osnivanju nije drugačije određeno.

Ortak koji podnese pisano obaveštenje o istupanju u skladu sa stavom 2. ovog člana istupa iz društva istekom poslovne godine u kojoj je obaveštenje dato (dan istupanja).

Pravo ortaka na istupanje ne može se ograničiti niti isključiti.

Posledice istupanja ortaka iz društva

Član 122

Udeo ortaka koji istupi iz društva raspoređuje se srazmerno na preostale ortake, ako ugovorom o osnivanju nije drugačije određeno.

Društvo je u obavezi da u roku od šest meseci od dana istupanja, osim ako je drugi rok određen ugovorom o osnivanju, isplati ortaku koji istupa iz društva u novcu ono što bi on primio u slučaju likvidacije društva na dan istupanja, ne uzimajući u obzir tekuće i nezavršene poslove.

Ako je vrednost imovine društva na dan istupanja nedovoljna za pokriće obaveza društva, ortak koji istupa iz društva je u obavezi da isplati društvu deo nepokrivenog iznosa srazmerno svom udelu u društvu u roku od šest meseci, ako ugovorom o osnivanju nije određen drugi rok.

Solidarna odgovornost ortaka koji istupa iz društva za obaveze društva nastale do dana istupanja prestaje po isteku perioda od pet godina od dana istupanja, ako ugovorom o osnivanju nije određen duži period.

Učešće ortaka koji je istupio iz društva u nezavršenim poslovima

Član 123

Ortak koji istupa iz društva učestvuje u dobiti i gubitku iz poslova koji u vreme njegovog istupanja još nisu bili završeni, ako ugovorom o osnivanju nije drugačije određeno.

Ortak koji je istupio iz društva može na kraju svake poslovne godine zahtevati da se napravi obračun o poslovima završenim u toj godini, da mu se isplati ono što mu iz toga pripada i da mu se podnese izveštaj o stanju poslova koji još nisu završeni.

Zaštita poverilaca ortaka

Član 124

Poverilac koji ima dospelo potraživanje prema ortaku po osnovu izvršne isprave u skladu sa zakonom kojim se uređuje izvršenje i obezbeđenje, ima pravo da u pisanoj formi zahteva od društva da mu isplati u novcu ono što bi ortak primio u slučaju likvidacije društva, ali samo do visine svog potraživanja.

Društvo je dužno da bez odlaganja obavesti ortaka o prijemu zahteva iz stava 1. ovog člana.

Danom isplate poverioca od strane društva u skladu sa stavom 1. ovog člana ortak gubi svojstvo ortaka, a njegov udeo raspodeljuje se ostalim ortacima na jednake delove.

Ortak koji je izgubio to svojstvo u skladu sa stavom 3. ovog člana zadržava pravo na isplatu u novcu onoga što bi primio u slučaju likvidacije društva umanjeno za iznos isplaćen njegovom poveriocu.

U slučaju da u roku od šest meseci od dana dostave zahteva iz stava 1. ovog člana društvo ne izvrši isplatu poveriocu ortaka, poverilac ortaka može zahtevati namirenje svog potraživanja na imovini društva do visine onoga što bi ortak primio u slučaju likvidacije društva, u skladu sa zakonom kojim se uređuje izvršenje i obezbeđenje.

Glava II
KOMANDITNO DRUŠTVO

1. Pojam, osnivanje i evidencija podataka o članovima društva

Pojam i odgovornost

Član 125

Komanditno društvo je privredno društvo koje ima najmanje dva člana, od kojih najmanje jedan za obaveze društva odgovara neograničeno solidarno (komplementar), a najmanje jedan odgovara ograničeno do visine svog neuplaćenog, odnosno neunetog uloga (komanditor).

Primena odredaba o ortačkom društvu

Član 126

Na komanditno društvo primenjuju se odredbe ovog zakona o ortačkom društvu, ako ovim zakonom nije drugačije uređeno.

Komplementari imaju status ortaka ortačkog društva, u skladu sa ovim zakonom.

Ugovor o osnivanju

Član 127

Pored elemenata iz člana 94. ovog zakona, ugovor o osnivanju komanditnog društva obavezno sadrži i oznaku koji je član društva komplementar, a koji je komanditor.

Evidencija podataka o članovima društva

Član 128

Komanditno društvo dužno je da vodi evidenciju podataka o članovima društva, u skladu sa članom 144. ovog zakona.

2. Ulog, udeo i dobit i gubitak

Ulog, udeo i prenos udela

Član 129

Na uloge i udele komplementara u društvu shodno se primenjuju odredbe člana 96. ovog zakona o ulozima i udelima ortaka.

Na prenos udela komplementara shodno se primenjuju odredbe o prenosu udela ortaka iz čl. 97. do 100. ovog zakona.

Komanditor može slobodno preneti svoj udeo ili deo udela na drugog komanditora ili na treće lice.

Dobit i gubitak

Član 130

Komanditori i komplementari učestvuju u deobi dobiti i pokriću gubitka društva srazmerno svojim udelima u društvu, ako osnivačkim aktom nije drugačije određeno.

3. Vođenje poslova, zastupanje društva i prava komanditora

Član 131

Komlementari vode poslove društva i zastupaju ga.

Komanditori ne mogu voditi poslove društva niti ga zastupati.

Izuzetno od st. 1. i 2. ovog člana, komanditor se može usprotiviti samo preduzimanju radnji ili zaključenju poslova od strane komplementara koji su van redovnog poslovanja društva, u kom slučaju komplementar ne može preduzeti tu radnju odnosno zaključiti taj posao.

Komanditoru se može dati prokura odlukom svih komplementara.

Komanditorovo pravo nadzora

Član 132

Komanditor ima pravo da zahteva kopije godišnjih finansijskih izveštaja društva radi provere njihove ispravnosti, kao i da mu se u tu svrhu dozvoli uvid u poslovne knjige i dokumenta društva.

Ako komanditoru nije omogućeno vršenje prava iz stava 1. ovog člana u roku od osam dana od dana kada je podneo odgovarajući zahtev, komanditor može tražiti da sud u vanparničnom postupku naloži društvu da postupi po njegovom zahtevu.

Postupak iz stava 2. ovog člana je hitan i sud je dužan da odluku po zahtevu donese u roku od osam dana od dana prijema zahteva.

Komanditor nema pravo na informisanje iz člana 108. ovog zakona.

Komanditor može imati i druga prava u pogledu pristupa dokumentima društva ako je to određeno ugovorom o osnivanju.

Isplata dobiti komanditoru

Član 133

Udeo u dobiti isplaćuje se komanditoru srazmerno visini njegovog uloga, osim ako je ugovorom o osnivanju drugačije određeno, a u roku koji je određen ugovorom o osnivanju, odnosno odlukom komplementara ako taj rok nije određen ugovorom o osnivanju.

Ako u skladu sa stavom 1. ovog člana o roku za isplatu dobiti odlučuju komplementari, taj rok ne može biti duži od 90 dana računajući od dana usvajanja godišnjih finansijskih izveštaja društva.

4. Odgovornost komanditora

Odgovornost komanditora

Član 134

Komanditor ne odgovara za obaveze društva ako je u celini uplatio ulog koji je preuzeo ugovorom o osnivanju.

Ako komanditor ne uplati u celini ulog na koji se obavezao ugovorom o osnivanju, on odgovara solidarno sa komplementarima poveriocima društva do visine neuplaćenog odnosno neunetog uloga u društvo.

U pogledu visine uplaćenog odnosno unetog uloga u društvo u smislu stava 1. ovog člana merodavna je vrednost tog uloga koja je registrovana u skladu sa zakonom o registraciji.

Odredba ugovora između komplementara, odnosno komplementara i komanditora, kojom se komanditor oslobađa u celosti ili delimično obaveze uplate svoga uloga ili mu se ta obaveza odlaže, bez dejstva je prema poveriocima društva.

Slučajevi odgovornosti komanditora kao komplementara

Član 135

Komanditor odgovara kao komplementar prema trećim licima ako je njegovo ime, uz

njegovu saglasnost, uneto u poslovno ime komanditnog društva.

Odgovornost novog komanditora

Član 136

Lice koje pristupi društvu kao komanditor odgovara u skladu sa odredbama člana 135. ovog zakona i za obaveze koje su nastale do trenutka njegovog pristupanja društvu.

5. Prestanak statusa člana društva i prestanak društva

Prestanak statusa komplementara i komanditora i promena pravne forme

Član 137

Komanditno društvo ne prestaje u slučaju smrti komanditora, odnosno prestanka komanditora koji je pravno lice.

U slučaju iz stava 1. ovog člana, naslednici komanditora, odnosno pravni sledbenici ako je u pitanju pravno lice, stupaju na njegovo mesto.

Ako iz komanditnog društva istupe svi komplementari, a najmanje jedan novi komplementar nije primljen u roku od tri meseca od dana istupanja poslednjeg komplementara, komanditori mogu u tom roku doneti jednoglasno odluku o promeni pravne forme, u skladu sa ovim zakonom.

U slučaju smrti jedinog komplementara društvo nastavlja da posluje sa naslednicima preminulog komplementara, ako naslednici u roku od tri meseca od dana pravnosnažnog okončanja ostavinskog postupka zahtevaju upis promene komplementara u registar.

Naslednici komplementara koji ne stupe na mesto preminulog komplementara, u slučaju iz stava 4. ovog člana, imaju pravo na isplatu naknade za udeo srazmerno svom naslednom delu, u skladu sa odredbama člana 122. ovog zakona.

Ako iz komanditnog društva istupe svi komanditori, a najmanje jedan novi komanditor nije primljen u roku od tri meseca od dana istupanja poslednjeg komanditora, komplementari mogu u tom roku doneti jednoglasno odluku o promeni pravne forme, u skladu sa ovim zakonom.

Izvršene promene iz st. 3, 4. i 6. ovog člana registruju se u skladu sa zakonom o registraciji.

Prestanak komanditnog društva

Član 138

Na prestanak komanditnog društva shodno se primenjuju odredbe ovog zakona o prestanku ortačkog društva.

Glava III
DRUŠTVO S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU

1. Pojam, odgovornost i sloboda ugovaranja

Pojam i odgovornost

Član 139

Društvo s ograničenom odgovornošću je društvo u kome jedan ili više članova društva imaju udele u osnovnom kapitalu društva, s tim da članovi društva ne odgovaraju za obaveze društva osim u slučajevima predviđenim članom 18. i članom 548. ovog zakona.

Načelo slobode ugovaranja

Član 140

Članovi društva s ograničenom odgovornošću svoje međusobne odnose u društvu, kao i odnose sa društvom, uređuju slobodno, ako ovim zakonom nije drugačije uređeno.

1.1. Sadržina i izmene osnivačkog akta

Sadržina osnivačkog akta

Član 141

Osnivački akt društva sadrži naročito:

1) podatke o članovima društva iz člana 9a ovog zakona, kao i podatak o prebivalištu člana društva;

2) poslovno ime i sedište društva;

3) pretežnu delatnost društva;

4) ukupan iznos osnovnog kapitala društva;

5) iznos novčanog uloga, odnosno novčanu vrednost i opis nenovčanog uloga svakog člana društva;

6) vreme uplate, odnosno unošenja uloga u osnovni kapital društva;

7) udeo svakog člana društva u ukupnom osnovnom kapitalu izražen u procentima;

8) određivanje organa društva i njihovih nadležnosti.

Ako osnivački akt ne sadrži odredbe o nadležnostima organa društva, organi društva imaju nadležnosti predviđene ovim zakonom.

Izmene osnivačkog akta

Član 142

Osnivački akt društva s ograničenom odgovornošću menja se običnom većinom glasova svih članova društva, ako osnivačkim aktom nije predviđena veća većina.

Odluka o izmenama osnivačkog akta kojom se umanjuju prava nekog člana društva može biti doneta samo uz saglasnost tog člana, a naročito u slučaju:

1) ukidanja ili ograničavanja prava prečeg upisa ili prava preče kupovine udela;

2) izmene većine potrebne za odlučivanje u skupštini;

3) uvođenja ili povećanja obaveze dodatnih uplata;

4) izmene pravila o povlačenju i poništenju udela;

5) izmene pravila o isključenju člana društva;

6) izmene pravila o imenovanju direktora, kao i članova nadzornog odbora ako je upravljanje društvom dvodomno, kojim se menjaju prava člana društva na predlaganje određenog broja tih lica.

1.2. Sticanje svojstva člana društva i evidencija podataka o članovima društva

Sticanje i prestanak svojstva člana društva

Član 143

Svojstvo člana društva stiče se danom registracije vlasništva nad udelom u skladu sa zakonom o registraciji.

Svojstvo člana društva prestaje danom registracije prestanka svojstva člana društva u skladu sa zakonom o registraciji.

Evidencija podataka o članovima društva i dostavljanje članovima društva

Član 144

Društvo je dužno da vodi evidenciju o adresi koju svaki od članova, svaki od suvlasnika udela i zajednički punomoćnik suvlasnika udela odredi kao svoju adresu za prijem pošte od društva i o kojoj obavesti društvo, s tim da ta lica mogu kao svoju adresu za prijem pošte označiti adresu za prijem elektronske pošte (evidencija podataka o članovima društva).

Direktor odgovara društvu i licu iz stava 1. ovog člana za tačnost i blagovremenost unosa u evidenciju podataka o članovima društva, a o izvršenom unosu ili stanju te evidencije izdaje potvrdu na zahtev tog lica.

Lice iz stava 1. ovog člana dužno je da o svojoj adresi za prijem pošte, kao i o svakoj promeni te adrese, obavesti društvo bez odlaganja, a najkasnije u roku od osam dana od dana nastupanja promene.

Dostavljanje licima iz stava 1. ovog člana vrši se na adresu iz evidencije podataka o članovima društva, a dostavljanje se smatra izvršenim danom slanja preporučene pošiljke na tu adresu, odnosno danom slanja elektronske pošte.

2. Osnovni kapital

Minimalni osnovni kapital

Član 145

Osnovni kapital društva iznosi najmanje 100 dinara, osim ako je posebnim zakonom predviđen veći iznos osnovnog kapitala za društva koja obavljaju određene delatnosti.

Povećanje osnovnog kapitala

Član 146

Osnovni kapital povećava se:

1) novim ulozima postojećih članova ili člana koji pristupa društvu;

2) pretvaranjem rezervi ili dobiti društva u osnovni kapital;

3) pretvaranjem (konverzijom) potraživanja prema društvu u osnovni kapital;

4) statusnim promenama koje imaju za posledicu povećanje osnovnog kapitala;

5) pretvaranjem (konverzijom) dodatnih uplata u osnovni kapital.

Osnovni kapital povećava se na osnovu odluke skupštine.

Odluka skupštine o povećanju osnovnog kapitala može se doneti i pre potpune uplate, odnosno unosa uloga postojećih članova društva, pod uslovom da član koji pristupa istovremeno sa pristupanjem uplati, odnosno unese svoj ulog u celosti.

Članovi društva imaju pravo prečeg upisa udela prilikom povećanja osnovnog kapitala novim ulozima u srazmeri sa svojim udelima, osim ako je osnivačkim aktom drugačije određeno.

Odredbe ovog zakona o povećanju osnovnog kapitala akcionarskog društva shodno se primenjuju i na povećanje osnovnog kapitala društva s ograničenom odgovornošću, osim u slučaju iz stava 3. ovog člana.

Smanjenje osnovnog kapitala

Član 147

Osnovni kapital društva s ograničenom odgovornošću može se smanjiti, ali ne ispod minimalnog osnovnog kapitala iz člana 145. ovog zakona:

1) radi pokrića gubitaka društva;

2) radi stvaranja ili povećanja rezervi društva za pokrivanje budućih gubitaka ili za povećanje osnovnog kapitala iz neto imovine društva;

3) u slučajevima iz člana 46. stav 3. i čl. 155. i 159. ovog zakona;

4) u slučaju poništenja rezervisanog sopstvenog udela;

5) u slučaju statusnih promena.

Odluku o smanjenju osnovnog kapitala donosi skupština većinom od dve trećine od ukupnog broja glasova svih članova društva, osim ako osnivačkim aktom nije predviđena drugačija većina, ali ne manja od obične većine od ukupnog broja glasova članova društva koji imaju pravo glasa po određenom pitanju.

Odluka iz stava 2. ovog člana registruje se u skladu sa zakonom o registraciji najkasnije u roku od tri meseca od dana donošenja.

Odluka iz stava 2. ovog člana koja nije registrovana u skladu sa stavom 3. ovog člana ništava je.

Odlukom o smanjenju osnovnog kapitala utvrđuje se razlog iz stava 1. ovog člana i obim tog smanjenja, a naročito da li se smanjenje osnovnog kapitala sprovodi u skladu sa čl. 147a ili 147b ovog zakona.

Odluka iz stava 2. ovog člana obavezno sadrži poziv poveriocima da prijave svoja potraživanja radi obezbeđenja tih potraživanja, ako se smanjenje osnovnog kapitala vrši uz primenu odredaba člana 147a ovog zakona o zaštiti poverilaca.

Zaštita poverilaca

Član 147a

Odluka o smanjenju osnovnog kapitala društva objavljuje se u registru u neprekidnom trajanju od tri meseca počev od dana registracije u skladu sa članom 147. ovog zakona.

Društvo je dužno da poveriocima koji su poznati društvu, a čija pojedinačna potraživanja iznose najmanje 2.000.000 dinara u protivvrednosti bilo koje valute po srednjem kursu Narodne banke Srbije na dan registracije odluke o smanjenju osnovnog kapitala u skladu sa članom 147. stav 3. ovog zakona uputi i pisano obaveštenje o toj odluci, najkasnije 30 dana po sprovedenoj registraciji te odluke.

Poverioci čija su potraživanja, nezavisno od datuma dospeća, nastala pre isteka roka od 30 dana od dana objave odluke o smanjenju osnovnog kapitala društva, mogu pisanim putem tražiti od društva obezbeđenje tih potraživanja do isteka perioda objave odluke iz stava 1. ovog člana.

Poverioci koji su tražili obezbeđenje potraživanja u skladu sa stavom 3. ovog člana i koji od društva ne dobiju obezbeđenje tih potraživanja u roku od dva meseca po isteku roka iz stava 1. ovog člana, niti im društvo izmiri ta potraživanja, mogu u daljem roku od mesec dana protiv društva podneti tužbu nadležnom sudu radi ustanovljavanja obezbeđenja svojih potraživanja, ako je izmirenje njihovih potraživanja ugroženo predmetnim smanjenjem osnovnog kapitala, o čemu su, u tom roku, dužni da pisanim putem obaveste društvo.

Prilikom odlučivanja po tužbi iz stava 4. ovog člana sud će posebno voditi računa o tome da li je traženo obezbeđenje neophodno u cilju zaštite poverilaca imajući u vidu imovinu društva.

Izuzetno od stava 3. ovog člana, obezbeđenje potraživanja ne mogu tražiti:

1) poverioci čija potraživanja spadaju u prvi ili drugi isplatni red u smislu zakona kojim se uređuje stečaj;

2) poverioci čije je potraživanje obezbeđeno.

U slučaju smanjenja osnovnog kapitala društvo može vršiti plaćanja članovima samo po isteku roka od 30 dana od dana registracije smanjenja osnovnog kapitala u skladu sa zakonom o registraciji.

Izuzeci od primene odredaba o zaštiti poverilaca

Član 147b

Odredbe člana 147a ovog zakona o zaštiti poverilaca ne primenjuju se u slučaju kada se:

1) poništavaju sopstveni udeli koje je društvo besteretno steklo i za koje su ulozi u potpunosti uplaćeni, odnosno uneti;

2) udeo člana, koji je u potpunosti uplatio, odnosno uneo svoj ulog, povlači i poništava isplatom na teret sredstava rezervi koje se mogu koristiti za te namene, pri čemu je društvo u obavezi da poštuje odredbe člana 275. ovog zakona o ograničenjima plaćanja;

3) pokrivaju gubici društva;

4) stvaraju ili povećavaju rezerve za pokrivanje budućih gubitaka društva ili za povećanje osnovnog kapitala iz neto imovine društva;

5) poništavaju rezervisani sopstveni udeli.

Smanjenje osnovnog kapitala društva u slučaju iz stava 1. tačka 3) ovog člana može se vršiti samo ako društvo, prema objavljenom godišnjem finansijskom izveštaju za godinu koja prethodi godini u kojoj se odluka donosi, ne raspolaže neraspoređenom dobiti i rezervama koje se mogu koristiti za te namene, i to u iznosu koji ne može biti veći od iznosa gubitaka koji se pokrivaju.

Rezerve iz stava 1. tačka 4) ovog člana po sprovedenom smanjenju kapitala ne mogu biti veće od 10% osnovnog kapitala.

Registracija smanjenja osnovnog kapitala i dejstvo registracije

Član 147v

Osnovni kapital društva smatra se smanjenim danom registracije u registru privrednih subjekata.

Član 148

(Brisano)

Član 149

(Brisano)

3. Udeli

3.1. Osnovna pravila

Pravna priroda udela

Član 150

Udeli nisu hartije od vrednosti.

Udeli se ne mogu sticati, niti se njima može raspolagati upućivanjem javne ponude u

smislu zakona kojim se uređuje tržište kapitala.

Sticanje udela

Član 151

Član društva stiče udeo u društvu srazmerno vrednosti njegovog uloga u ukupnom osnovnom kapitalu društva, osim ako je osnivačkim aktom pri osnivanju društva ili jednoglasnom odlukom skupštine određeno drugačije.

Član društva može imati samo jedan udeo u društvu.

Ako član društva stekne više udela, ti udeli se spajaju i zajedno čine jedan udeo.

Prava po osnovu udela

Član 152

Član društva po osnovu udela ima sledeća prava:

1) pravo glasa u skupštini;

2) pravo na učešće u dobiti društva;

3) pravo na učešće u likvidacionom ostatku;

4) druga prava predviđena ovim zakonom.

Prava člana društva iz stava 1. ovog člana srazmerna su učešću udela tog člana u osnovnom kapitalu društva, osim ako je osnivačkim aktom određeno drugačije.

Suvlasništvo na udelu

Član 153

Udeo može pripadati većem broju lica (suvlasnici udela).

Suvlasnici udela svoje međusobne odnose u vezi sa suvlasničkim udelima uređuju posebnim ugovorom.

Suvlasnici udela svoja prava glasa po osnovu udela ostvaruju preko jednog zajedničkog punomoćnika, o čijem identitetu su dužni da obaveste društvo.

Suvlasnici udela se u odnosu prema društvu smatraju jednim članom i neograničeno solidarno odgovaraju društvu za sve obaveze u vezi sa tim udelom.

Pravne radnje i obaveštenja koje društvo preduzme, odnosno uputi zajedničkom punomoćniku iz stava 3. ovog člana imaju dejstvo prema svim suvlasnicima udela.

Do dana dostavljanja društvu obaveštenja o imenovanju zajedničkog punomoćnika iz stava 3. ovog člana:

1) udeo suvlasnika neće se računati za potrebe glasanja i utvrđivanja kvoruma na skupštini članova društva;

2) pravne radnje koje društvo preduzme prema jednom suvlasniku imaju dejstvo prema svim

suvlasnicima.

Finansijska podrška društva za sticanje udela u društvu

Član 154

Društvo ne može, neposredno ili posredno, pružati finansijsku podršku bilo koje vrste svojim članovima, zaposlenima ili trećim licima za sticanje udela u društvu, a naročito davati zajmove, garancije, jemstva, obezbeđenja i slično.

Pravni posao koji je suprotan odredbi stava 1. ovog člana ništav je.

Povlačenje i poništenje udela

Član 155

Društvo može povući i poništiti udeo člana društva samo u slučajevima i na način izričito predviđen osnivačkim aktom, koji je važio na dan kada je član društva čiji se udeo povlači i poništava stekao taj udeo.

Društvo može povući i poništiti udeo člana društva i ako nije ispunjen uslov iz stava 1. ovog člana, ako je izmenom osnivačkog akta za koju je glasao taj član društva to predviđeno.

Odluku o povlačenju i poništenju udela člana društva donosi skupština.

Odluka o povlačenju i poništenju udela člana društva sadrži:

1) osnov povlačenja i poništenja;

2) činjenice iz kojih proizlazi da su ostvareni uslovi za donošenje odluke o povlačenju i poništenju udela;

3) iznos i rok za isplatu naknade za udeo članu društva čiji se udeo povlači i poništava, koji ne može biti duži od dve godine;

4) dejstvo poništenja udela na osnovni kapital društva.

Prilikom povlačenja i poništenja udela sprovodi se postupak smanjenja osnovnog kapitala društva, u kome nije potrebno donositi posebnu odluku o smanjenju kapitala.

Zabrana zalaganja udela u korist društva

Član 156

Društvo ne može uzeti u zalogu udeo člana društva u tom društvu.

3.2. Sopstveni udeli društva

Sticanje sopstvenog udela

Član 157

Sopstvenim udelom društva u smislu ovog zakona smatra se udeo ili deo udela koji društvo

stekne od svog člana.

Društvo može sticati sopstvene udele na osnovu odluke skupštine:

1) besteretnim pravnim poslom;

2) po osnovu isključenja člana društva;

3) *(brisana)*

4) otkupom udela ili dela udela od člana društva;

5) prinudnim otkupom udela preminulog člana, ako je to pravo društva predviđeno osnivačkim aktom;

6) po osnovu statusne promene, u skladu sa ovim zakonom.

Društvo može sticati sopstveni udeo samo ako je udeo koji stiče u celosti uplaćen, osim u slučaju iz stava 2. tač. 2), 5) i 6) ovog člana, kada društvo može steći udeo koji nije u celosti uplaćen.

Isplatu naknade po osnovu sticanja sopstvenog udela u slučaju iz stava 2. tačka 4) ovog člana društvo može vršiti samo iz rezervi koje se mogu koristiti za te namene.

Društvo ne može sticati sopstveni udeo tako da ostane bez članova društva.

Jednočlano društvo ne može sticati sopstveni udeo.

Sticanje udela društva od strane njegovog kontrolisanog društva smatraće se sticanjem sopstvenog udela u smislu ovog zakona.

Pravni posao kojim društvo stekne sopstveni udeo suprotno odredbama ovog člana ništav je.

Prava društva po osnovu sopstvenog udela

Član 158

Društvo po osnovu sopstvenih udela nema pravo glasa niti se ti udeli računaju u kvorum skupštine.

Sopstveni udeo ne daje pravo na učešće u dobiti i ne može biti predmet zaloge.

Raspolaganje sopstvenim udelom

Član 159

Društvo može sopstveni udeo:

1) raspodeliti članovima društva srazmerno učešću njihovih udela u osnovnom kapitalu društva, u skladu sa odlukom skupštine;

2) preneti članu društva ili trećem licu uz naknadu, u kom slučaju svaki član društva ima pravo preče kupovine srazmerno visini svog udela u društvu.

3) *(brisana)*

Odluka o raspolaganju sopstvenim udelom iz stava 1. ovog člana obavezno sadrži i rok za uplatu neuplaćenog, odnosno unos neunetog uloga.

Ako društvo ne raspolaže sopstvenim udelom na način iz stava 1. ovog člana, u roku od tri godine od dana sticanja, dužno je da sopstveni udeo poništi i sprovede postupak smanjenja osnovnog kapitala.

Odluku o raspolaganju sopstvenim udelom skupština donosi običnom većinom glasova svih članova društva, osim ako je osnivačkim aktom drugačije određeno.

Izuzetno, sopstveni udeo se može raspodeliti članovima društva nesrazmerno učešću njihovih udela u osnovnom kapitalu društva samo na osnovu jednoglasne odluke skupštine, osim ako je osnivačkim aktom drugačije određeno.

3.2.a Rezervisani sopstveni udeo i pravo na sticanje udela

Rezervisani sopstveni udeo

Član 159a

Rezervisanim sopstvenim udelom društva u smislu ovog zakona smatra se udeo koji društvo besteretno stiče od člana društva, radi dodele finansijskog instrumenta - pravo na sticanje udela.

Rezervisani sopstveni udeo ne može se založiti, niti se rezervisanim sopstvenim udelom može raspolagati, osim na način propisan zakonom.

Jednočlano društvo s ograničenom odgovornošću može imati rezervisani sopstveni udeo.

Društvo može imati više rezervisanih sopstvenih udela.

Procenat učešća svih rezervisanih sopstvenih udela u osnovnom kapitalu društva ne može biti veći od 40%.

Odluku o sticanju rezervisanog sopstvenog udela donosi skupština društva većinom iz člana 211. ovog zakona.

Društvo može steći rezervisani sopstveni udeo samo od udela koji su u celosti uplaćeni, odnosno uneti.

Rezervisani sopstveni udeo može se steći samo od udela članova koji su glasali za odluku o sticanju rezervisanog sopstvenog udela.

Ako iz rezervisanog sopstvenog udela nije izdat ni jedan finansijski instrument iz stava 1. ovog člana, društvo može:

1) doneti odluku o podeli tog rezervisanog sopstvenog udela na više novih rezervisanih sopstvenih udela;

2) doneti odluku o poništaju tog rezervisanog sopstvenog udela, kada je u obavezi da sprovede postupak smanjenja osnovnog kapitala.

Rezervisani sopstveni udeo registruje se u skladu sa zakonom o registraciji.

Prava društva po osnovu rezervisanog sopstvenog udela

Član 159b

Društvo po osnovu rezervisanih sopstvenih udela nema pravo glasa niti se ti udeli računaju

u kvorum skupštine.

Rezervisani sopstveni udeo ne daje pravo na učešće u dobiti.

Finansijski instrument - pravo na sticanje udela

Član 159v

Finansijski instrument - pravo na sticanje udela, u smislu ovog zakona, je neprenosivi finansijski instrument koji izdaje društvo s ograničenom odgovornošću, a koji saglasnom imaocu daje pravo na sticanje udela određenog dana (dan dospeća) po određenoj ceni.

Finansijski instrument - pravo na sticanje udela ne može biti predmet zaloge, niti predmet nasleđivanja.

Na finansijski instrument - pravo na sticanje udela, primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje tržište kapitala koje se odnose na Centralni registar, depo i kliring hartija od vrednosti (u daljem tekstu: Centralni registar).

Izdavanje finansijskog instrumenta - pravo na sticanje udela ne smatra se javnom ponudom u smislu zakona kojim se uređuje tržište kapitala.

Postupak i dokumentacija potrebna za sprovođenje upisa i ispisa finansijskog instrumenta - pravo na sticanje udela u Centralni registar vrši se u skladu sa pravilima poslovanja Centralnog registra.

Odluka o emisiji finansijskog instrumenta - pravo na sticanje udela

Član 159g

Odluku o emisiji finansijskog instrumenta - pravo na sticanje udela (u daljem tekstu: odluka o emisiji), donosi skupština društva, osim ako osnivačkim aktom nije drugačije određeno.

Odluka iz stava 1. ovog člana sadrži naročito:

1) broj finansijskih instrumenata - pravo na sticanje udela koji se izdaju;

2) rezervisani sopstveni udeo iz koga se finansijski instrument - pravo na sticanje udela izdaje;

3) podatke iz člana 9a ovog zakona o licima koja stiču finansijski instrument - pravo na sticanje udela, kao i podatak o adresi njihovog prebivališta;

4) procenat udela koji imalac finansijskog instrumenta - pravo na sticanje udela ima pravo da stekne u odnosu na rezervisani sopstveni udeo;

5) cena koju imalac finansijskog instrumenta - pravo na sticanje udela plaća društvu za sticanje udela i rok za plaćanje cene koji ne može biti kraći od 15 dana niti duži od 30 dana od dana dospeća;

6) datum emisije finansijskog instrumenta - pravo na sticanje udela;

7) dan dospeća finansijskog instrumenta - pravo na sticanje udela;

8) uslove pod kojima se finansijski instrument - pravo na sticanje udela može poništiti pre dana dospeća.

Svi finansijski instrumenti - pravo na sticanje udela jedne emisije daju ista prava iz stava 2.

tač. 4)-8) ovog člana.

Sve emisije finansijskog instrumenta - pravo na sticanje udela iz jednog rezervisanog sopstvenog udela imaju isti dan dospeća i isti rok za plaćanje cene.

Društvo je dužno da odluku o emisiji dostavi Centralnom registru u roku od pet radnih dana od dana donošenja, radi upisa i registracije finansijskog instrumenta - pravo na sticanje udela na zakonite imaoce.

Sticanje udela na osnovu finansijskog instrumenta - pravo na sticanje udela i poništenje finansijskog instrumenta

Član 159d

Finansijski instrument - pravo na sticanje udela može se:

1) realizovati sticanjem udela ili

2) poništiti:

(1) kada imalac finansijskog instrumenta - pravo na sticanje udela nije izvršio svoju obavezu iz člana 159g stav 2. tačka 5) ovog zakona;

(2) pre dana dospeća, u skladu sa uslovima iz odluke o emisiji.

U slučaju iz stava 1. ovog člana finansijski instrument - pravo na sticanje udela ispisuje se iz Centralnog registra.

Ukoliko imalac finansijskog instrumenta - pravo na sticanje udela u roku iz odluke o emisiji izvrši uplatu cene, smatraće se da je dao saglasnost da stekne udeo.

U slučaju iz stava 1. tačka 2) podtač. (1) i (2) ovog člana, skupština društva ili drugi organ određen osnivačkim aktom, donosi odluku kojom se taj finansijski instrument poništava.

Društvo je dužno da u roku od 30 dana od dana isteka roka za plaćanje cene iz odluke o emisiji, za sve emisije koje su izdate iz istog rezervisanog sopstvenog udela podnese Centralnom registru zahtev za ispis finansijskog instrumenta - pravo na sticanje udela, radi sticanja udela, odnosno poništenja.

Centralni registar vrši ispis i izdaje društvu potvrdu o ispisu finansijskog instrumenta - pravo na sticanje udela.

Potvrda iz stava 6. ovog člana, sadrži podatke o poslovnom imenu i matičnom broju izdavaoca finansijskog instrumenta - pravo na sticanje udela, broju izdatih finansijskih instrumenata - pravo na sticanje udela koji se realizuju, odnosno broju finansijskih instrumenata koji se poništavaju, procentu udela koji imalac finansijskog instrumenta - pravo na sticanje udela ima pravo da stekne u odnosu na rezervisani sopstveni udeo, kao i podatke iz člana 9a ovog zakona o imaocima finansijskog instrumenta.

Sticanje udela na osnovu finansijskog instrumenta - pravo na sticanje udela registruje se istovremeno za sve emisije koje su izdate iz istog rezervisanog sopstvenog udela u skladu sa zakonom o registraciji.

Sticanje udela na osnovu finansijskog instrumenta - pravo na sticanje udela ne smatra se finansijskom podrškom društva za sticanje udela u smislu odredaba člana 154. ovog zakona.

Članovi društva nemaju pravo preče kupovine udela koji se stiče na osnovu finansijskog instrumenta - pravo na sticanje udela.

Raspolaganje preostalim neiskorišćenim rezervisanim sopstvenim udelom

Član 159đ

Nakon registracije sticanja udela na osnovu finansijskih instrumenata - pravo na sticanje udela koji su izdati iz jednog rezervisanog sopstvenog udela, preostali neiskorišćeni deo tog rezervisanog sopstvenog udela može se poništiti ili koristiti za nove emisije finansijskog instrumenta - pravo na sticanje udela.

Ako društvo donese odluku da se preostali neiskorišćeni deo rezervisanog sopstvenog udela iz stava 1. ovog člana poništi, društvo je u obavezi da sprovede postupak smanjenja osnovnog kapitala.

Preostali neiskorišćeni deo rezervisanog sopstvenog udela iz stava 1. ovog člana koji se koristi za nove emisije u skladu sa članom 159g ovog zakona, smatra se novim rezervisanim sopstvenim udelom.

Posebni slučajevi dospelosti

Član 159e

Izuzetno, finansijski instrument - pravo na sticanje udela dospeva i pre roka dospeća iz člana 159g stav 2. tačka 7) ovog zakona, i to u slučaju:

1) likvidacije - narednog dana od dana objavljivanja oglasa o otpočinjanju likvidacije;

2) statusne promene - narednog dana od dana objavljivanja nacrta ugovora o statusnoj promeni, odnosno plana podele;

3) promene pravne forme - narednog dana od dana objavljivanja predloga odluke o promeni pravne forme.

U slučaju iz stava 1. ovog člana rok za plaćanje cene koju imalac finansijskog instrumenta - pravo na sticanje udela plaća društvu za sticanje udela iznosi 40 dana od dana nastupanja prevremenog roka dospeća.

Društvo je dužno da narednog radnog dana od dana objavljivanja iz stava 1. ovog člana, imaocima finansijskog instrumenta - pravo na sticanje udela uputi pisano obaveštenje o nastupanju prevremenog roka dospeća iz stava 1. ovog člana, sa pozivom da izvrše plaćanje cene u roku iz stava 2. ovog člana.

Društvo ne može doneti odluku o okončanju likvidacije, odluku o statusnoj promeni i odluku o promeni pravne forme dok ne izvrši registraciju sticanja udela na osnovu finansijskog instrumenta - pravo na sticanje udela, odnosno registraciju smanjenja osnovnog kapitala usled poništaja neiskorišćenog rezervisanog sopstvenog udela.

Nacrt ugovora o statusnoj promeni, odnosno plana podele i predlog odluke o promeni pravne forme obavezno sadrži i podatke o rezervisanim sopstvenim udelima i podatke iz člana 159g stav 2. tač. 1), 4) i 5) ovog zakona.

Sudska zaštita

Član 159ž

U slučaju da društvo nije izvršilo registraciju sticanja udela na osnovu finansijskog instrumenta - pravo na sticanje udela u roku od 60 dana od dana isteka roka za isplatu cene, imalac finansijskog instrumenta - pravo na sticanje udela koji je u roku iz člana 159g stav 2. tačka 5) ili u roku iz člana 159e stav 2. ovog zakona izvršio plaćanje može, u narednom roku od šest meseci podneti tužbu nadležnom sudu za utvrđivanje svojstva člana i procenta udela koji imalac finansijskog instrumenta - pravo na sticanje udela stiče ili tužbu za određivanje naknade koju je društvo u obavezi da isplati imaocu finansijskog instrumenta - pravo na sticanje udela.

Naknadu iz stava 1. ovog člana sud će odrediti prema tržišnoj vrednosti udela koji bi imalac finansijskog instrumenta - pravo na sticanje udela imao pravo da stekne na dan dospeća finansijskog instrumenta - pravo na sticanje udela.

U slučaju smrti imaoca finansijskog instrumenta - pravo na sticanje udela nakon isplate cene u roku iz člana 159g stav 2. tačka 5) ili u roku iz člana 159e stav 2. ovog zakona, a nakon dana dospeća finansijskog instrumenta, naslednici imaju pravo da od društva zahtevaju isplatu naknade u visini tržišne vrednosti udela koji bi imalac finansijskog instrumenta - pravo na sticanje udela imao pravo da stekne na dan dospeća finansijskog instrumenta - pravo na sticanje udela.

U slučaju iz člana 159d stav 1. tačka 2) podtačka (2) ovog zakona, lice kome je finansijski instrument - pravo na sticanje udela neosnovano poništen pre dana dospeća ima pravo na isplatu naknade u visini tržišne vrednosti udela koji bi imalac finansijskog instrumenta - pravo na sticanje udela imao pravo da stekne na dan dospeća finansijskog instrumenta - pravo na sticanje udela, umanjenu za iznos cene iz člana 159g stav 2. tačka 5) ovog zakona.

Finansijski instrument - pravo na sticanje udela prestaje da postoji na dan brisanja društva iz registra usled okončanja postupka prinudne likvidacije i ispisuje se iz Centralnog registra po službenoj dužnosti, a imalac ovog finansijskog instrumenta postaje poverilac društva i ima pravo na isplatu naknade u visini tržišne vrednosti udela koji bi imalac ovog finansijskog instrumenta imao pravo da stekne na dan dospeća finansijskog instrumenta ako je cena plaćena, odnosno na dan brisanja društva iz registra usled okončanja postupka prinudne likvidacije, umanjenu za iznos cene iz člana 159g stav 2. tačka 5) ovog zakona, ako cena nije plaćena.

3.3. Sloboda prenosa udela

Osnovno pravilo

Član 160

Prenos udela je slobodan, osim ako je ovim zakonom ili osnivačkim aktom drugačije određeno.

Pravo preče kupovine

Član 161

Članovi društva imaju pravo preče kupovine udela koji je predmet prenosa trećem licu, osim ako je to pravo isključeno osnivačkim aktom ili zakonom.

Postupak u vezi sa pravom preče kupovine

Član 162

Prenosilac udela u obavezi je da pre prenosa udela trećem licu svoj udeo ponudi svim drugim članovima društva.

Ponuda iz stava 1. ovog člana daje se u pisanoj formi i sadrži sve bitne elemente ugovora o prenosu udela, adresu na koju član društva koji vrši pravo preče kupovine upućuje prihvat ponude, rok za zaključenje i overu ugovora o prenosu udela, kao i druge elemente predviđene osnivačkim aktom.

Smatraće se da ponuda koja ne sadrži sve elemente iz stava 2. ovog člana nije ni učinjena.

Član društva koji koristi pravo preče kupovine obavezan je da u pisanoj formi obavesti prenosioca udela o prihvatanju ponude iz stava 1. ovog člana u celosti, u roku od 30 dana od dana prijema ponude, osim ako je drugi rok, ali ne duži od 90 dana od dana prijema ponude, predviđen osnivačkim aktom.

Ako dva ili više članova društva prihvati ponudu i ako se između prenosioca udela i tih članova ne postigne sporazum o načinu raspodele udela koji se prenosi, raspodela se vrši tako što svaki član koji je prihvatio ponudu kupuje deo udela koji je srazmeran učešću njegovog udela u zbiru udela svih drugih članova društva koji su prihvatili ponudu.

Osnivačkim aktom može se postupak u vezi sa pravom preče kupovine urediti i na drugačiji način.

Povreda prava preče kupovine

Član 163

Član društva koji ima pravo preče kupovine kome prenosilac udela nije dostavio ponudu u skladu sa ovim zakonom, odnosno na način određen osnivačkim aktom, može tužbom nadležnom sudu zatražiti:

1) poništaj ugovora ili drugog akta o prenosu udela;

2) obavezivanje tuženog člana društva na prenos udela tužiocu, odnosno da presuda zameni ugovor o prenosu udela između tužioca i tuženog člana društva.

Tužba iz stava 1. ovog člana može se podneti u roku od 30 dana od dana saznanja za zaključenje ugovora o prenosu udela, ali najkasnije istekom šestog meseca od dana registracije prenosa udela u registru privrednih subjekata.

Sud može u postupku po tužbi iz stava 1. ovog člana, na zahtev tuženog, naložiti tužiocu da položi odgovarajuće obezbeđenje za isplatu kupoprodajne cene za slučaj uspeha u sporu u formi sudskog depozita, bankarske garancije ili drugog sredstva obezbeđenja koje se izdaje u skladu sa zakonom.

Ako tužilac ne postupi po nalogu suda iz stava 3. ovog člana, tužba se odbacuje.

Prenos udela ako postoji više prihvatilaca ponude

Član 164

Ako postoji više članova društva koji su prihvatili ponudu, od kojih neki naknadno odbiju ili propuste, iz razloga za koje nije odgovoran prenosilac udela, da pristupe zaključenju i overi ugovora o prenosu udela u roku koji je u ponudi naveden, prenosilac udela zaključuje ugovor o prenosu udela sa članovima društva koji su pristupili zaključenju i overi, osim ako je osnivačkim aktom drugačije određeno.

Ako niko od članova društva koji su prihvatili ponudu ne pristupi zaključenju i overi ugovora o prenosu udela u roku koji je naveden u ponudi iz člana 162. ovog zakona, iz razloga za koje nije odgovoran prenosilac udela, prenosilac udela svoj udeo može preneti trećem licu pod uslovima koji ne mogu biti povoljniji za to lice od uslova iz ponude iz člana 162. ovog zakona, osim ako je osnivačkim aktom drugačije određeno.

U slučaju iz stava 2. ovog člana, prenosilac udela može umesto prenosa udela na treće lice, tužbom nadležnom sudu protiv jednog ili više članova koji su prihvatili ponudu, po svom izboru, zahtevati da sud donese presudu kojom će:

1) utvrditi da je svaki od tuženih stekao srazmerni deo udela koji je predmet prenosa koji odgovara učešću udela tog tuženog u zbiru udela svih tuženih;

2) svakog od tuženih obavezati na isplatu srazmernog dela cene udela koji je predmet prenosa koji odgovara stečenom delu tog udela u skladu sa tačkom 1) ovog stava.

Tužba iz stava 3. ovog člana može se podneti u roku od 30 dana od dana isteka roka koji je u ponudi iz člana 162. ovog zakona naveden kao rok za zaključenje i overu ugovora o prenosu udela.

Prenos udela trećem licu

Član 165

Ako ni jedan član društva koji ima pravo preče kupovine ne iskoristi to pravo u skladu sa odredbama ovog zakona i osnivačkog akta, prenosilac udela može u roku od 90 dana od dana isteka roka za prihvat ponude zaključiti ugovor o prenosu udela sa trećim licem, pod uslovima koji ne mogu biti povoljniji od uslova iz ponude koja je dostavljena drugim članovima društva, osim ako je osnivačkim aktom drugačije određeno.

Izuzetak u slučaju postupka javne prodaje

Član 166

Ako se udeo prodaje putem javnog prikupljanja ponuda, licitacije ili sličnog postupka (javna prodaja), član društva koji želi da koristi pravo preče kupovine to pravo može ostvariti samo u tom postupku, osim ako je osnivačkim aktom drugačije određeno.

Prenos udela uz saglasnost društva

Član 167

Osnivačkim aktom može se predvideti da se udeo u društvu može preneti na lice koje nije član društva samo uz prethodnu saglasnost društva.

U slučaju iz stava 1. ovog člana, prenosilac udela u obavezi je da društvu podnese zahtev za saglasnost koji, osim identiteta lica na koje se prenosi udeo, sadrži i sve bitne elemente

ugovora o prenosu udela koji namerava da zaključi.

Odluku iz stava 1. ovog člana donosi skupština običnom većinom glasova svih članova društva, osim ako je osnivačkim aktom određena druga većina.

Ako u roku od 30 dana od dana prijema zahteva za davanje saglasnosti društvo ne obavesti prenosioca udela o uskraćivanju saglasnosti, prenosilac udela je ovlašćen da udeo prenese u skladu sa uslovima iz tog zahteva.

Osnivačkim aktom prenos udela uz saglasnost društva može se urediti i na drugačiji način.

U slučaju prenosa udela protivno odredbama ovog člana, shodno se primenjuje član 163. ovog zakona.

Pravo društva na određivanje kupca udela

Član 168

Društvo je ovlašćeno da umesto davanja saglasnosti iz člana 167. ovog zakona odredi treće lice na koje prenosilac udela može preneti udeo pod istim uslovima, u kom slučaju prenosilac udela može svoj udeo preneti isključivo na to treće lice pod tim uslovima.

Odluku iz stava 1. ovog člana donosi skupština u skladu sa članom 167. stav 3. ovog zakona.

Ako treće lice iz stava 1. ovog člana ne pristupi zaključenju i overi ugovora o prenosu udela pod uslovima koji su navedeni u zahtevu iz člana 167. stav 2. ovog zakona u roku od 15 dana od dana kada je prenosilac udela obavešten o toj odluci društva, iz razloga za koje nije odgovoran prenosilac udela, prenosilac udela ima pravo da udeo proda trećem licu po svom izboru pod istim uslovima.

Ako treće lice određeno od strane društva zaključi i overi ugovor o prenosu udela, društvo odgovara prenosiocu udela solidarno za isplatu kupoprodajne cene zajedno sa tim licem.

U slučaju da društvo donese odluku iz stava 1. ovog člana, ako se udeo prenosi u postupku javne prodaje, shodno se primenjuje član 166. ovog zakona.

U slučaju prenosa udela protivno odredbama ovog člana, shodno se primenjuje član 163. ovog zakona.

Obaveza otkupa udela

Član 169

Ako društvo obavesti prenosioca udela o tome da mu uskraćuje traženu saglasnost, pri čemu ne odredi treće lice u skladu sa članom 168. ovog zakona, dužno je da od prenosioca otkupi udeo u roku od 30 dana od dana isteka roka iz člana 167. stav 4. ovog zakona.

Ukoliko društvo ne postupi u skladu sa stavom 1. ovog člana, prenosilac udela ima pravo da udeo proda trećem licu po svom izboru, pod istim uslovima.

Druga ograničenja za prenos udela

Član 170

Osnivačkim aktom mogu se predvideti i druge vrste ograničenja za prenos udela.

Prodaja udela u izvršnom postupku ili postupku vansudskog namirenja

Član 171

U slučaju prodaje udela u izvršnom postupku, ili u postupku sudskog ili vansudskog namirenja u skladu sa zakonom koji uređuje zalogu na pokretnim stvarima upisanim u registar:

1) članovi društva koji imaju pravo preče kupovine u odnosu na taj udeo zadržavaju to pravo;

2) ako je osnivačkim aktom predviđeno pravo društva na davanje prethodne saglasnosti na prenos udela, saglasnost društva za prodaju udela nije potrebna ali društvo ima pravo na određivanje kupca udela u skladu sa članom 168. ovog zakona.

Prenos udela putem nasleđa

Član 172

U slučaju smrti člana društva naslednici tog člana stiču njegov udeo u skladu sa zakonom kojim se uređuje nasleđivanje.

Na zahtev društva ili jednog od naslednika preminulog člana društva, sud nadležan za sprovođenje ostavinskog postupka iza preminulog člana društva može postaviti privremenog staraoca zaostavštine koji će u ime i za račun naslednika preminulog člana društva vršiti članska prava u društvu.

Prinudni otkup udela od naslednika

Član 173

Osnivačkim aktom može se predvideti pravo društva ili jednog ili više članova društva da u roku od šest meseci od smrti člana društva, a najkasnije u roku od tri meseca od dana registracije naslednika preminulog člana društva kao članova društva u skladu sa zakonom o registraciji, donesu odluku o prinudnom otkupu udela od njegovih naslednika.

Ako je pravo na prinudni otkup utvrđeno u korist društva, odluku iz stava 1. ovog člana donosi skupština običnom većinom glasova svih članova društva, pri čemu se za potrebe računanja kvoruma ne uračunava udeo preminulog člana, osim ako je osnivačkim aktom određena veća većina.

Ako je pravo na prinudni otkup utvrđeno u korist jednog ili više članova, taj član odnosno članovi u obavezi su da društvo u roku iz stava 1. ovog člana obaveste pisanim putem o vršenju tog prava.

Direktor je dužan da odluku iz stava 2. ovog člana odnosno obaveštenje iz stava 3. ovog člana odmah dostavi registru privrednih subjekata radi zabeležbe vršenja prava na prinudni otkup u tom registru.

Od dana upisa zabeležbe iz stava 4. ovog člana pa do dana isplate naknade za udeo naslednici preminulog člana ne mogu vršiti pravo glasa u skupštini.

Naknada za prinudni otkup udela

Član 174

Ako je osnivačkim aktom predviđen prinudni otkup udela u skladu sa članom 173. ovog zakona, tim aktom mora se propisati i način utvrđenja naknade za otkup udela, kao i rok za njenu isplatu, a u suprotnom smatraće se da ovo pravo ne postoji.

Ako društvo ili član odnosno članovi društva odluče da vrše pravo na prinudni otkup udela, naslednici preminulog člana društva imaju pravo na isplatu naknade utvrđene u skladu sa osnivačkim aktom, u roku utvrđenom tim aktom.

Društvo ne može doneti odluku iz člana 173. stav 1. ovog zakona ako bi isplata naknade u skladu sa tom odlukom bila u suprotnosti sa odredbama ovog zakona o ograničenjima plaćanja.

Ako osnivačkim aktom ili odlukom iz člana 173. stav 1. ovog zakona nije drugačije određeno, rok za isplatu naknade za otkup udela preminulog člana društva počinje da teče od dana dostavljanja društvu pravnosnažnog ostavinskog rešenja kojim su oglašeni naslednici preminulog člana u pogledu njegovog udela.

Uslovi i posledice prenosa udela

Član 175

Udeo se prenosi ugovorom u pisanoj formi sa overenim potpisima prenosioca i sticaoca, a može se preneti i na drugi način u skladu sa zakonom.

Prenosilac udela solidarno odgovara sa sticaocem udela za obaveze prema društvu po osnovu svog neuplaćenog odnosno neunetog uloga u osnovni kapital društva, kao i za obavezu dodatnih uplata u pogledu tog udela, prema stanju na dan prenosa udela.

U slučaju pristupanja novog člana društvu, ugovor o pristupanju novog člana društvu zaključuje se u pisanoj formi sa overenim potpisom lica koje pristupa društvu i lica ovlašćenog odlukom skupštine društva kojom se odobrava pristupanje novog člana društvu.

Pravne radnje preduzete prema ili od strane prenosioca udela pre registracije prenosa udela u skladu sa zakonom o registraciji u pogledu tog udela ili odnosa u društvu smatraju se radnjama preduzetim prema, odnosno od strane sticaoca udela, osim ako je to nespojivo sa prirodom preduzete pravne radnje.

Posledice odluke suda kojom se utvrđuje ništavost ugovora o prenosu udela

Član 175a

Presuda kojom se utvrđuje ništavost ugovora o prenosu udela ima dejstvo prema društvu i članovima društva.

Ako je na osnovu ugovora o prenosu udela čija je ništavost utvrđena odlukom suda, bila registrovana promena članova društva u skladu sa zakonom o registraciji, nadležni sud presudu iz stava 1. ovog člana po pravnosnažnosti dostavlja registru privrednih subjekata radi registracije zabeležbe u skladu sa zakonom o registraciji, a parnične stranke, odnosno njihovi pravni sledbenici imaju pravo da podnesu prijavu za registraciju promene podataka o članovima društva koji su bili registrovani na osnovu ništavog ugovora o prenosu udela.

Deoba udela

Član 176

Udeo člana društva može se podeliti:

1) po osnovu ugovora o prenosu dela udela;

2) po osnovu pravnog sledbeništva;

3) ugovorom o podeli udela između suvlasnika;

4) u drugim slučajevima, u skladu sa zakonom.

Osnivačkim aktom društva može se isključiti deoba udela, osim u slučaju nasleđivanja, ili se može dozvoliti samo u određenim slučajevima.

Odredbe ovog zakona o raspolaganju udelom shodno se primenjuju i na raspolaganje delom udela.

Zalaganje udela

Član 177

Član društva može založiti udeo ili deo udela, osim ako je osnivačkim aktom drugačije određeno.

Ako je osnivačkim aktom određeno da se prenos udela trećem licu može izvršiti samo uz prethodnu saglasnost društva, takva saglasnost neophodna je i za zalaganje udela ili dela udela, ali ne i za naknadnu prodaju udela u postupku naplate potraživanja iz vrednosti založenog udela.

Zalaganje udela vrši se u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaloga na pokretnim stvarima upisanim u registar.

4. Dodatne uplate društvu

Način utvrđivanja obaveze dodatne uplate

Član 178

Osnivačkim aktom ili odlukom skupštine može se utvrditi obaveza članova društva da, pored uplate upisanog osnovnog kapitala, izvrše dodatne uplate društvu srazmerno visini svog udela u društvu. Osnivačkim aktom ili odlukom skupštine može biti određena drugačija srazmera, odnosno tačan iznos dodatnih uplata.

Osnivačkim aktom ili odlukom skupštine iz stava 1. ovog člana mogu se odrediti i rokovi za vraćanje dodatnih uplata.

Dodatnim uplatama ne povećava se osnovni kapital društva.

Dodatne uplate mogu biti samo u novcu.

Odluka skupštine kojom se utvrđuje obaveza na dodatne uplate donosi se jednoglasno, osim ako je osnivačkim aktom za donošenje te odluke predviđena druga većina.

Ako je osnivačkim aktom predviđeno da se odluka iz stava 5. ovog člana donosi i drugom većinom, ta odluka obavezuje samo članove koji su za nju glasali.

Posledice neizvršenja obaveze dodatne uplate

Član 179

Član društva odgovara društvu za izvršenje obaveze dodatne uplate na način na koji odgovara za uplatu upisanog osnovnog kapitala.

Član društva koji je svoj udeo preneo pre izvršenja obaveze na dodatnu uplatu odgovara solidarno sa sticaocem udela za tu obavezu u periodu od tri godine od dana registracije prenosa udela u skladu sa zakonom o registraciji.

Član društva koji je u celosti uplatio, odnosno uneo svoj ulog može se osloboditi obaveze dodatne uplate ako u roku od 30 dana od dana dospelosti te obaveze ovlasti društvo da proda njegov udeo u postupku javnog nadmetanja ili na drugi način.

Ako prodajom udela člana društva na način iz stava 3. ovog člana, društvo ostvari cenu koja je, nakon odbitka troškova prodaje, niža od iznosa njegove obaveze dodatne uplate, član društva ostaje u obavezi da društvu doplati tu razliku, a ako društvo tom prodajom ostvari cenu koja, nakon odbitka troškova prodaje, prelazi iznos njegove obaveze dodatne uplate, društvo je dužno da tu razliku isplati tom članu društva.

Ako član društva ne ovlasti društvo da izvrši prodaju njegovog udela u skladu sa stavom 3. ovog člana ili ako njegov udeo ne bude prodat u roku od dve godine od dana dospeća obaveze dodatne uplate, odnosno u roku određenom osnivačkim aktom ili ugovorenom roku sa tim članom društva iz razloga za koje nije odgovorno društvo, skupština može u roku od 180 dana od dana isteka propisanog, odnosno određenog ili ugovorenog roka doneti odluku o isključenju tog člana iz društva bez prava na naknadu vrednosti njegovog udela, shodnom primenom člana 195. ovog zakona.

Ako su uslovi iz stava 5. ovog člana ispunjeni u odnosu na više članova društva koji su u docnji u pogledu obaveze na dodatnu uplatu, odluka o isključenju donosi se za sve te članove.

U slučaju isključenja u skladu sa ovim članom, isključeni član društva ostaje u obavezi prema društvu na dodatnu uplatu.

Vraćanje dodatnih uplata

Član 180

Društvo je u obavezi da vrati dodatne uplate članovima društva u roku iz člana 178. stav 2. ovog zakona ili ako rok nije određen, na njihov zahtev, samo ako to nije neophodno za pokriće gubitaka društva ili za namirenje poverilaca društva.

Dodatne uplate ne mogu se vratiti članu društva pre uplate, odnosno unosa celokupnog upisanog uloga u društvo.

Izuzetno na zahtev člana društva koji je izvršio dodatnu uplatu, a koji nije u potpunosti uplatio upisani ulog u društvo, za iznos neuplaćenog upisanog uloga, društvo može doneti odluku da se umesto vraćanja dodatne uplate, dodatna uplata smatra potpunim ili delimičnim ispunjenjem obaveze uplate upisanog novčanog uloga.

Društvo je u obavezi da vrati dodatne uplate pod uslovima iz stava 1. ovog člana i članovima društva kojima je to svojstvo prestalo ako to nije u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.

U slučaju prenosa udela društvo je u obavezi da dodatne uplate vrati prenosiocu udela, osim ako ugovorom o prenosu udela nije drugačije određeno.

Vraćanje dodatnih uplata vrši se shodnom primenom odredaba ovog zakona o smanjenju osnovnog kapitala društva.

Ako društvo ne izvrši povraćaj dodatnih uplata, lica iz st. 1, 4. i 5. ovog člana, mogu da podnesu tužbu sudu za povraćaj dodatne uplate.

Pravnosnažna odluka suda doneta po tužbi iz stava 7. ovog člana predstavlja osnov za registraciju pokretanja postupka vraćanja dodatne uplate.

U slučaju stečaja društva, potraživanja po osnovu dodatnih uplata namiruju se tek nakon punog namirenja stečajnih poverilaca društva sa pripadajućim kamatama.

Član 181*

(Prestalo da važi)

5. Isplate članovima društva

Opšte pravilo

Član 182

Društvo može vršiti isplatu dobiti svojim članovima, povraćaj dodatnih uplata, zajma i slično, kao i druga plaćanja po bilo kom osnovu, isključivo u skladu sa osnivačkim aktom i odredbama ovog zakona o ograničenjima plaćanja.

Pravo na isplatu dobiti

Član 183

Na isplatu dobiti članovima društva shodno se primenjuju odredbe ovog zakona o isplati dividende i međudividende akcionarima.

Osnivačkim aktom može se odrediti da se isplata dobiti ne vrši u srazmeri sa udelom članova u osnovnom kapitalu društva.

Ograničenja plaćanja

Član 184

Odredbe člana 275. st. 1. do 4. ovog zakona o ograničenjima plaćanja za akcionarska društva shodno se primenjuju i na društvo s ograničenom odgovornošću.

Direktor, kao i član nadzornog odbora ako je upravljanje društvom dvodomno, kojem je poznato da je u periodu između kraja prethodne poslovne godine i dana donošenja odluke

skupštine o usvajanju godišnjih finansijskih izveštaja, imovinsko stanje društva zbog gubitaka ili smanjenja vrednosti osnovnog kapitala značajno i ne samo privremeno pogoršano, dužan je da o tome obavesti skupštinu, koja je po prijemu takvog obaveštenja u obavezi da iz raspodele dobiti isključi dobit u visini nastalog smanjenja imovine društva.

Ako direktor, odnosno član nadzornog odbora ne postupi u skladu sa stavom 2. ovog člana, odgovoran je članovima i poveriocima društva za štetu koja nastane usled izvršene raspodele dobiti.

Odgovornost za nedopuštena plaćanja

Član 185

Član društva kome je društvo izvršilo isplate suprotno odredbama člana 182. ovog zakona odgovoran je društvu za povraćaj tih isplata i društvo ga ne može osloboditi te obaveze.

Povraćaj isplata od savesnog člana društva može se zahtevati samo ako je to neophodno za podmirenje zahteva poverilaca društva.

Drugi članovi društva koji su te isplate odobrili putem glasanja na skupštini, kao i direktori, odnosno članovi nadzornog odbora ako je upravljanje društvom dvodomno, koji su ta plaćanja odobrili, i koji su znali ili su prema okolnostima slučaja mogli znati da su ta plaćanja u suprotnosti sa odredbama ovog zakona o ograničenjima plaćanja, neograničeno solidarno su odgovorni društvu za povraćaj tih isplata i društvo ih ne može osloboditi te obaveze.

Pored lica iz stava 3. ovog člana, neograničeno solidarno odgovaraju i drugi direktori, odnosno članovi nadzornog odbora, kao i članovi društva, za koje se dokaže da su namerno ili grubom nepažnjom doprineli da društvo izvrši nedopušteno plaćanje.

Zahtev društva prema licima iz ovog člana zastareva u roku od pet godina od dana izvršene isplate.

Zahtev društva prema članu društva koji je primio isplatu zastareva u roku od deset godina ako društvo dokaže da je znao ili morao znati da prima nedopušteno plaćanje.

6. Prestanak svojstva člana

Razlozi za prestanak svojstva člana

Član 186

Članu društva prestaje to svojstvo:

1) smrću, ako je član fizičko lice, odnosno brisanjem iz odgovarajućeg registra, ako je član pravno lice;

2) istupanjem iz društva;

3) isključenjem iz društva;

4) prenosom celokupnog udela;

5) povlačenjem i poništenjem udela.

6.1. Istupanje člana društva

Istupanje člana društva bez potraživanja naknade za udeo

Član 187

Član društva, koji nema neizmirene obaveze prema društvu po osnovu neuplaćenog odnosno neunetog uloga u društvo, može u svako doba, na osnovu izjave o istupanju dostavljene društvu, da istupi iz društva bez navođenja razloga za istupanje, ako ne zahteva naknadu za svoj udeo.

Udeo člana društva koji je istupio iz društva, postaje sopstveni udeo društva i bez donošenja odluke o sticanju sopstvenog udela.

Istupanjem člana iz društva, članu ne prestaju obaveze koje je imao prema društvu do momenta istupanja.

Istupanje člana iz društva i sticanje sopstvenog udela registruju se u skladu sa zakonom o registraciji.

Istupanje člana društva iz opravdanog razloga

Član 188

Član društva može istupiti iz društva iz opravdanih razloga.

Opravdani razlog za istupanje člana društva postoji naročito:

1) ako mu jedan ili više ostalih članova ili društvo svojim radnjama ili propuštanjem prouzrokuje štetu, ili ako je očigledno da će takva šteta, prema redovnom toku stvari, nastupiti;

2) ako je u značajnoj meri onemogućen da ostvaruje svoja prava u društvu;

3) ako mu društvo nameće nesrazmerne obaveze.

Osnivačkim aktom mogu se predvideti i drugi opravdani razlozi za istupanje člana društva, kao i propisati postupak istupanja i način određivanja naknade članu društva koji istupa.

Osnivačkim aktom ne može se unapred isključiti pravo člana društva da zahteva istupanje iz društva iz opravdanog razloga, niti se član društva tog prava može unapred odreći.

Postupak istupanja

Član 189

Član društva koji želi da istupi iz društva u skladu sa članom 188. ovog zakona dužan je da o tome dostavi pisani zahtev društvu, o kojem odlučuje skupština.

Zahtev iz stava 1. ovog člana sadrži naročito:

1) razloge istupanja;

2) iznos koji se zahteva od društva na ime naknade za udeo;

3) rok u kome se zahteva isplata naknade za udeo, osim ako je taj rok određen osnivačkim

aktom.

Skupština je dužna da donese odluku o zahtevu iz stava 1. ovog člana u roku od 60 dana od dana prijema i da u istom roku o tome obavesti člana društva koji istupa.

Skupština može samo usvojiti ili odbiti zahtev iz stava 1. ovog člana u celini.

Odluka iz stava 3. ovog člana donosi se običnom većinom glasova svih članova društva, osim ako je osnivačkim aktom predviđena veća većina.

Udeo člana društva koji je istupio iz društva, postaje sopstveni udeo društva i bez donošenja odluke o sticanju sopstvenog udela, srazmerno uplaćenom, odnosno unetom ulogu, dok se za iznos neuplaćenog, odnosno neunetog uloga, vrši smanjenje osnovnog kapitala društva, uz primenu odredbi člana 147a ovog zakona.

Istupanje člana iz društva i sticanje sopstvenog udela registruju se u skladu sa zakonom o registraciji.

Zaloga kao obezbeđenje isplate naknade

Član 190

Član društva može zahtevom za istupanje iz opravdanog razloga da traži da društvo pruži obezbeđenje za isplatu naknade za njegov udeo putem ustanovljavanja zaloge na sopstvenom udelu koji će društvo steći ako prihvati njegov zahtev za istupanje iz društva, u skladu sa zakonom koji uređuje zalogu na pokretnim stvarima upisanim u registar.

Član društva iz stava 1. ovog člana dužan je da nacrt ugovora o zalozi čije zaključenje predlaže dostavi društvu u prilogu zahteva za istupanje iz društva.

U slučaju iz stava 1. ovog člana skupština može prihvatiti zahtev za istupanje samo ako istovremeno odobri zaključenje predloženog ugovora o zalozi u korist člana koji istupa ili, uz saglasnost člana društva koji istupa, pruži drugo odgovarajuće obezbeđenje.

Isplata naknade

Član 191

Društvo može isplaćivati naknadu za udeo članu društva koji je istupio samo iz:

1) sredstava rezervi društva koje se mogu koristiti za te namene;

2) sredstava ostvarenih prodajom sopstvenog udela društva stečenog istupanjem tog člana društva.

Do potpune isplate naknade udela članu koji je istupio iz društva, društvo ne može deliti dobit svojim članovima i dužno je da:

1) svu ostvarenu dobit raspoređuje u rezerve iz stava 1. tačka 1) ovog člana;

2) sva sredstva društva iz stava 1. ovog člana koristi isključivo za isplatu te naknade.

Istupanje iz opravdanog razloga po odluci suda

Član 192

Ako skupština odbije zahtev za istupanje iz člana 189. ovog zakona, odnosno propusti da o njemu odluči u roku od 60 dana od dana prijema zahteva, član društva može tužbom nadležnom sudu protiv društva zahtevati prestanak svojstva člana društva zbog postojanja opravdanog razloga i isplatu naknade za svoj udeo.

Sud će presudom kojom određuje prestanak svojstva člana društva odrediti i:

1) da udeo člana društva koji istupa postaje sopstveni udeo društva;

2) visinu naknade koju je društvo u obavezi da isplati članu društva koji istupa;

3) rok za isplatu naknade iz tačke 2) ovog stava;

4) ustanovljavanje zaloge u korist člana društva koji istupa na sopstvenom udelu društva iz tačke 1) ovog stava, ako je tužilac to zahtevao i ako sud nađe da je to nužno i opravdano radi obezbeđenja isplate naknade iz tačke 2) ovog stava.

Naknadu iz stava 2. ovog člana sud će odrediti prema tržišnoj vrednosti udela člana društva koji istupa na dan podnošenja tužbe, ali ne manje od srazmernog dela vrednosti neto imovine društva koji odgovara učešću udela tog člana u osnovnom kapitalu društva na dan podnošenja tužbe, osim ako je drugi način određivanja te naknade predviđen osnivačkim aktom.

Rok iz stava 2. ovog člana sud će odrediti uzimajući u obzir finansijsku situaciju u kojoj se društvo nalazi i očekivane prihode društva u redovnom toku poslovanja, s tim što taj rok ne može biti duži od dve godine od dana pravnosnažnosti presude, osim ako je osnivačkim aktom predviđen duži rok, ali ne duži od pet godina.

Tužba iz stava 1. ovog člana može se podneti u roku od šest meseci od dana saznanja za razlog za istupanje, a najkasnije u roku od tri godine od nastanka razloga za istupanje.

Isplata naknade određene od strane suda i naknada štete

Član 193

Na isplatu naknade određene presudom u skladu sa članom 192. stav 2. ovog zakona primenjuju se odredbe člana 191. ovog zakona.

Članu koji je iz društva istupio iz opravdanih razloga pripada i pravo na naknadu štete koju je eventualno pretrpeo činjenjem ili nečinjenjem društva, koje može ostvariti tužbom kod nadležnog suda u posebnoj parnici.

Ako društvo ne isplati dosuđenu naknadu članu društva koji je istupio u roku određenom presudom, član društva koji je istupio može tražiti prinudno izvršenje samo prodajom sopstvenog udela koji je društvo od njega steklo, a za isplatu dosuđene naknade solidarno odgovaraju svojom imovinom i ostali članovi društva srazmerno svojim udelima u osnovnom kapitalu društva.

Član 194

(Brisano)

6.2. Isključenje člana društva

Isključenje člana odlukom skupštine

Član 195

U slučaju iz člana 48. stav 7. ovog zakona, skupština odluku o isključenju člana društva donosi dvotrećinskom većinom glasova preostalih članova društva, osim ako je osnivačkim aktom određena druga većina.

Odluka iz stava 1. ovog člana može se doneti samo u odnosu na sve članove društva koji nisu izvršili svoju obavezu iz člana 46. stav 1. ovog zakona ni u naknadno ostavljenom roku iz člana 48. stav 2. ovog zakona.

Isključenjem člana društva udeo tog člana društva postaje sopstveni udeo društva, a isključeni član nema pravo na naknadu za svoj udeo.

Odluka iz stava 1. ovog člana predstavlja osnov za brisanje isključenog člana iz registra privrednih subjekata.

Isključeni član ostaje u obavezi da uplati odnosno unese upisani ulog i izvrši dodatne uplate na koje je bio obavezan, ako je to neophodno za namirenje poverilaca društva.

Za izvršenje obaveze iz stava 5. ovog člana društvu odgovara i prethodni vlasnik udela člana društva koji je isključen, u smislu člana 175. stav 2. ovog zakona.

Društvo zadržava pravo da tužbom nadležnom sudu od isključenog člana društva zahteva i naknadu štete.

Isključenje člana odlukom suda

Član 196

Društvo može tužbom koju podnosi nadležnom sudu zahtevati isključenje člana društva, iz razloga određenih osnivačkim aktom ili iz drugih opravdanih razloga, a naročito ako član društva:

1) namerno ili grubom nepažnjom prouzrokuje štetu društvu;

2) ne izvršava posebne dužnosti prema društvu propisane ovim zakonom ili osnivačkim aktom;

3) svojim radnjama ili propuštanjem, protivno osnivačkom aktu, zakonu ili dobrim poslovnim običajima, sprečava ili u značajnoj meri otežava poslovanje društva.

Odluku o podnošenju tužbe iz stava 1. ovog člana donosi skupština u skladu sa odredbama ovog zakona.

Na zahtev društva sud može odrediti privremenu meru suspenzije prava glasa člana društva čije se isključenje traži, kao i drugih prava tog člana društva ili privremenu meru uvođenja prinudne uprave u društvo, ako nađe da je to nužno i opravdano radi sprečavanja nastanka štete za društvo.

Osnivačkim aktom ne može se unapred isključiti pravo društva da podnese tužbu za isključenje člana društva, niti pravo isključenog člana društva na naknadu vrednosti udela.

Tužba za isključenje člana društva može se podneti u roku od šest meseci od dana saznanja za razlog za isključenje, a najkasnije u roku od pet godina od nastanka razloga za isključenje.

Ako na zahtev člana koji poseduje udeo koji predstavlja najmanje 5% osnovnog kapitala

društva, skupština u roku od dva meseca od dana podnošenja zahteva ne odluči o zahtevu za podnošenje tužbe iz stava 1. ovog člana ili odbije zahtev ili se tužba ne podnese u roku od 30 dana od dana donošenja odluke o podnošenju tužbe, član koji je podneo zahtev ima pravo, da u naknadnom roku od 30 dana, podnese tužbu sudu u svoje ime, a za račun društva.

Isključenjem člana društva udeo tog člana društva postaje sopstveni udeo društva.

Isključeni član ostaje u obavezi da uplati odnosno unese upisani ulog i izvrši dodatne uplate na koje je bio obavezan, ako je to neophodno za namirenje poverilaca društva.

Naknada za udeo u slučaju isključenja odlukom suda

Član 197

Isključeni član društva može tužbom nadležnom sudu protiv društva tražiti naknadu vrednosti svog udela.

Tužba iz stava 1. ovog člana se može podneti u roku od 180 dana od dana pravnosnažnosti presude o isključenju člana društva.

Osim ako je osnivačkim aktom određeno drugačije, sud će naknadu iz stava 1. ovog člana odrediti u visini vrednosti dela likvidacionog ostatka koji bi pripao isključenom članu srazmerno njegovom udelu u osnovnom kapitalu društva, na dan pravnosnažnosti presude o isključenju tog člana iz društva, na koju se obračunava kamata u visini eskontne stope Narodne banke Srbije uvećane za 2% počev od dana pravnosnažnosti presude o isključenju.

Sud će prilikom određivanja naknade iz stava 1. ovog člana odrediti i rok za isplatu te naknade, uzimajući u obzir finansijsku situaciju u kojoj se društvo nalazi i očekivane prihode društva u redovnom toku poslovanja, s tim što taj rok ne može biti duži od dve godine od dana pravnosnažnosti presude, osim ako je osnivačkim aktom određen duži rok, ali ne duži od pet godina.

Na isplatu naknade određene presudom nadležnog suda iz stava 4. ovog člana primenjuju se odredbe člana 191. ovog zakona.

Ako društvo ne isplati dosuđenu naknadu članu društva koji je isključen u roku određenom presudom, član društva koji je isključen može tražiti prinudno izvršenje samo prodajom sopstvenog udela koji je društvo od njega steklo.

Ako sredstva ostvarena prodajom sopstvenog udela u izvršnom postupku nisu dovoljna za namirenje potraživanja člana društva koji je isključen u pogledu dosuđene naknade, preostali deo tog potraživanja se gasi.

Društvo ima pravo da od isključenog člana potražuje naknadu štete.

7. Upravljanje društvom

Organi društva

Član 198

Upravljanje društvom može biti organizovano kao jednodomno ili dvodomno.

U slučaju jednodomnog upravljanja, organi društva su:

1) skupština;

2) jedan ili više direktora;

U slučaju dvodomnog upravljanja, organi društva su:

1) skupština;

2) nadzorni odbor;

3) jedan ili više direktora.

U jednočlanom društvu funkciju skupštine vrši jedini član društva.

U slučaju iz stava 4. ovog člana kada je jedini član društva pravno lice osnivačkim aktom može se odrediti organ tog člana društva koji u ime tog člana vrši funkciju skupštine, a u odsustvu takve odredbe smatra se da je to registrovani zastupnik tog člana.

Osnivačkim aktom određuje se da li je upravljanje društvom jednodomno ili dvodomno.

7.1. Skupština

7.1.1. Sastav i delokrug

Sastav skupštine

Član 199

Skupštinu čine svi članovi društva.

Ako osnivačkim aktom nije drugačije određeno, svaki član društva ima pravo glasa u skupštini srazmerno udelu, s tim da se tim aktom ne može predvideti da član društva nema pravo glasa.

Delokrug skupštine

Član 200

Skupština društva:

1) donosi izmene osnivačkog akta;

2) usvaja finansijske izveštaje, kao i izveštaje revizora ako su finansijski izveštaji bili predmet revizije;

3) nadzire rad direktora i usvaja izveštaje direktora, ako je upravljanje društvom jednodomno;

4) usvaja izveštaje nadzornog odbora, ako je upravljanje društvom dvodomno;

5) odlučuje o povećanju i smanjenju osnovnog kapitala društva, kao i o svakoj emisiji hartija od vrednosti;

6) odlučuje o raspodeli dobiti i načinu pokrića gubitaka, uključujući i određivanje dana sticanja prava na učešće u dobiti i dana isplate učešća u dobiti članovima društva;

7) imenuje i razrešava direktora i utvrđuje naknadu za njegov rad odnosno načela za utvrđivanje te naknade, ako je upravljanje društvom jednodomno;

8) bira i razrešava članove nadzornog odbora i utvrđuje naknadu za njihov rad, ako je upravljanje društvom dvodomno;

9) imenuje revizora i utvrđuje naknadu za njegov rad;

10) odlučuje o pokretanju postupka likvidacije, kao i o podnošenju predloga za pokretanje stečajnog postupka od strane društva;

11) imenuje likvidacionog upravnika i usvaja likvidacione bilanse i izveštaje likvidacionog upravnika;

12) odlučuje o sticanju, poništenju i raspodeli sopstvenih udela i sticanju, podeli i poništenju rezervisanih sopstvenih udela;

13) odlučuje o obavezama članova društva na dodatne uplate i o vraćanju tih uplata;

14) odlučuje o zahtevu za istupanje člana društva;

15) odlučuje o isključenju člana društva iz razloga neplaćanja, odnosno neunošenja upisanog uloga;

16) odlučuje o pokretanju spora za isključenje člana društva;

17) odlučuje o povlačenju i poništenju udela;

18) imenuje i razrešava ostale zastupnike društva, ako je upravljanje društvom jednodomno;

19) odlučuje o pokretanju postupka i davanju punomoćja za zastupanje društva u sporu sa prokuristom, kao i u sporu sa direktorom, ako je upravljanje društvom jednodomno, odnosno sa članom nadzornog odbora, ako je upravljanje društvom dvodomno;

20) odlučuje o pokretanju postupka i davanju punomoćja za zastupanje društva u sporu protiv člana društva;

21) odobrava pristupanje novog člana i daje saglasnost na prenos udela trećem licu u slučaju iz člana 167. ovog zakona;

22) odlučuje o statusnim promenama i promenama pravne forme;

23) daje odobrenje na pravne poslove u kojima postoji lični interes, u skladu sa članom 66. ovog zakona;

24) daje saglasnost na sticanje, prodaju, davanje u zakup, zalaganje ili drugo raspolaganje imovinom velike vrednosti u smislu člana 470. ovog zakona;

25) *(brisana)*

26) vrši druge poslove i odlučuje o drugim pitanjima, u skladu sa ovim zakonom i osnivačkim aktom.

7.1.2. Sednice skupštine

Vrste i održavanje sednica

Član 201

Sednice skupštine mogu biti redovne i vanredne.

Na održavanje redovne sednice skupštine primenjuju se odredbe člana 364. ovog zakona koje uređuju održavanje redovne sednice skupštine akcionarskog društva.

Na održavanje vanredne sednice skupštine primenjuju se odredbe člana 371. ovog zakona koje uređuju održavanje vanredne sednice skupštine akcionarskog društva.

Sazivanje sednice

Član 202

Sednicu skupštine saziva:

1) direktor, ako je upravljanje društvom jednodomno;

2) nadzorni odbor, ako je upravljanje društvom dvodomno.

Osnivačkim aktom može se predvideti da skupštinu može sazvati i član društva ili neko drugo lice.

Sednica skupštine obavezno se saziva kada to u pisanom obliku zahtevaju članovi društva koji imaju ili zastupaju najmanje 10% glasova, ako osnivačkim aktom nije određeno da to pravo imaju i članovi koji zajedno imaju ili zastupaju manji procenat glasova.

Ako direktor, odnosno nadzorni odbor ne sazove sednicu skupštine u roku od tri dana od dana prijema zahteva iz stava 3. ovog člana, tako da dan održavanja sednice bude najkasnije 15 dana od dana prijema zahteva, podnosioci tog zahteva mogu sami sazvati sednicu skupštine u roku od osam dana od dana isteka tog roka za održavanje sednice skupštine.

Mesto održavanja sednice

Član 203

Na mesto održavanja sednice skupštine primenjuju se odredbe člana 332. ovog zakona o mestu održavanja sednice skupštine akcionarskog društva, ako osnivačkim aktom ili odlukom skupštine nije drugačije određeno.

Obaveštenje i dnevni red

Član 204

Sednica skupštine saziva se pisanim pozivom upućenim svakom članu društva na adresu člana društva iz evidencije podataka o članovima društva, a poziv se smatra dostavljenim danom slanja preporučene pošiljke poštom, osim ako je drugačiji način pozivanja određen osnivačkim aktom ili se sa drugačijim načinom pozivanja član društva pisanim putem saglasio.

Poziv za sednicu dostavlja se svakom članu društva najkasnije osam dana pre dana održavanja sednice skupštine, osim ako je drugi rok predviđen osnivačkim aktom.

Poziv za sednicu sadrži naročito:

1) dan slanja poziva;

2) vreme i mesto održavanja sednice;

3) predlog dnevnog reda sednice, sa jasnom naznakom o kojim tačkama dnevnog reda se predlaže da skupština donese odluku;

4) materijale za sednicu.

Odredbe čl. 367. i 374. ovog zakona o materijalima za redovnu i vanrednu sednicu skupštine akcionarskog društva primenjuju se i na materijale za redovnu i vanrednu sednicu skupštine društva s ograničenom odgovornošću.

Na sednici se može raspravljati i odlučivati o pitanjima na dnevnom redu, a o drugim pitanjima samo ako svi članovi prisustvuju sednici i ako se nijedan član tome ne protivi, osim ako je osnivačkim aktom drugačije određeno.

Pravo na stavljanje dodatnih tačaka na dnevni red

Član 205

Jedan ili više članova društva koji poseduju ili zastupaju najmanje 5% udela u osnovnom kapitalu društva mogu putem pisanog obaveštenja društvu staviti dodatne tačke na dnevni red sednice, osim ako je osnivačkim aktom ovo pravo dato i članovima koji poseduju ili zastupaju i manji procenat udela u osnovnom kapitalu društva.

Članovi društva iz stava 1. ovog člana mogu obaveštenje iz stava 1. ovog člana dostaviti direktno i svim ostalim članovima društva na adrese iz evidencije podataka o članovima društva.

Obaveštenje iz stava 1. ovog člana može se uputiti najkasnije tri dana pre dana održavanja sednice skupštine, osim ako je osnivačkim aktom određen drugi rok.

Obaveštenje iz stava 1. ovog člana direktor je dužan da najkasnije narednog radnog dana od dana prijema uputi svim ostalim članovima društva.

Član društva koji nije prisustvovao sednici skupštine može pobijati odluke skupštine donete po tačkama dnevnog reda iz stava 1. ovog člana ako nije primio obaveštenje iz st. 2. ili 4. ovog člana do dana održavanja sednice skupštine, u skladu sa odredbama ovog zakona o pobijanju odluka skupštine.

Održavanje sednice bez sazivanja

Član 206

Sednica se može održati i bez sazivanja ako joj prisustvuju svi članovi društva, osim ako je osnivačkim aktom drugačije određeno.

Punomoćje za glasanje

Član 207

Član društva ima pravo da putem pisanog punomoćja ovlasti određeno lice da u njegovo ime učestvuje u radu skupštine društva, uključujući i pravo da u njegovo ime glasa (punomoćje za glasanje).

Punomoćnik iz stava 1. ovog člana može biti svako poslovno sposobno lice.

Osnivačkim aktom može se predvideti da punomoćje za glasanje mora biti overeno u skladu sa zakonom kojim se uređuje overa potpisa.

Član društva ne može dati punomoćje za glasanje tako što će ga ograničiti na deo svog prava glasa po osnovu udela.

Na punomoćje za glasanje primenjuju se odredbe člana 344. st. 2. do 5. i st. 12 i st. 15. do 19. ovog zakona koje se odnose na punomoćje za glasanje.

Kvorum

Član 208

Kvorum za sednicu skupštine čini obična većina od ukupnog broja glasova članova društva, ako osnivačkim aktom nije određen veći broj glasova.

Ako se sednica skupštine nije mogla održati zbog nedostatka kvoruma, ponovo se saziva sa istim predloženim dnevnim redom najranije deset dana a najkasnije 30 dana od dana kada je sednica trebalo da bude održana (ponovljena sednica).

Kvorum za održavanje ponovljene sednice čini 1/3 od ukupnog broja glasova članova društva, ako osnivačkim aktom nije određen veći broj glasova.

Način rada skupštine

Član 209

Skupština može doneti poslovnik kojim bliže utvrđuje način rada i odlučivanja u skladu sa ovim zakonom i osnivačkim aktom.

Sednicom skupštine predsedava predsednik skupštine.

Na izbor i rad predsednika skupštine shodno se primenjuju odredbe člana 333. st. 1. do 3. ovog zakona o predsedniku skupštine akcionarskog društva.

Zapisnik

Član 210

Svaka odluka skupštine društva unosi se u zapisnik koji vodi predsednik skupštine, odnosno zapisničar ako ga imenuje predsednik skupštine.

Predsednik skupštine je odgovoran za uredno sačinjavanje zapisnika.

Zapisnik sadrži:

1) mesto i dan održavanja sednice;

2) ime lica koje je vodilo zapisnik;

3) sažeti prikaz rasprave po svakoj tački dnevnog reda;

4) rezultat glasanja po svakoj tački dnevnog reda po kojoj je skupština odlučivala, kao i način glasanja svakog prisutnog člana društva;

5) druge elemente, u skladu sa osnivačkim aktom.

Sastavni deo zapisnika čini spisak lica koja su učestvovala u radu sednice skupštine.

Zapisnik potpisuju predsednik skupštine, zapisničar ako je određen, kao i sva lica koja su učestvovala u njenom radu, osim ako je osnivačkim aktom ili poslovnikom skupštine drugačije određeno.

Ako lice koje je učestvovalo u radu sednice ima primedbe na zapisnik ili odbije da potpiše zapisnik, lice koje vodi zapisnik će to konstatovati u zapisniku uz navođenje razloga za to odbijanje, s tim da lice koje ima primedbu može tu primedbu i samo uneti u zapisnik prilikom potpisivanja.

Nepostupanje u skladu sa odredbama ovog člana nema uticaja na punovažnost odluka donetih na sednici skupštine, ako se rezultat glasanja i sadržina tih odluka na drugi način može utvrditi.

Većina za odlučivanje

Član 211

Skupština donosi odluke običnom većinom glasova prisutnih članova koji imaju pravo glasa po određenom pitanju, osim ako je zakonom ili osnivačkim aktom za pojedina pitanja određen veći broj glasova.

Skupština odlučuje većinom od dve trećine od ukupnog broja glasova svih članova društva o:

1) povećanju ili smanjenju osnovnog kapitala;

2) statusnim promenama i promenama pravne forme;

3) donošenju odluke o likvidaciji društva ili podnošenju predloga za pokretanje stečaja;

4) raspodeli dobiti i načinu pokrića gubitka;

5) sticanju sopstvenih udela društva;

6) sticanju rezervisanih sopstvenih udela društva.

Osnivačkim aktom može se predvideti i druga većina za donošenje odluka iz stava 2. ovog člana, ali ne manja od obične većine od ukupnog broja glasova članova društva koji imaju pravo glasa po određenom pitanju.

Odluke potpisuje predsednik skupštine.

Izuzetno od stava 4. ovog člana, odluke potpisuje:

1) jedini član društva u funkciji skupštine, u jednočlanom društvu;

2) oba člana društva u dvočlanom društvu sa jednakim udelima članova, odnosno jednakim pravom glasa članova;

3) u slučaju ponovljene sednice u dvočlanom društvu sa jednakim udelima članova, odnosno jednakim pravom glasa članova, oba člana društva ako su prisutna, odnosno član koji je prisutan.

Odredbe st. 4. i 5. ovog člana shodno se primenjuju na vođenje i potpisivanje zapisnika iz člana 210. ovog zakona.

Telefonske sednice, pisano glasanje i odlučivanje bez sednice

Član 212

Sednice skupštine mogu se održavati korišćenjem konferencijske veze ili druge audio i vizuelne komunikacijske opreme, tako da sva lica koja učestvuju u radu sednice mogu da međusobno istovremeno komuniciraju.

Smatra se da su lica koja na ovaj način učestvuju u radu sednice lično prisutna.

Član društva može glasati i pisanim putem, osim ako je osnivačkim aktom ili poslovnikom skupštine drugačije određeno i u tom slučaju, za potrebe izračunavanja kvoruma, smatra se

da taj član društva prisustvuje sednici.

Svaka odluka može se doneti i van sednice, ako je potpišu svi članovi društva sa pravom glasa po tom pitanju.

Način glasanja

Član 213

Glasanje na sednici skupštine društva je javno.

Isključenje prava glasa

Član 214

Član društva ne može glasati u skupštini kad se donosi odluka o:

1) njegovom oslobađanju od obaveza prema društvu, ili o smanjenju tih obaveza;

2) njegovom istupanju ili isključenju iz društva;

3) pokretanju ili odustajanju od spora protiv njega i angažovanju punomoćnika društva za zastupanje u tim slučajevima;

4) odobravanju poslova između njega i društva u skladu sa članom 66. ovog zakona;

5) u drugim slučajevima određenim ovim zakonom ili osnivačkim aktom.

Član društva ne može glasati u skupštini ni kada se odlučuje o pitanjima iz stava 1. tač. 1, 3) i 4) ovog člana ako se odluke odnose na lica koja su povezana sa tim članom društva u smislu člana 62. ovog zakona.

Glasovi člana društva čije je pravo glasa isključeno ne uzimaju se u obzir prilikom utvrđivanja kvoruma za odlučivanje o pitanjima iz st. 1. i 2. ovog člana.

Prisustvo drugih lica sednici

Član 215

Sednicama skupštine dužni su da prisustvuju direktori i članovi nadzornog odbora, ako je upravljanje društvom dvodomno, ako ih blagovremeno pozove predsednik skupštine ili bilo ko od članova društva ili ako je tako određeno osnivačkim aktom.

7.1.3. Usvajanje finansijskih izveštaja

Shodna primena

Član 216

U pogledu posledica usvajanja odnosno neusvajanja godišnjih finansijskih izveštaja shodno se primenjuju odredbe člana 370. ovog zakona o posledicama usvajanja odnosno neusvajanja finansijskih izveštaja akcionarskog društva.

7.1.4. Pobijanje odluka skupštine

Shodna primena

Član 217

Odredbe čl. 376. do 381. ovog zakona o pobijanju odluka skupštine akcionarskog društva shodno se primenjuju i na pobijanje odluka skupštine društva s ograničenom odgovornošću.

7.2. Direktori

Broj direktora

Član 218

Društvo ima jednog ili više direktora koji su zakonski zastupnici društva.

Broj direktora određuje se osnivačkim aktom ili odlukom skupštine.

Ako osnivačkim aktom ili odlukom skupštine nije određen broj direktora, društvo ima jednog direktora.

Direktor se registruje u skladu sa zakonom o registraciji.

Imenovanje direktora

Član 219

Direktora imenuje skupština, odnosno nadzorni odbor ako je upravljanje društvom dvodomno.

Prilikom osnivanja društva, direktor se može imenovati osnivačkim aktom.

Ako u odluci o imenovanju nije određeno drugačije, mandat direktora počinje danom donošenja odluke o imenovanju.

Ako osnivačkim aktom ili odlukom skupštine društva nije određeno drugačije, smatra se da mandat direktora nije ograničen.

Osnivačkim aktom ili odlukom skupštine mogu se odrediti uslovi koje neko lice treba da ispunjava da bi bilo imenovano za direktora.

Razrešenje i ostavka direktora

Član 220

Skupština, odnosno nadzorni odbor ako je upravljanje društvom dvodomno, razrešava direktora, pri čemu nije dužna da navede razloge za razrešenje osim ako je to izričito predviđeno osnivačkim aktom ili odlukom skupštine.

Na ostavku direktora društva s ograničenom odgovornošću shodno se primenjuju odredbe člana 396. i člana 426. ovog zakona o ostavci direktora, odnosno izvršnog direktora akcionarskog društva.

Zastupanje

Član 221

Direktor zastupa društvo prema trećim licima u skladu sa osnivačkim aktom, odlukama skupštine društva i uputstvima nadzornog odbora, ako je upravljanje društvom dvodomno.

Ako društvo ima više od jednog direktora, svi direktori zastupaju društvo zajednički, ako osnivačkim aktom ili odlukom skupštine društva nije drugačije određeno.

Nezavisno od načina zastupanja iz stava 2. ovog člana, izjava volje učinjena prema jednom direktoru smatra se da je valjano učinjena prema društvu.

Ako je društvo ostalo bez direktora, a novi direktor ne bude registrovan u registru privrednih subjekata u daljem roku od 30 dana, član društva ili drugo zainteresovano lice može tražiti da sud u vanparničnom postupku postavi privremenog zastupnika društva.

Postupak iz stava 4. ovog člana je hitan i sud je dužan da odluku po zahtevu donese u roku od osam dana od dana prijema zahteva.

Ako društvo ostane bez direktora, do imenovanja direktora, odnosno privremenog zastupnika iz stava 4. ovog člana izjave volje upućene bilo kom članu nadzornog odbora, ako postoji, odnosno bilo kom članu društva ako društvo nema nadzorni odbor, obavezuju društvo.

Društvo stiče prava i preuzima obaveze iz poslova koje u njegovo ime zaključi direktor nezavisno od toga da li je posao izričito zaključen u ime društva ili iz okolnosti proizlazi da je volja učesnika u pravnom poslu bila da se taj pravni posao zaključi u ime društva.

Zastupanje društva u sporu sa direktorom

Član 222

Direktor ne može izdati punomoćje za zastupanje niti zastupati društvo u sporu u kojem je suprotna strana on ili sa njim povezano lice.

Nepotpun broj direktora

Član 223

Ako se broj direktora koji društvo zastupaju pojedinačno smanji ispod broja direktora koji je određen osnivačkim aktom ili odlukom skupštine, preostali direktori nastavljaju da zastupaju društvo u okviru svojih ovlašćenja.

Ako se broj direktora koji imaju ovlašćenje na zajedničko zastupanje smanji ispod broja direktora koji je određen osnivačkim aktom ili odlukom skupštine, preostali direktori dužni su da bez odlaganja o tome obaveste skupštinu i nadzorni odbor, ako je upravljanje društvom dvodomno.

U slučaju iz stava 2. ovog člana, skupština, odnosno nadzorni odbor ako je upravljanje društvom dvodomno, vrši imenovanje nedostajućih direktora, a do tog imenovanja preostali direktori mogu obavljati samo hitne poslove, osim ako je osnivačkim aktom ili odlukom skupštine drugačije određeno.

Vođenje poslova društva

Član 224

Direktor vodi poslove društva u skladu sa osnivačkim aktom i odlukama skupštine, kao i sa uputstvima nadzornog odbora ako je upravljanje društvom dvodomno.

Ako društvo ima više od jednog direktora, svi direktori vode poslove društva zajednički, osim ako je osnivačkim aktom ili odlukom skupštine društva drugačije određeno.

Ako je osnivačkim aktom ili odlukom skupštine određeno da svaki direktor prilikom vođenja poslova društva postupa samostalno, direktor ne može preduzeti nameravanu radnju ako se tome protivi neki od preostalih direktora, ali je ovlašćen da u tom pogledu zahteva uputstvo skupštine društva, odnosno nadzornog odbora ako je upravljanje društvom dvodomno.

U društvu u kome je upravljanje jednodomno, direktori obavljaju sve poslove koji nisu u nadležnosti skupštine.

U društvu u kome je upravljanje dvodomno, direktori obavljaju sve poslove koji nisu u nadležnosti skupštine i nadzornog odbora.

Odgovornost za poslovne knjige, finansijske izveštaje i vođenje evidencije o odlukama skupštine

Član 225

Direktor odgovara za uredno vođenje poslovnih knjiga društva.

Direktor odgovara za tačnost finansijskih izveštaja društva.

Direktor je u obavezi da vodi evidenciju o svim donetim odlukama skupštine, u koju svaki član društva može izvršiti uvid tokom radnog vremena društva.

Obaveza izveštavanja

Član 226

Na obavezu direktora da izveštava skupštinu, odnosno nadzorni odbor ako je upravljanje društvom dvodomno shodno se primenjuju odredbe člana 399. ovog zakona.

Direktor društva je dužan da bez odlaganja obavesti svakog člana društva koji ima udeo koji predstavlja najmanje 10% osnovnog kapitala odnosno nadzorni odbor ako je upravljanje društvom dvodomno o nastalim vanrednim okolnostima koje mogu biti od značaja za stanje ili poslovanje društva.

Naknada za rad direktora

Član 227

Na naknadu za rad direktora shodno se primenjuju odredbe člana 393. ovog zakona koje uređuju naknadu za rad direktora akcionarskog društva.

7.3. Nadzorni odbor

Nadležnost i sastav nadzornog odbora

Član 228

Ako je upravljanje društvom dvodomno, društvo ima i nadzorni odbor, koji nadzire rad direktora.

Na pitanja ko može biti član nadzornog odbora i na sastav nadzornog odbora shodno se primenjuju odredbe čl. 432. i 433. ovog zakona o tome ko može biti član i o sastavu nadzornog odbora akcionarskog društva.

Imenovanje članova nadzornog odbora, trajanje mandata i odnosi s društvom

Član 229

Član nadzornog odbora mora da ispunjava uslove propisane ovim zakonom za direktora akcionarskog društva i ne sme biti zaposlen u društvu.

Predsednika i članove nadzornog odbora bira skupština.

Prilikom osnivanja društva prvi predsednik i članovi nadzornog odbora mogu se imenovati osnivačkim aktom.

Na sva ostala pitanja koja se odnose na imenovanje, trajanje mandata i odnose sa društvom članova nadzornog odbora shodno se primenjuju odredbe ovog zakona koje se odnose na imenovanje, trajanje mandata i odnose sa društvom članova nadzornog odbora akcionarskog društva.

Predsednik i članovi nadzornog odbora registruju se u skladu sa zakonom o registraciji.

Naknada za rad članova nadzornog odbora

Član 230

Na pitanja koja se odnose na određivanje naknade za rad članova nadzornog odbora shodno se primenjuju odredbe člana 438. ovog zakona koje se odnose na naknadu za rad članova nadzornog odbora akcionarskog društva.

Razrešenje i ostavka članova nadzornog odbora

Član 231

Na razrešenje članova nadzornog odbora od strane skupštine i na podnošenje ostavke članova nadzornog odbora shodno se primenjuju odredbe čl. 439. i 440. ovog zakona koje se odnose na razrešenje i ostavku članova nadzornog odbora akcionarskog društva.

Delokrug nadzornog odbora

Član 232

Nadzorni odbor:

1) određuje poslovnu strategiju društva;

2) imenuje i razrešava direktora i ostale zastupnike, utvrđuje naknadu za njihov rad, odnosno načela za utvrđivanje tih naknada;

3) nadzire rad direktora i usvaja izveštaje direktora;

4) vrši unutrašnji nadzor nad poslovanjem društva;

5) vrši nadzor nad zakonitošću poslovanja društva;

6) ustanovljava računovodstvene politike društva i politike upravljanja rizicima;

7) daje nalog revizoru za ispitivanje godišnjih finansijskih izveštaja društva;

8) predlaže skupštini izbor revizora i nagradu za njegov rad;

9) kontroliše predlog raspodele dobiti i drugih plaćanja članovima;

10) odlučuje o pokretanju postupka i davanju punomoćja za zastupanje društva u sporu sa direktorom;

11) vrši i druge poslove određene osnivačkim aktom i odlukom skupštine.

Ako osnivačkim aktom ili odlukom skupštine nije drugačije određeno, nadzorni odbor daje prethodnu saglasnost za zaključenje sledećih poslova:

1) sticanje, otuđenje i opterećenje udela i akcija koje društvo poseduje u drugim pravnim licima;

2) sticanje, otuđenje i opterećenje nepokretnosti, ukoliko to ne spada u redovno poslovanje društva;

3) uzimanje kredita, odnosno uzimanje i davanje zajmova, davanje jemstava, garancija i obezbeđenja za obaveze trećih lica.

Pitanja iz nadležnosti nadzornog odbora ne mogu se preneti na direktore društva.

Nadzorni odbor odlučuje o davanju odobrenja u slučajevima postojanja ličnog interesa direktora u skladu sa članom 66. ovog zakona.

Podnošenje godišnjeg izveštaja o poslovanju društva

Član 233

Ako osnivačkim aktom nije drugačije određeno, nadzorni odbor je dužan da jednom godišnje podnese skupštini u pisanoj formi izveštaj o poslovanju društva i sprovedenom nadzoru nad radom direktora.

Na ostala pitanja koja se odnose na podnošenje izveštaja o poslovanju društva i godišnjeg konsolidovanog izveštaja o poslovanju shodno se primenjuju odredbe člana 442. ovog zakona koje se odnose na nadzorni odbor akcionarskog društva.

Način rada i sednice nadzornog odbora

Član 234

Na način rada nadzornog odbora, sazivanje sednica, prisustvovanje sednicama,

odlučivanje i zapisnik o radu nadzornog odbora shodno se primenjuju odredbe čl. 444. i 445. ovog zakona koje se odnose na nadzorni odbor akcionarskog društva.

Odgovornost članova nadzornog odbora

Član 235

Na pitanja koja se odnose na odgovornost članova nadzornog odbora shodno se primenjuju odredbe člana 447. ovog zakona koje se odnose na nadzorni odbor akcionarskog društva.

Posebna i vanredna revizija po zahtevu članova društva

Član 236

Na pitanja koje se odnose na posebnu i vanrednu reviziju po zahtevu članova društva shodno se primenjuju odredbe ovog zakona koje se odnose na posebnu i vanrednu reviziju po zahtevu akcionara akcionarskog društva, osim ako je osnivačkim aktom drugačije određeno.

8. Unutrašnji nadzor poslovanja

Shodna primena

Član 237

Društvo s ograničenom odgovornošću može urediti način sprovođenja i organizaciju rada unutrašnjeg nadzora poslovanja, shodnom primenom odredaba o unutrašnjem nadzoru poslovanja kod akcionarskih društava.

9. Prestanak društva

Način prestanka

Član 238

Društvo prestaje da postoji brisanjem iz registra privrednih subjekata, po osnovu:

1) sprovedenog postupka likvidacije ili prinudne likvidacije u skladu sa ovim zakonom;

2) sprovedenog postupka stečaja u skladu sa zakonom kojim se uređuje stečaj;

3) statusne promene koja ima za posledicu prestanak društva.

Prestanak društva na zahtev člana društva

Član 239

Na prestanak društva i druge mere na zahtev člana društva shodno se primenjuju odredbe člana 469. ovog zakona o prestanku akcionarskog društva i drugim merama koje određuje

sud na zahtev manjinskih akcionara.

10. Akti i dokumenti društva

Obaveza čuvanja akata i dokumenata

Član 240

Društvo čuva sledeće akte i dokumenta:

1) osnivački akt;

2) rešenje o registraciji osnivanja društva;

3) opšte akte društva;

4) zapisnike sa sednica skupštine i odluke skupštine;

5) akt o obrazovanju svakog ogranka ili drugog organizacionog dela društva;

6) dokumenta koja dokazuju svojinu i druga imovinska prava društva;

7) zapisnike sa sednica nadzornog odbora, ako je upravljanje društvom dvodomno;

8) izveštaje direktora i nadzornog odbora društva, ako je upravljanje društvom dvodomno;

9) evidenciju o adresama direktora i članova nadzornog odbora;

10) evidenciju o adresama članova društva;

11) ugovore koje su direktori, članovi nadzornog odbora ako je upravljanje društvom dvodomno i članovi društva, ili sa njima povezana lica u smislu ovog zakona, zaključili sa društvom.

Društvo je dužno je da dokumenta i akte iz stava 1. ovog člana čuva u svom sedištu ili na drugom mestu koje je poznato i dostupno svim članovima društva.

Dokumenta i akte iz stava 1. tač. 1) do 7) i 11) ovog člana društvo čuva trajno, a ostala dokumenta i akte iz stava 1. ovog člana najmanje pet godina, nakon čega se čuvaju u skladu sa propisima o arhivskoj građi.

Pristup aktima i dokumentima društva

Član 241

Direktor je u obavezi da dokumente i akte iz člana 240. ovog zakona, finansijske izveštaje društva, kao i druga dokumenta vezana za poslovanje društva ili za ostvarivanje prava članova društva, stavi na raspolaganje svakom članu društva, kao i ranijem članu društva za period u kojem je bio član društva, na njegov pisani zahtev, radi vršenja uvida i kopiranja o svom trošku, tokom radnog vremena.

Pravo na informisanje

Član 242

Svaki direktor je dužan da bez odlaganja obavesti svakog člana društva o relevantnim činjenicama vezanim za poslovanje društva ili za ostvarivanje prava članova društva.

Svaki član društva dužan je da po saznanju o činjenicama iz stava 1. ovog člana obavesti direktora bez odlaganja.

Lica iz st. 1. i 2. ovog člana odgovaraju društvu odnosno članovima društva za štetu koja nastane usled nepostupanja po odredbama st. 1. i 2. ovog člana.

Svaki član društva ima pravo da mu direktor na njegov pisani zahtev i o njegovom trošku bez odlaganja, a najkasnije u roku od osam dana od dana prijema zahteva, dostavi kopiju svake donete odluke skupštine.

Uskraćivanje prava na pristup aktima i dokumentima društva i prava na informisanje

Član 243

Članu društva direktor može uskratiti pravo iz čl. 241. i 242. ovog zakona ako:

1) postoji opravdana bojazan da bi ovo pravo bilo iskorišćeno za svrhe suprotne interesima društva, odnosno za svrhu koja nije u vezi sa njegovim članstvom u društvu;

2) bi time društvu ili njegovom povezanom društvu mogla biti pričinjena znatna šteta.

Pristup aktima i dokumentima po odluci suda

Član 244

Ako direktor društva propusti da postupi po zahtevu iz člana 241. ovog zakona u roku od pet dana od dana prijema zahteva, podnosilac zahteva ima pravo da traži da sud u vanparničnom postupku naloži društvu da postupi po njegovom zahtevu.

Postupak iz stava 1. ovog člana je hitan i sud je dužan da odluku po zahtevu donese u roku od osam dana od dana prijema zahteva.

Glava IV
AKCIONARSKO DRUŠTVO

1. Osnovna pravila

Pojam i odgovornost za obaveze

Član 245

Akcionarsko društvo je društvo čiji je osnovni kapital podeljen na akcije koje ima jedan ili više akcionara koji ne odgovaraju za obaveze društva, osim u slučaju iz člana 18. i člana 548. ovog zakona.

Akcionarsko društvo odgovara za svoje obaveze celokupnom imovinom.

Statut

Član 246

Statut akcionarskog društva sadrži naročito:

1) poslovno ime i sedište društva;

2) pretežnu delatnost društva;

3) podatke o visini upisanog i uplaćenog osnovnog kapitala, kao i podatke o broju i ukupnoj nominalnoj vrednosti odobrenih akcija, ako postoje;

4) bitne elemente izdatih akcija svake vrste i klase u skladu sa zakonom kojim se uređuje tržište kapitala, a kod akcija koje nemaju nominalnu vrednost i iznos dela osnovnog kapitala za koji su one izdate, odnosno računovodstvenu vrednost, uključujući i eventualne obaveze, ograničenja i privilegije vezane za svaku klasu akcija;

5) vrste i klase akcija;

6) posebne uslove za prenos akcija, ako postoje;

7) postupak sazivanja skupštine;

8) određivanje organa društva i njihovog delokruga, broja njihovih članova, bliže uređivanje načina imenovanja i opoziva tih članova, kao i načina odlučivanja tih organa;

9) druga pitanja za koja je ovim ili posebnim zakonom određeno da ih sadrži statut akcionarskog društva.

Društvo je dužno da najmanje jednom godišnje izvrši izmene i dopune statuta radi usklađivanja podataka iz stava 1. tač. 3) i 4) ovog člana, ako je u prethodnoj godini došlo do promene tih podataka.

Donošenje statuta i njegovih izmena i dopuna

Član 247

Statut, kao i njegove izmene i dopune, donosi skupština običnom većinom glasova svih akcionara sa pravom glasa, osim ako je veća većina predviđena statutom.

Prvi statut društva donose akcionari koji osnivaju društvo, i može pored elemenata iz člana 246. sadržati i odredbu kojom se imenuju direktori, odnosno članovi nadzornog odbora.

2. Akcije i druge hartije od vrednosti

Opšta pravila

Član 248

Akcije koje izdaje društvo izdaju se u dematerijalizovanoj formi i glase na ime, a na registraciju u Centralnom registru njihovog izdavanja, zakonitih imalaca, prenosa akcija, prenosa prava iz akcija, ograničenja prava iz akcija i upis prava trećih lica na akcijama, primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje tržište kapitala.

Akcija iz stava 1. ovog člana je nedeljiva.

Odluka o izdavanju akcija, odnosno drugih hartija od vrednosti mora da sadrži sve njihove bitne elemente, u skladu sa propisima kojima se uređuje tržište kapitala.

Izdavanje akcija i drugih hartija od vrednosti javnom ponudom vrši se u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje tržište kapitala.

Jedinstvena evidencija akcionara

Član 249

Akcionarom se u odnosu prema akcionarskom društvu i trećim licima smatra lice koje je kao zakoniti imalac akcije upisano u Centralni registar, a dan upisa u Centralni registar jeste dan sticanja akcije.

Centralni registar je dužan da akcionaru na njegov zahtev, najkasnije narednog radnog dana od dana podnošenja zahteva u skladu sa pravilima poslovanja Centralnog registra, izda potvrdu o akcijama čiji je on zakoniti imalac, sa svim podacima u vezi sa tim akcijama o kojima evidenciju vodi Centralni registar.

Na izdavanje dokaza o vlasništvu nad akcijama primenjuju se propisi kojima se uređuje tržište kapitala.

Vrste i klase akcija

Član 250

Akcionarsko društvo može izdavati sledeće vrste akcija: obične i preferencijalne akcije.

U okviru svake vrste akcija, akcije koje daju ista prava čine jednu klasu akcija.

Sve obične akcije čine uvek jednu klasu akcija.

Društvo može izdavati akcije sa ili bez nominalne vrednosti.

Ako društvo izdaje akcije sa nominalnom vrednošću, sve akcije iste klase moraju imati istu nominalnu vrednost, a ako izdaje akcije bez nominalne vrednosti, sve akcije društva moraju biti bez nominalne vrednosti.

Obične akcije

Član 251

Obična akcija je akcija koja imaocu daje:

1) pravo učešća i glasanja na skupštini, tako da jedna akcija uvek daje pravo na jedan glas;

2) pravo na isplatu dividende;

3) pravo učešća u raspodeli likvidacionog ostatka ili stečajne mase u skladu sa zakonom kojim se uređuje stečaj;

4) pravo prečeg sticanja običnih akcija, i drugih finansijskih instrumenata zamenljivih za obične akcije, iz novih emisija;

5) druga prava u skladu sa ovim zakonom i statutom.

Obične akcije ne mogu se pretvoriti u preferencijalne akcije ili druge finansijske instrumente.

Delimično uplaćene akcije

Član 252

Delimično uplaćene akcije u smislu ovog zakona su obične akcije po osnovu kojih akcionar nije izvršio u celosti obavezu uplate odnosno unosa uloga u društvo.

Akcionar vrši prava po osnovu delimično uplaćenih akcija srazmerno uplaćenom, odnosno unetom ulogu, ako statutom nije drugačije određeno.

Akcionar delimično uplaćenih akcija javnog akcionarskog društva ne može, pre uplate odnosno unosa uloga po osnovu tih akcija u celosti u društvo:

1) te akcije prenositi ili njima na bilo koji način raspolagati;

2) ostvarivati pravo glasa po osnovu tih akcija.

Preferencijalne akcije

Član 253

Preferencijalna akcija je akcija koja imaocu daje jedno ili više povlašćenih prava utvrđenih statutom i odlukom o izdavanju, kao što su:

1) pravo na dividendu u unapred utvrđenom novčanom iznosu ili u procentu od njene nominalne vrednosti, koja se isplaćuje prioritetno u odnosu na imaoce običnih akcija;

2) pravo da mu se neisplaćena dividenda iz stava 1. tačka 1) ovog člana kumulira i isplati pre isplate dividendi imaocima običnih akcija (kumulativna preferencijalna akcija);

3) pravo da participira u dividendi koja pripada imaocima običnih akcija, u svim slučajevima isplate dividende imaocima običnih akcija ili po ispunjenju određenih uslova (participativna preferencijalna akcija);

4) pravo prvenstva naplate iz likvidacionog ostatka ili stečajne mase u odnosu na imaoce običnih akcija;

5) pravo pretvaranja tih akcija u obične akcije ili u drugu klasu preferencijalnih akcija (zamenljive preferencijalne akcije);

6) pravo prodaje tih akcija akcionarskom društvu po unapred utvrđenoj ceni ili pod drugim uslovima.

Ukupna nominalna vrednost izdatih i odobrenih preferencijalnih akcija ne može biti veća od 50% osnovnog kapitala društva.

Akcionar sa preferencijalnim akcijama ima pravo učešća u radu skupštine, bez prava glasa, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Akcionar sa preferencijalnim akcijama ima pravo prečeg sticanja akcija iste klase iz novih emisija.

Akcionar sa preferencijalnim akcijama ima ista prava kao i akcionar sa običnim akcijama u pogledu pristupa aktima i dokumentima društva iz čl. 465. i 466. ovog zakona.

Preferencijalne akcije mogu se izdavati samo za novčani ulog.

Preferencijalne akcije sa pravom otkupa od strane društva

Član 254

Odlukom skupštine o izdavanju preferencijalnih akcija može se predvideti da društvo ima obavezu i/ili pravo na njihov otkup pod uslovima iz te odluke, ako su izdavanje ovakvih akcija i uslovi i način sprovođenja njihovog otkupa utvrđeni statutom.

Društvo može otkupiti akcije iz stava 1. ovog člana pod sledećim uslovima:

1) da su akcije u celosti uplaćene;

2) da se isplata cene za akcije vrši isključivo iz rezervi formiranih za ove namene;

3) da je ispunjen uslov iz člana 282. stav 2. tačka 2) ovog zakona.

Pravo glasa akcionara sa preferencijalnim akcijama

Član 255

Akcionari sa preferencijalnim akcijama imaju i pravo jednog glasa po akciji na bilo kojoj skupštini akcionara u okviru svoje klase akcija o sledećim pitanjima:

1) povećanju ili smanjenju ukupnog broja odobrenih akcija te klase;

2) izmeni bilo kog povlašćenog prava akcija te klase;

3) utvrđivanju prava imalaca bilo kojih drugih hartija od vrednosti društva na zamenu ili konverziju njihovih hartija od vrednosti u akcije te klase;

4) podeli ili spajanju akcija te klase ili njihovoj zameni za akcije druge klase;

5) novoj emisiji iste klase preferencijalnih akcija, ili izdavanju nove klase akcija koje daju veća prava u odnosu na prava koja daju akcije te klase, ili izmeni prava iz akcija druge klase tako da daju jednaka ili veća prava u odnosu na prava koja daju akcije te klase;

6) ograničenju ili isključenju postojećeg prava prečeg upisa akcija te klase;

7) ograničenju ili isključenju postojećeg prava glasa iz akcija te klase ako je to pravo utvrđeno statutom u skladu sa stavom 2. ovog člana.

Statutom akcionarskog društva može se odrediti da akcionari sa preferencijalnim akcijama koje se mogu zameniti za obične akcije imaju pravo glasa zajedno sa akcionarima koji imaju obične akcije, o svim ili o određenim pitanjima, kada imaju broj glasova jednak broju glasova običnih akcija u koje se mogu pretvoriti.

Statutom akcionarskog društva može se odrediti da akcionari sa preferencijalnim akcijama imaju pravo glasa zajedno sa akcionarima koji imaju obične akcije ako dividenda koja im pripada po odluci skupštine nije isplaćena, do isplate te dividende, srazmerno učešću tih preferencijalnih akcija u osnovnom kapitalu društva.

Akcije sa više vlasnika

Član 256

Akcija može pripadati većem broju lica (u daljem tekstu: suvlasnici akcije).

Suvlasništvo na akciji stiče se na osnovu:

1) zakona (nasleđivanje i slično);

2) ugovora (poklon, kupoprodaja idealnog dela akcije i slično);

3) statusnih promena društva.

Suvlasnici akcije smatraju se jednim akcionarom u odnosu prema društvu i solidarno su odgovorni prema društvu za obaveze koje imaju po osnovu akcije.

Suvlasnici akcije ostvaruju pravo glasa i pravo na pristup aktima i dokumentima društva iz člana 464. ovog zakona samo preko zajedničkog punomoćnika koji se određuje sporazumom svih suvlasnika.

Potpisi suvlasnika na sporazumu iz stava 4. ovog člana overavaju se u skladu sa zakonom kojim se uređuje overa potpisa.

Suvlasnici akcije o određivanju zajedničkog punomoćnika obaveštavaju društvo i upisuju zajedničkog punomoćnika u Centralni registar.

Pravne radnje preduzete prema zajedničkom punomoćniku imaju dejstvo kao da su preduzete prema svim suvlasnicima.

Do dana upisa zajedničkog punomoćnika u Centralni registar:

1) pravne radnje koje su preduzete prema jednom suvlasniku imaju dejstvo prema svim suvlasnicima;

2) akcija na kojoj postoji suvlasništvo ne daje pravo glasa i neće se računati u kvorum za održavanje skupštine.

Podela i spajanje akcija

Član 257

Akcionarsko društvo može odlukom skupštine:

1) svaku akciju jedne klase podeliti na dve ili više akcija te klase, uz istovremeno smanjenje njihove nominalne vrednosti tako da osnovni kapital društva ostane nepromenjen;

2) spojiti dve ili više akcija jedne klase u jednu akciju te klase, uz istovremeno povećanje njene nominalne vrednosti tako da osnovni kapital društva ostane nepromenjen.

Društvo je u obavezi da u slučaju podele ili spajanja akcija istovremeno izmeni statut.

Ako bi kao rezultat spajanja ili podele akcija pojedinim akcionarima preostao deo akcije, ti akcionari imaju pravo da od društva pisanim putem u roku od 30 dana od dana donošenja odluke iz stava 1. ovog člana zahtevaju da dokupe nedostajući deo akcije kako bi stekli jednu celu akciju ili da budu isplaćeni od strane društva za deo akcije koji bi im preostao.

Ako je akcionar zahtevao da dokupi nedostajući deo akcije kako bi stekao jednu celu akciju,

u obavezi je da u roku iz stava 3. ovog člana uplati društvu tržišnu vrednost nedostajućeg dela akcije.

Ako je akcionar zahtevao da bude isplaćen od strane društva za deo akcije koji bi mu preostao, društvo je u obavezi da mu u daljem roku od 30 dana od dana prijema tog zahteva isplati taj deo akcije po tržišnoj vrednosti.

Tržišna vrednost iz st. 4. i 5. utvrđuje se u skladu sa odredbama člana 259. stav 1. i stav 3. tačka 1) ovog zakona.

Ako u slučaju iz stava 3. ovog člana dolazi do povećanja osnovnog kapitala, odnosno do smanjenja osnovnog kapitala, a koje u oba slučaja ne prelazi 1% osnovnog kapitala, društvo nije u obavezi da primeni odredbe ovog zakona o povećanju, odnosno smanjenju osnovnog kapitala, osim odredaba o registraciji tih promena u skladu sa zakonom o registraciji.

Ako je društvo izdalo finansijske instrumente koji se mogu zameniti za obične akcije, u slučaju iz stava 1. ovog člana u obavezi je da istovremeno donese i odluku, odnosno preduzme drugu radnju koja će obezbediti da prava imalaca tih finansijskih instrumenata ostanu nepromenjena.

Ako društvo ne postupi u skladu sa stavom 8. ovog člana, svaki imalac finansijskog instrumenta može tužbom nadležnom sudu tražiti da se odluka iz stava 1. ovog člana stavi van snage.

Tužba iz stava 9. ovog člana može se podneti u roku od 30 dana od dana donošenja odluke iz stava 1. ovog člana.

Odredbe ovog člana shodno se primenjuju i na akcije bez nominalne vrednosti.

Nominalna vrednost akcija

Član 258

Nominalna vrednost akcije je vrednost koja je kao takva utvrđena odlukom o izdavanju akcija.

Sve akcije iste klase imaju istu nominalnu vrednost.

Nominalna vrednost jedne akcije ne može biti niža od 100 dinara.

Nominalna vrednost preferencijalnih akcija društva ne može biti niža od nominalne vrednosti običnih akcija tog društva.

Utvrđivanje tržišne vrednosti akcija

Član 259

Tržišna vrednost akcija javnog akcionarskog društva utvrđuje se kao ponderisana prosečna cena ostvarena na regulisanom tržištu, odnosno multilateralnoj trgovačkoj platformi, u smislu zakona kojim se uređuje tržište kapitala, u periodu od šest meseci koji prethodi danu donošenja odluke kojom se utvrđuje tržišna vrednost akcija, pod uslovom da je u tom periodu ostvareni obim prometa akcijama te klase na tržištu kapitala predstavljao najmanje 0,5% ukupnog broja izdatih akcija te klase i da se u istom periodu trgovalo više od 1/3 trgovačkih dana na mesečnom nivou.

Izuzetno, tržišna vrednost akcija javnog akcionarskog društva može se utvrditi putem procene u skladu sa članom 51. ovog zakona pod uslovom da tako utvrđenu tržišnu cenu prihvati skupština na osnovu obrazloženog predloga odbora direktora, odnosno nadzornog odbora ako je upravljanje društvom dvodomno u kome se mora navesti i vrednost tih akcija utvrđena u skladu sa stavom 1. ovog člana.

Tržišna vrednost akcija javnog akcionarskog društva utvrđuje se putem procene u skladu sa članom 51. ovog zakona ako je ispunjen jedan od sledećih uslova:

1) ako nije ostvaren obim prometa iz stava 1. ovog člana;

2) u slučaju izdavanja akcija nove klase.

Tržišna vrednost akcija utvrđena u skladu sa stavom 1. ovog člana, odnosno procena vrednosti iz stava 2. ovog člana važe tri meseca od dana utvrđivanja tržišne vrednosti, odnosno od dana na koji je procena izvršena, i u oba slučaja moraju biti važeće na dan donošenja odgovarajuće odluke skupštine ako se tržišna vrednost utvrđuje za potrebe donošenja te odluke.

Tržišna vrednost akcija društva koje nije javno akcionarsko društvo utvrđuje se u skladu sa članom 51. ovog zakona.

Emisiona cena akcija

Član 260

Emisiona cena je vrednost po kojoj se izdaju akcije i utvrđuje se odlukom o izdavanju akcija.

Odluku iz stava 1. ovog člana donosi skupština.

Emisiona cena ne može biti niža od tržišne vrednosti utvrđene u skladu sa članom 259. ovog zakona, osim u slučaju kada se akcije izdaju u postupku javne ponude u smislu zakona kojim se uređuje tržište kapitala kojom akcionarsko društvo postaje javno akcionarsko društvo.

Emisiona cena ne može biti niža od nominalne vrednosti akcije, odnosno računovodstvene vrednosti kod akcija bez nominalne vrednosti.

Kada je emisiona cena po kojoj se izdaju akcije veća od njihove nominalne ili računovodstvene vrednosti, razlika između te dve vrednosti predstavlja emisionu premiju.

Društvo može odlukom o emisiji odrediti i popust na emisionu cenu, s tim da cena sa popustom ne može biti manja od nominalne vrednosti akcije, odnosno od računovodstvene vrednosti kod akcija bez nominalne vrednosti:

1) kod javne ponude, investicionom društvu koje pruža usluge pokroviteljstva u postupku te javne ponude akcija sa obavezom otkupa u smislu zakona kojim se uređuje tržište kapitala;

2) kod ponude koja nije javna ponuda, postojećim akcionarima radi ostvarivanja prava prečeg upisa iz člana 277. ovog zakona, ako statutom nije isključena mogućnost ostvarivanja ovog prava pod povlašćenim uslovima, pri čemu taj popust ne može biti veći od 10% emisione cene.

Emisiona premija može se koristiti za povećanje osnovnog kapitala, rezerve koje se koriste za povećanje osnovnog kapitala, pokriće gubitaka u osnovnom kapitalu, otkup akcija od nesaglasnih akcionara i troškove nastale po osnovu povećanja ili smanjenja osnovnog kapitala.

Prenos akcija i prava iz akcija

Član 261

Akcije se mogu slobodno prenositi, osim ako je statutom prenos akcija ograničen pravom preče kupovine ostalih akcionara ili prethodnom saglasnošću društva.

Prenos akcija u društvima koja nisu javna akcionarska društva vrši se ugovorom koji se zaključuje u pisanoj formi i overava u skladu sa zakonom kojim se uređuje overa potpisa.

Prenos akcija u javnim akcionarskim društvima vrši se u skladu sa zakonom kojim se uređuje tržište kapitala.

Prava koja akcionaru daju akcije određene klase (u daljem tekstu: prava iz akcija), osim prava glasa, mogu se slobodno prenositi.

Statutom ili odlukom o izdavanju akcija može se prenos prava iz akcija ograničiti ili ukinuti.

Prenos akcija i prava iz akcija javnog akcionarskog društva ne može se ograničiti.

Na ograničenja u prenosu akcija iz stava 1. ovog člana shodno se primenjuju odredbe ovog zakona koje se odnose na ograničenja u prenosu udela kod društva sa ograničenom odgovornošću.

Zamenljive obveznice i varanti

Član 262

Zamenljive obveznice su obveznice koje imaocu, pod uslovima utvrđenim odlukom o izdavanju, daju pravo na zamenu za obične akcije društva.

Varanti su, u smislu ovog zakona, hartije od vrednosti koje njihovom imaocu daju pravo na sticanje određenog broja akcija određene vrste i klase po određenoj ceni, određenog dana ili u određenom periodu.

Zamenljive obveznice i varanti koji daju pravo na sticanje običnih akcija ne mogu se izdati ako broj običnih akcija na koje daju pravo, zajedno sa ukupnim brojem običnih akcija na koje daju pravo već izdate zamenljive obveznice i varanti, prelazi ukupan broj odobrenih običnih akcija.

Izuzetno od stava 3. ovog člana, zamenljive obveznice i varanti mogu se izdati i ako broj običnih akcija na koje daju pravo, zajedno sa ukupnim brojem običnih akcija na koje daju pravo već izdate zamenljive obveznice i varanti, prelazi ukupan broj odobrenih običnih akcija, ako je za tu razliku skupština donela odluku o uslovnom povećanju osnovnog kapitala.

Odredbe st. 3. i 4. ovog člana shodno se primenjuju na varante koji daju pravo na sticanje preferencijalnih akcija.

Odluku o izdavanju zamenljivih obveznica ili varanata donosi skupština.

Zamenljive obveznice i varanti mogu se upisati samo putem novčanog uloga.

Pravo prečeg upisa zamenljivih obveznica imaju akcionari sa običnim akcijama.

Pravo prečeg upisa varanata imaju akcionari klase akcija na čije sticanje ti varanti daju

pravo.

Odredbe člana 277. ovog zakona koje uređuju ostvarivanje prava prečeg upisa akcija shodno se primenjuju i na ostvarivanje prava prečeg upisa zamenljivih obveznica i varanata.

Emisiona cena zamenljivih obveznica i varanata

Član 263

Emisiona cena zamenljivih obveznica i varanata je vrednost po kojoj se izdaju zamenljive obveznice i varanti i utvrđuje se odlukom o njihovom izdavanju.

Odluku iz stava 1. ovog člana donosi skupština, s tim što se tom odlukom može utvrditi raspon emisione cene uz ovlašćenje odboru direktora, odnosno nadzornom odboru ako je upravljanje društvom dvodomno, da posebnom odlukom utvrdi emisionu cenu u okviru tog raspona.

Emisiona cena zamenljivih obveznica ne može biti manja od:

1) nominalne vrednosti akcija za koje se mogu zameniti, odnosno u slučaju akcija bez nominalne vrednosti njihove računovodstvene vrednosti;

2) tržišne vrednosti akcija za koje se mogu zameniti, a koja se utvrđuje u skladu sa članom 259. ovog zakona.

3. Osnivanje društva

Osnivački akt i prvi statut društva

Član 264

Akcionari koji osnivaju društvo potpisuju osnivački akt društva.

Potpisi na osnivačkom aktu overavaju se u skladu sa zakonom kojim se uređuje overa potpisa.

Akcionari koji osnivaju društvo prilikom osnivanja društva potpisuju i prvi statut društva.

Sadržaj osnivačkog akta

Član 265

Osnivački akt sadrži:

1) podatke o akcionarima koji osnivaju društvo, u skladu sa članom 9a ovog zakona, kao i podatak o prebivalištu akcionara;

2) poslovno ime i sedište društva;

3) pretežnu delatnost društva;

4) ukupan iznos novčanog uloga, odnosno novčanu vrednost i opis nenovčanog uloga svakog od akcionara koji osnivaju društvo, rok uplate, odnosno unosa uloga;

5) podatke o akcijama koje upisuje svaki akcionar koji osniva društvo i to: broj akcija, njihovu vrstu i klasu, njihovu nominalnu vrednost, odnosno kod akcija bez nominalne vrednost deo osnovnog kapitala za koji su one izdate.

6) *(brisana)*

Uplata, odnosno unos uloga kod osnivanja društva

Član 266

Upisane akcije koje se u skladu sa osnivačkim aktom uplaćuju u novcu uplaćuju se pre registracije osnivanja društva na privremeni račun otvoren kod poslovne banke u Republici Srbiji.

Pre registracije društva akcionari koji osnivaju društvo dužni su da uplate, odnosno unesu uloge koji predstavljaju najmanje 25% osnovnog kapitala, pri čemu uplaćeni iznos novčanog dela osnovnog kapitala ne može biti niži od iznosa minimalnog osnovnog kapitala iz člana 293. ovog zakona.

Troškovi osnivanja društva i posebne pogodnosti

Član 267

Prvim statutom može se odrediti da društvo snosi određene stvarno nastale troškove po osnovu osnivanja društva, ili da akcionari koji osnivaju društvo imaju pravo na naknadu tih troškova od društva, u kom slučaju se utvrđuje najviši iznos tih troškova.

Društvo neće biti u obavezi da nadoknadi bilo koji iznos troškova iz stava 1. ovog člana ako naknada tih troškova nije predviđena prvim statutom.

Ako se prilikom osnivanja društva akcionarima koji osnivaju društvo ili trećim licima koja su učestvovala u osnivanju društva ili pribavljanju potrebnih saglasnosti za obavljanje delatnosti daju posebne pogodnosti, u prvom statutu društva se navodi vrsta tih pogodnosti, period na koji se daju i lica kojima se daju.

Posebne pogodnosti mogu se ukinuti izmenom statuta.

Ugovori sa akcionarima nakon registracije društva

Član 268

Ako javno akcionarsko društvo sa akcionarima koji su osnovali društvo u periodu od dve godine od dana registracije osnivanja društva zaključi ugovor na osnovu koga društvo stiče određene stvari ili prava po ceni koja je jednaka ili veća od 10% vrednosti osnovnog kapitala:

1) vrednost tih stvari i prava mora se proceniti u skladu sa čl. 51. do 58. ovog zakona; i

2) taj ugovor je podložan odobrenju skupštine, tročetvrtinskom većinom glasova prisutnih akcionara, ako statutom nije određena veća većina.

Ugovor iz stava 1. ovog člana ne može stupiti na snagu pre pribavljanja odobrenja iz stava 1. tačka 2) ovog člana, i pravne radnje koje društvo preduzme u ispunjenju tog ugovora su

bez pravnog dejstva do pribavljanja tog odobrenja.

Ugovor iz stava 1. ovog člana mora biti zaključen u pisanoj formi.

Odredbe ovog člana ne primenjuju se na:

1) ugovore zaključene u okviru redovnog poslovanja društva;

2) sticanje stvari ili prava u okviru upravnog ili sudskog postupka;

3) transakcije na tržištu kapitala u smislu zakona koji uređuje tržište kapitala.

4. Odnos društva i akcionara

Jednak tretman akcionara

Član 269

Svi akcionari se pod jednakim okolnostima tretiraju na jednak način.

Raspodela dobiti

Član 270

Po usvajanju finansijskih izveštaja za poslovnu godinu dobit te godine raspoređuje se sledećim redom:

1) za pokriće gubitaka prenesenih iz ranijih godina;

2) za rezerve, ako su one predviđene posebnim zakonom (zakonske rezerve).

Ako nakon raspoređivanja dobiti za svrhe iz stava 1. ovog člana preostane deo dobiti, skupština ga može raspodeliti za sledeće namene:

1) za rezerve, ako ih je društvo utvrdilo statutom (statutarne rezerve);

2) za dividendu, u skladu sa ovim zakonom;

3) za isplatu zaposlenima.

Pravo na dividendu

Član 271

Plaćanje dividende akcionarima može se odobriti odlukom o raspodeli dobiti usvojenoj na redovnoj sednici skupštine, kojom se određuje i iznos dividende i rok za isplatu dividende (odluka o isplati dividende), koji ne može biti duži od šest meseci od dana donošenja odluke o isplati dividende.

Posle donošenja odluke o isplati dividende akcionar kome treba da bude isplaćena dividenda postaje poverilac društva za iznos te dividende.

Društvo je u obavezi da o odluci o isplati dividende obavesti akcionare kojima se isplaćuje dividenda u roku od 15 dana od dana donošenja te odluke, shodnom primenom odredaba ovog zakona o obaveštavanju akcionara o sednici skupštine.

Dividenda na akcije isplaćuje se akcionarima u skladu sa pravima koja proizilaze iz vrste i klase akcija koje poseduju na dan dividende, a srazmerno broju akcija koje poseduju u ukupnom broju akcija te klase.

Sporazum ili akt društva kojim se pojedinim akcionarima u okviru iste klase akcija daju posebne pogodnosti u pogledu isplate dividende, ništav je.

Način plaćanja dividende

Član 272

Dividenda se može plaćati u novcu ili u akcijama društva, u skladu sa odlukom o isplati dividende.

Ako se plaćanje dividende vrši u akcijama društva:

1) takvo plaćanje mora biti odobreno od strane akcionara klase akcija kojoj se takvo plaćanje vrši po pravilima o glasanju akcionara u okviru klase akcija;

2) svakom akcionaru klase akcija koja ima pravo na dividendu plaćanje se vrši u akcijama te klase.

Izuzetno, dividenda se može platiti u akcijama druge vrste ili klase samo ako je takvo plaćanje odobreno tročetvrtinskom većinom glasova prisutnih akcionara klase akcija kojoj se takvo plaćanje vrši i istom tolikom većinom glasova akcionara klase akcija u čijim akcijama se dividenda isplaćuje.

Društvo je u obavezi da akcionare kojima se isplaćuje dividenda obavesti o takvoj isplati neposredno pre ili nakon izvršene isplate, shodnom primenom odredaba ovog zakona o obaveštavanju akcionara o sednici skupštine.

Privremena dividenda (međudividenda)

Član 273

Ako statutom nije drugačije određeno, društvo može plaćati privremenu dividendu (međudividenda) u bilo koje vreme između redovnih sednica skupštine ako:

1) izveštaji o poslovanju društva i njegovim finansijskim rezultatima sačinjeni za tu namenu jasno pokazuju da je društvo u periodu za koji se isplaćuje međudividenda ostvarilo dobit i da su raspoloživa novčana sredstva društva dovoljna za plaćanje te međudividende;

2) iznos međudividende koji se isplaćuje nije veći od ukupne dobiti ostvarene nakon završetka prethodne poslovne godine za koju su sačinjeni finansijski izveštaji, uvećane za neraspoređenu dobit i iznose rezervi koje se mogu koristiti za te namene, a umanjene za utvrđene gubitke i iznos koji se mora uneti u rezerve u skladu sa zakonom ili statutom.

Plaćanje međudividende akcionarima može se odobriti i odlukom odbora direktora, odnosno nadzornog odbora ako je upravljanje društvom dvodomno, ako je to određeno statutom ili odlukom skupštine.

Ako se plaćanje međudividende odobrava odlukom odbora direktora, odnosno nadzornog odbora ako je upravljanje društvom dvodomno, međudividenda se može platiti samo u novcu.

Dan dividende

Član 274

Statutom može se odrediti dan, ili metod njegovog određivanja, na koji se utvrđuje spisak akcionara koji imaju pravo na dividendu, odnosno pravo na isplatu po osnovu smanjenja kapitala ili po osnovu likvidacionog ostatka (dan dividende).

Ako statutom nije određen dan dividende, taj dan se određuje odlukom o isplati dividende, u skladu sa metodom za njegovo određivanje ako je ona određena statutom.

U slučaju iz stava 2. ovog člana, javno akcionarsko društvo kao dan dividende ne može odrediti raniji dan od dana akcionara utvrđenog u skladu sa članom 331. ovog zakona.

Ako statutom nije određen dan dividende za isplatu privremene dividende, taj dan se određuje odlukom iz člana 273. ovog zakona kojom se odobrava njena isplata.

Akcionar koji prenese svoje akcije po osnovu kojih je stekao pravo na dividendu posle dana dividende, a pre isplate dividende, zadržava to pravo.

Ograničenja plaćanja akcionarima

Član 275

Društvo ne može vršiti plaćanja akcionarima ako je prema poslednjim godišnjim finansijskim izveštajima neto imovina društva manja, ili bi usled takve isplate postala manja, od uplaćenog osnovnog kapitala uvećanog za rezerve koje je društvo u obavezi da održava u skladu sa zakonom ili statutom, ako takve rezerve postoje, osim u slučaju smanjenja osnovnog kapitala.

Ukupan iznos isplata akcionarima za poslovnu godinu ne može biti veći od dobiti na kraju te poslovne godine, uvećane za neraspoređenu dobit iz prethodnih perioda i iznose rezervi predviđenih za raspodelu akcionarima, a umanjene za nepokrivene gubitke iz prethodnih perioda i iznose rezervi koje je društvo u obavezi da održava u skladu sa zakonom ili statutom, ako takve rezerve postoje.

Izuzetno od st. 1. i 2. ovog člana, društvo uvek može vršiti plaćanja svom akcionaru koji je fizičko lice po osnovu ugovora o radu.

Akcionari kojima je izvršeno plaćanje suprotno odredbama ovog člana obavezni su da isti iznos vrate društvu ako su znali ili su morali znati da se plaćanje vrši u suprotnosti sa odredbama ovog člana.

Zahtev društva iz stava 4. ovog člana zastareva u roku od pet godina od dana kada je isplata izvršena.

Svaki akcionar koji ispunjava uslove iz člana 79. ovog zakona može podneti derivativnu tužbu zbog povrede odredaba stava 5. ovog člana u svoje ime a za račun društva.

Član 276

(Brisano)

Pravo prečeg upisa

Član 277

Akcionar ima pravo prečeg upisa akcija iz nove emisije srazmerno broju u celosti uplaćenih akcija te klase koje ima na dan donošenja odluke o izdavanju akcija, u odnosu na ukupan broj akcija te klase.

Pravo iz stava 1. ovog člana akcionar ima i kod izdavanja hartija od vrednosti koje daju pravo na sticanje vrste i klase akcija koje akcionar ima.

Statutom se može utvrditi da akcionar ima pravo prečeg upisa i kod izdavanja akcija druge vrste i klase od onih koje ima ali samo po ostvarivanju tog prava od strane akcionara koji poseduju vrstu i klasu akcija koje se izdaju.

Postupak ostvarivanja prava prečeg upisa utvrđuje se statutom, pri čemu je društvo u obavezi da:

1) svakog akcionara koji ima pravo prečeg upisa obavesti o odluci o izdavanju akcija, odnosno drugih hartija od vrednosti;

2) obezbedi da rok za ostvarivanje ovog prava ne bude kraći od 30 dana od dana slanja obaveštenja o odluci o izdavanju akcija, odnosno drugih hartija od vrednosti.

Obaveštenje iz stava 4. tačka 1) ovog člana upućuje se shodnom primenom odredaba člana 335. ovog zakona o slanju poziva za skupštinu akcionara, i sadrži naročito: broj akcija koje se izdaju, emisionu cenu, rok i način korišćenja prava prečeg upisa.

Odredbe ovog člana ne primenjuju se prilikom izdavanja novih akcija kada se one izdaju u postupku statusne promene društva.

Isključenje prava prečeg upisa

Član 278

Pravo prečeg upisa iz člana 277. ovog zakona može se ograničiti ili isključiti samo u slučaju ponude kod koje nije obavezna objava prospekta u smislu zakona kojim se uređuje tržište kapitala, i to odlukom skupštine donetom na pisani predlog odbora direktora, odnosno nadzornog odbora ako je upravljanje društvom dvodomno, koji obavezno sadrži:

1) razloge ograničenja, odnosno isključenja prava prečeg upisa;

2) detaljno obrazloženje predložene emisione cene.

Odluka iz stava 1. ovog člana donosi se tročetvrtinskom većinom glasova prisutnih akcionara te klase i registruje se u skladu sa zakonom o registraciji.

Ako je emisiona cena utvrđena putem procene u skladu sa članom 259. stav 2. ovog zakona, akcionar koji smatra da ta procena nije odgovarajuća ima pravo da po tom osnovu pobija odluku iz stava 1. ovog člana u skladu sa članom 376. ovog zakona.

Odluka iz stava 1. ovog člana ne može se sprovesti pre isteka roka za pobijanje te odluke u skladu sa članom 376. ovog zakona.

Ako odbor direktora, odnosno nadzorni odbor ako je upravljanje društvom dvodomno, ima ovlašćenje da izdaje odobrene akcije, pravo prečeg upisa može se ograničiti ili isključiti samo na osnovu odluke skupštine koja je doneta tročetvrtinskom većinom glasova prisutnih akcionara te klase.

Odredbe ovog člana ne primenjuju se prilikom izdavanja novih akcija kada se one izdaju u postupku statusne promene društva.

Finansijska podrška društva za sticanje akcija

Član 279

Odredbe člana 154. ovog zakona o finansijskoj podršci društva s ograničenom odgovornošću za sticanje udela u društvu shodno se primenjuju na finansijsku podršku akcionarskog društva za sticanje akcija u društvu.

Povlačenje i poništaj akcija zbog neuplate, odnosno neunošenja uloga

Član 280

U slučaju iz člana 48. stav 7. ovog zakona odluku o povlačenju i poništaju akcija donosi skupština tročetvrtinskom većinom glasova prisutnih akcionara, a u slučaju iz člana 48. stav 8. ovog zakona tu odluku u obavezi je da bez odlaganja donese odbor direktora, odnosno nadzorni odbor ako je upravljanje društvom dvodomno.

Odluka iz stava 1. ovog člana može se doneti samo u odnosu na sve akcionare koji nisu izvršili svoju obavezu iz člana 46. stav 1. ovog zakona ni u naknadno ostavljenom roku iz člana 48. stav 2 ovog zakona.

5. Sopstvene akcije

Zabrana upisa akcija društva

Član 281

Društvo ne može upisivati akcije koje samo izdaje.

Akcije društva ne može upisivati njegovo kontrolisano društvo, niti te akcije može upisati treće lice koje postupa u svoje ime, a za račun kontrolisanog društva.

Ako je akcije društva upisalo treće lice u svoje ime a za račun društva, smatraće se da je to lice upisalo akcije za svoj račun.

Akcionari koji osnivaju društvo, a u slučaju povećanja osnovnog kapitala članovi odbora direktora, odnosno izvršnog i nadzornog odbora ako je upravljanje društvom dvodomno, odgovorni su za uplatu odnosno unos uloga za akcije upisane suprotno st. 1 i 2. ovog člana.

Sporazum o oslobađanju od odgovornosti ili obeštećenju koji društvo zaključi sa licima iz stava 4. ovog člana ništav je.

Lica iz stava 4. ovog člana mogu se osloboditi odgovornosti ako dokažu da nisu znali niti su mogli znati da je došlo do kršenja odredaba st. 1. i 2. ovog člana.

Sopstvene akcije i uslovi sticanja

Član 282

Sopstvene akcije u smislu ovog zakona su akcije koje je društvo steklo od svojih akcionara.

Društvo može sticati sopstvene akcije neposredno ili preko trećeg lica koje akcije stiče u svoje ime a za račun društva pod sledećim uslovima:

1) da je skupština donela odluku kojom je dala odobrenje za sticanje sopstvenih akcija;

2) da kao rezultat sticanja sopstvenih akcija neto imovina društva neće biti manja od uplaćenog osnovnog kapitala uvećanog za rezerve koje je društvo u obavezi da održava u skladu sa zakonom ili statutom, ako takve rezerve postoje, osim rezervi koje su statutom predviđene za sticanje sopstvenih akcija;

3) da su akcije koje društvo stiče u celosti uplaćene;

4) u slučaju javnog akcionarskog društva, da ukupna nominalna vrednost, odnosno računovodstvena vrednost kod akcija bez nominalne vrednosti tako stečenih akcija, uključujući i ranije stečene sopstvene akcije, ne prelazi 10% osnovnog kapitala društva.

Odluka iz stava 2. tačka 1) ovog člana sadrži uslove sticanja i raspolaganja ovim akcijama, a naročito:

1) maksimalan broj sopstvenih akcija koje se stiču;

2) rok u kome društvo može steći sopstvene akcije, koji ne može biti duži od dve godine;

3) minimalnu i maksimalnu cenu za sticanje sopstvenih akcija, ako se sopstvene akcije stiču uz naknadu;

4) spisak lica, ako se sopstvene akcije stiču radi raspodele zaposlenima u društvu ili povezanom društvu ili za nagrađivanje članova odbora direktora, odnosno izvršnog i nadzornog odbora ako je upravljanje društvom dvodomno, ali najviše do 5% bilo koje klase akcija u toku poslovne godine, kao i ako su izdvojene rezerve za ove namene.

Izuzetno, društvo može sticati sopstvene akcije i bez odluke iz stava 2. tačka 1) ovog člana, a na osnovu odluke odbora direktora, odnosno nadzornog odbora ako je upravljanje društvom dvodomno:

1) u slučaju javnog akcionarskog društva, ako je to neophodno da bi se sprečila veća i neposredna šteta po društvo, u kom slučaju je odbor direktora, odnosno nadzorni odbor ako je upravljanje društvom dvodomno, obavezan da na prvoj sledećoj sednici skupštine akcionare obavesti o razlozima i načinu sticanja sopstvenih akcija, njihovom broju i ukupnoj nominalnoj vrednosti, odnosno ukupnoj računovodstvenoj vrednosti kod akcija bez nominalne vrednosti, njihovom učešću u osnovnom kapitalu društva kao i ukupnom iznosu koji je društvo za njih platilo;

2) ako se sopstvene akcije stiču radi raspodele zaposlenima u društvu ili povezanom društvu, ili za nagrađivanje članova odbora direktora, odnosno izvršnog i nadzornog odbora ako je upravljanje društvom dvodomno, ali najviše do 5% bilo koje klase akcija u toku poslovne godine, pod uslovom da je takva mogućnost predviđena statutom i da su izdvojene rezerve za ove namene.

Odbor direktora, odnosno izvršni odbor ako je upravljanje društvom dvodomno, u obavezi je da prilikom svakog sticanja sopstvenih akcija proveri da li su uslovi iz stava 2. tač. 2) do 4) ovog člana ispunjeni i da o tome sačini pisani izveštaj.

Sticanje sopstvenih akcija kontrolnog društva

Član 283

Ako akcije društva stiče njegovo kontrolisano društvo, kao i ako te akcije stiče treće lice koje postupa u svoje ime, a za račun kontrolisanog društva, smatra se da je te akcije steklo kontrolno društvo i na takve akcije se primenjuju odredbe ovog zakona o sopstvenim akcijama.

Ako je kontrolisano društvo steklo akcije kontrolnog društva pre uspostavljanja kontrole, po uspostavljanju kontrole ove akcije ne smatraju se sopstvenim akcijama u smislu ovog zakona, ali prestaju da daju pravo glasa i njihova nominalna vrednost, odnosno računovodstvena vrednost kod akcija bez nominalne vrednosti, dodaje se iznosu osnovnog kapitala i rezervi kod utvrđivanja ispunjenosti uslova iz člana 282. stav 2. tačka 2) ovog zakona.

Izuzeci od uslova za sticanje sopstvenih akcija

Član 284

Odredbe člana 282. st. 2. do 5. ovog zakona ne primenjuju se ako društvo stiče sopstvene akcije:

1) kao posledicu ostvarivanja prava nesaglasnih akcionara;

2) *(brisana)*

3) besteretno;

4) kao posledicu statusne promene;

5) po osnovu odluke suda;

6) radi sprovođenja postupka smanjenja kapitala društva.

Postupak sticanja sopstvenih akcija

Član 285

Odbor direktora, odnosno izvršni odbor ako je upravljanje društvom dvodomno je dužan da, u skladu sa odlukom o sticanju sopstvenih akcija iz člana 282. stav 2. tačka 1) ovog zakona i člana 282. stav 4. ovog zakona, uputi ponudu za otkup svim akcionarima te klase akcija.

Ponuda iz stava 1. ovog člana sadrži:

1) vrstu, klasu i broj akcija koje društvo želi da stekne;

2) cenu koju je društvo spremno da plati ili način njenog utvrđivanja;

3) način i rok za isplatu cene;

4) postupak i rok u kojem akcionari mogu odgovoriti na ponudu društva, koji ne može biti kraći od 15 dana.

Ponuda iz stava 1. ovog člana upućuje se shodnom primenom odredaba člana 335. ovog zakona o slanju poziva za skupštinu akcionara.

Ako je ukupan broj akcija koje akcionari društvu ponude na prodaju veći od broja akcija iz

stava 2. tačka 1) ovog člana, društvo će od svakog akcionara otkupiti srazmeran broj akcija koje akcionar ponudi na prodaju, s tim što će se prilikom obračuna srazmernog broja akcija uzeti u obzir samo ceo broj akcija.

Izuzetno od stava 4. ovog člana, odbor direktora, odnosno nadzorni odbor ako je upravljanje društvom dvodomno, može odlučiti da društvo stekne i veći broj akcija, ali ne više od broja akcija navedenih u odluci iz člana 282. stav 2. tačka 1) ovog zakona, a ako je broj akcija koje društvo stiče manji od ukupnog broja akcija koje akcionari ponude na prodaju, društvo je u obavezi da poštuje princip srazmernosti iz stava 4. ovog člana.

Odredbe ovog člana ne primenjuju se kod sticanja sopstvenih akcija u slučajevima iz člana 282. stav 4. tačka 1) i člana 284. tač. 1) do 5) ovog zakona.

Izuzetno od stava 1. ovog člana javno akcionarsko društvo može sticati sopstvene akcije i bez upućivanja ponude na osnovu programa otkupa sopstvenih akcija u skladu sa propisima kojima se uređuje tržište kapitala.

Status sopstvenih akcija

Član 286

Sopstvene akcije ne daju pravo glasa.

Sopstvene akcije ne daju pravo na dividendu ili druga primanja, niti mogu biti osnov za plaćanja akcionarima osim u slučaju smanjenja kapitala.

Obaveza otuđenja sopstvenih akcija

Član 287**

Ako je društvo steklo sopstvene akcije suprotno odredbama čl. 282. i 284. ovog zakona, ono je u obavezi je da ih otuđi ili poništi u roku od godinu dana od dana sticanja.

Sopstvenim akcijama stečenim u skladu sa članom 282. stav 4. tačka 1) ovog zakona društvo raspolaže u skladu sa propisima koji uređuju tržište kapitala.

Sopstvene akcije stečene u skladu sa članom 282. stav 3. tačka 4) i stav 4. tačka 2) ovog zakona društvo je u obavezi da raspodeli licima utvrđenim u odluci o sticanju u roku od godinu dana od dana sticanja.

Ako je društvo steklo sopstvene akcije u skladu sa članom 282. i članom 284. tač. 1) do 5) ovog zakona čija je nominalna vrednost, odnosno računovodstvena vrednost kod akcija bez nominalne vrednosti veća od 10% osnovnog kapitala, u obavezi je da ih u roku od tri godine od dana sticanja otuđi tako da ukupna vrednost tako stečenih sopstvenih akcija društva ne bude veća od 10% osnovnog kapitala.

Izuzetno, u slučaju akcionarskog društva koje nije javno u smislu zakona kojim se uređuje tržište kapitala, ukupna vrednost stečenih sopstvenih akcija društva, koje društvo može zadržati nakon isteka roka iz stava 4. ovog člana, ne može biti veća od 20% osnovnog kapitala.

Ako društvo ne raspodeli, ne otuđi, odnosno ne poništi sopstvene akcije u rokovima iz st. 1, 3. i 4. ovog člana, odbor direktora, odnosno nadzorni odbor ako je upravljanje društvom dvodomno u obavezi je da ih, bez posebne odluke skupštine, odmah po isteku roka poništi i po tom osnovu smanji osnovni kapital društva.

Način i postupak otuđenja sopstvenih akcija

Član 288

Odbor direktora, odnosno nadzorni odbor ako je upravljanje društvom dvodomno donosi odluku o otuđenju sopstvenih akcija, u skladu sa uslovima raspolaganja utvrđenim odlukom iz člana 282. stav 2. tačka 1) ovog zakona.

Prilikom otuđenja sopstvenih akcija lica koja su akcionari društva na dan donošenja odluke iz stava 1. ovog člana imaju pravo preče kupovine.

Ako nakon ostvarivanja prava preče kupovine iz stava 2. ovog člana preostane određeni broj sopstvenih akcija, društvo ih može otuđiti trećim licima ili poništiti u skladu sa ovim zakonom.

Izuzetno, u slučaju akcionarskog društva koje nije javno, pravo prečeg upisa se može ograničiti ili ukinuti samo odlukom skupštine koja je doneta tročetvrtinskom većinom glasova prisutnih akcionara te klase.

Cena po kojoj društvo može otuđiti sopstvene akcije utvrđuje se shodnom primenom člana 260. ovog zakona.

Na ostvarivanje, ograničavanje ili ukidanje prava preče kupovine iz ovog člana shodno se primenjuju odredbe čl. 277. i 278. ovog zakona.

Izveštavanje o sopstvenim akcijama

Član 289

Društvo koje je tokom poslovne godine steklo ili raspolagalo sopstvenim akcijama dužno je da u godišnjim finansijskim izveštajima za tu poslovnu godinu navede:

1) razloge sticanja;

2) vrstu, klasu, broj i nominalnu vrednost, odnosno računovodstvenu vrednost kod akcija bez nominalne vrednosti, sopstvenih akcija stečenih i otuđenih tokom te godine, kao i njihovo učešće u osnovnom kapitalu;

3) cenu po kojoj su te akcije stečene odnosno otuđene;

4) vrstu, klasu, ukupan broj i nominalnu vrednost, odnosno računovodstvenu vrednost kod akcija bez nominalne vrednosti, sopstvenih akcija društva na kraju te poslovne godine, kao i njihovo učešće u osnovnom kapitalu društva.

Sopstvene akcije javnog akcionarskog društva

Član 290

Odredbe čl. 281. do 289. ovog zakona primenjuju se i na javno akcionarsko društvo ako zakonom kojim se uređuje tržište kapitala nije drugačije uređeno.

Uzimanje u zalogu akcija društva

Član 291

Društvo ne može uzeti u zalogu akcije koje je samo izdalo, neposredno ili preko trećeg lica koje te akcije uzima u zalogu u svoje ime, a za račun društva.

Sticanje sopstvenih zamenljivih obveznica i varanata

Član 292

Na sticanje zamenljivih obveznica i varanata shodno se primenjuju odredbe ovog zakona o sticanju sopstvenih akcija iz člana 282. ovog zakona.

Ako društvo stekne svoje zamenljive obveznice ili varante, odbor direktora, odnosno nadzorni odbor ako je upravljanje društvom dvodomno u obavezi je da ih, bez posebne odluke skupštine, odmah po sticanju poništi.

Poništavanjem zamenljivih obveznica i varanata u skladu sa stavom 2. ovog člana smanjuje se uslovno povećani osnovni kapital društva, pri čemu se ne sprovodi postupak smanjenja osnovnog kapitala.

Smanjenje uslovno povećanog osnovnog kapitala registruje se u skladu sa zakonom o registraciji.

6. Kapital

6.1. Minimalni osnovni kapital

Član 293

Akcionarsko društvo mora imati minimalni osnovni kapital u visini od 3.000.000,00 dinara, osim ako je posebnim zakonom predviđen veći iznos.

6.2. Povećanje osnovnog kapitala

Donošenje odluke

Član 294

Odluku o izdavanju akcija radi povećanja osnovnog kapitala društva donosi skupština, osim u slučaju odobrenog kapitala kada takvu odluku može doneti odbor direktora, odnosno nadzorni odbor ako je upravljanje društvom dvodomno.

Odluka iz stava 1. ovog člana registruje se u skladu sa zakonom o registraciji u roku od šest meseci od dana donošenja.

Odluka iz stava 1. ovog člana koja nije registrovana u skladu sa stavom 2. ovog člana ništava je.

Upis akcija po osnovu odluke iz stava 1. ovog člana ne može početi pre njene registracije u skladu sa stavom 2. ovog člana.

Odluka iz stava 1. ovog člana može se doneti tek nakon potpune uplate, odnosno unosa uloga za ranije izdate i upisane akcije.

Ograničenje iz stava 5. ovog člana ne primenjuje se ako se odluka o izdavanju akcija donosi po osnovu:

1) povećanja osnovnog kapitala koje je rezultat statusne promene;

2) povećanja osnovnog kapitala nenovčanim ulozima, ukoliko se nenovčani ulog odmah u celosti unosi.

Načini povećanja

Član 295

Osnovni kapital društva može se povećati:

1) novim ulozima;

2) uslovno, u skladu sa članom 301. ovog zakona (uslovno povećanje kapitala);

3) iz neraspoređene dobiti i rezervi društva raspoloživih za te namene (povećanje iz neto imovine društva);

4) kao rezultat statusne promene.

Pod povećanjem osnovnog kapitala novim ulozima iz stava 1. tačka 1) ovog člana smatra se i konverzija duga u osnovni kapital.

U javnom akcionarskom društvu povećanje osnovnog kapitala se ne može sprovesti konverzijom duga u osnovni kapital, osim ako zakonom nije drugačije određeno.

Odredbe o povećanju osnovnog kapitala novim ulozima iz čl. 296. do 300. ovog zakona primenjuju se i na izdavanje akcija javnom ponudom ako zakonom kojim se uređuje tržište kapitala nije drugačije uređeno.

6.2.1. Povećanje osnovnog kapitala novim ulozima

Sadržaj odluke

Član 296

Odluka o povećanju osnovnog kapitala novim ulozima sadrži naročito:

1) iznos povećanja osnovnog kapitala;

2) način povećanja osnovnog kapitala, kao i prag uspešnosti emisije akcija;

3) rokove za sprovođenje odluke;

4) emisionu cenu određenu u skladu sa članom 260. ovog zakona;

5) bitne elemente akcija koje se izdaju iz člana 248. ovog zakona, ili kriterijume na osnovu kojih će se ti elementi odrediti;

6) oznaku banke kod koje se vrši uplata akcija.

Prag uspešnosti iz stava 1. tačka 2) ovog člana predstavlja odnos između broja upisanih

akcija i broja akcija čije je izdavanje utvrđeno odlukom.

Ako se osnovni kapital povećava nenovčanim ulozima odluka iz stava 1. ovog člana sadrži i:

1) predmet ili pravo koje društvo stiče i procenu njegove vrednosti;

2) ime i druge podatke iz člana 265. ovog zakona o licu koje unosi nenovčani ulog;

3) vrstu, klasu, broj i nominalnu vrednost akcija, odnosno računovodstvenu vrednost akcija kod akcija bez nominalne vrednosti, koje se izdaju po tom osnovu.

Procena vrednosti iz stava 3. tačka 1) ovog člana vrši se u skladu sa članom 51. ovog zakona.

Ako odluka o povećanju osnovnog kapitala nenovčanim ulozima ne sadrži podatke iz stava 3. ovog člana, pravne radnje koje su preduzete radi unosa nenovčanog uloga u društvo ne proizvode pravno dejstvo prema društvu.

Upis akcija po osnovu novih uloga

Član 297

Društvo koje izdaje akcije u postupku povećanja osnovnog kapitala novim ulozima u obavezi je da sačini obrazac upisnice koji sadrži:

1) podatke o društvu;

2) datum odluke o izdavanju akcija;

3) ukupan iznos za koji se osnovni kapital povećava;

4) vrstu, klasu i broj akcija koje se izdaju;

5) prava, ograničenja i ostale bitne elemente akcija koje se izdaju;

6) emisionu cenu akcije i prag uspešnosti izdavanja;

7) način i rokove plaćanja, odnosno unosa uloga i druge obaveze ako su utvrđene odlukom o izdavanju;

8) podatke o nenovčanom ulogu iz člana 296. stav 3. ovog zakona, ako se povećanje kapitala vrši nenovčanim ulozima;

9) datum kada licu koje upisuje akcije prestaje obaveza koju je preuzelo upisnicom u slučaju neuspešne emisije;

10) podatke o licu koje upisuje akcije iz člana 265. stav 1. tačka 1) ovog zakona;

11) podatke o vrsti, klasi i broju akcija koje se upisuju.

Društvo je dužno da odlukom iz člana 296. ovog zakona utvrdi način na koji će obrazac upisnice sa podacima iz stava 2. tač. 1) do 9) ovog člana biti učinjen dostupnim zainteresovanim licima.

Lice upisuje akcije unošenjem podataka iz stava 1. tač. 10) i 11) ovog člana u upisnicu i podnošenjem potpisane upisnice društvu ili licu koje je društvo ovlastilo da sprovede postupak upisa akcija.

Društvo može odlukom iz člana 296. ovog zakona propisati i način identifikacije lica koja podnose upisnicu društvu.

Uplata akcija po osnovu novih uloga i unos nenovčanih uloga

Član 298

Upisane akcije uplaćuju se u skladu s odlukom o njihovom izdavanju, s tim što se neposredno po isteku perioda za vršenje upisa uplaćuje iznos koji ne može biti manji od 25% njihove nominalne, odnosno računovodstvene vrednosti kod akcija bez nominalne vrednosti, kao i celokupan iznos emisione premije, ako postoji.

Uplata preostalog iznosa upisanih akcija mora se izvršiti u roku od pet godina od dana registracije odluke o povećanju osnovnog kapitala, odnosno u roku od dve godine u slučaju javnog akcionarskog društva, osim ako je odlukom o njihovom izdavanju predviđen kraći rok.

Izuzetno od st. 1. i 2. ovog člana, kod javnog akcionarskog društva uplata akcija u slučaju povećanja kapitala putem javne ponude uz objavljivanje prospekta vrši se odmah po isteku roka za upis akcija.

Ako se povećanje osnovnog kapitala vrši nenovčanim ulozima, isti u celosti moraju biti uneti u društvo u roku od pet godina od dana registracije odluke o povećanju osnovnog kapitala u skladu sa zakonom o registraciji, odnosno u roku od dve godine ako je društvo javno, osim ako je odlukom o njihovom izdavanju predviđen kraći rok.

Ako povećanje kapitala nije uspelo, a deo uloga je uplaćen, odnosno unet, društvo je u obavezi da vrati uplaćeni, odnosno uneti ulog najkasnije u roku od 15 dana od isteka roka za upis akcija.

Na postupak uplate akcija koje se izdaju javnom ponudom primenjuju se odredbe zakona kojima se uređuje tržište kapitala.

Upis akcija i akcionara u Centralni registar

Član 299

Ako je povećanje kapitala po osnovu novih uloga uspelo u smislu čl. 296. i 298. ovog zakona, društvo podnosi zahtev za upis novoizdatih akcija i njihovih imalaca u Centralni registar preko člana Centralnog registra, u roku od pet radnih dana od dana okončanja upisa i uplate.

Uz zahtev iz stava 1. ovog člana dostavlja se:

1) odluka o izdavanju akcija;

2) dokaz o registraciji odluke iz tačke 1) ovog stava u skladu sa zakonom o registraciji;

3) spisak lica koja su upisala i uplatila akcije, sa pojedinačno označenim brojem upisanih i uplaćenih akcija i ukupnim iznosom uplaćenih akcija, sa pisanom izjavom zakonskog zastupnika društva o tačnosti tih podataka;

4) potvrda člana Centralnog registra i banke kod koje je vršena uplata akcija o upisanim i uplaćenim akcijama, odnosno pisana izjava zakonskog zastupnika društva o unetom nenovčanom ulogu;

5) pisana izjava zakonskog zastupnika društva o uspešnosti emisije i ispunjenosti uslova iz člana 298. st. 1. i 3. ovog zakona;

6) primerak ugovora zaključenog između društva i člana Centralnog registra u pogledu usluga u vezi sa tim povećanjem kapitala.

Centralni registar donosi akt kojim propisuje formu zahteva iz stava 1. ovog člana i dokumentaciju koja se prilaže uz taj zahtev.

Ako su akcije izdate javnom ponudom, upis izdatih akcija i njihovih zakonitih imalaca u Centralni registar vrši se u skladu sa zakonom koji uređuje tržište kapitala.

Registracija povećanja kapitala novim ulozima

Član 300

U roku od osam dana od dana upisa akcija izdatih u postupku povećanja osnovnog kapitala u Centralni registar u skladu sa članom 299. ovog zakona, društvo je u obavezi da povećanje osnovnog kapitala registruje u skladu sa zakonom o registraciji.

Osnovni kapital društva smatra se povećanim danom registracije povećanja osnovnog kapitala u skladu sa stavom 1. ovog člana.

6.2.2. Uslovno povećanje osnovnog kapitala

Osnovi i iznos uslovnog povećanja osnovnog kapitala

Član 301

Uslovno povećanje osnovnog kapitala društva sprovodi se samo u obimu potrebnom za:

1) ostvarivanje prava imalaca zamenljivih obveznica na konverziju u akcije društva;

2) ostvarivanje prava imalaca varanata na kupovinu akcija društva;

3) ostvarivanje prava zaposlenih, direktora i članova nadzornog odbora, društva, odnosno sa njim povezanog lica na kupovinu akcija društva, ako je to određeno statutom.

4) *(brisana)*

Iznos povećanja osnovnog kapitala iz stava 1. ovog člana u momentu donošenja odluke o uslovnom povećanju osnovnog kapitala ne može biti veći od 50% osnovnog kapitala društva, osim u slučaju iz stava 1. tačka 3) ovog člana kada ne može biti veći od 3% osnovnog kapitala društva.

Odluka skupštine o uslovnom povećanju osnovnog kapitala koja nije u skladu sa odredbama ovog člana ništava je.

Sadržaj odluke

Član 302

Odluka o uslovnom povećanju osnovnog kapitala društva sadrži naročito:

1) iznos i namenu uslovnog povećanja osnovnog kapitala;

2) kategorije lica koja imaju pravo na upis akcija i uslove i rokove za ostvarivanje tog prava;

3) rok u kome se može sprovesti povećanje osnovnog kapitala;

4) cenu po kojoj se stiču akcije ili metod po kojoj se ona može odrediti;

5) bitne elemente akcija koje se izdaju iz člana 248. ovog zakona.

Upis i uplata akcija kod uslovnog povećanja osnovnog kapitala

Član 303

Imaoci zamenljivih obveznica pravo upisa akcija kod realizacije uslovnog povećanja osnovnog kapitala ostvaruju dostavljanjem pisane izjave društvu o pretvaranju zamenljivih obveznica u akcije, pri čemu ova izjava zamenjuje upis i plaćanje akcija.

Na postupak upisa akcija u slučajevima iz člana 301. stav 1. tač. 2) i 3) shodno se primenjuje član 297. ovog zakona.

U slučajevima iz člana 301. stav 1. tač. 2) i 3) ovog zakona akcije se ne mogu izdati pre njihove uplate.

Akcije se mogu izdati u zamenu za zamenljive obveznice samo ako se razlika između iznosa za koji su izdate te obveznice i iznosa osnovnog kapitala koji predstavljaju te akcije pokrije iz rezervi raspoloživih za te namene ili uplatom odgovarajućeg novčanog iznosa od strane imalaca tih obveznica.

Upis akcija i akcionara u Centralni registar i registracija uslovnog povećanja osnovnog kapitala

Član 304

Na upis akcija i akcionara u Centralni registar, kao i na registraciju povećanja osnovnog kapitala u slučaju iz člana 303. ovog zakona shodno se primenjuju odredbe čl. 299. i 300. ovog zakona.

6.2.3. Povećanje osnovnog kapitala iz neto imovine društva

Pretvaranje neraspoređene dobiti i rezervi u osnovni kapital

Član 305

Povećanje osnovnog kapitala društva iz neto imovine društva vrši se pretvaranjem neraspoređene dobiti i rezervi u osnovni kapital društva.

Neraspoređena dobit i rezerve društva mogu se pretvoriti u osnovni kapital samo ako društvo nije iskazalo gubitak u finansijskim izveštajima na osnovu kojih se donosi odluka o povećanju osnovnog kapitala.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, društvo može, pod uslovom da prethodno izvrši pokriće gubitka iz stava 2. ovog člana, povećati osnovni kapital iz neraspoređene dobiti i rezervi koje preostanu po pokriću tog gubitka.

U osnovni kapital se mogu pretvoriti samo rezerve koje se mogu koristiti za te namene.

Finansijski izveštaji kao osnov za donošenje odluke

Član 306

U slučaju javnog akcionarskog društva i društva koje podleže obavezi revizije u skladu sa zakonom koji uređuje računovodstvo i reviziju, finansijski izveštaji na osnovu kojih se donosi odluka o povećanju osnovnog kapitala iz neto imovine društva moraju imati pozitivno mišljenje revizora u smislu zakona koji uređuje računovodstvo i reviziju.

U slučaju iz stava 1. ovog člana odluka o povećanju osnovnog kapitala društva iz neto imovine društva može se zasnivati na finansijskim izveštajima za prethodnu poslovnu godinu pod uslovom da društvo registruje takvu odluku u skladu sa zakonom o registraciji u roku od šest meseci od dana usvajanja tih finansijskih izveštaja od strane skupštine.

Sadržaj odluke

Član 307

Odluka o povećanju osnovnog kapitala iz neto imovine društva sadrži naročito:

1) ukupan iznos povećanja osnovnog kapitala;

2) iznos i vrstu rezervi odnosno iznos neraspoređene dobiti koja se pretvara u osnovni kapital;

3) naznaku da li se izdaju nove akcije ili se postojećim akcijama povećava nominalna vrednost, odnosno računovodstvena vrednost kod akcija bez nominalne vrednosti;

4) bitne elemente akcija koje se izdaju iz člana 248. ovog zakona, ako se povećanje osnovnog kapitala vrši izdavanjem novih akcija.

Ko ima pravo na sticanje akcija

Član 308

Pravo na akcije po osnovu povećanja osnovnog kapitala društva iz neto imovine društva imaju akcionari društva na dan donošenja te odluke.

Akcionari iz stava 1. ovog člana imaju pravo na akcije po osnovu povećanja osnovnog kapitala u srazmeri sa njihovim uplaćenim odnosno unetim ulogom u odnosu na uplaćeni odnosno uneti osnovni kapital društva.

Pravo iz stava 1. ovog člana pripada i društvu po osnovu sopstvenih akcija društva.

Odluka skupštine koja nije u skladu sa odredbama ovog člana ništava je.

Prava imalaca zamenljivih obveznica

Član 309

Kod povećanja osnovnog kapitala iz neto imovine društva srazmerno se povećavaju prava imalaca zamenljivih obveznica društva u pogledu broja akcija na koje imaju pravo ili njihove nominalne, odnosno računovodstvene vrednosti kod akcija bez nominalne vrednosti.

Pravo na dividendu

Član 310

Akcije stečene povećanjem osnovnog kapitala iz neto imovine društva, odnosno iznos povećanja nominalne vrednosti ili računovodstvene vrednosti kod akcija bez nominalne vrednosti, daju pravo na dividendu za celu poslovnu godinu u kojoj je doneta odluka o povećanju osnovnog kapitala, ako tom odlukom nije drugačije određeno.

Odlukom o povećanju osnovnog kapitala iz neto imovine društva može se odrediti da akcije stečene povećanjem osnovnog kapitala iz neto imovine društva, odnosno iznos povećanja nominalne vrednosti ili računovodstvene vrednosti kod akcija bez nominalne vrednosti učestvuju u raspodeli dividendi i za prethodnu poslovnu godinu, ako se ta odluka donese

pre odluke o raspodeli dobiti za prethodnu poslovnu godinu.

Upis povećanja osnovnog kapitala u Centralni registar

Član 311

Uz zahtev Centralnom registru za upis novih akcija i njihovih imalaca, odnosno upis povećanja nominalne ili računovodstvene vrednosti kod akcija bez nominalne vrednosti po osnovu povećanja kapitala iz neto imovine društva dostavlja se:

1) odluka o povećanju kapitala;

2) dokaz o registraciji odluke iz tačke 1) ovog stava u skladu sa zakonom o registraciji;

3) pisana izjava zakonskog zastupnika društva o ispunjenosti uslova iz čl. 305. i 306. ovog zakona.

Zahtev iz stava 1. ovog člana podnosi se u roku od pet radnih dana od dana registracije odluke o povećanju kapitala u skladu sa zakonom o registraciji.

Javno akcionarsko društvo dužno je da istovremeno sa podnošenjem zahteva iz stava 1. ovog člana Komisiji za hartije od vrednosti dostavi obaveštenje o povećanju kapitala iz neto imovine društva.

Registracija povećanja osnovnog kapitala iz neto imovine društva

Član 312

Na registraciju povećanja osnovnog kapitala iz neto imovine društva shodno se primenjuju odredbe člana 300. ovog zakona.

6.2.4. Odobreni kapital

Odobrene akcije

Član 313

Akcionarsko društvo pored izdatih akcija može da ima i odobrene akcije određene vrste i klase, ako je to predviđeno statutom, s tim što broj odobrenih akcija uvek mora biti manji od polovine broja izdatih običnih akcija.

Odobrene akcije mogu se izdavati kod povećanja kapitala društva novim ulozima ili za ostvarivanje prava imalaca zamenljivih obveznica i varanata.

Skupština donosi odluku o odobrenim akcijama koja sadrži bitne elemente odobrenih akcija uključujući i rok za izdavanje akcija.

Rok iz stava 3. ovog člana ne može biti duži od pet godina od dana donošenja odluke i može biti produžen izmenom statuta ili odlukom skupštine, pre njegovog isteka, s tim što svako takvo produženje može biti za period koji ne može biti duži od pet godina.

Odluka iz stava 3. ovog člana registruje se u skladu sa zakonom o registraciji.

6.3. Smanjenje osnovnog kapitala

Donošenje i sadržaj odluke

Član 314

Odluku o smanjenju osnovnog kapitala donosi skupština tročetvrtinskom većinom glasova prisutnih akcionara svake klase akcija koja ima pravo glasa po predmetnom pitanju.

Izuzetno, odluku o smanjenju osnovnog kapitala može doneti odbor direktora, odnosno nadzorni odbor ako je upravljanje društvom dvodomno, u slučaju poništenja sopstvenih akcija društva, ako je to ovlašćenje dato odlukom skupštine iz člana 282. stav 2. ovog zakona.

Odluka iz st. 1. i 2. ovog člana registruje se u skladu sa zakonom o registraciji najkasnije u roku od tri meseca od dana donošenja.

Odluka iz stava 1. ovog člana koja nije registrovana u skladu sa stavom 3. ovog člana ništava je.

Odlukom o smanjenju osnovnog kapitala utvrđuju se cilj, obim i način tog smanjenja, a naročito da li se smanjenje osnovnog kapitala sprovodi u skladu sa čl. 320. ili 321. ovog zakona.

Ako se smanjenje osnovnog kapitala vrši uz primenu odredaba člana 319. ovog zakona o zaštiti poverilaca, odluka o smanjenju osnovnog kapitala sadrži i poziv poveriocima da prijave svoja potraživanja radi obezbeđenja.

Član 315

(Brisano)

Načini smanjenja osnovnog kapitala

Član 316

Osnovni kapital društva može se smanjiti:

1) povlačenjem i poništenjem akcija u posedu akcionara;

2) poništenjem sopstvenih akcija društva;

3) smanjivanjem nominalne vrednosti akcija, odnosno računovodstvene vrednosti kod akcija bez nominalne vrednosti.

Smanjenje osnovnog kapitala društva vrši se uz primenu odredaba ovog zakona o zaštiti poverilaca, ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

Pretpostavke za povlačenje i poništenje akcija

Član 317

Povlačenje i poništenje akcija društva može se vršiti samo ako je ta mogućnost bila predviđena statutom pre nego što je izvršen upis akcija koje se povlače i poništavaju.

Izuzetno, povlačenje i poništenje akcija može se vršiti i u slučaju kada ta mogućnost nije bila predviđena statutom pre nego što je izvršen upis akcija koje se povlače i poništavaju,

pod uslovom da se odluka o smanjenju osnovnog kapitala povlačenjem i poništenjem akcija donese uz saglasnost svakog akcionara čije se akcije povlače i poništavaju, kao i trećih lica koja imaju prava na tim akcijama koja su upisana u Centralnom registru.

Odluka skupštine o smanjenju osnovnog kapitala povlačenjem i poništenjem akcija iz stava 2. ovog člana obavezno sadrži uslove, rokove i način na koji se sprovodi povlačenje i poništenje akcija, ako isti nisu utvrđeni statutom.

Jednaki tretman akcionara iste klase

Član 318

Akcionari iste klase u sprovođenju postupka smanjenja osnovnog kapitala društva imaju isti tretman.

Jednak tretman akcionara iz stava 1. ovog člana obezbeđuje se srazmernim povlačenjem i poništenjem akcija od svih akcionara date klase akcija, ili srazmernim smanjenjem nominalne, odnosno računovodstvene vrednosti akcija svih akcionara date klase akcija.

Iznos smanjenja osnovnog kapitala mora se utvrditi u visini koja omogućava sprovođenje načela jednakog tretmana u skladu sa stavom 2. ovog člana.

Odluka o smanjenju osnovnog kapitala koja je doneta suprotno načelu jednakog tretmana ništava je.

Zaštita poverilaca

Član 319

Registar privrednih subjekata objavljuje odluku o smanjenju osnovnog kapitala društva u neprekidnom trajanju od tri meseca počev od dana registracije u skladu sa članom 314. stav 3. ovog zakona.

Društvo je dužno da poveriocima koji su poznati društvu, a čija pojedinačna potraživanja iznose najmanje 2.000.000 dinara u protivvrednosti bilo koje valute po srednjem kursu Narodne banke Srbije na dan registracije odluke o smanjenju osnovnog kapitala u skladu sa članom 314. stav 3. ovog zakona uputi i pisano obaveštenje o toj odluci, najkasnije 30 dana po sprovedenoj registraciji te odluke.

Poverioci čija su potraživanja, nezavisno od datuma dospeća, nastala pre isteka roka od 30 dana od dana objave odluke o smanjenju osnovnog kapitala društva u skladu sa stavom 1. ovog člana mogu pisanim putem tražiti od društva obezbeđenje tih potraživanja do isteka perioda objave te odluke iz stava 1. ovog člana.

Poverioci koji su tražili obezbeđenje potraživanja u skladu sa stavom 3. ovog člana i koji od društva ne dobiju obezbeđenje tih potraživanja u roku od dva meseca po isteku roka iz stava 1. ovog člana, niti im društvo izmiri ta potraživanja, mogu u daljem roku od mesec dana protiv društva podneti tužbu nadležnom sudu radi ustanovljavanja obezbeđenja svojih potraživanja, ako je izmirenje njihovih potraživanja ugroženo predmetnim smanjenjem osnovnog kapitala, o čemu su, u tom roku, dužni da pisanim putem obaveste društvo.

Prilikom odlučivanja po tužbi iz stava 4. ovog člana sud će posebno voditi računa o tome da li je traženo obezbeđenje neophodno u cilju zaštite poverilaca imajući u vidu imovinu društva.

Izuzetno od stava 3. ovog člana, obezbeđenje potraživanja ne mogu tražiti:

1) poverioci čija potraživanja spadaju u prvi ili drugi isplatni red u smislu zakona kojim se uređuje stečaj;

2) poverioci čije je potraživanje obezbeđeno.

U slučaju smanjenja osnovnog kapitala društvo može vršiti plaćanja akcionarima samo po isteku roka od 30 dana od dana registracije smanjenja osnovnog kapitala u skladu sa zakonom o registraciji.

Izuzeci od primene odredaba o zaštiti poverilaca kod poništenja akcija

Član 320

Odredbe člana 319. ovog zakona o zaštiti poverilaca ne primenjuju se u sledećim slučajevima:

1) kada se poništavaju sopstvene akcije koje je društvo besteretno steklo i koje su u potpunosti uplaćene;

2) kada se akcije koje su u potpunosti uplaćene povlače i poništavaju isplatom na teret sredstava rezervi koje se mogu koristiti za te namene, pri čemu je društvo u obavezi da poštuje odredbe člana 275. ovog zakona o ograničenjima plaćanja;

3) kada se kod akcija bez nominalne vrednosti njihovim povlačenjem i poništenjem istovremeno povećava učešće preostalih akcija u osnovnom kapitalu društva, odnosno kod akcija sa nominalnom vrednošću povećava nominalna vrednost preostalih akcija tako da ne dođe do smanjenja osnovnog kapitala društva;

4) kada se sa povlačenjem i poništenjem akcija istovremeno izdaju nove akcije u nominalnoj vrednosti povučenih akcija, odnosno računovodstvenoj vrednosti kod akcija bez nominalne vrednosti.

Izuzeci od primene odredaba o zaštiti poverilaca kod smanjenja osnovnog kapitala bez promene neto imovine društva

Član 321

Na smanjenje osnovnog kapitala društva koje nema za posledicu promenu neto imovine društva ne primenjuju se odredbe člana 319. ovog zakona o zaštiti poverilaca.

Neto imovina društva ne menja se u slučaju smanjenja osnovnog kapitala kojim se:

1) pokrivaju gubici društva;

2) stvaraju ili povećavaju rezerve za pokrivanje budućih gubitaka društva ili za povećanje osnovnog kapitala iz neto imovine društva.

Smanjenje osnovnog kapitala društva iz stava 2. tačka 1) ovog člana može se vršiti samo ako društvo ne raspolaže neraspoređenom dobiti i rezervama koje se mogu koristiti za te namene i u iznosu koji ne može biti veći od iznosa gubitaka koji se pokrivaju.

Rezerve iz stava 2. tačka 2) ovog člana po sprovedenom smanjenju kapitala ne mogu biti veće od 10% osnovnog kapitala.

Smanjenje kapitala u skladu sa odredbama ovog člana ne može biti osnov za isplate

akcionarima ili oslobađanje akcionara od obaveza uplate, odnosno unosa upisanih, a neuplaćenih, odnosno neunetih uloga u društvo.

Upis smanjenja osnovnog kapitala u Centralni registar

Član 322

Nakon registracije odluke o smanjenju osnovnog kapitala društva, društvo podnosi Centralnom registru zahtev za upis promena proisteklih iz smanjenja osnovnog kapitala uz koji podnosi:

1) odluku o smanjenju osnovnog kapitala;

2) dokaz o registraciji odluke iz tačke 1) ovog stava u skladu sa zakonom o registraciji;

3) podatke o promenama koje se upisuju i akcionarima na čijim računima se promene upisuju;

4) pisanu izjavu predsednika odbora direktora, kao i predsednika nadzornog odbora ako je upravljanje društvom dvodomno, o ispunjenosti zakonom propisanih uslova za smanjenje kapitala.

Zahtev iz stava 1. ovog člana podnosi se u roku od pet radnih dana od dana registracije odluke o smanjenju osnovnog kapitala u skladu sa zakonom o registraciji.

U slučaju smanjenja kapitala koje je društvo bilo dužno da sprovede u skladu sa članom 319. ovog zakona, društvo zahtev iz stava 1. ovog člana dostavlja nakon sprovedenog postupka zaštite poverilaca, uz koji pored dokumentacije iz stava 1. ovog člana podnosi i:

1) dokaz o objavljivanju odluke iz stava 1. tačka 1) ovog člana u skladu sa članom 319. ovog zakona;

2) pisanu izjavu predsednika odbora direktora, kao i predsednika nadzornog odbora ako je upravljanje društvom dvodomno, da su sva potraživanja čije obezbeđenje ili izmirenje je traženo od strane poverilaca u skladu sa članom 319. stav 3. ovog zakona obezbeđena odnosno izmirena, odnosno da ti poverioci u propisanom roku nisu podneli tužbu nadležnom sudu, odnosno da je nadležni sud odbio da naloži ustanovljavanje obezbeđenja u korist tih poverilaca.

Direktori i članovi nadzornog odbora odgovaraju solidarno poveriocima društva za štetu koja nastane kao posledica sprovedenog smanjenja osnovnog kapitala društva ako je izjava iz stava 1. tačka 4) ili izjava iz stava 2. tačka 2) ovog člana bila netačna.

Registracija smanjenja osnovnog kapitala i dejstvo registracije

Član 323

Po izvršenom upisu promena proisteklih iz smanjenja osnovnog kapitala u Centralnom registru, društvo je u obavezi da izvrši registraciju smanjenja osnovnog kapitala u skladu sa zakonom o registraciji.

Osnovni kapital društva smatra se smanjenim danom registracije iz stava 1. ovog člana.

Najveći iznos smanjenja

Član 324

Odluka o smanjenju osnovnog kapitala društva ispod minimalnog osnovnog kapitala iz člana 293. ovog zakona može se doneti samo pod uslovom da se istovremeno sprovede i povećanje osnovnog kapitala u skladu sa članom 325. ovog zakona tako da kao rezultat tog smanjenja i povećanja osnovni kapital društva bude najmanje jednak minimalnom iznosu osnovnog kapitala iz člana 293. ovog zakona.

U slučaju iz stava 1. ovog člana, ako društvo ne donese istovremeno i odluku o povećanju osnovnog kapitala u skladu sa tim stavom i ne sprovede to povećanje, odluka o smanjenju osnovnog kapitala ništava je.

Istovremeno smanjenje i povećanje osnovnog kapitala

Član 325

Društvo može doneti odluku kojom se istovremeno osnovni kapital društva smanjuje po jednom osnovu i povećava po drugom osnovu.

U slučaju iz stava 1. ovog člana primenjuju se odredbe ovog zakona o smanjenju i povećanju osnovnog kapitala društva.

7. Upravljanje društvom

Organi društva

Član 326

Upravljanje društvom može biti organizovano kao jednodomno ili dvodomno.

U slučaju jednodomnog upravljanja, organi društva su:

1) skupština;

2) jedan ili više direktora, odnosno odbor direktora.

U slučaju dvodomnog upravljanja, organi društva su:

1) skupština;

2) nadzorni odbor;

3) jedan ili više izvršnih direktora, odnosno izvršni odbor.

U jednočlanom društvu funkciju skupštine vrši jedini akcionar društva.

U slučaju iz stava 4. ovog člana kada je jedini član društva pravno lice, statutom se može odrediti organ tog člana društva koji u njegovo ime vrši funkciju skupštine, a u odsustvu takve odredbe smatra se da je to zakonski zastupnik tog člana.

Statutom se određuje da li je upravljanje društvom jednodomno ili dvodomno.

Promena vrste organizacije upravljanja vrši se izmenom statuta.

7.1. Skupština

7.1.1. Opšta pravila

Primena odredaba o skupštini

Član 327

Odredbe ovog zakona koje se odnose na skupštinu društva primenjuju se na sva akcionarska društva nezavisno od vrste organizacije upravljanja.

Sastav skupštine i prava akcionara

Član 328

Skupštinu čine svi akcionari društva.

Akcionar ima pravo da učestvuje u radu skupštine, što podrazumeva:

1) pravo da glasa o pitanjima o kojima glasa njegova klasa akcija;

2) pravo na učešće u raspravi o pitanjima na dnevnom redu skupštine, uključujući i pravo na podnošenje predloga, postavljanje pitanja koja se odnose na dnevni red skupštine i dobijanje odgovora, u skladu sa statutom i poslovnikom skupštine.

Izuzetno, statutom se može utvrditi minimalan broj akcija koje akcionar mora posedovati za lično učešće u radu skupštine, koji ne može biti veći od broja koji predstavlja 0,1% ukupnog broja akcija odgovarajuće klase.

Akcionari koji pojedinačno ne poseduju broj akcija propisan u skladu sa stavom 3. ovog člana imaju pravo da u radu skupštine učestvuju preko zajedničkog punomoćnika ili da glasaju u odsustvu u skladu sa ovim zakonom.

Statutom ili poslovnikom skupštine mogu se uvesti samo ona ograničenja prava na učešće u radu skupštine koja su usmerena na obezbeđivanje reda na sednici skupštine.

Nadležnost skupštine

Član 329

Skupština odlučuje o:

1) izmenama statuta;

2) povećanju ili smanjenju osnovnog kapitala, kao i svakoj emisiji hartija od vrednosti;

3) broju odobrenih akcija;

4) promenama prava ili povlastica bilo koje klase akcija;

5) statusnim promenama i promenama pravne forme;

6) sticanju i raspolaganju imovinom velike vrednosti;

7) raspodeli dobiti i pokriću gubitaka;

8) usvajanju finansijskih izveštaja, kao i izveštaja revizora ako su finansijski izveštaji bili predmet revizije;

9) usvajanju izveštaja odbora direktora, odnosno nadzornog odbora ako je upravljanje

društvom dvodomno;

10) naknadama direktorima, odnosno članovima nadzornog odbora ako je upravljanje društvom dvodomno, odnosno pravilima za njihovo određivanje, uključujući i naknadu koja se isplaćuje u akcijama i drugim hartijama od vrednosti društva;

10a) politici naknada i izveštaju o naknadama članova odbora direktora, odnosno nadzornog odbora u javnim akcionarskim društvima;

11) imenovanju i razrešenju direktora;

12) imenovanju i razrešenju članova nadzornog odbora, ako je upravljanje društvom dvodomno;

13) pokretanju postupka likvidacije, odnosno podnošenju predloga za stečaj društva;

14) izboru revizora i naknadi za njegov rad;

15) drugim pitanjima koja su u skladu sa ovim zakonom stavljena na dnevni red sednice skupštine;

16) drugim pitanjima u skladu sa ovim zakonom i statutom.

Sednice skupštine

Član 330

Sednice skupštine mogu biti redovne ili vanredne.

Dan akcionara

Član 331

Dan akcionara je dan na koji se utvrđuje spisak akcionara koji imaju pravo na učešće u radu sednice skupštine i pada na deseti dan pre dana održavanja te sednice.

Spisak akcionara iz stava 1. ovog člana društvo utvrđuje na osnovu izvoda iz jedinstvene evidencije akcionara Centralnog registra.

Akcionar sa spiska iz stava 1. ovog člana koji nakon dana akcionara na treće lice prenese svoje akcije zadržava pravo da učestvuje u radu te sednice skupštine po osnovu akcija koje je posedovao na dan akcionara.

Odbor direktora, odnosno izvršni odbor ako je upravljanje društvom dvodomno dužan je da svakom akcionaru sa spiska iz stava 1. ovog člana na njegov pisani zahtev, koji može biti poslat i elektronskim putem, bez odlaganja, a najkasnije narednog radnog dana od dana prijema zahteva, dostavi taj spisak u pisanoj ili elektronskoj formi.

Izuzetno od stava 4. ovog člana, u slučaju javnog akcionarskog društva koje ima preko 10.000 akcionara na dan akcionara, smatraće se da je društvo izvršilo obavezu iz tog stava ako akcionarima koji su podneli zahtev omogući uvid u spisak iz stava 1. ovog člana u prostorijama društva počev od narednog radnog dana od dana akcionara pa do radnog dana koji prethodi danu održavanja sednice skupštine, o čemu je dužno da obavesti akcionare u pozivu za sednicu skupštine.

Mesto održavanja sednice

Član 332

Sednica se po pravilu održava u sedištu društva.

Odbor direktora, odnosno nadzorni odbor ako je upravljanje društvom dvodomno može odlučiti da se sednica skupštine održi i na drugom mestu ako je to potrebno radi olakšane organizacije sednice skupštine.

Predsednik skupštine

Član 333

Sednicom skupštine predsedava predsednik skupštine određen statutom, odnosno lice koje skupština na svakoj sednici bira u skladu sa statutom ili poslovnikom skupštine, a ako statut i poslovnik skupštine ne propisuju postupak za izbor predsednika skupštine predsednik skupštine je lice koje poseduje ili predstavlja najveći pojedinačni broj glasova običnih akcija u odnosu na ukupan broj glasova prisutnih akcionara sa običnim akcijama.

Ako je statutom skupštine predviđeno da predsednika skupštine bira skupština, statutom ili poslovnikom skupštine može se odrediti da jednom izabran predsednik skupštine vrši tu funkciju i na svim narednim sednicama skupštine, do izbora novog predsednika u skladu sa statutom odnosno poslovnikom skupštine.

Izuzetno, sednicom skupštine predsedava lice koje je sud u skladu sa članom 339. ovog zakona odredio da vrši funkciju predsednika skupštine.

Poslovnik skupštine

Član 334

Skupština na prvoj sednici na predlog predsednika skupštine ili akcionara koji poseduju ili predstavljaju najmanje 10% glasova prisutnih akcionara većinom glasova prisutnih akcionara usvaja poslovnik o radu skupštine (poslovnik skupštine), osim ako je veća većina predviđena statutom.

Poslovnikom skupštine bliže se utvrđuje način rada i odlučivanja skupštine u skladu sa ovim zakonom i statutom.

Skupština na svakoj sednici može, na predlog predsednika skupštine ili akcionara koji poseduju ili predstavljaju najmanje 10% glasova prisutnih akcionara, većinom iz stava 1. ovog člana usvojiti izmene i dopune poslovnika skupštine.

Poziv za sednicu

Član 335

Poziv akcionarima za sednicu skupštine (u daljem tekstu: poziv za sednicu) sadrži naročito:

1) dan slanja poziva;

2) vreme i mesto održavanja sednice;

3) predlog dnevnog reda sednice, sa jasnom naznakom o kojim tačkama dnevnog reda se predlaže da skupština donese odluku i navođenjem klase i ukupnog broja akcija koja o toj odluci glasa i većini koja je potrebna za donošenje te odluke;

4) obaveštenje o načinima na koji se mogu preuzeti materijali za sednicu;

5) pouku o pravima akcionara u vezi sa učešćem u radu skupštine i jasno i precizno

obaveštenje o pravilima za njihovo ostvarivanje, koja pravila moraju biti u skladu sa ovim zakonom, statutom i poslovnikom skupštine;

6) formular za davanje punomoćja, ako je društvo propisalo obaveznu upotrebu tog formulara u skladu sa članom 344. ovog zakona;

7) obaveštenje o danu akcionara i objašnjenje da samo akcionari koji su akcionari društva na taj dan imaju pravo na učešće u radu skupštine;

8) obaveštenje o odlukama koje predstavljaju raspolaganje imovinom velike vrednosti.

Obaveštenje iz stava 1. tačka 7) ovog člana naročito sadrži:

1) podatke o pravima akcionara na predlaganje dnevnog reda i pravima na postavljanje pitanja, uz navođenje rokova u kojima se ta prava mogu koristiti, pri čemu to obaveštenje može da sadrži i samo te rokove pod uslovom da je u njemu jasno navedeno da su detaljne informacije o korišćenju tih prava dostupne na internet stranici društva;

2) opis procedure za glasanje preko punomoćnika, a naročito informaciju o načinu na koji društvo omogućava akcionarima dostavu obaveštenja o imenovanju punomoćnika elektronskim putem;

3) opis procedure za glasanje u odsustvu, kao i za glasanje elektronskim putem ako je to predviđeno statutom, uključujući i formulare za takvo glasanje.

Poziv za sednicu upućuje se licima koja su akcionari društva na dan na koji je odbor direktora, odnosno nadzorni odbor doneo odluku o sazivanju skupštine, odnosno na dan donošenja odluke suda ako se sednica skupštine saziva po nalogu suda, i to:

1) na adrese akcionara iz jedinstvene evidencije akcionara, a dostavljanje se smatra izvršenim danom slanja preporučene pošiljke poštom na tu adresu, odnosno elektronskom poštom ako je akcionar dao pisanu saglasnost za takav način slanja ili

2) objavljivanjem na internet stranici društva.

Akcionarsko društvo dužno je da poziv za sednicu objavi i na internet stranici registra privrednih subjekata i na internet stranici Centralnog registra.

Javno akcionarsko društvo dužno je da poziv za sednicu objavi i na internet stranici regulisanog tržišta, odnosno multilateralne trgovačke platforme gde su uključene njegove akcije, a objavu uvek vrši i na svojoj internet stranici.

Obaveštenje o odluci nadležnog odbora o sazivanju sednice skupštine akcionara kod javnih akcionarskih društava, sa predloženim dnevnim redom, obavezno se objavljuje na internet stranici društva i na internet stranici regulisanog tržišta, odnosno multilateralne trgovačke platforme, odmah po donošenju, a najkasnije narednog radnog dana.

Objava u skladu sa stavom 3. tačka 2) i st. 4. i 5. ovog člana mora trajati najmanje do dana održavanja sednice.

Statutom društva se može predvideti da se poziv za sednicu upućuje i objavljivanjem u najmanje jednom visokotiražnom dnevnom listu koji se distribuira na celoj teritoriji Republike Srbije.

Društvo nije dužno da u pozivu za sednicu navede elemente iz stava 1. tač. 4), 6) i 7) ovog člana, ako u pozivu za sednicu naznači internet stranice sa kojih se mogu preuzeti ti podaci, odnosno dokumenti.

Društvo je u obavezi da snosi sve troškove objavljivanja i slanja poziva za sednicu.

Ako iz tehničkih razloga društvo nije u mogućnosti da formulare iz stava 2. tačka 3) ovog člana objavi na svojoj internet stranici, društvo je u obavezi da na svojoj internet stranici naznači na koji način se ti formulari mogu pribaviti u papirnoj formi, u kom slučaju je u obavezi da te formulare dostavi putem pošte i bez ikakve naknade svakom akcionaru koji to zatraži.

Materijali za sednicu skupštine moraju se staviti na raspolaganje akcionarima istovremeno sa slanjem poziva:

1) ličnim preuzimanjem ili putem punomoćnika, u sedištu društva u redovno radno vreme ili

2) na internet stranici društva, tako da ih akcionari mogu preuzeti u celosti.

Statutom se mogu predvideti i dodatni načini za stavljanje na raspolaganje materijala za sednicu akcionarima društva.

Javno akcionarsko društvo je dužno da na svojoj internet stranici, uz poziv za sednicu, objavi i ukupan broj akcija i prava glasa na dan objave poziva, uključujući i broj akcija svake klase koja ima pravo glasa po tačkama dnevnog reda sednice.

Sednica skupštine društva koje nije javno akcionarsko društvo može se održati i bez primene odredaba ovog člana ako svi akcionari prisustvuju sednici i ako se ni jedan akcionar tome ne protivi.

Odredba stava 4. ovog člana ne primenjuje se na jednočlano akcionarsko društvo koje nije javno.

Dnevni red

Član 336

Dnevni red utvrđuje se odlukom o sazivanju sednice skupštine koju donosi odbor direktora, odnosno nadzorni odbor ako je upravljanje društvom dvodomno.

Skupština može odlučivati i raspravljati samo o tačkama na dnevnom redu.

Pravo na predlaganje dopune dnevnog reda

Član 337

Jedan ili više akcionara koji poseduju najmanje 5% akcija sa pravom glasa može odboru direktora, odnosno nadzornom odboru ako je upravljanje društvom dvodomno predložiti:

1) dodatne tačke za dnevni red sednice o kojima predlažu da skupština raspravlja, pod uslovom da taj predlog obrazlože;

2) dodatne tačke za dnevni red sednice o kojima se predlaže da skupština donese odluke, pod uslovom da taj predlog obrazlože i dostave tekst tih odluka;

3) drugačije odluke po postojećim tačkama dnevnog reda, pod uslovom da taj predlog obrazlože i dostave tekst tih odluka.

Predlog iz stava 1. ovog člana daje se pisanim putem, uz navođenje podataka o podnosiocima zahteva, a može se uputiti društvu najkasnije 20 dana pre dana održavanja redovne sednice skupštine, odnosno deset dana pre održavanja vanredne sednice skupštine.

Javno akcionarsko društvo je dužno da predlog iz stava 1. ovog člana objavi na internet stranici društva najkasnije narednog radnog dana od dana prijema predloga.

Ako odbor direktora, odnosno nadzorni odbor ako je upravljanje društvom dvodomno, prihvati predlog iz stava 1. ovog člana, društvo je u obavezi da novi dnevni red i predloge odluka bez odlaganja dostavi akcionarima koji imaju pravo na učešće u radu skupštine na način predviđen u članu 335. ovog zakona.

Dopuna dnevnog reda po nalogu suda

Član 338

Ako odbor direktora, odnosno nadzorni odbor ako je upravljanje društvom dvodomno, ne prihvati predlog iz člana 337. ovog zakona u roku od tri dana od dana prijema predloga, podnosilac predloga ima pravo da u daljem roku od tri dana zahteva da nadležni sud u vanparničnom postupku naloži društvu da predložene tačke stavi na dnevni red skupštine.

Odlukom kojom usvaja zahtev iz stava 1. ovog člana sud određuje nove tačke dnevnog reda i odluku odmah, a najkasnije narednog radnog dana, dostavlja društvu koje je dužno da tu odluku bez odlaganja dostavi akcionarima koji imaju pravo na učešće u radu skupštine na način predviđen u članu 335. ovog zakona.

Sud može, prema okolnostima slučaja, odlučiti da se odluka iz stava 2. ovog člana objavi o trošku društva u najmanje jednom visokotiražnom dnevnom listu koje se distribuira na celoj teritoriji Republike Srbije.

Ako nove tačke dnevnog reda obuhvataju i predlog za donošenje određenih odluka, odluka suda iz stava 2. ovog člana mora sadržati i tekst tih odluka.

Postupak iz stava 1. ovog člana je hitan i sud je dužan da odluku po zahtevu donese u roku od osam dana od dana prijema zahteva u sudu.

Žalba na odluku iz stava 2. ovog člana ne zadržava izvršenje.

Održavanje sednice po nalogu suda

Član 339

Ako se redovna sednica ne održi u roku propisanom ovim zakonom, akcionar koji ima pravo na učešće u radu skupštine, direktor ili član nadzornog odbora ako je upravljanje društvom dvodomno može u roku od tri meseca od isteka roka za održavanje redovne sednice zahtevati da sud u vanparničnom postupku naloži održavanje te sednice.

Ako odbor direktora, odnosno nadzorni odbor ako je upravljanje društvom dvodomno, propusti da donese odluku po zahtevu akcionara za sazivanje vanredne sednice u roku od osam dana od dana prijema zahteva, odnosno ako u tom roku odbije zahtev, i o tome u istom roku ne obavesti podnosioca zahteva, kao i ako se vanredna sednica ne održi u roku od 30 dana od dana prijema zahteva, svaki podnosilac zahteva može u daljem roku od 30 dana zahtevati da sud u vanparničnom postupku naloži održavanje te sednice.

Smatraće se da je zahtev iz stava 2. ovog člana primljen od strane društva po isteku tri dana od dana slanja zahteva ako je poslat na sedište društva preporučenom poštom.

Odluka suda kojom se nalaže održavanje sednice iz st. 1 ili 2. ovog člana sadrži mesto i vreme održavanja sednice, način oglašavanja održavanja sednice i pozivanja akcionara, kao i dnevni red sednice.

Ako nađe da je to opravdano prema okolnostima slučaja, sud može odlukom iz stava 4. ovog člana imenovati i lice koje će, u skladu sa odlukom suda, oglasiti održavanje sednice, izvršiti pozivanje akcionara na sednicu, te predsedavati sednicom.

Troškove preduzimanja radnji iz stava 4. ovog člana i troškove lica iz stava 5. ovog člana dužan je da, prema odluci suda, predujmi podnosilac zahteva.

Sud će odlukom iz stava 4. ovog člana obavezati društvo da snosi troškove iz stava 6. ovog člana, kao i sve troškove organizacije te sednice.

Postupak po zahtevu iz stava 1. ovog člana je hitan i sud je dužan da odluku po zahtevu donese u roku od osam dana od dana prijema zahteva.

Glasanje u odsustvu

Član 340

Akcionari mogu da glasaju pisanim putem bez prisustva sednici, uz overu svog potpisa na formularu za glasanje u skladu sa zakonom kojim se uređuje overa potpisa.

Statutom se može isključiti obaveza overe potpisa iz stava 1. ovog člana.

Akcionar koji je glasao u odsustvu smatra se prisutnim na sednici prilikom odlučivanja o tačkama dnevnog reda po kojima je glasao.

Učešće u radu skupštine elektronskim putem

Član 341

Statutom ili poslovnikom skupštine može se omogućiti učešće u radu skupštine i elektronskim putem i to:

1) prenosom sednice skupštine u stvarnom vremenu;

2) dvosmernim prenosom skupštine u stvarnom vremenu, putem kojeg se omogućava obraćanje akcionara skupštini sa druge lokacije;

3) mehanizmom za glasanje elektronskim putem, bilo pre bilo tokom sednice, bez potrebe da se imenuje punomoćnik koji je fizički prisutan na sednici.

Ako društvo u skladu sa stavom 1. ovog člana omogući učešće u radu skupštine elektronskim putem, takvo učešće može biti ograničeno samo usled potrebe identifikacije akcionara i sigurnosti elektronske komunikacije, i to samo u meri u kojoj su takva ograničenja potrebna za postizanje tih ciljeva.

Ako prilikom prenosa sednice skupštine iz stava 1. tačka 1) ovog člana nastanu smetnje u prenosu, predsednik skupštine je dužan da prekine sednicu za vreme trajanja tih smetnji.

Pravo na postavljanje pitanja i dobijanje odgovora

Član 342

Akcionar koji ima pravo na učešće u radu skupštine ima pravo da direktorima, i članovima nadzornog odbora ako je upravljanje društvom dvodomno, postavi pitanja koja se odnose na tačke dnevnog reda sednice, kao i druga pitanja u vezi sa društvom samo u meri u kojoj su odgovori na ta pitanja neophodni za pravilnu procenu pitanja koja se odnose na tačke dnevnog reda sednice.

Ako se na sednici skupštine matičnog društva raspravlja i o konsolidovanom finansijskom izveštaju, pravo na postavljanje pitanja postoji i u odnosu na poslovanje povezanih društava koja su uključena u konsolidovani finansijski izveštaj.

Direktor, odnosno član nadzornog odbora dužan je da akcionaru pruži odgovor na postavljeno pitanje iz stava 1. ovog člana tokom sednice.

Izuzetno od stava 3. ovog člana, odgovor se može uskratiti ako:

1) bi se razumno moglo zaključiti da bi davanjem odgovora mogla biti naneta šteta društvu ili sa njime povezanom licu;

2) bi davanjem odgovora bilo učinjeno krivično delo;

3) je odgovarajuća informacija dostupna na internet stranici društva u formi pitanja i odgovora najmanje sedam dana pre dana održavanja sednice.

Statutom i poslovnikom skupštine može se urediti postupak za postavljanje pitanja iz stava 1. ovog člana isključivo radi omogućavanja identifikacije akcionara, održavanja reda na sednici, odgovarajuće pripreme sednice, kao i zaštite poslovne tajne i poslovnih interesa društva.

Direktor, odnosno član nadzornog odbora može dati jedan odgovor na više pitanja koja imaju istu sadržinu.

U slučaju da direktor, odnosno član nadzornog odbora uskrati davanje odgovora akcionaru, ta činjenica i razlog iz kojeg je uskraćeno davanje odgovora uneće se u zapisnik sa sednice.

Davanje odgovora po nalogu suda

Član 343

U slučaju iz člana 342. stav 7. ovog zakona ako je po tački dnevnog reda u vezi sa kojom je postavljeno pitanje na koje je uskraćen odgovor doneta odluka skupštine, akcionar kojem je uskraćen odgovor ima pravo da u roku od osam dana od dana održavanja sednice zahteva da nadležni sud u vanparničnom postupku naloži društvu da mu dostavi odgovor na postavljeno pitanje u roku od osam dana.

Pravo iz stava 1. ovog člana ima i svaki akcionar koji je na zapisnik izjavio da smatra da je odgovor neopravdano uskraćen.

Postupak iz stava 1. ovog člana je hitan i sud je dužan da odluku po zahtevu donese u roku od osam dana od dana prijema zahteva.

Punomoćje za glasanje

Član 344

Akcionar ima pravo da putem punomoćja ovlasti određeno lice da u njegovo ime učestvuje u radu skupštine, uključujući i pravo da u njegovo ime glasa (u daljem tekstu: punomoćje za glasanje).

Punomoćnik iz stava 1. ovog člana ima ista prava u pogledu učešća u radu sednice skupštine kao i akcionar koji ga je ovlastio.

Društvo ne može da propiše posebne uslove koje mora da ispunjava punomoćnik niti ograničiti njihov broj.

Ako je punomoćje za glasanje izdato većem broju lica, smatraće se da je svako od punomoćnika ponaosob ovlašćen za glasanje.

Ako sednici pristupi više od jednog punomoćnika istog akcionara po osnovu istih akcija,

društvo će kao punomoćnika prihvatiti lice sa najkasnijim datumom na punomoćju za glasanje, a ako ima više od jednog punomoćja za glasanje koja imaju isti najkasniji datum društvo je ovlašćeno da kao punomoćnika prihvati samo jedno od tih lica.

Punomoćje za glasanje daje se u pisanoj formi i sadrži naročito:

1) ime, odnosno poslovno ime akcionara, sa svim podacima iz člana 265. stav 1. tačka 1) ovog zakona;

2) ime punomoćnika, sa svim podacima iz člana 265. stav 1. tačka 1) ovog zakona;

3) broj, vrstu i klasu akcija za koje se punomoćje izdaje.

Ako fizičko lice daje punomoćje za glasanje ono mora biti overeno u skladu sa zakonom kojim se uređuje overa potpisa, osim ako je ta obaveza isključena statutom.

Punomoćje za glasanje može se dati i elektronskim putem, ako je društvo omogućilo takav način davanja punomoćja.

Javno akcionarsko društvo je dužno da omogući davanje punomoćja za glasanje elektronskim putem.

Ako se punomoćje daje elektronskim putem ono mora biti potpisano kvalifikovanim elektronskim potpisom u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronski potpis.

Statutom javnog društva mora se predvideti najmanje jedan način na koji akcionar ili punomoćnik može obavestiti društvo o datom punomoćju za glasanje elektronskim putem, pri čemu se mogu propisivati samo formalni zahtevi koji su neophodni za identifikaciju akcionara i utvrđivanje sadržine punomoćja za glasanje.

Društvo može propisati obaveznu upotrebu određenog formulara za davanje punomoćja, pod uslovom da taj formular omogućava davanje punomoćja sa instrukcijama po svakoj tački dnevnog reda.

Statutom ili poslovnikom skupštine može se predvideti da su akcionar ili punomoćnik dužni da kopiju punomoćja dostave društvu pre dana održavanja sednice, s tim što kao poslednji dan za dostavu punomoćja za glasanje ne može biti određen dan koji prethodi danu održavanja sednice više od tri radna dana.

Ako punomoćje za glasanje sadrži uputstva ili naloge za ostvarivanje prava glasa, punomoćnik je dužan da postupa po njima, a ako punomoćje ne sadrži uputstvo punomoćnik je dužan da glasa savesno i u najboljem interesu akcionara.

Nalozi i uputstva iz stava 14. ovog člana moraju biti jasni i precizni i dati po tačkama dnevnog reda.

Nakon održavanja sednice, punomoćnik je dužan da obavesti akcionara o načinu na koji je glasao na sednici.

Punomoćnik je odgovoran za štetu akcionaru ako pravo glasa vrši u suprotnosti sa odredbom stava 14. ovog člana i ta odgovornost se ne može unapred ili naknadno ograničiti ili isključiti.

Ako je u punomoćju za glasanje navedeno da se daje za jednu sednicu skupštine, ono važi i za ponovljenu sednicu.

Ako u punomoćju za glasanje nije navedeno da se daje za jednu sednicu skupštine, ono važi i za sve naredne sednice skupštine do opoziva, odnosno do isteka perioda na koji je dato.

Punomoćje za glasanje nije prenosivo.

Ako je punomoćnik pravno lice, ono pravo glasa vrši preko svog zakonskog zastupnika ili drugog za to posebno ovlašćenog lica, koje može isključivo biti član organa tog pravnog lica ili njegov zaposleni.

Ko može biti punomoćnik

Član 345

Punomoćnik iz člana 344. ovog zakona može biti svako poslovno sposobno lice.

U akcionarskom društvu punomoćnik akcionara ne može biti lice koje je:

1) kontrolni akcionar društva ili je lice koje je pod kontrolom kontrolnog akcionara ili

2) direktor ili član nadzornog odbora društva, ili lice koje ima to svojstvo u drugom društvu koje je kontrolni akcionar društva ili u društvu koje je pod kontrolom kontrolnog akcionara ili

3) zaposleni u društvu ili lice koje ima to svojstvo u drugom društvu koje je kontrolni akcionar društva ili u društvu koje je pod kontrolom kontrolnog akcionara ili

4) lice koje se u skladu sa članom 62. ovog zakona smatra povezanim licem sa fizičkim licem iz tač. 1) do 3) ovog stava ili

5) revizor društva ili zaposleni u licu koje obavlja reviziju društva, ili lice koje ima to svojstvo u drugom društvu koje je kontrolni akcionar društva ili u društvu koje je pod kontrolom kontrolnog akcionara.

Odredbe stava 3. tač. 1) do 4) ovog člana ne primenjuju se na punomoćnika kontrolnog akcionara.

Punomoćje za više akcionara

Član 346

Ako je jedno lice ovlašćeno od strane više akcionara kao punomoćnik za glasanje, ono može vršiti pravo glasa različito za svakog od tih akcionara.

Posebno pravilo za punomoćnike koje predlaže društvo

Član 347

Ako je u pozivu za sednicu akcionarima predloženo jedno ili više lica kojima akcionari mogu dati punomoćje za glasanje, za svako od tih lica se u tom pozivu moraju navesti sve činjenice i okolnosti od značaja za utvrđivanje postojanja sukoba interesa iz člana 345. ovog zakona.

Lica iz stava 1. ovog člana dužna su da odbor direktora, odnosno izvršni i nadzorni odbor ako je upravljanje društvom dvodomno obaveste o svim činjenicama i okolnostima iz stava 1. ovog člana odmah po saznanju o postojanju tih činjenica ili okolnosti.

Posebno pravilo za banke koje vode zbirne ili kastodi račune

Član 348

Banka koja vodi zbirne ili kastodi račune koja se u jedinstvenoj evidenciji akcionara vodi kao akcionar u svoje ime a za račun svojih klijenata smatra se punomoćnikom za glasanje u odnosu na te svoje klijente pod uslovom da prilikom pristupanja na sednicu prezentuje pisano punomoćje za glasanje, odnosno nalog za zastupanje izdat od strane tih klijenata.

Banka iz stava 1. ovog člana može vršiti pravo glasa u odnosu na svakog od svojih klijenata posebno.

Punomoćje za glasanje, odnosno nalog za zastupanje mora se popuniti u celosti prilikom izdavanja i može sadržati samo elemente ili izjave koje se odnose na vršenje prava glasa.

Ako klijent ne izda određena uputstva za glasanje, punomoćje za glasanje može dati pravo banci da glasa samo u skladu sa predlogom koji je sama banka dala klijentu u pogledu vršenja prava glasa.

Banka iz stava 1. ovog člana je dužna da najmanje jednom godišnje sve klijente iz stava 1. ovog člana obavesti o tome da su ovlašćeni da punomoćje za glasanje opozovu ili izmene u svako doba.

Banka iz stava 1. ovog člana je u obavezi da klijentima iz stava 1. ovog člana omogući korišćenje formulara, koji mogu biti i elektronski, za davanje punomoćja za glasanje, odnosno naloga za zastupanje.

Banka iz stava 1. ovog člana je u obavezi da tri godine od dana održavanja sednice čuva kopije svih naloga za zastupanje i datih punomoćja za glasanje, u papirnoj ili elektronskoj formi, kao i da tokom tog perioda na zahtev akcionara koji je izdao nalog za zastupanje, odnosno punomoćje za glasanje izdaju pisanu potvrdu o tome da li su postupili u skladu sa nalozima, odnosno uputstvima datim u punomoćju.

Banka iz stava 1. ovog člana je u obavezi da poštuje i druge obaveze u pogledu postupanja na sednicama skupštine akcionara i punomoćja za glasanje propisane zakonom ili određene odlukama Komisije za hartije od vrednosti.

Izmena ili opoziv punomoćja za glasanje

Član 349

Akcionar može da izmeni ili opozove punomoćje u svakom trenutku do dana održavanja sednice pisanim putem, pod uslovom da o tome do dana održavanja sednice obavesti punomoćnika i društvo.

Izmena ili opoziv punomoćja za glasanje vrši se shodnom primenom odredaba ovog zakona o davanju punomoćja.

Smatra se da je punomoćje opozvano ako akcionar lično pristupi sednici skupštine.

Pristupanje na sednicu

Član 350

Statutom ili poslovnikom skupštine može se odrediti način identifikacije akcionara i njihovih punomoćnika koja prisustvuju sednici i koji učestvuju u njenom radu.

Procedura određena u skladu sa stavom 1. ovog člana mora biti ograničena isključivo na utvrđivanje identiteta lica i to samo u meri u kojoj je to potrebno radi ostvarenja tog cilja.

Ako statutom i poslovnikom skupštine nije određena procedura iz stava 1. ovog člana,

identitet lica koja pristupaju na sednicu utvrđuje se:

1) za fizička lica, uvidom u lični identifikacioni dokument sa slikom na licu mesta;

2) za pravna lica, dokazom o svojstvu ovlašćenog lica tog pravnog lica i uvidom u lični identifikacioni dokument sa slikom na licu mesta.

Dokazom iz stava 3. tačka 2) ovog člana smatra se izvod iz odgovarajućeg registra, i posebno ovlašćenje koje glasi na ime tog lica ako to lice nije upisano u izvodu iz registra kao zastupnik društva.

Kvorum

Član 351

Kvorum za sednicu skupštine čini obična većina koja se računa u odnosu na ukupan broj glasova klase akcija sa pravom glasa po predmetnom pitanju, ako statutom nije određena veća većina.

Sopstvene akcije date klase, kao i akcije date klase čije je pravo glasa suspendovano, ne uzimaju se u obzir prilikom izračunavanja broja prisutnih, odnosno predstavljenih akcionara, radi utvrđivanja kvoruma.

U kvorum se računaju i glasovi akcionara koji su glasali u odsustvu ili elektronskim putem.

Kvorum na sednici skupštine utvrđuje se pre početka rada skupštine.

Skupština može odlučivati po predmetnom pitanju samo ako sednici skupštine prisustvuju ili su na njoj predstavljeni akcionari koji poseduju ili predstavljaju potreban broj glasova klase akcija sa pravom glasa po tom pitanju.

Ponovljena sednica

Član 352

Ako je sednica skupštine akcionarskog društva odložena zbog nedostatka kvoruma, može biti ponovo sazvana sa istim dnevnim redom tako da se održi najkasnije 30, a najranije 15 dana računajući od dana neodržane sednice (ponovljena sednica).

Poziv za ponovljenu sednicu upućuje se akcionarima najkasnije deset dana pre dana predviđenog za održavanje ponovljene sednice.

Ako je dan održavanja ponovljene sednice unapred određen u pozivu za neodržanu sednicu, ponovljena sednica će biti održana na taj dan.

Dan iz stava 3. ovog člana ne može biti dan koji pada ranije od osmog ni kasnije od tridesetog dana računajući od dana neodržane sednice.

Dan akcionara neodržane sednice važi i za ponovljenu sednicu.

Kvorum za ponovljenu sednicu

Član 353

Kvorum za ponovljenu sednicu čini jedna trećina od ukupnog broja glasova akcija sa pravom glasa po predmetnom pitanju, ako statutom nije određen veći broj glasova, ali ne veći od broja glasova propisanih članom 351. stav 1. ovog zakona.

Ako na ponovljenoj sednici skupštine nema potrebnog kvoruma ili se ona ne održi u propisanom roku, odbor direktora, odnosno nadzorni odbor ako je upravljanje društvom dvodomno u obavezi je da sazove novu sednicu skupštine.

Većina za donošenje odluka na ponovljenoj sednici

Član 354

Odluke na ponovljenoj sednici donose se većinom propisanom ovim zakonom i statutom, koja u slučaju javnog akcionarskog društva ne može biti manja od jedne četvrtine od ukupnog broja glasova akcija sa pravom glasa po predmetnom pitanju.

Komisija za glasanje

Član 355

Predsednik skupštine imenuje zapisničara i članove komisije za glasanje, ako statutom ili poslovnikom skupštine nije drugačije određeno.

Komisija za glasanje koja se sastoji od najmanje tri člana:

1) utvrđuje spisak lica koja učestvuju u radu sednice, a posebno akcionara i njihovih punomoćnika, pri čemu posebno navodi koje akcionare ti punomoćnici zastupaju, osim u slučaju akcionara čije akcije kastodi banka drži u svoje ime a njihov račun;

2) utvrđuje ukupan broj glasova i broj glasova svakog od prisutnih akcionara i punomoćnika, kao i postojanje kvoruma za rad skupštine;

3) utvrđuje valjanost svakog punomoćja i uputstva u svakom punomoćju;

4) broji glasove;

5) utvrđuje i objavljuje rezultate glasanja;

6) predaje glasačke listiće odboru direktora, odnosno izvršnom odboru ako je upravljanje društvom dvodomno na čuvanje;

7) vrši i druge poslove u skladu sa statutom i poslovnikom skupštine.

Komisija za glasanje dužna je da postupa nepristrasno i savesno prema svim akcionarima i punomoćnicima i o svom radu podnosi potpisani pisani izveštaj.

Članovi komisije za glasanje ne mogu biti direktori, članovi nadzornog odbora, kandidati za te funkcije, kao ni sa njima povezana lica.

Rezultati glasanja

Član 356

Predsednik skupštine je dužan da za svaku odluku o kojoj su akcionari glasali utvrdi ukupan broj akcija akcionara koji su učestvovali u glasanju, procenat osnovnog kapitala koji te akcije predstavljaju, ukupan broj glasova i broj glasova za i protiv te odluke kao i broj glasova akcionara koji su se uzdržali od glasanja.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, u javnim akcionarskim društvima predsednik skupštine je ovlašćen da utvrdi samo postojanje potrebne većine za donošenje određene odluke ako se tome ne protivi nijedan prisutni akcionar.

Javno akcionarsko društvo je u obavezi da najkasnije u roku od tri dana od dana održane sednice na svojoj internet stranici objavi donete odluke i rezultate glasanja po svim tačkama dnevnog reda o kojima su akcionari glasali.

Informacije iz stava 3. ovog člana moraju da budu dostupne na internet stranici društva najmanje 30 dana.

Društvo koje ne postupi u skladu sa st. 3. i 4. ovog člana dužno je da svakom akcionaru na zahtev dostavi informacije iz stava 3. ovog člana u roku od osam dana od dana prijema zahteva.

Ako društvo propusti da postupi u skladu sa stavom 5. ovog člana, podnosilac zahteva može u daljem roku od 30 dana tražiti da nadležni sud u vanparničnom postupku naloži društvu da dostavi predmetne informacije.

Glasanje posebnih klasa akcija

Član 357

Ako je po određenim tačkama dnevnog reda potrebno da glasaju posebne klase akcionara, to glasanje se može održati u okviru rada sednice skupštine ili na posebno sazvanoj sednici skupštine akcionara te klase (posebna sednica skupštine) ako to zahtevaju akcionari posebne klase akcija koji predstavljaju najmanje 10% od ukupnog broja glasova akcija koje imaju pravo glasa po tom pitanju.

Statutom se može isključiti mogućnost održavanja posebne sednice skupštine.

Na sazivanje, održavanje, utvrđivanje kvoruma i učestvovanje u radu u posebnoj sednici skupštine primenjuju se odredbe ovog zakona o sazivanju, održavanju, utvrđivanju kvoruma i učestvovanju u radu obične sednice skupštine.

Većina za odlučivanje

Član 358

Skupština donosi odluke običnom većinom glasova prisutnih akcionara koji imaju pravo glasa po određenom pitanju, osim ako je ovim zakonom ili statutom za pojedina pitanja određen veći broj glasova.

Prilikom utvrđivanja broja glasova prisutnih akcionara za potrebe utvrđivanja većine za odlučivanje u obzir se uzimaju i glasovi akcionara koji su glasali pisanim ili elektronskim putem.

Ugovori o glasanju

Član 359

Ugovor kojim se akcionar ili punomoćnik akcionara obavezuje da će glasati po predlozima ili uputstvima društva, direktora ili člana nadzornog odbora, ako je upravljanje društvom dvodomno, ništav je.

Ugovor kojim se akcionar obavezuje da će koristiti pravo glasa na određeni način ili da neće glasati, u zamenu za pogodnosti ili druge usluge koje mu odobri društvo, direktor ili član nadzornog odbora, ništav je.

Način glasanja

Član 360

Glasanje može biti javno ili tajno.

Statutom, poslovnikom skupštine ili odlukom skupštine koja važi samo za tu sednicu predvideće se način i postupak glasanja.

Ako aktima iz stava 2. ovog člana nije predviđen način glasanja, odluke se donose javnim glasanjem.

U slučaju tajnog glasanja, glasački listići biće sastavljeni tako da licima koja glasaju obezbede jasan izbor.

Komisija za glasanje je dužna da, pored poslova iz člana 355. ovog zakona, utvrdi i ukupan broj glasačkih listića, kao i broj neiskorišćenih i nevažećih listića.

Ako glasački listić sadrži više pitanja o kojima se glasa, nepunovažnost glasa akcionara po jednom pitanju ne utiče na punovažnost njegovih glasova po drugim pitanjima.

Akcionar je dužan da po konkretnom pitanju glasa sa svim glasovima kojima raspolaže na isti način, osim u slučaju kumulativnog glasanja iz člana 384. stav 4. ovog zakona.

Pravo glasa na osnovu založenih akcija

Član 361

Pravo glasa na osnovu akcija datih u zalogu ima akcionar kao zalogodavac.

Isključenje prava glasa

Član 362

Akcionar, kao i lica koja su sa njime povezana, ne mogu glasati na sednici na kojoj se odlučuje o:

1) njegovom oslobađanju od obaveza prema društvu, ili o smanjenju tih obaveza;

2) pokretanju ili odustajanju od spora protiv njega;

3) odobravanju poslova u kojima taj akcionar ima lični interes.

Glasovi akcionara čije je pravo glasa isključeno u skladu sa stavom 1. ovog člana ne uzimaju se u obzir ni prilikom utvrđivanja kvoruma.

Zapisnik

Član 363

Svaka odluka skupštine unosi se u zapisnik.

Predsednik skupštine imenuje zapisničara koji vodi zapisnik i predsednik skupštine je odgovoran za uredno sačinjavanje zapisnika.

Ako društvo ima sekretara on vodi zapisnik i odgovoran je za uredno sačinjavanje zapisnika.

Zapisnik sa sednice skupštine sačinjava se najkasnije u roku od osam dana od dana njenog održavanja.

Zapisnik sadrži:

1) mesto i dan održavanja sednice;

2) ime lica koje vodi zapisnik;

3) imena članova komisije za glasanje;

4) sažeti prikaz rasprave po svakoj tački dnevnog reda;

5) način i rezultat glasanja po svakoj tački dnevnog reda po kojoj je skupština odlučivala sa pregledom donetih odluka;

6) po svakoj tački dnevnog reda o kojoj je skupština glasala: broj glasova koji su dati, broj važećih glasova i broj glasova "za", "protiv" i "uzdržan";

7) postavljena pitanja akcionara i date odgovore, u skladu sa članom 342. ovog zakona i prigovore nesaglasnih akcionara.

Sastavni deo zapisnika čini spisak lica koja su učestvovala u radu sednice skupštine, kao i dokazi o propisnom sazivanju sednice.

Zapisnik potpisuju predsednik skupštine, zapisničar, odnosno sekretar društva ako postoji i svi članovi komisije za glasanje.

Predsednik skupštine, odnosno sekretar društva ako postoji, dužan je da potpisani zapisnik u skladu sa stavom 6. ovog člana u roku od tri dana od isteka roka iz stava 4. ovog člana:

1) dostavi svim akcionarima ili

2) objavi na internet stranici društva ili internet stranici registra privrednih subjekata, u trajanju od najmanje 30 dana.

Nepostupanje na način propisan ovim članom nema uticaja na punovažnost odluka donetih na sednici skupštine, ako se rezultat glasanja i sadržina tih odluka na drugi način može utvrditi.

7.1.2. Redovna sednica skupštine

Održavanje sednice

Član 364

Redovna sednica skupštine održava se jednom godišnje, najkasnije u roku od šest meseci od završetka poslovne godine.

Neodržavanje redovne sednice nema uticaja na pravnu valjanost pravnih poslova, radnji i odluka društva.

Sazivanje sednice i poziv za sednicu

Član 365

Redovnu sednicu skupštine saziva odbor direktora, odnosno nadzorni odbor ako je upravljanje društvom dvodomno.

Poziv za sednicu upućuje se najkasnije 30 dana pre dana održavanja sednice.

Prisustvo drugih lica sednici

Član 366

Redovnoj sednici skupštine po pravilu prisustvuju i učestvuju u raspravi direktori i članovi nadzornog odbora ako je upravljanje društvom dvodomno, a na tu sednicu se poziva i revizor društva u roku iz člana 365. stav 2. ovog zakona.

Materijali za sednicu

Član 367

Odbor direktora, odnosno izvršni odbor je u obavezi da za sednicu skupštine akcionarima stavi na raspolaganje sledeće dokumente i informacije:

1) finansijske izveštaje, sa mišljenjem revizora ako je revizija finansijskih izveštaja obavezna za društvo u skladu sa zakonom koji se uređuje računovodstvo i revizija;

2) predlog odluke o raspodeli dobiti, ako je ostvarena;

3) tekst predloga svake odluke čije se donošenje predlaže, sa obrazloženjem;

4) tekst svakog ugovora ili drugog pravnog posla koji se predlaže za odobrenje;

5) detaljan opis svakog pitanja koje se predlaže za raspravu, sa komentarom ili izjašnjenjem odbora direktora, odnosno izvršnog odbora i nadzornog odbora ako je upravljanje društvom dvodomno;

6) u slučaju javnog akcionarskog društva, izveštaj odbora direktora, odnosno izvršnog odbora o stanju i poslovanju društva sačinjen u skladu sa zakonom kojim se uređuje tržište kapitala (godišnji izveštaj o poslovanju), kao i konsolidovani godišnji izveštaj o stanju i poslovanju društva ako je društvo dužno da ga sastavi u skladu sa zakonom kojim se uređuje tržište kapitala (konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju);

7) u slučaju javnog akcionarskog društva, izveštaj nadzornog odbora o poslovanju društva i sprovedenom nadzoru nad radom izvršnog odbora, ako je upravljanje društvom dvodomno.

Materijali iz stava 1. tač. 1) do 4) i tačka 6) ovog člana prethodno se utvrđuju od strane nadzornog odbora, ako je upravljanje društvom dvodomno.

Akcionarima se pored dokumenata i informacija iz stava 1. ovog člana na raspolaganje mogu staviti i drugi dokumenti i informacije za koje odbor direktora, odnosno izvršni odbor ili nadzorni odbor ako je upravljanje društvom dvodomno, smatra da su od značaja za rad i odlučivanje skupštine.

Izjava o primeni kodeksa korporativnog upravljanja

Član 368

Izjava o primeni kodeksa korporativnog upravljanja je sastavni deo godišnjeg izveštaja o poslovanju javnog akcionarskog društva i sadrži naročito:

1) obaveštenje o kodeksu korporativnog upravljanja koji društvo primenjuje kao i mesto na kojem je njegov tekst javno dostupan;

2) sva bitna obaveštenja o praksi korporativnog upravljanja koje društvo sprovodi, a posebno one koje nisu izričito propisane zakonom;

3) odstupanja od pravila kodeksa korporativnog upravljanja iz tačke 1) ovog stava ako takva odstupanja postoje i obrazloženje za ta odstupanja.

Obaveza objavljivanja podataka o zaposlenju, zanimanju i funkcijama direktora i članova nadzornog odbora društva

Član 368a

Javno akcionarsko društvo je u obavezi da na svojoj internet stranici objavi tačne i ažurne podatke o zanimanju i prethodnom zaposlenju članova odbora direktora, odnosno nadzornog odbora, kao i podatke o članstvu u drugim odborima i funkcijama koje obavljaju u drugim društvima.

Objavljivanje godišnjih izveštaja o poslovanju društva

Član 369

Javno akcionarsko društvo je u obavezi da godišnji izveštaj o poslovanju i konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju objavi u skladu sa zakonom kojim se uređuje tržište kapitala, kao i da ih registruje u skladu sa zakonom o registraciji.

Usvajanje godišnjih finansijskih izveštaja i drugih izveštaja

Član 370

Usvajanje godišnjih finansijskih izveštaja ili drugih izveštaja iz člana 367. stav 1. ovog zakona ne utiče na prava akcionara ako se kasnije pokaže da su ti izveštaji bili netačni.

Do usvajanja godišnjih finansijskih izveštaja skupština ne može doneti odluku o raspodeli dobiti, a ako ti izveštaji nisu usvojeni do isteka roka za održavanje redovne sednice skupštine iz člana 364. stav 1. ovog zakona po isteku tog roka odbor direktora, odnosno nadzorni odbor ako je upravljanje društvom dvodomno ne može donositi odluku o raspodeli međudividende.

7.1.3. Vanredna sednica skupštine

Održavanje sednice

Član 371

Vanredna sednica skupštine održava se po potrebi, kao i kada je to određeno ovim zakonom ili statutom.

U slučaju da se prilikom izrade godišnjih ili drugih finansijskih izveštaja koje društvo izrađuje u skladu sa zakonom utvrdi da društvo posluje sa gubitkom usled kojeg je vrednost neto imovine društva postala manja od 50% osnovnog kapitala društva, vanredna sednica skupštine se obavezno saziva, a u pozivu za tu sednicu mora biti naveden razlog sazivanja te sednice, kao i predlog dnevnog reda koji mora da sadrži predlog odluke o likvidaciji društva, odnosno predlog odluke o drugim merama koje je potrebno preduzeti kada nastupi situacija zbog koje je sednica skupštine i sazvana.

Sazivanje sednice

Član 372

Vanrednu sednicu saziva odbor direktora, odnosno nadzorni odbor ako je upravljanje društvom dvodomno:

1) na osnovu svoje odluke;

2) po zahtevu akcionara koji imaju najmanje 5% osnovnog kapitala društva, odnosno akcionara koji imaju najmanje 5% akcija u okviru klase koja ima pravo glasa po tačkama dnevnog reda koji se predlaže, osim ako je statutom predviđeno niže učešće u osnovnom kapitalu društva, odnosno manji broj akcija u okviru klase koja ima pravo glasa po tačkama dnevnog reda koji se predlaže.

Zahtev iz stava 1. tačka 2) ovog člana mora da sadrži podatke o svakom podnosiocu zahteva u skladu sa članom 265. ovog zakona i obrazloženi predlog dnevnog reda sednice.

Podnosioci zahteva iz stava 1. tačka 2) ovog člana mogu biti akcionari koji su to svojstvo stekli najmanje tri meseca pre podnošenja zahteva i koji to svojstvo zadrže do donošenja odluke po zahtevu.

U slučaju iz stava 1. tačka 2) ovog člana, dnevni red vanredne sednice može biti utvrđen isključivo prema predlogu dnevnog reda iz zahteva, osim tačaka koje nisu u delokrugu skupštine.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, vanrednu sednicu društva u likvidaciji saziva likvidator društva.

Slanje poziva za sednicu

Član 373

Poziv za vanrednu sednicu šalje se najkasnije 21 dan pre dana održavanja sednice.

Materijali za sednicu

Član 374

Odbor direktora, odnosno izvršni odbor u obavezi je da za sednicu skupštine pripremi i akcionarima stavi na raspolaganje sledeće dokumente i informacije:

1) tekst predloga svake odluke čije se donošenje predlaže, sa obrazloženjem;

2) tekst svakog ugovora ili drugog pravnog posla koji se predlaže za odobrenje;

3) glasački listić;

4) detaljan opis svakog pitanja koje se predlaže za raspravu, sa obrazloženjem ili izjašnjenjem odbora direktora, odnosno nadzornog odbora ako je upravljanje društvom dvodomno.

Vanredna sednica skupštine društva koje nije javno akcionarsko društvo

Član 375

U slučaju društva koje nije javno akcionarsko društvo, vanredna sednica može se održati i bez sazivanja, pozivanja akcionara i dostavljanja materijala u skladu sa čl. 373. do 374. ovog zakona ako joj prisustvuju svi akcionari sa pravom glasa po svim tačkama dnevnog

reda i ako se nijedan akcionar tome ne protivi, osim ako je statutom ili poslovnikom skupštine drugačije određeno.

7.1.4. Pobijanje odluka skupštine

Pravo na pobijanje odluke

Član 376

Jedan ili više akcionara koji su imali pravo na učešće u radu sednice skupštine mogu tužbom nadležnom sudu pobijati odluku donetu na toj sednici skupštine i tražiti naknadu štete ako:

1) ta sednica skupštine nije bila sazvana u skladu sa ovim zakonom i statutom;

2) je taj akcionar od strane društva ili uz znanje bilo kog direktora ili člana nadzornog odbora bio onemogućen da učestvuje u radu sednice na kojoj je odluka doneta;

3) odluka skupštine iz drugih razloga nije doneta u skladu sa ovim zakonom, statutom ili poslovnikom skupštine;

4) je odluka skupštine suprotna zakonu ili statutu;

5) bilo koji akcionar vršenjem svog prava glasa ima nameru da za sebe ili treće lice pribavi korist na štetu društva ili drugih akcionara kroz donošenje ili izvršenje te odluke;

6) u drugim slučajevima u skladu sa ovim zakonom.

Tužbu iz stava 1. ovog člana može podneti i svaki direktor ili član nadzornog odbora, ako je upravljanje društvom dvodomno, ako bi izvršenjem te odluke:

1) učinio krivično delo ili drugo delo kažnjivo po zakonu; ili

2) bio odgovoran za štetu prema društvu ili trećem licu.

Tužba iz stava 1. ovog člana može se podneti u roku od 30 dana od dana saznanja za odluku skupštine, ali ne kasnije od tri meseca od dana kada je odluka doneta, a ako u skladu sa ovim zakonom postoji obaveza registracije odluke skupštine tužba iz stava 1. ovog člana može se podneti u roku od 30 dana od dana registracije te odluke.

Pravo na podnošenje tužbe iz stava 1. ovog člana nema akcionar koji je:

1) prestao da bude akcionar društva nakon dana akcionara;

2) glasao za predloženu odluku, ako je tu činjenicu moguće dokazati uvidom u zapisnik sa sednice ili izveštaj komisije za glasanje;

3) prisustvovao sednici, ako odluku pobija u skladu sa stavom 1. tačka 2) ovog člana.

Ako tokom postupka po tužbi iz stava 1. ovog člana tužilac prestane da bude akcionar društva, nadležni sud će odbaciti zahtev za poništaj odluke, a odlučiti o zahtevu za naknadu štete ako je takav zahtev postavljen.

Posledice podnete tužbe za pobijanje odluke

Član 377

Podnošenje tužbe za pobijanje odluke ne sprečava njeno izvršenje, niti registraciju te

odluke, odnosno registraciju promene na osnovu te odluke, u skladu sa zakonom o registraciji.

Nadležni sud može na zahtev tužioca odrediti privremenu meru zabrane izvršenja, odnosno registracije iz stava 1. ovog člana.

Na zahtev lica koje je podnelo tužbu za pobijanje odluke registruje se zabeležba spora u skladu sa zakonom o registraciji.

Postupak po tužbi

Član 378

Postupak po tužbi za pobijanje odluke je hitan.

Ako je podneto više od jedne tužbe za pobijanje iste odluke, postupci se spajaju.

Posledice odluke suda kojom se poništava odluka

Član 379

Presuda u delu kojim se odluka poništava ima dejstvo prema društvu, akcionarima, direktorima i članovima nadzornog odbora ako je upravljanje društvom dvodomno.

Ako je poništena odluka bila registrovana u skladu sa zakonom o registraciji, nadležni sud presudu iz stava 1. ovog člana po pravnosnažnosti dostavlja registru privrednih subjekata radi registracije u skladu sa zakonom o registraciji, a parnične stranke imaju pravo da podnesu prijavu za registraciju promene onih podataka koji su bili registrovani na osnovu poništene odluke, ako su ti podaci bili registrovani na dan podnošenja prijave.

U slučaju iz stava 1. ovog člana treća savesna lica zadržavaju prava koja su stekla na osnovu poništene odluke odnosno njenog izvršenja.

Pobijanje odluke o usvajanju godišnjih finansijskih izveštaja društva

Član 380

Ako je presudom poništena odluka o usvajanju godišnjih finansijskih izveštaja društva, smatraće se da je i odluka o raspodeli dobiti za tu poslovnu godinu poništena istom presudom i akcionari će biti u obavezi da svu dividendu primljenu po osnovu te odluke vrate društvu u roku od 30 dana od dana pravnosnažnosti presude.

Kada odluka neće biti poništena

Član 381

Odluka skupštine neće biti poništena:

1) ako se odlukom vrši manje značajna povreda statuta ili poslovnika skupštine, a kao rezultat odluke ili njenog izvršenja pravo tužioca ili drugog lica koje ima pravo na podnošenje tužbe u skladu sa članom 376. ovog zakona nije povređeno ili je povređeno u manjoj meri;

2) ako su u radu skupštine učestvovali akcionari koji nisu imali pravo na učešće u radu skupštine u skladu sa ovim zakonom, osim ako je to učešće bilo od odlučujućeg značaja za formiranje kvoruma za rad skupštine ili donošenje te odluke;

3) u slučaju nevažećih pojedinačnih glasova ili pogrešnog brojanja glasova, osim ako su bili odlučujući u smislu postizanja kvoruma ili potrebne većine za donošenje odluke;

4) u slučaju nepotpunosti ili netačnosti zapisnika, osim ako je time onemogućeno utvrđivanje sadržine donete odluke odnosno utvrđivanje osnova za njeno pobijanje;

5) ako je zamenjena drugom odlukom koja je doneta u skladu sa ovim zakonom, statutom i poslovnikom;

6) u slučaju odluke o novoj emisiji hartija od vrednosti javnom ponudom, ako je emisija uspela u smislu zakona koji uređuje tržište kapitala;

7) u slučaju statusne promene, iz razloga nesrazmere u zameni udela, odnosno akcija.

U slučaju iz stava 1. ovog člana sud će odlučiti o zahtevu za naknadu štete ako je takav zahtev postavljen.

U slučaju iz stava 1. tačka 5) ovog člana sud će presudom obavezati tuženo društvo da snosi troškove spora i odlučiće o zahtevu za naknadu štete ako je takav zahtev postavljen, a treća savesna lica zadržavaju prava koja su stekla na osnovu zamenjene odluke, odnosno njenog izvršenja.

7.2. Jednodomno upravljanje

Uslovi i ograničenja za obavljanje dužnosti direktora

Član 382

Direktor može biti svako poslovno sposobno lice.

Statutom se mogu odrediti i drugi uslovi koje određeno lice mora ispuniti da bi bilo direktor.

Direktor ne može biti lice:

1) koje je direktor ili član nadzornog odbora u više od pet društava;

2) koje je osuđeno za krivično delo protiv privrede, tokom perioda od pet godina računajući od dana pravnosnažnosti presude, s tim da se u taj period ne uračunava vreme provedeno na izdržavanju kazne zatvora;

3) kome je izrečena mera bezbednosti zabrana obavljanja delatnosti koja predstavlja pretežnu delatnost društva, za vreme dok traje ta zabrana.

Broj direktora

Član 383

Društvo ima jednog ili više direktora, čiji broj se određuje statutom.

Ako društvo ima tri ili više direktora, oni čine odbor direktora društva.

Na društvo koje ima jednog ili dva direktora shodno se primenjuju odredbe ovog zakona o odboru direktora, osim odredaba o sednicama odbora direktora.

Javno akcionarsko društvo ima odbor direktora, koji se sastoji od najmanje tri direktora.

Direktor se registruje u skladu sa zakonom o registraciji.

Imenovanje direktora

Član 384

Direktore imenuje skupština.

Predlog kandidata za direktora može dati:

1) direktor, odnosno odbor direktora;

2) komisija za imenovanje, ako postoji;

3) akcionari koji imaju pravo na predlaganje dnevnog reda sednice skupštine.

U javnom akcionarskom društvu predlog kandidata za direktora mogu dati komisija za imenovanje i akcionari koji imaju pravo na predlaganje dnevnog reda sednice skupštine.

U javnom akcionarskom društvu direktori se imenuju kumulativnim glasanjem, ako je to predviđeno statutom.

Mandat direktora

Član 385

Direktori se imenuju na period određen statutom, koji ne može biti duži od četiri godine (mandat direktora).

Ako statutom ili odlukom skupštine o imenovanju direktora nije određena dužina trajanja mandata direktora, mandat traje četiri godine.

Po isteku mandata, direktor može biti ponovo imenovan.

Kooptacija direktora

Član 386

Ako se broj direktora smanji ispod broja direktora koji je određen statutom, preostali direktori mogu imenovati lice, odnosno lica koja će vršiti dužnost direktora do imenovanja nedostajućih direktora od strane skupštine (kooptacija), osim ako je statutom drugačije određeno.

Broj lica imenovanih u skladu sa stavom 1. ovog člana ne može biti veći od dva.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, ako se broj izabranih direktora smanji ispod polovine broja direktora koji je određen statutom, ili ako nije dovoljan za donošenje odluka ili zajedničko zastupanje, preostali direktori su dužni da bez odlaganja, a najkasnije u roku od osam dana, sazovu skupštinu radi imenovanja nedostajućih direktora.

Direktoru koji je imenovan kooptacijom mandat prestaje na prvoj narednoj sednici skupštine, a ne može biti angažovan pod uslovima koji su povoljniji za njega u odnosu na uslove koje je imao direktor umesto koga je imenovan.

Izvršni i neizvršni direktori

Član 387

Direktori mogu biti:

1) izvršni direktori;

2) neizvršni direktori.

Ako društvo ima manje od tri direktora, svaki direktor je izvršni direktor.

Javno akcionarsko društvo mora imati neizvršne direktore, čiji broj mora biti veći od broja izvršnih direktora.

Nadležnost izvršnih direktora

Član 388

Izvršni direktori vode poslove društva i zakonski su zastupnici društva, osim ako je statutom određeno da samo pojedini izvršni direktori zastupaju društvo.

Ako društvo ima dva ili više izvršnih direktora, oni vode poslove i zastupaju društvo zajednički, ako statutom ili odlukom skupštine nije drugačije određeno.

Pravni posao ili radnja preduzeta prema jednom izvršnom direktoru ovlašćenom za zastupanje smatra se da je preduzeta prema društvu.

Izvršni direktori se u vođenju poslova društva moraju pridržavati ograničenja koja su određena ovim zakonom, statutom, odlukama skupštine ili odlukama odbora direktora.

Izvršni direktor ne može izdati punomoćje za zastupanje niti zastupati društvo u sporu u kojem je suprotna strana, a u slučaju da društvo nema drugog izvršnog direktora koji je ovlašćen da zastupa društvo, to punomoćje izdaje skupština.

Generalni direktor

Član 389

Direktori mogu imenovati jednog od izvršnih direktora ovlašćenih za zastupanje društva za generalnog direktora društva.

Generalni direktor društva koordinira rad izvršnih direktora i organizuje poslovanje društva.

Statutom ili odlukom skupštine mogu se definisati uslovi koje direktor mora ispunjavati da bi mogao biti imenovan za generalnog direktora i bliže urediti njegova ovlašćenja i nadležnosti.

Neizvršni direktori

Član 390

Neizvršni direktori nadziru rad izvršnih direktora, predlažu poslovnu strategiju društva i nadziru njeno izvršavanje.

Neizvršni direktori odlučuju o davanju odobrenja u slučajevima postojanja ličnog interesa izvršnog direktora društva u skladu sa članom 66. ovog zakona.

Ograničenje za obavljanje dužnosti neizvršnog direktora

Član 391

Neizvršni direktor ne može biti lice koje je zaposleno u društvu.

Nezavisni direktori

Član 392

Javno akcionarsko društvo ima najmanje jednog neizvršnog direktora koji je istovremeno i nezavisan od društva (nezavisni direktor).

Nezavisni direktor je lice koje nije povezano lice sa direktorima i koje u prethodne dve godine nije:

1) bilo izvršni direktor ili zaposleno u društvu, ili u drugom društvu koje je povezano sa društvom u smislu ovog zakona;

2) bilo vlasnik više od 20% osnovnog kapitala, zaposleno ili na drugi način angažovano u drugom društvu koje je od društva ostvarilo više od 20% godišnjeg prihoda u tom periodu;

3) primilo od društva, ili od lica koja su povezana sa društvom u smislu ovog zakona, isplate odnosno potraživalo od tih lica iznose čija je ukupna vrednost veća od 20% njegovih godišnjih prihoda u tom periodu;

4) bilo vlasnik više od 20% osnovnog kapitala društva koje je povezano sa društvom u smislu ovog zakona;

5) bilo angažovano u vršenju revizije finansijskih izveštaja društva.

Ako nezavisni direktor tokom trajanja mandata prestane da ispunjava uslove iz stava 2. ovog člana, tom licu prestaje svojstvo nezavisnog direktora i ono nastavlja da obavlja dužnost kao neizvršni direktor ako ispunjava uslove za neizvršnog direktora, odnosno kao izvršni direktor ako ispunjava uslove za izvršnog direktora.

Ako lice iz stava 3. ovog člana ne ispunjava uslove da bude direktor društva, smatra se da mu je prestao mandat direktora danom prestanka ispunjenosti tih uslova.

Ako javno akcionarsko društvo iz bilo kog razloga ostane bez najmanje jednog nezavisnog direktora, preostali direktori su u obavezi da, ako ne imenuju nedostajućeg nezavisnog direktora putem kooptacije, u roku od 30 dana od dana saznanja za razlog prestanka svojstva nezavisnog direktora sazovu vanrednu sednicu skupštine radi njegovog imenovanja.

Javno akcionarsko društvo je u obavezi da u roku od 60 dana od dana kada su preostali direktori saznali za razlog prestanka svojstva nezavisnog direktora izabere novog nezavisnog direktora.

Ukupna naknada direktora

Član 393

Ukupna naknada direktora obuhvata zaradu, odnosno naknadu za njegov rad po osnovu ugovora o angažovanju, u skladu sa zakonom kojim se uređuje rad, a može da obuhvati i pravo na stimulaciju putem dodele akcija, odnosno varanata društva ili drugog društva koje

je povezano sa društvom.

Statutom, odlukom skupštine ili odlukom nadzornog odbora ako je upravljanje društvom dvodomno određuju se ukupna naknada iz stava 1. ovog člana ili način njenog određivanja.

Visina ukupne naknade iz stava 1. ovog člana može zavisiti od poslovnih rezultata društva, ali ta naknada ne može biti određena kao učešće u raspodeli dobiti društva.

Ukupna naknada direktora u javnom akcionarskom društvu utvrđuje se u skladu sa odredbama člana 463a ovog zakona.

Dostupnost podataka o iznosu i strukturi ukupne naknade

Član 393a

Akcionarsko društvo koje nije javno u smislu zakona kojim se uređuje tržište kapitala, dužno je da na zahtev akcionara koji poseduje akcije koji predstavljaju najmanje 5% osnovnog kapitala društva, najkasnije u roku od tri dana od dana prijema zahteva, akcionaru omogući uvid u podatke o iznosu i strukturi ukupne naknade za svakog direktora, odnosno izvršnog direktora i člana nadzornog odbora, ako je upravljanje društvom dvodomno, u skladu sa odredbama člana 81. ovog zakona.

Smatraće se da je obaveza iz stava 1. ovog člana izvršena i ako je društvo omogućilo slobodan pristup i preuzimanje podataka o naknadama iz stava 1. ovog člana sa internet stranice društva, bez naknade.

Ako su podaci o naknadama iz stava 1. ovog člana internim aktima, odnosno drugim dokumentima društva označeni kao poslovna tajna u smislu zakona kojim se uređuje zaštita poslovne tajne, akcionar može izvršiti uvid u podatke iz stava 1. ovog člana pod uslovom da potpiše izjavu o poverljivosti ili neotkrivanju poverljivih informacija.

U slučaju iz stava 3. ovog člana otkrivanje podataka iz stava 1. ovog člana od strane akcionara javnosti ili trećim licima smatraće se nezakonitim otkrivanjem poslovne tajne u smislu zakona kojim se uređuje zaštita poslovne tajne.

Odredbe st. 1-4. ovog člana shodno se primenjuju i na društvo s ograničenom odgovornošću.

Prestanak mandata

Član 394

Mandat direktora prestaje istekom perioda na koji je imenovan.

Ako direktor u toku trajanja mandata prestane da ispunjava uslove da bude direktor društva, smatra se da mu je prestao mandat danom prestanka ispunjenosti tih uslova.

Mandat direktora prestaje ako skupština ne usvoji godišnje finansijske izveštaje društva na redovnoj sednici skupštine.

Ako statutom nije drugačije određeno, imenovanje direktora po prestanku mandata vrši se na prvoj narednoj sednici skupštine, do kada direktor kome je prestao mandat nastavlja da obavlja svoju dužnost, ako njegovo mesto nije popunjeno kooptacijom.

Razrešenje direktora

Član 395

Skupština može razrešiti direktora i pre isteka mandata na koji je imenovan, bez navođenja razloga.

Ostavka direktora

Član 396

Direktor može u svako doba preostalim direktorima dati ostavku pisanim putem.

U društvima koja imaju samo jednog direktora, direktor daje ostavku predsedniku skupštine ili akcionaru društva koji poseduje najveći broj akcija sa pravom glasa.

Ostavka proizvodi dejstvo u odnosu na društvo danom podnošenja, osim ako u njoj nije naveden neki kasniji datum.

Ostavka direktora i brisanje direktora iz registra registruje se u skladu sa zakonom o registraciji.

Ako je jedini direktor društva dao ostavku, u obavezi je da nastavi da preduzima poslove koji ne trpe odlaganje do imenovanja novog direktora ali ne duže od 30 dana od dana registracije te ostavke u skladu sa zakonom o registraciji.

Postavljanje privremenog zastupnika

Član 397

Ako je društvo ostalo bez direktora, a novi direktor ne bude registrovan u registru privrednih subjekata u daljem roku od 30 dana, akcionar ili drugo zainteresovano lice može tražiti da sud u vanparničnom postupku postavi privremenog zastupnika društva.

Postupak iz stava 1. ovog člana je hitan i sud je dužan da odluku po zahtevu donese u roku od osam dana od dana prijema zahteva.

Nadležnost i odgovornost odbora direktora

Član 398

Odbor direktora:

1) utvrđuje poslovnu strategiju i poslovne ciljeve društva;

2) vodi poslove društva i određuje unutrašnju organizaciju društva;

3) vrši unutrašnji nadzor nad poslovanjem društva;

4) ustanovljava računovodstvene politike društva i politike upravljanja rizicima;

5) odgovara za tačnost poslovnih knjiga društva;

6) odgovara za tačnost finansijskih izveštaja društva;

7) daje i opoziva prokuru;

8) saziva sednice skupštine i utvrđuje predlog dnevnog reda sa predlozima odluka;

9) *(brisana)*

10) utvrđuje emisionu cenu akcija i drugih hartija od vrednosti, u skladu sa članom 263. stav 2. ovog zakona;

11) utvrđuje tržišnu vrednost akcija u skladu sa članom 259. ovog zakona;

12) donosi odluku o sticanju sopstvenih akcija u skladu sa članom 282. stav 4. ovog zakona;

13) izračunava iznose dividendi koji u skladu sa ovim zakonom, statutom i odlukom skupštine pripadaju pojedinim klasama akcionara, određuje dan i postupak njihove isplate, a određuje i način njihove isplate u okviru ovlašćenja koja su mu data statutom ili odlukom skupštine;

14) donosi odluku o raspodeli međudividendi akcionarima, u slučaju iz člana 273. stav 2. ovog zakona;

15) predlaže skupštini politiku naknada direktora, ako nije utvrđena statutom, i predlaže ugovore o radu, odnosno ugovore o angažovanju direktora po drugom osnovu;

16) izvršava odluke skupštine;

17) vrši druge poslove i donosi odluke u skladu sa ovim zakonom, statutom i odlukama skupštine.

Pitanja iz nadležnosti odbora direktora:

1) ne mogu se preneti na izvršne direktore društva;

2) mogu se preneti u nadležnost skupštine samo odlukom odbora direktora, ako statutom nije drugačije određeno.

Obaveza izveštavanja skupštine

Član 399

Odbor direktora na redovnoj sednici skupštine podnosi izveštaje o:

1) računovodstvenoj praksi i praksi finansijskog izveštavanja društva i njegovih povezanih društava, ako postoje;

2) usklađenosti poslovanja društva sa zakonom i drugim propisima;

3) kvalifikovanosti i nezavisnosti revizora društva u odnosu na društvo, ako su finansijski izveštaji društva bili predmet revizije;

4) ugovorima zaključenim između društva i direktora, kao i sa licima koja su sa njima povezana u smislu ovog zakona.

Predsednik odbora direktora

Član 400

Ako društvo ima odbor direktora, direktori biraju jednog od direktora za predsednika odbora.

U javnom akcionarskom društvu predsednik odbora direktora mora biti jedan od neizvršnih

direktora.

Predsednik odbora direktora saziva i predsedava sednicama odbora, predlaže dnevni red i odgovoran je za vođenje zapisnika sa sednica odbora.

Odbor direktora može da razreši i izabere novog predsednika odbora u bilo koje vreme, bez navođenja razloga.

U slučaju odsutnosti predsednika odbora, svaki od direktora može sazvati sednicu odbora, a većinom glasova prisutnih direktora bira se jedan od direktora za predsedavajućeg na početku sednice, koji u javnom akcionarskom društvu mora biti neizvršni direktor.

U javnom akcionarskom društvu, predsednik odbora direktora zastupa društvo u odnosu sa izvršnim direktorima na način određen statutom, odlukom skupštine ili jednoglasnom odlukom neizvršnih direktora.

Predsednik odbora direktora registruje se u skladu sa zakonom o registraciji.

Način rada odbora direktora

Član 401

Statutom se može urediti način rada odbora direktora, a odbor direktora može doneti i poslovnik o svom radu koji mora biti u skladu sa ovim zakonom i statutom (u daljem tekstu: poslovnik o radu odbora direktora).

Odbor direktora javnog akcionarskog društva mora na prvoj sednici doneti poslovnik o radu odbora direktora.

Sednice odbora direktora

Član 402

Odbor direktora javnog akcionarskog društva održava najmanje četiri sednice godišnje.

Ako predsednik odbora direktora ne sazove sednicu odbora na pisani zahtev bilo kog direktora tako da ta sednica bude održana u roku od 30 dana od dana podnošenja tog zahteva, sednicu može sazvati i taj direktor uz navođenje razloga za sazivanje sednice i predlog dnevnog reda.

Sazivanje sednice odbora direktora

Član 403

Pisani poziv za sednicu odbora direktora sa navođenjem dnevnog reda i materijalima za sednicu dostavlja se svim direktorima u roku predviđenom statutom ili poslovnikom o radu odbora direktora, a ako taj rok nije određen poziv se dostavlja najkasnije osam dana pre dana sednice, osim ako se svi direktori ne saglase drugačije.

Odluke donete na sednici odbora direktora koja nije sazvana u skladu sa ovim zakonom, statutom ili poslovnikom odbora direktora nisu punovažne, osim ako se svi direktori ne saglase drugačije.

Kvorum za održavanje i način održavanja sednica odbora direktora

Član 404

Kvorum za rad sednice odbora direktora jeste većina od ukupnog broja direktora, ako statutom ili poslovnikom o radu odbora direktora nije određen veći broj.

Sednice odbora direktora mogu se održati i pisanim ili elektronskim putem, telefonom, telegrafom, telefaksom ili upotrebom drugih sredstava audio-vizuelne komunikacije, pod uslovom da se tome ne protivi nijedan direktor u pisanoj formi, ako statutom ili poslovnikom o radu odbora direktora nije drugačije određeno.

Odsutni direktori mogu glasati i pisanim putem, kada se za potrebe kvoruma smatra da su prisustvovali sednici, ako statutom ili poslovnikom o radu odbora direktora nije drugačije određeno.

Prisustvo drugih lica sednicama odbora direktora

Član 405

Sednicama odbora direktora osim direktora mogu prisustvovati i članovi komisija odbora direktora, ako su na dnevnom redu pitanja iz nadležnosti određene komisije.

Sednici odbora direktora na kojoj se raspravlja o finansijskim izveštajima društva obavezno prisustvuje revizor društva.

Sednicama odbora direktora mogu, po pozivu predsednika odbora direktora, prisustvovati i druga stručna lica ako su potrebna za raspravljanje po pojedinim pitanjima na dnevnom redu.

Odlučivanje na sednicama odbora direktora

Član 406

Odbor direktora odluke donosi većinom glasova prisutnih direktora, osim ako je statutom ili poslovnikom o radu određena veća većina.

Ako su glasovi direktora pri odlučivanju jednako podeljeni, odlučujući je glas predsednika odbora direktora, ako statutom ili poslovnikom o radu nije drugačije određeno.

Zapisnik sa sednice odbora direktora

Član 407

Na sednicama odbora direktora vodi se zapisnik, koji sadrži naročito mesto i vreme održavanja sednice, dnevni red, spisak prisutnih i odsutnih direktora, bitan sadržaj rasprave po svakom pitanju dnevnog reda, rezultat glasanja i donete odluke, kao i eventualna izdvojena mišljenja pojedinih direktora.

Zapisnik potpisuje predsednik odbora, odnosno direktor koji je u njegovom odsustvu predsedavao sednicom i dostavlja se svakom direktoru.

Predsednik odbora direktora dužan je da zapisnik sa sednice dostavi svim direktorima u roku od osam dana od dana održane sednice, osim ako je statutom ili poslovnikom o radu odbora direktora određen drugi rok.

Nepostupanje po odredbama ovog člana o vođenju, potpisivanju i dostavljanju zapisnika sa sednica odbora direktora ne utiče na punovažnost donetih odluka.

Komisije odbora direktora

Član 408

Odbor direktora može obrazovati komisije koje mu pomažu u radu, a naročito radi pripremanja odluka koje donosi, odnosno nadzora nad sprovođenjem određenih odluka ili radi obavljanja određenih stručnih poslova za potrebe odbora direktora.

Članovi komisija mogu biti direktori i druga fizička lica koja imaju odgovarajuća znanja i radna iskustva od značaja za rad komisije.

Komisije ne mogu odlučivati o pitanjima iz nadležnosti odbora direktora.

Komisije su dužne da o svom radu redovno izveštavaju odbor direktora, u skladu sa odlukom o njihovom obrazovanju.

Komisije odbora direktora u javnom akcionarskom društvu

Član 409

Odbor direktora javnog akcionarskog društva obavezno obrazuje komisiju za reviziju.

Pored komisije iz stava 1. ovog člana odbor direktora javnog akcionarskog društva može obrazovati i:

1) komisiju za imenovanja;

2) komisiju za naknade;

3) druge komisije u skladu sa potrebama društva, ako je to predviđeno statutom.

Ako u javnom akcionarskom društvu nisu obrazovane komisije iz stava 2. ovog člana, odbor direktora obavlja poslove iz nadležnosti ovih komisija.

Sastav komisija odbora direktora

Član 410

Komisije odbora direktora imaju najmanje tri člana, a u slučaju javnog akcionarskog društva jedan od tih članova uvek mora biti nezavisni direktor.

U odlučivanju o obrazovanju komisija iz člana 409. ovog zakona ne učestvuju izvršni direktori, koji ne mogu ni predlagati članove tih komisija.

Izuzetno od člana 408. stav 2. ovog zakona, u javnom akcionarskom društvu u komisiji za reviziju, komisiji za imenovanja i komisiji za naknade većinu članova moraju činiti neizvršni direktori.

U javnom akcionarskom društvu predsednik komisije za reviziju mora biti nezavisni direktor.

Najmanje jedan član komisije za reviziju mora biti lice koje je ovlašćeni revizor u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo i revizija ili koje ima odgovarajuća znanja i radno

iskustvo u oblasti finansija i računovodstva, a koje je nezavisno od društva u smislu člana 392. ovog zakona.

Lice koje je zaposleno ili na drugi način angažovano u pravnom licu koje vrši reviziju finansijskih izveštaja društva ne može biti član komisije za reviziju.

U slučaju javnog akcionarskog društva, ako nijedan od neizvršnih direktora društva ne ispunjava uslove iz stava 5. ovog člana, člana komisije za reviziju koji ispunjava uslove iz tog stava bira skupština.

Komisija za reviziju

Član 411

Komisija za reviziju:

1) priprema, predlaže i proverava sprovođenje računovodstvenih politika i politika upravljanja rizicima;

2) daje predlog odboru direktora za imenovanje i razrešenje lica nadležnih za obavljanje funkcije unutrašnjeg nadzora u društvu;

3) vrši nadzor nad radom unutrašnjeg nadzora u društvu;

4) ispituje primenu računovodstvenih standarda u pripremi finansijskih izveštaja i ocenjuje sadržinu finansijskih izveštaja;

5) ispituje ispunjenost uslova za izradu konsolidovanih finansijskih izveštaja društva;

6) sprovodi postupak izbora revizora društva i predlaže kandidata za revizora društva, sa mišljenjem o njegovoj stručnosti i nezavisnosti u odnosu na društvo;

7) daje mišljenje o predlogu ugovora sa revizorom društva i u slučaju potrebe daje obrazloženi predlog za otkaz ugovora sa revizorom društva;

8) vrši nadzor nad postupkom revizije, uključujući i određivanje ključnih pitanja koja treba da budu predmet revizije i proveru nezavisnosti i objektivnosti revizora;

9) obavlja i druge poslove iz domena revizije koje joj poveri odbor direktora.

Komisija za reviziju sastavlja i odboru direktora podnosi izveštaje o pitanjima iz stava 1. ovog člana najmanje jedanput godišnje, osim ako statutom ili odlukom odbora direktora nije određeno da se svi ili pojedini izveštaji sastavljaju i podnose u kraćim vremenskim intervalima.

Komisija za imenovanja

Član 412

Komisija za imenovanja:

1) daje predlog kandidata za direktora, sa svojim mišljenjem i preporukom za imenovanje;

2) predlaže uslove koje treba da ispunjava kandidat za direktora i postupak imenovanja direktora;

3) najmanje jedanput godišnje sastavlja izveštaj o primerenosti sastava odbora direktora i broja direktora i daje preporuke s tim u vezi;

4) razmatra kadrovsku politiku društva u izboru lica na rukovodeća mesta u društvu i obavlja druge poslove u vezi sa kadrovskom politikom društva koje joj poveri odbor direktora.

Odbor direktora je dužan da u dnevni red prve naredne sednice skupštine uvrsti razmatranje predloga i izveštaja iz stava 1. tač. 1) do 3) ovog člana.

Komisija za naknade

Član 413

Komisija za naknade:

1) priprema nacrt odluke o politici naknada izvršnim direktorima;

2) daje predlog o iznosu i strukturi naknade za svakog pojedinog izvršnog direktora, kao i predlog naknade revizoru društva;

3) najmanje jednom godišnje sastavlja izveštaj za skupštinu društva o oceni iznosa i strukture naknada za svakog direktora;

4) daje preporuke izvršnim direktorima o iznosu i strukturi naknada licima na rukovodećim mestima u društvu i obavlja druge poslove u vezi sa politikom naknada društva koje joj poveri odbor direktora.

Odbor direktora je dužan da u dnevni red prve naredne sednice skupštine uvrsti razmatranje predloga i izveštaja iz stava 1. tač. 1) do 3) ovog člana.

Način rada komisija odbora direktora

Član 414

Komisije odbora direktora donose odluke većinom glasova od ukupnog broja članova.

U slučaju jednake podele glasova, glas predsednika komisije je odlučujući.

Samo članovi komisije mogu prisustvovati sednicama komisije, kao i stručna lica koja su jednoglasno pozvana od strane članova komisije da prisustvuju pojedinoj sednici ako je njihovo prisustvo potrebno za raspravljanje pojedinih tačaka dnevnog reda.

Odgovornost direktora

Član 415

Direktor odgovara društvu za štetu koju mu prouzrokuje kršenjem odredaba ovog zakona, statuta ili odluke skupštine.

Izuzetno, direktor neće biti odgovoran za štetu ako je postupao u skladu sa odlukom skupštine.

Ako šteta iz stava 1. ovog člana nastane kao posledica odluke odbora direktora, za štetu odgovaraju i svi direktori koji su za tu odluku glasali.

U slučaju iz stava 3. ovog člana, direktor koji je bio uzdržan od glasanja smatra se da je glasao za tu odluku u pogledu postojanja odgovornosti za štetu.

U slučaju iz stava 4. ovog člana, ako direktor nije bio prisutan na sednici odbora direktora na kojoj je odluka doneta, niti je za nju glasao na drugi način, smatra se da je glasao za tu odluku u pogledu postojanja odgovornosti za štetu ako se toj odluci nije pisanim putem usprotivio u roku od osam dana po saznanju za njeno donošenje.

Zahtev društva za naknadu štete u skladu sa ovim članom zastareva u roku od tri godine računajući od dana nastupanja štete.

Društvo se ne može odreći zahteva za naknadu štete, osim u skladu sa odlukom skupštine koja se donosi tročetvrtinskom većinom glasova prisutnih akcionara, ali se ta odluka ne može doneti ako joj se usprotive akcionari koji poseduju ili predstavljaju najmanje 10% osnovnog kapitala društva.

Izveštaji izvršnih direktora

Član 416

Ako statutom ili odlukom odbora direktora nije drugačije određeno, izvršni direktori su dužni da pisanim putem izveštavaju odbor direktora o:

1) planiranoj poslovnoj politici i drugim načelnim pitanjima koja se odnose na postojeće i buduće vođenje poslova, kao i o odstupanjima od postojećih planova i projekcija uz navođenje razloga za to, najmanje jedanput godišnje, osim ako promenjene okolnosti ne nalažu vanredni izveštaj;

2) rentabilnosti poslovanja društva, za sednicu odbora direktora na kojoj se raspravlja o finansijskim izveštajima društva;

3) poslovanju, prihodima i finansijskom stanju društva, na kvartalnom nivou;

4) poslovima i poslovnim događajima koji su u toku ili su očekivani, a koji bi mogli biti od većeg značaja za poslovanje i likvidnost društva, kao i na rentabilnost njegovog poslovanja, uvek kada takve okolnosti nastupe ili se očekuje da će nastupiti;

5) drugim pitanjima u vezi sa njihovim radom za koja je odbor direktora ili bilo koji direktor zahtevao posebne izveštaje.

Izveštaji iz stava 1. ovog člana obuhvataju i kontrolisana društva, ako postoje.

Predsednik odbora direktora dužan je da preostale direktore obavesti o primljenim ili traženim izveštajima izvršnih direktora odmah kada to bude praktično moguće, a najkasnije na prvoj narednoj sednici odbora direktora.

Svaki direktor ima pravo uvida u dostavljene izveštaje iz stava 1. ovog člana, kao i pravo na primerak izveštaja ako odbor direktora nije drugačije odlučio.

Odbor direktora može odlučiti da se pojedini izveštaji dostave i komisijama odbora direktora, ako direktori ocene da je to potrebno za njihov rad.

7.3. Dvodomno upravljanje

Organi društva

Član 417

Društvo sa dvodomnom organizacijom upravljanja ima jednog ili više izvršnih direktora i nadzorni odbor.

Ako društvo ima tri ili više izvršnih direktora, oni čine izvršni odbor.

Javno akcionarsko društvo ima najmanje tri izvršna direktora.

7.3.1. Izvršni direktori

Ko može biti izvršni direktor

Član 418

Na izvršne direktore primenjuju se odredbe člana 382. ovog zakona o uslovima za imenovanje direktora u društvu.

Broj izvršnih direktora

Član 419

Broj izvršnih direktora određuje se statutom.

Izvršni direktori ne mogu imati zamenike.

Izvršni direktori registruju se u skladu sa zakonom o registraciji.

Imenovanje izvršnih direktora

Član 420

Izvršne direktore imenuje nadzorni odbor društva.

Predlog kandidata za izvršnog direktora daje komisija za imenovanje, ako postoji.

Ako u društvu nije formirana komisija za imenovanje, predlog kandidata za izvršnog direktora može dati svaki član nadzornog odbora.

Mandat direktora

Član 421

Na mandat izvršnih direktora shodno se primenjuju odredbe člana 385. ovog zakona.

Nadležnost izvršnih direktora

Član 422

Na pitanja koja se odnose na nadležnost izvršnih direktora shodno se primenjuju odredbe člana 388. ovog zakona, ako ovim članom nije drugačije određeno.

Za obavljanje odnosno preduzimanje sledećih poslova potrebna je saglasnost nadzornog odbora:

1) sticanje, otuđenje i opterećenje udela i akcija koje društvo poseduje u drugim pravnim licima;

2) sticanje, otuđenje i opterećenje nepokretnosti;

3) uzimanje kredita, odnosno uzimanje i davanje zajmova, uspostavljanje obezbeđenja na imovini društva, kao i davanje jemstava i garancija za obaveze trećih lica;

4) drugi poslovi za koje je ovim zakonom propisano da je potrebna saglasnost nadzornog odbora.

Statutom ili odlukom nadzornog odbora može se odrediti:

1) da saglasnost nadzornog odbora nije potrebna za poslove iz stava 2. tač. 1) do 3) ovog člana ako se ti poslovi preduzimaju u okviru redovnog poslovanja društva; i

2) vrednost poslova iz stava 2. tačka 3) ovog člana koji se mogu obavljati odnosno preduzimati i bez saglasnosti nadzornog odbora.

Statutom ili odlukom nadzornog odbora mogu se odrediti i drugi poslovi za čije je obavljanje odnosno preduzimanje potrebna saglasnost nadzornog odbora.

Izvršni direktori se u vođenju poslova društva moraju pridržavati ograničenja za preduzimanje određenih poslova ili vrste poslova za koje je potrebna saglasnost nadzornog odbora ili skupštine, a koja su određena ovim zakonom, statutom, odlukama skupštine i odlukama nadzornog odbora.

Statutom, odlukom skupštine ili odlukom nadzornog odbora, ako je nadzorni odbor na to ovlašćen statutom, mogu se pojedini ili svi izvršni direktori ograničiti u zastupanju društva i supotpisom prokuriste.

Izvršni direktor ne može izdati punomoćje za zastupanje niti zastupati društvo u sporu u kojem je suprotna strana, a u slučaju da društvo nema drugog izvršnog direktora koji je ovlašćen da zastupa društvo, to punomoćje izdaje nadzorni odbor.

Generalni direktor

Član 423

Nadzorni odbor može imenovati jednog od izvršnih direktora ovlašćenih za zastupanje društva za generalnog direktora društva.

Nadzorni odbor mora imenovati generalnog direktora ako u društvu postoji izvršni odbor.

Generalni direktor koordinira rad izvršnih direktora i organizuje poslovanje društva.

U slučaju održavanja sednice izvršnog odbora, generalni direktor predsedava sednicom i predlaže njen dnevni red.

U slučaju odsutnosti generalnog direktora, svaki od izvršnih direktora može sazvati sednicu izvršnog odbora, a većinom glasova prisutnih izvršnih direktora bira se jedan od izvršnih direktora za predsedavajućeg na početku sednice.

Statutom, odlukom skupštine i odlukom nadzornog odbora mogu se utvrditi uslovi koje izvršni direktor mora ispunjavati da bi mogao biti imenovan za generalnog direktora i bliže urediti njegova ovlašćenja i nadležnosti.

Generalni direktor registruje se u skladu sa zakonom o registraciji.

Naknada za rad izvršnih direktora

Član 424

Na naknadu za rad izvršnih direktora shodno se primenjuju odredbe člana 393. ovog zakona.

Prestanak mandata i razrešenje izvršnih direktora

Član 425

Mandat izvršnog direktora prestaje istekom perioda na koji je izabran.

Ako izvršni direktor u toku trajanja mandata prestane da ispunjava uslove da bude izvršni direktor društva, smatra se da mu je prestao mandat danom prestanka ispunjenosti tih uslova.

Nadzorni odbor može razrešiti izvršnog direktora i pre isteka mandata na koji je izabran, bez navođenja razloga.

Ostavka izvršnog direktora i postavljanje privremenog zastupnika

Član 426

Izvršni direktor može u svako doba nadzornom odboru dati ostavku pisanim putem.

Ostavka proizvodi dejstvo danom podnošenja, osim ako u njoj nije naveden neki kasniji datum.

Ostavka izvršnog direktora i brisanje izvršnog direktora iz registra registruje se u skladu sa zakonom o registraciji.

Ako je jedini izvršni direktor društva dao ostavku, u obavezi je da nastavi da preduzima poslove koji ne trpe odlaganje do imenovanja novog direktora, ali ne duže od 30 dana od dana registracije te ostavke u skladu sa zakonom o registraciji.

Ako je društvo ostalo bez jedinog izvršnog direktora, a novi direktor ne bude registrovan u registru privrednih subjekata u daljem roku od 30 dana, akcionar ili drugo zainteresovano lice može tražiti da sud u vanparničnom postupku postavi privremenog zastupnika društva.

Postupak iz stava 5. ovog člana je hitan i sud je dužan da odluku po zahtevu donese u roku od osam dana od dana prijema zahteva.

Nadležnost i odgovornost izvršnog odbora

Član 427

Izvršni odbor:

1) vodi poslove društva i određuje unutrašnju organizaciju društva;

2) odgovara za tačnost poslovnih knjiga društva;

3) odgovara za tačnost finansijskih izveštaja društva;

4) priprema sednice skupštine društva i predlaže dnevni red nadzornom odboru;

5) izračunava iznose dividendi koji u skladu sa ovim zakonom, statutom i odlukom skupštine pripadaju pojedinim klasama akcionara, određuje dan i postupak njihove isplate, a određuje i način njihove isplate u okviru ovlašćenja koja su mu data statutom ili odlukom skupštine;

6) izvršava odluke skupštine;

7) vrši druge poslove i donosi odluke u skladu sa ovim zakonom, statutom, odlukama skupštine i odlukama nadzornog odbora.

Pitanja iz nadležnosti izvršnog odbora ne mogu se preneti na nadzorni odbor društva.

Društvo sa jednim ili dva direktora

Član 428

Na društvo koje ima jednog ili dva izvršna direktora shodno se primenjuju odredbe ovog zakona o izvršnom odboru, osim odredaba o sednicama izvršnog odbora.

Način rada izvršnog odbora

Član 429

Izvršni odbor u vođenju poslova društva postupa samostalno.

Izvršni odbor odlučuje i postupa van sednica.

Ako ne postoji saglasnost izvršnih direktora po određenom pitanju, generalni direktor može sazvati sednicu izvršnog odbora.

Na sednici iz stava 3. ovog člana odluka se donosi većinom glasova izvršnih direktora, a u slučaju jednake podele glasova glas generalnog direktora je odlučujući.

Na kvorum za održavanje i način održavanja sednica iz stava 3. ovog člana shodno se primenjuju odredbe člana 404. ovog zakona.

Statutom i odlukom nadzornog odbora može se urediti način rada izvršnog odbora, a izvršni odbor može doneti i poslovnik o svom radu koji mora biti u skladu sa ovim zakonom, statutom i odlukama nadzornog odbora (poslovnik o radu izvršnog odbora).

Odgovornost izvršnih direktora

Član 430

Na odgovornost izvršnih direktora shodno se primenjuju odredbe člana 415. ovog zakona.

Izveštaji izvršnih direktora

Član 431

Na obavezu izveštavanja izvršnih direktora shodno se primenjuju odredbe člana 416. ovog zakona.

7.3.2. Nadzorni odbor

Uslovi i ograničenja za članstvo u nadzornom odboru

Član 432

Na uslove i ograničenja za članstvo u nadzornom odboru shodno se primenjuju odredbe čl. 382. i 391. ovog zakona.

Sastav nadzornog odbora

Član 433

Nadzorni odbor ima najmanje tri člana.

Broj članova nadzornog odbora određuje se statutom i mora biti neparan.

Članovi nadzornog odbora ne mogu imati zamenike.

Članovi nadzornog odbora ne mogu biti izvršni direktori društva niti prokuristi društva.

Članovi nadzornog odbora registruju se u skladu sa zakonom o registraciji.

Imenovanje članova nadzornog odbora

Član 434

Članove nadzornog odbora imenuje skupština.

Predlog kandidata za člana nadzornog odbora daju:

1) nadzorni odbor;

2) komisija za imenovanje, ako postoji;

3) akcionari koji imaju pravo na predlaganje dnevnog reda skupštine.

Mandat članova nadzornog odbora

Član 435

Na mandat članova nadzornog odbora shodno se primenjuju odredbe člana 385. ovog zakona.

Kooptacija članova nadzornog odbora

Član 436

Na kooptaciju članova nadzornog odbora shodno se primenjuju odredbe člana 386. ovog zakona.

Nezavisni član nadzornog odbora

Član 437

Javno akcionarsko društvo ima najmanje jednog člana nadzornog odbora koji je nezavisan od društva (nezavisni član nadzornog odbora).

Na nezavisnog člana nadzornog odbora shodno se primenjuju odredbe člana 392. ovog zakona o nezavisnom direktoru.

Naknada za rad članova nadzornog odbora

Član 438

Na naknadu za rad članova nadzornog odbora shodno se primenjuju odredbe člana 393.

ovog zakona o naknadi za rad direktora.

Prestanak mandata i razrešenje članova nadzornog odbora

Član 439

Na prestanak mandata i razrešenje članova nadzornog odbora shodno se primenjuju odredbe čl. 394. i 395. ovog zakona.

Ostavka člana nadzornog odbora

Član 440

Član nadzornog odbora može u svako doba preostalim članovima nadzornog odbora dati ostavku pisanim putem.

Ostavka člana nadzornog odbora i brisanje člana nadzornog odbora iz registra registruje se u skladu sa zakonom o registraciji.

Ostavka proizvodi dejstvo danom podnošenja, osim ako u njoj nije naveden neki kasniji datum.

Nadležnost nadzornog odbora

Član 441

Nadzorni odbor:

1) utvrđuje poslovnu strategiju i poslovne ciljeve društva i nadzire njihovo ostvarivanje;

2) nadzire rad izvršnih direktora;

3) vrši unutrašnji nadzor nad poslovanjem društva;

4) ustanovljava računovodstvene politike društva i politike upravljanja rizicima;

5) utvrđuje finansijske izveštaje društva i izveštaje o poslovanju društva i podnosi ih skupštini na usvajanje;

6) odobrava uslove ugovora o radu, odnosno angažovanje izvršnih direktora i daje saglasnost za zaključenje tih ugovora;

7) saziva sednice skupštine i utvrđuje predlog dnevnog reda;

8) *(brisana)*

9) utvrđuje emisionu cenu akcija i drugih hartija od vrednosti, u skladu sa članom 263. stav 2. ovog zakona;

10) utvrđuje tržišnu vrednost akcija, u skladu sa članom 259. ovog zakona;

11) donosi odluku o sticanju sopstvenih akcija, u skladu sa članom 282. stav 3. ovog zakona;

12) donosi odluku o raspodeli međudividendi akcionarima, u slučaju iz člana 273. stav 2. ovog zakona;

13) predlaže skupštini politiku naknada izvršnih direktora, ako nije utvrđena statutom;

14) daje saglasnost izvršnim direktorima za preduzimanje poslova ili radnji u skladu sa ovim zakonom, statutom, odlukom skupštine i odlukom nadzornog odbora;

15) vrši druge poslove i donosi odluke u skladu sa ovim zakonom, statutom i odlukama skupštine.

Pitanja iz nadležnosti nadzornog odbora:

1) ne mogu se preneti na izvršne direktore društva;

2) mogu se preneti u nadležnost skupštine samo odlukom nadzornog odbora, ako statutom nije drugačije određeno.

Nadzorni odbor odlučuje o davanju odobrenja u slučajevima postojanja ličnog interesa izvršnog direktora društva u skladu sa članom 66. ovog zakona.

Obaveza izveštavanja skupštine

Član 442

Na obaveze izveštavanja nadzornog odbora shodno se primenjuju odredbe člana 399. ovog zakona.

Predsednik nadzornog odbora

Član 443

Na predsednika nadzornog odbora shodno se primenjuju odredbe člana 400. ovog zakona.

Način rada nadzornog odbora

Član 444

Na način rada nadzornog odbora shodno se primenjuju odredbe člana 401. ovog zakona.

Sednice nadzornog odbora

Član 445

Na sednice nadzornog odbora, njihovo sazivanje, kvorum za održavanje i način održavanja, prisustvo drugih lica, odlučivanje i zapisnik sa sednice shodno se primenjuju odredbe čl. 402. do 407. ovog zakona.

Komisije nadzornog odbora

Član 446

Na komisije nadzornog odbora shodno se primenjuju odredbe čl. 408. do 414. ovog zakona.

Odgovornost članova nadzornog odbora

Član 447

Na odgovornost članova nadzornog odbora shodno se primenjuju odredbe člana 415. ovog zakona.

7.4. Sekretar društva

Imenovanje i status

Član 448

Akcionarsko društvo može imati sekretara društva, ako je to određeno statutom.

Sekretar društva može biti zaposlen u društvu.

Sekretara društva imenuje odbor direktora, odnosno nadzorni odbor ako je upravljanje društvom dvodomno i utvrđuje mu visinu zarade, odnosno naknade za rad i druga prava.

Mandat sekretara društva

Član 449

Mandat sekretara društva traje četiri godine, osim ako je statutom ili odlukom o imenovanju drugačije određeno.

Na posledice prestanka mandata sekretaru društva shodno se primenjuju odredbe ovog zakona o prestanku mandata direktoru društva.

Nadležnost sekretara društva

Član 450

Ako statutom ili odlukom o imenovanju sekretara društva nije drugačije određeno, sekretar društva odgovoran je za:

1) pripremu sednica skupštine i vođenje zapisnika;

2) pripremu sednica odbora direktora, odnosno izvršnog odbora i nadzornog odbora ako je upravljanje društvom dvodomno, i vođenje zapisnika;

3) čuvanje svih materijala, zapisnika i odluka sa sednica iz tač. 1) i 2) ovog stava;

4) komunikaciju društva sa akcionarima i omogućavanje pristupa aktima i dokumentima iz tačke 3) ovog stava u skladu sa odredbama člana 465. ovog zakona.

Sekretar društva može imati i druge dužnosti i odgovornosti u skladu sa statutom i odlukom o njegovom imenovanju.

7.5. Unutrašnji nadzor

Organizovanje unutrašnjeg nadzora

Član 451

Društvo svojim aktima uređuje način sprovođenja i organizaciju rada unutrašnjeg nadzora poslovanja.

U javnim akcionarskim društvima najmanje jedno lice nadležno za unutrašnji nadzor poslovanja mora ispunjavati uslove propisane za internog revizora u skladu sa zakonom

kojim se uređuje računovodstvo i revizija.

Javno akcionarsko društvo statutom ili drugim aktom propisuje uslove koje mora ispuniti lice koje rukovodi poslovima unutrašnjeg nadzora u pogledu profesionalnog i stručnog znanja i iskustva koji ga čine podobnim za obavljanje ove funkcije u društvu.

Lice iz stava 2. ovog člana mora biti zaposleno u društvu i obavljati samo poslove unutrašnjeg nadzora i ne može biti direktor niti član nadzornog odbora ako je upravljanje društvom dvodomno, a imenuje ga odbor direktora, odnosno nadzorni odbor ako je upravljanje društvom dvodomno, na predlog komisije za reviziju.

Poslovi unutrašnjeg nadzora

Član 452

Poslovi unutrašnjeg nadzora naročito obuhvataju:

1) kontrolu usklađenosti poslovanja društva sa zakonom, drugim propisima i aktima društva;

2) nadzor nad sprovođenjem računovodstvenih politika i finansijskim izveštavanjem;

3) proveru sprovođenja politika upravljanja rizicima;

4) praćenje usklađenosti organizacije i delovanja društva sa kodeksom korporativnog upravljanja;

5) vrednovanje politika i procesa u društvu, kao i predlaganje njihovog unapređenja.

Lice koje rukovodi poslovima unutrašnjeg nadzora dužno je da o sprovedenom nadzoru poslovanja redovno izveštava komisiju za reviziju, a u društvima koja nemaju komisiju za reviziju odbor direktora, odnosno nadzorni odbor ako je upravljanje društvom dvodomno.

7.6. Spoljni nadzor

Revizija finansijskih izveštaja

Član 453

Godišnji finansijski izveštaji javnih akcionarskih društva obavezno su predmet revizije.

Revizor društva dužan je da pre zaključenja ugovora o vršenju revizije, a nakon toga najmanje jednom godišnje za vreme trajanja tog ugovora, komisiji za reviziju javnog akcionarskog društva dostavi:

1) pisanu izjavu kojom potvrđuje svoju nezavisnost od društva;

2) obaveštenje o svim uslugama koje je u prethodnom periodu, pored revizije finansijskih izveštaja, pružio tom društvu.

Revizor javnog akcionarskog društva dužan je da komisiju za reviziju tog društva izvesti o svim okolnostima koje bi mogle uticati na njegovu nezavisnost u odnosu na društvo i merama koje su preduzete za otklanjanje tih okolnosti.

Odredbe ovog člana shodno se primenjuju na sva akcionarska društva koja su obavezna da vrše reviziju finansijskih izveštaja u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo i revizija.

Ograničenje za otkaz ugovora sa revizorom u toku revizije

Član 454

Javno akcionarsko društvo ne može revizoru otkazati ugovor o vršenju revizije tokom vršenja revizije finansijskih izveštaja zbog neslaganja sa mišljenjem revizora o finansijskim izveštajima.

Posebna i vanredna revizija

Član 455

Posebna revizija u smislu ovog zakona je revizija kojom se može proveravati:

1) procena vrednosti nenovčanog uloga ili

2) vrednost i uslovi pod kojima je vršeno sticanje ili raspolaganje imovinom velike vrednosti iz člana 470. ovog zakona.

Vanredna revizija u smislu ovog zakona je revizija finansijskih izveštaja koji su već bili predmet revizije, a koja se može preduzeti ako:

1) postoji sumnja da revizija finansijskih izveštaja nije sprovedena u skladu sa zakonom i propisanim računovodstvenim standardima i postupcima ili

2) finansijski izveštaji ne sadrže napomene propisane računovodstvenim standardima ili su ove napomene nepotpune.

Posebna revizija može se sprovesti u roku od tri godine od dana unosa nenovčanog uloga, odnosno sticanja ili raspolaganja imovinom velike vrednosti, a vanredna revizija u roku od tri godine od dana usvajanja finansijskih izveštaja koji su bili predmet revizije.

Predlog za sprovođenje posebne ili vanredne revizije

Član 456

Predlog za sprovođenje posebne ili vanredne revizije mogu podneti akcionari koji poseduju ili predstavljaju najmanje 10% akcija sa pravom glasa.

Predlog iz stava 1. ovog člana sa obrazloženjem razloga iz kojih se predlaže posebna ili vanredna revizija daje se pisanim putem odboru direktora, odnosno nadzornom odboru ako je upravljanje društvom dvodomno, koji je dužan da:

1) ovaj predlog uvrsti u dnevni red prve naredne redovne sednice skupštine akcionara ako je period do njenog održavanja kraći od šest meseci i ako nije istekao rok za dopunu dnevnog reda iz člana 337. stav 2. ovog zakona ili

2) da sazove vanrednu sednicu skupštine akcionara u skladu sa članom 371. ovog zakona ako je period do održavanja prve naredne redovne sednice skupštine akcionara duži od šest meseci ili je istekao rok za dopunu dnevnog reda iz člana 337. stav 2. ovog zakona.

Ako odbor direktora, odnosno nadzorni odbor ako je upravljanje društvom dvodomno, ne postupi u skladu sa stavom 2. ovog člana, akcionari koji su predložili sprovođenje posebne ili vanredne revizije mogu u skladu sa članom 339. ovog zakona podneti zahtev nadležnom

sudu da naloži održavanje vanredne sednice skupštine na kojoj će se odlučivati o predlogu iz stava 1. ovog člana.

Ako predlog iz stava 1. ovog člana nije stavljen na dnevni red redovne sednice skupštine u skladu sa stavom 2. tačka 1) ovog člana, zahtev iz stava 3. ovog člana može se podneti u roku od 30 dana od dana održavanja te sednice.

Donošenje odluke o sprovođenju posebne ili vanredne revizije

Član 457

Odluku o sprovođenju posebne ili vanredne revizije donosi skupština akcionara običnom većinom glasova prisutnih akcionara.

Odlukom iz stava 1. ovog člana mora se odrediti revizor koji će izvršiti posebnu ili vanrednu reviziju.

Za revizora iz stava 2. ovog člana ne može biti izabran revizor koji je sproveo:

1) procenu nenovčanog uloga koja je predmet posebne revizije;

2) reviziju finansijskih izveštaja za period u kojem je izvršeno sticanje ili raspolaganje imovinom velike vrednosti koje je predmet posebne revizije;

3) reviziju finansijskih izveštaja koji su predmet vanredne revizije.

Ako skupština odbije predlog za sprovođenje posebne, odnosno vanredne revizije, akcionari koji su ovaj predlog podneli mogu u roku od 30 dana od dana održavanja sednice skupštine zahtevati da nadležni sud u vanparničnom postupku odluči o predlogu za sprovođenje posebne, odnosno vanredne revizije.

Odlukom kojom usvaja predlog za sprovođenje posebne, odnosno vanredne revizije sud imenuje i revizora, koji mora ispunjavati uslove iz stava 3. ovog člana.

Društvo mora učiniti dostupnom svu potrebnu dokumentaciju i obaveštenja koje zatraži revizor koji sprovodi posebnu, odnosno vanrednu reviziju.

Zabrana prenosa akcija tokom sprovođenja posebne ili vanredne revizije

Član 458

U slučaju iz člana 457. stav 4. ovog zakona na zahtev društva sud u vanparničnom postupku može doneti rešenje kojim nalaže Centralnom registru da izvrši upis privremene zabrane prenosa akcija akcionara po čijem predlogu je doneta odluka o sprovođenju posebne, odnosno vanredne revizije.

Troškovi sprovođenja posebne ili vanredne revizije

Član 459

Troškove sprovođenja posebne ili vanredne revizije snosi društvo.

Ako se posebna ili vanredna revizija sprovodi po odluci suda, sud tom odlukom utvrđuje i iznos procenjenih troškova iz stava 1. ovog člana i nalaže društvu njegovu uplatu na odgovarajući depozitni račun suda.

Ako društvo ne izvrši uplatu iznosa procenjenih troškova za sprovođenje posebne ili vanredne revizije u roku određenom odlukom iz stava 2. ovog člana, sud će prinudno izvršiti naplatu ovog iznosa.

Sadržaj izveštaja o posebnoj reviziji

Član 460

Izveštaj o posebnoj reviziji mora se sačiniti u pisanom obliku i obavezno sadrži obrazložene nalaze revizora.

U izveštaju iz stava 1. ovog člana revizor se mora izjasniti da li nalazi posebne revizije odstupaju od:

1) procenjene vrednosti nenovčanog uloga ako je ona bila predmet posebne revizije ili

2) vrednosti i uslova pod kojima je vršeno sticanje ili raspolaganje imovinom velike vrednosti ako su oni bili predmet posebne revizije.

Ako se revizor izjasni da su odstupanja iz stava 2. ovog člana značajna, on to mora jasno naznačiti i predložiti mere za otklanjanje njihovih posledica.

Ako se revizor izjasni da odstupanja iz stava 2. ovog člana nisu značajna, predlog za sprovođenje posebne revizije smatra se neosnovanim.

Sadržaj izveštaja o vanrednoj reviziji

Član 461

Izveštaj o vanrednoj reviziji mora se sačiniti u pisanom obliku i obavezno sadrži obrazložene nalaze revizora.

U izveštaju iz stava 1. ovog člana revizor se mora izjasniti da li se njegovo mišljenje o finansijskim izveštajima koji su bili predmet vanredne revizije razlikuje od mišljenja koje je na te finansijske izveštaje dao revizor koji je prethodno vršio reviziju i da navede razloge zbog kojih se mišljenja razlikuju.

Ako se revizor izjasni da su razlike iz stava 2. ovog člana značajne, on mora predložiti mere za otklanjanje njihovih posledica.

Ako se revizor izjasni da razlike iz stava 2. ovog člana nisu značajne, predlog za sprovođenje vanredne revizije smatra se neosnovanim.

Postupanje sa izveštajem o posebnoj ili vanrednoj reviziji

Član 462

Izveštaj o posebnoj ili vanrednoj reviziji dostavlja se odboru direktora, odnosno izvršnom odboru i nadzornom odboru ako je upravljanje društvom dvodomno, akcionarima koji su predložili njeno sprovođenje i sudu ako je posebna ili vanredna revizija sprovedena po odluci suda.

Ako se revizor u izveštaju iz stava 1. ovog člana izjasnio da postoje značajna odstupanja u smislu člana 460. stav 2. i 461. stav 2. ovog zakona odbor direktora, odnosno nadzorni

odbor ako je upravljanje društvom dvodomno dužan je da u roku od osam dana od dana dostavljanja izveštaja sazove vanrednu sednicu skupštine akcionara radi razmatranja tog izveštaja, tako da se ta sednica održi u roku od 30 dana od dana dostavljanja tog izveštaja.

Odbor direktora, odnosno nadzorni odbor ako je upravljanje društvom dvodomno, dužan je da uz izveštaj iz stava 1. ovog člana za sednicu skupštine pripremi i svoje pisano izjašnjenje o nalazima iz tog izveštaja, sa predlogom odluka skupštine.

Ako odbor direktora, odnosno nadzorni odbor ako je upravljanje društvom dvodomno, ne postupi u skladu sa stavom 2. ovog člana akcionari koji su predložili sprovođenje posebne ili vanredne revizije mogu u roku od 30 dana od dana dostavljanja izveštaja podneti zahtev sudu da u vanparničnom postupku naloži održavanje vanredne sednice skupštine akcionara iz stava 2. ovog člana.

Ako u slučaju iz stava 2. ovog člana skupština akcionara ne usvoji izveštaj revizora koji je vršio posebnu, odnosno vanrednu reviziju, ili mere koje je on predložio, akcionari koji su glasali za usvajanje izveštaja i mera koje je predložio revizor imaju pravo pravo da budu nesaglasni u smislu člana 474. ovog zakona, kao i pravo na naknadu štete od društva.

Ako se revizor u izveštaju iz stava 1. ovog člana izjasnio da ne postoje značajna odstupanja u smislu člana 460. stav 2. i 461. stav 2. ovog zakona odbor direktora, odnosno nadzorni odbor ako je upravljanje društvom dvodomno dužan je da ovaj izveštaj stavi na dnevni red prve naredne sednice skupštine akcionara.

Pravo društva na naknadu štete

Član 463

Ako izveštaj o posebnoj ili vanrednoj reviziji pokaže da je predlog za njeno sprovođenje bio neosnovan, društvo ima pravo na naknadu troškova sprovođenja posebne, odnosno vanredne revizije od akcionara koji su predložili njeno sprovođenje.

Akcionari koji su predložili sprovođenje posebne ili vanredne revizije neograničeno solidarno su odgovorni za naknadu troškova iz stava 1. ovog člana.

7.7. Naknade u javnim akcionarskim društvima

Politika naknada

Član 463a

Javno akcionarsko društvo je u obavezi da ima politiku naknada direktorima i članovima nadzornog odbora ako je upravljanje društvom dvodomno.

Politika naknada iz stava 1. ovog člana mora biti jasna i razumljiva i, u odnosu na pojedinačne delove naknade ako ih društvo predviđa, sadrži najmanje sledeće podatke:

1) u kojoj meri naknada doprinosi poslovnoj strategiji, dugoročnom razvoju i održivosti društva;

2) sve fiksne i varijabilne delove naknade (uključujući sve bonuse i druge beneficije u bilo kom obliku), kao i procenat udela tih delova naknade u ukupnoj naknadi;

3) sva finansijska i nefinansijska merila za isplatu varijabilnih delova, uključujući:

(1) objašnjenje kako ta merila doprinose ostvarivanju ciljeva iz tačke 1) ovog stava;

(2) metode pomoću kojih se utvrđuje da li su merila ispunjena;

4) period odlaganja isplate varijabilnih delova naknade i utvrđivanje uslova koji moraju biti ispunjeni da bi društvo imalo pravo da zahteva povraćaj varijabilnih delova naknade;

5) ako društvo deo naknade daje u akcijama:

(1) period u kome direktor, odnosno član nadzornog odbora može ostvariti pravo na sticanje akcija;

(2) da li je direktor, odnosno član nadzornog odbora dužan i pod kojim uslovima da zadrži akcije određeno vreme nakon što ih je stekao;

(3) objašnjenje kako ovaj deo naknade doprinosi ostvarivanju ciljeva iz tačke 1) ovog stava;

6) model ugovora o radu ili drugog odgovarajućeg ugovora o angažovanju koji društvo zaključuje sa direktorom, odnosno ugovora o angažovanju koji društvo zaključuje sa članom nadzornog odbora, sa sledećim podacima:

(1) koliko ugovor traje i pod kojim uslovima prestaje, uključujući ugovorene rokove za raskid, odnosno otkaz ugovora;

(2) obaveze društva prema direktoru koji je zaposlen u društvu u vezi sa otpremninom;

(3) da li društvo uplaćuje direktoru, odnosno članu nadzornog odbora dobrovoljno penzijsko i zdravstveno osiguranje i glavne karakteristike dopunskog penzijskog osiguranja ili programa prevremene penzije;

7) objašnjenje kako su zarade i uslovi rada zaposlenih uticali na određivanje politike naknada, uključujući i objašnjenje o kojoj grupi zaposlenih je reč;

8) postupak donošenja, sprovođenja i nadzora nad politikom naknada, kao i ulogu komisije za naknade, komisije za imenovanja i drugih komisija, kao i mere za sprečavanje sukoba interesa;

9) u slučaju kada je odbor direktora, odnosno nadzorni odbor ako je upravljanje društvom dvodomno dužan da skupštini društva dostavi izmene predložene politike naknada, radi odlučivanja na prvoj narednoj sednici:

(1) objašnjenje svih bitnih izmena politike naknada;

(2) pregled u kojoj su meri u izmenjenoj politici naknada uzeti u obzir glasovi i mišljenja akcionara o politici naknada i izveštaju o naknadama.

U izuzetnim okolnostima neophodnim za ostvarivanje dugoročnih interesa i održivosti društva u celini ili za očuvanje imovine društva, društvo može privremeno odstupiti od

politike naknada, ako su politikom naknada predviđeni uslovi za to odstupanje, elementi politike od kojih se može odstupiti i način na koji se to odstupanje sprovodi.

Izveštaj o naknadama

Član 463b

Odbor direktora, odnosno nadzorni odbor ako je upravljanje društvom dvodomno ili komisija za naknade ako je obrazovana, sačinjava jednom godišnje jasan, sveobuhvatan i razumljiv izveštaj o svim naknadama koje je društvo ili sa njim povezano društvo koje posluje u okviru iste grupe društava isplatilo ili se obavezalo da isplati svakom pojedinom sadašnjem i bivšem članu odbora direktora, odnosno nadzornog odbora, u poslednjoj poslovnoj godini koja prethodi godini u kojoj se sačinjava izveštaj.

Izveštaj o naknadama iz stava 1. ovog člana obavezno sadrži lično ime svakog lica iz stava 1. ovog člana, kao i sledeće podatke ako ih društvo predviđa u politici naknada:

1) sve fiksne i varijabilne delove naknade (uključujući sve bonuse i druge beneficije u bilo kom obliku), kao i procenat udela tih delova naknade u ukupnoj naknadi, objašnjenje kako su usklađeni sa važećom politikom naknada, uključujući i način na koji doprinose poslovnoj strategiji, dugoročnom razvoju i održivosti društva i kako su se primenjivala merila uspešnosti;

2) uporedni prikaz godišnjih izmena naknada, poslovnih rezultata društva i prosečnih zarada zaposlenih sa punim radnim vremenom, osim direktora, za poslednjih pet poslovnih godina, koje prethode godini u kojoj se izveštaj sačinjava, uključujući objašnjenje kako su se zarade zaposlenih uzimale u obzir pri izračunavanju prosečnih naknada i objašnjenje koja grupa zaposlenih je uzeta u obzir prilikom obračuna;

3) broj akcija i varanata koje je društvo dalo ili se obavezalo da da licima iz stava 1. ovog člana, kao i glavne uslove za ostvarivanje prava, uključujući cenu po kojoj se akcije stiču i datum kada se stiču, kao i svaku izmenu tih uslova;

4) da li je društvo zahtevalo povraćaj varijabilnog dela naknade;

5) da li je društvo odstupilo od politike naknade u skladu sa članom 463a stav 3. ovog zakona, objašnjenje zašto je to bilo nužno, kao i od kojih je tačno delova politike naknada odstupilo;

6) objašnjenje da li je društvo otklonilo, i ako jeste, na koji način, razloge zbog kojih skupština nije usvojila izveštaj o naknadama za prethodnu poslovnu godinu.

Izveštaj o naknadama za svako lice iz stava 1. ovog člana obavezno sadrži podatke i o naknadama koje:

1) je povezano društvo koje posluje u okviru iste grupe društava licu iz stava 1. ovog člana isplatilo ili se obavezalo da isplati u poslednjoj poslovnoj godini koja prethodi godini u kojoj se izveštaj sačinjava, u vezi sa poslovima koje je obavljalo kao član odbora direktora, odnosno nadzornog odbora;

2) se društvo obavezalo da isplati licu iz stava 1. ovog člana u slučaju prestanka funkcije člana odbora direktora, odnosno nadzornog odbora pre isteka mandata, odnosno u slučaju isteka mandata, kao i novčanu vrednost i iznos koji je društvo isplatilo ili rezervisalo u poslednjoj poslovnoj godini koja prethodi godini u kojoj se izveštaj sačinjava, uključujući i promene dogovorene u poslednjoj poslovnoj godini.

Revizor koji vrši reviziju godišnjih finansijskih izveštaja društva dužan je da izvrši reviziju

izveštaja o naknadama i da o tome sačini izveštaj koji sadrži mišljenje da li izveštaj o naknadama sadrži sve podatke iz st. 2. i 3. ovog člana.

Izveštaj revizora iz stava 4. ovog člana dostavlja se skupštini uz izveštaj o naknadama.

Društvo je dužno da izveštaj o naknadama objavi na svojoj internet stranici nakon sednice skupštine na kojoj se raspravljalo o tom izveštaju.

Izveštaj o naknadama mora biti besplatno javno dostupan najmanje deset godina od dana objavljivanja na internet stranici društva.

Izveštaj o naknadama ne sme da sadrži posebne vrste podataka o ličnosti o članovima odbora direktora, odnosno nadzornog odbora u smislu člana 17. Zakona o zaštiti podataka o ličnosti ("Službeni glasnik RS", broj 87/18), kao ni podatke koji se odnose na porodične prilike članova odbora direktora, odnosno nadzornog odbora po osnovu kojih je naknada isplaćena ili odobrena (porodični dodatak, dečiji dodatak i sl.) već može da sadrži samo iznos te naknade.

Podatke o ličnosti za lica iz stava 1. ovog člana iz izveštaja o naknadama društvo može obrađivati samo u cilju povećanja transparentnosti društva u pogledu naknada radi povećanja odgovornosti lica iz stava 1. ovog člana i kontrole akcionara nad njihovim naknadama.

Nakon isteka roka iz stava 7. ovog člana, društvo je dužno da iz izveštaja o naknadama ukloni sve podatke o ličnosti članova odbora direktora, odnosno nadzornog odbora.

Glasanje o politici naknada i o izveštaju o naknadama

Član 463v

Odbor direktora, odnosno nadzorni odbor ako je upravljanje društvom dvodomno predlaže skupštini društva politiku naknada iz člana 463a ovog zakona, najmanje na svake četiri godine.

Odbor direktora, odnosno nadzorni odbor ako je upravljanje društvom dvodomno predlaže skupštini društva i sve značajnije promene politike naknada.

Skupština društva odlučuje o predloženoj politici naknada.

Društvo je dužno da isplaćuje naknade samo u skladu sa politikom naknada koju je usvojila skupština.

Ako društvo nema usvojenu politiku naknada, a skupština društva ne usvoji predloženu politiku naknada, društvo može da nastavi da isplaćuje naknade članovima odbora direktora, odnosno nadzornog odbora u skladu sa svojom postojećom praksom.

Ako društvo ima usvojenu politiku naknada, a skupština društva ne usvoji predloženu novu politiku naknada, društvo nastavlja da isplaćuje naknade članovima odbora direktora, odnosno nadzornog odbora u skladu sa postojećom usvojenom politikom.

U slučaju iz st. 5. i 6. ovog člana, odbor direktora, odnosno nadzorni odbor ako je upravljanje društvom dvodomno dužan je da skupštini društva dostavi izmene predložene politike naknada, radi odlučivanja na prvoj narednoj sednici.

Društvo je dužno da politiku naknada koja je usvojena na sednici skupštine, zajedno sa datumom održavanja te sednice i rezultatima glasanja bez odlaganja objavi na svojoj internet stranici, pri čemu politika naknade mora biti besplatno javno dostupna najmanje za

sve vreme njene primene.

Izveštaj o naknadama iz člana 463b ovog zakona za prethodnu poslovnu godinu razmatra se na redovnoj sednici skupštine društva.

Ako skupština društva ne usvoji izveštaj o naknadama za prethodnu poslovnu godinu, naredni izveštaj o naknadama mora da sadrži objašnjenje iz člana 463b stav 2. tačka 6) ovog zakona.

8. Akti i dokumenti društva

Obaveza čuvanja akata i dokumenata društva

Član 464

Društvo čuva:

1) osnivački akt;

2) rešenje o registraciji osnivanja društva;

3) statut i sve njegove izmene i dopune;

4) opšte akte društva;

5) zapisnike sa sednica skupštine i odluke skupštine;

6) akt o obrazovanju svakog ogranka ili drugog organizacionog dela društva;

7) dokumenta koja dokazuju svojinu i druga imovinska prava društva;

8) zapisnike sa sednica odbora direktora, odnosno izvršnog odbora i nadzornog odbora ako je upravljanje društvom dvodomno;

9) godišnje izveštaje o poslovanju društva i konsolidovane godišnje izveštaje;

10) izveštaje odbora direktora, odnosno izvršnog odbora i nadzornog odbora ako je upravljanje društvom dvodomno;

11) evidenciju o adresama direktora i članova nadzornog odbora ako je upravljanje društvom dvodomno;

12) ugovore koje su direktori, članovi nadzornog odbora ako je upravljanje društvom dvodomno, ili sa njima povezana lica u smislu ovog zakona, zaključili sa društvom;

13) celokupnu dokumentaciju u vezi sa odobravanjem i zaključivanjem pravnog posla, odnosno preduzimanjem pravne radnje sa ličnim interesom iz člana 66. ovog zakona.

Društvo je dužno je da dokumenta i akte iz stava 1. ovog člana čuva u svom sedištu ili na drugom mestu koje je poznato i dostupno svim direktorima i članovima nadzornog odbora ako je upravljanje društvom dvodomno.

Dokumente i akte iz stava 1. tač. 1)-5), 8), 9), 12) i 13) ovog člana društvo čuva trajno, a ostala dokumenta i akte iz stava 1. ovog člana najmanje pet godina, nakon čega se čuvaju u skladu sa propisima o arhivskoj građi.

Pristup aktima i dokumentima društva

Član 465

Odbor direktora, odnosno izvršni odbor ako je upravljanje društvom dvodomno, dužan je da akte i dokumenta iz člana 464. stav 1 tač. 1) do 5) i tačka 9) ovog zakona, kao i finansijske izveštaje društva, stavi na raspolaganje svakom akcionaru, kao i ranijem akcionaru za period u kojem je bio akcionar, na njegov pisani zahtev podnet u skladu sa članom 81. ovog zakona, radi vršenja uvida i kopiranja o svom trošku, tokom radnog vremena.

Smatraće se da je obaveza iz stava 1. ovog člana izvršena u pogledu dokumenata iz stava 1. ovog člana za koje je društvo omogućilo slobodan pristup i preuzimanje sa internet stranice društva, bez naknade.

U slučaju pokrenutog spora u skladu sa ovim zakonom po tužbi akcionara ili ranijeg akcionara, odbor direktora, odnosno izvršni odbor ako je upravljanje društvom dvodomno, dužan je da akte i dokumenta iz člana 464. stav 1. tač. 1)-10) i tač. 12) i 13) ovog zakona, a koji su neposredno vezani za predmet spora, stavi na raspolaganje akcionaru, odnosno ranijem akcionaru na njegov pisani zahtev podnet u skladu sa članom 81. ovog zakona, radi vršenja uvida i kopiranja o svom trošku tokom radnog vremena, za potrebe vođenja parnice. Izuzetno od odredaba člana 81. stav 2. tačka 2) ovog zakona, u pisanom zahtevu ne moraju biti tačno precizirani bitni podaci o aktima i dokumentima u vezi sa predmetom spora, već je dovoljno da oni budu odredivi.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, ako je imenovan sekretar društva on je odgovoran za izvršavanje obaveze iz stava 1. ovog člana.

Pravo akcionara iz stava 1. ovog člana može biti ograničeno samo u meri u kojoj je to potrebno radi uobičajene identifikacije akcionara.

Pristup aktima i dokumentima po odluci suda

Član 466

Ako odbor direktora, odnosno izvršni odbor ako je upravljanje društvom dvodomno, ili sekretar društva, ako postoji, propusti da postupi po zahtevu iz člana 465. ovog zakona u roku od osam dana od dana prijema zahteva, podnosilac zahteva ima pravo da u narednom roku od 30 dana traži da sud u vanparničnom postupku naloži društvu da postupi po njegovom zahtevu.

Postupak iz stava 1. ovog člana je hitan i sud je dužan da odluku po zahtevu donese u roku od osam dana od dana prijema zahteva.

Ograničenje u pogledu objavljivanja akata i dokumenata društva

Član 467

Lice koje ostvari pristup aktima i dokumentima društva u skladu sa čl. 465. i 466. ovog zakona ne može da ih objavi na način kojim bi nanelo štetu društvu ili njegovom ugledu.

9. Prestanak društva

Način prestanka

Član 468

Društvo prestaje da postoji brisanjem iz registra privrednih subjekata, po osnovu:

1) sprovedenog postupka likvidacije ili prinudne likvidacije u skladu sa ovim zakonom;

2) sprovedenog postupka stečaja u skladu sa zakonom kojim se uređuje stečaj;

3) statusne promene koja ima za posledicu prestanak društva.

Prestanak društva po odluci suda

Član 469

Po tužbi akcionara koji poseduju akcije koje predstavljaju najmanje 20% osnovnog kapitala društva protiv društva nadležni sud može odrediti prestanak društva ili druge mere ako:

1) odbor direktora, odnosno izvršni i nadzorni odbor ako je upravljanje društvom dvodomno, ne mogu da vode poslove društva, bilo zbog međusobnog neslaganja ili iz drugih razloga, a skupština ne može da prekine blokadu, što za posledicu ima da se poslovi društva ne mogu više voditi u interesu akcionara;

2) su akcionari blokirani u odlučivanju na skupštini na najmanje dve uzastopne sednice skupštine, što za posledicu ima da se poslovi društva ne mogu više voditi u interesu društva;

3) direktori, odnosno članovi nadzornog odbora ako je upravljanje društvom dvodomno, deluju protivzakonito, nepošteno ili prevarno, a protivno interesima akcionara koji podnose tužbu;

4) se imovina društva rasipa i umanjuje.

U postupku po tužbi iz stava 1. ovog člana sud može, ako su razlozi za podnošenje tužbe otklonjivi, ostaviti društvu rok od najviše šest meseci za otklanjanje nepravilnosti.

Ako društvo u roku iz stava 2. ovog člana ne otkloni nepravilnosti, sud će presudom odrediti prestanak društva ili jednu ili više od sledećih mera:

1) razrešenje direktora ili člana nadzornog odbora ako je upravljanje društvom dvodomno;

2) uvođenje prinudne uprave u društvo do imenovanja novih direktora, odnosno članova nadzornog odbora ako je upravljanje društvom dvodomno;

3) sprovođenje vanredne revizije finansijskih izveštaja društva;

4) donošenje odluke o raspodeli dobiti ili o isplati učešća u dobiti, odnosno dividende;

5) otkup akcija koje poseduju akcionari koji su podneli tužbu od strane društva po vrednosti utvrđenoj u skladu sa članom 475. ovog zakona.

Presudom iz stava 3. ovog člana sud može odrediti i naknadu štete od strane društva akcionarima koji su podneli tužbu.

GLAVA IVa
POSEBNA PRAVILA U POGLEDU PODSTICANJA DUGOROČNOG ANGAŽOVANJA AKCIONARA U JAVNIM

AKCIONARSKIM DRUŠTVIMA

1. Institucionalni investitori, rukovodioci imovinom i savetnici za glasanje

Osnovni pojmovi i područje primene

Član 469a

Institucionalni investitor je:

1) društvo koje obavlja delatnost životnog osiguranja u smislu zakona kojim se uređuje osiguranje;

2) društvo koje obavlja delatnost reosiguranja u smislu delatnosti koja se sastoji od prihvatanja rizika koje je ustupilo društvo za osiguranje, odnosno društvo za osiguranje iz države koja nije članica Evropske unije ili drugo društvo za reosiguranje, odnosno društvo za reosiguranje iz države koja nije članica Evropske unije, pod uslovom da te delatnosti obuhvataju obaveze životnog osiguranja, a koje nije isključeno na osnovu zakona kojim se uređuje osiguranje;

3) društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima, u smislu propisa kojim se uređuju dobrovoljni penzijski fondovi i penzijski planovi.

Rukovodilac imovinom je:

1) investiciono društvo čija je delatnost pružanje jedne ili više investicionih usluga trećim licima, odnosno obavljanje jedne ili više investicionih aktivnosti na profesionalnoj osnovi u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje tržište kapitala koje ulagačima pruža usluge upravljanja portfoliom;

2) društvo za upravljanje alternativnim investicionim fondovima u skladu sa zakonom kojim se uređuju alternativni investicioni fondovi koji ne ispunjavaju uslove za izuzetak od primene tog zakona;

3) društvo za upravljanje otvorenim investicionim fondom u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje otvorenih investicionih fondova sa javnom ponudom;

4) društvo za investicije koje ima odobrenje za rad nadležnog organa države članice u skladu sa posebnim propisom, pod uslovom da za svoje upravljanje nije odabralo društvo za upravljanje otvorenim investicionim fondom koje ima odobrenje za rad u skladu sa tim propisom.

Savetnik za glasanje je pravno lice koje profesionalno i uz naknadu analizira izveštaje i druge informacije javnih akcionarskih društava, sprovodi istraživanja, pruža usluge savetovanja ili daje preporuke za glasanje u cilju informisanja investitora u vezi sa njihovim odlukama pri glasanju.

Sedište uprave je mesto iz koga se upravlja poslovanjem društva.

Odredbe čl. 469b-469d ovog zakona primenjuju se na:

1) institucionalne investitore u meri u kojoj oni direktno ili preko rukovodioca imovinom ulažu u akcije kojima se trguje na regulisanom tržištu, odnosno multilateralnoj trgovačkoj platformi, u smislu zakona kojim se uređuje tržište kapitala;

2) rukovodioce imovinom u meri u kojoj oni ulažu u akcije kojima se trguje na regulisanom

tržištu, odnosno multilateralnoj trgovačkoj platformi, u smislu zakona kojim se uređuje tržište kapitala;

3) savetnike za glasanje koji imaju sedište, sedište uprave iz koga upravljaju poslovanjem društva, odnosno koji su poslovno nastanjeni u državi članici Evropske unije u meri u kojoj oni akcionarima pružaju usluge u vezi sa akcijama privrednih društava koja imaju sedište u državi članici Evropske unije i čijim se akcijama trguje na regulisanom tržištu koje se nalazi ili posluje u državi članici Evropske unije.

Politika angažovanja, izveštaj o angažovanju, glasanje

Član 469b

Politika angažovanja predstavlja radnje i način na koji institucionalni investitori i rukovodioci imovinom uključuju akcionare u svoju strategiju ulaganja.

Institucionalni investitori i rukovodioci imovinom javno objavljuju politiku angažovanja na svojim internet stranicama.

Politika angažovanja obavezno sadrži način na koji:

1) utiču na društva u portfoliju;

2) uključuju angažovanje akcionara u svoju strategiju ulaganja;

3) prate bitne događaje društva u koje ulažu (poslovnu strategiju i poslovne ciljeve društva, finansijske i nefinansijske pokazatelje poslovanja i rizike, strukturu kapitala, socijalni uticaj i uticaj na životnu sredinu i korporativno upravljanje);

4) razmenjuju informacije sa organima društva u koje se investira i drugim relevantnim zainteresovanim stranama društva u koje se investira;

5) ostvaruju pravo glasa i druga prava koja daje akcija;

6) sarađuju sa drugim akcionarima;

7) upravljaju stvarnim i potencijalnim sukobima interesa povezanim sa njihovim angažovanjem.

Institucionalni investitori i rukovodioci imovinom u obavezi su da jednom godišnje javno objave kako sprovode svoju politiku angažovanja, uključujući opšti opis njihovog glasanja, objašnjenje najvažnijih glasova, da li su koristili usluge savetnika za glasanje, kao i kako su glasali na skupštinama privrednih društava u kojima imaju akcije, s tim da glasovi koji nisu relevantni zbog predmeta glasanja ili procenta učešća u osnovnom kapitalu društva mogu biti izuzeti od javnog objavljivanja.

Politika angažovanja i informacije iz stava 3. ovog člana moraju biti besplatno dostupne na internet stranici institucionalnog investitora, odnosno rukovodioca imovinom najmanje tri godine i ažuriraju se svake godine.

Ako rukovodilac imovinom sprovodi politiku angažovanja, uključujući i glasanje u ime institucionalnog investitora, institucionalni investitor je dužan da na svojoj internet stranici objavi podatak o internet stranici rukovodioca imovinom na kojoj su objavljene informacije iz stava 3. ovog člana.

Obaveza objavljivanja za institucionalne investitore i rukovodioce imovinom

Član 469v

Institucionalni investitor je dužan da javno objavi kako su glavni elementi njegove strategije ulaganja u skladu sa sadržinom i trajanjem njegovih obaveza, posebno dugoročnih, kao i kako doprinose srednjoročnom i dugoročnom prinosu na njegovu imovinu.

Ako rukovodilac imovinom investira u ime institucionalnog investitora, bilo po sopstvenom izboru za svakog klijenta ili kroz instituciju kolektivnog investiranja, institucionalni investitor javno objavljuje sledeće informacije o ugovoru sa rukovodiocem imovinom:

1) informacije koje pokazuju kako rukovodilac imovinom usklađuje svoju strategiju ulaganja i investicione odluke sa sadržinom i trajanjem obaveza institucionalnog investitora, posebno dugoročnih obaveza;

2) informacije o tome kako taj ugovor podstiče rukovodioca imovinom da donosi odluke o ulaganju na osnovu procena o srednjoročnim, odnosno dugoročnim finansijskim i nefinansijskim pokazateljima poslovanja privrednog društva u koje se investira;

3) informacije o tome kako taj ugovor podstiče rukovodioca imovinom da sarađuje sa privrednim društvom u koje se investira u cilju poboljšanja srednjoročne, odnosno dugoročne uspešnosti poslovanja tog društva;

4) informacije o tome kako su metod ocene rezultata rukovodioca imovinom i vremenski period u kome se ocenjivanje vrši i naknade za rukovodioca imovinom u skladu sa sadržinom i trajanjem obaveza institucionalnog investitora, posebno dugoročnih, kao i kako utiču na apsolutni dugoročni rezultat institucionalnog investitora;

5) informacije o tome kako institucionalni investitor prati i nadgleda dogovoreni promet portfolija i projektovane troškove prometa portfolija rukovodioca imovinom;

6) o trajanju ugovora sa rukovodiocem imovinom.

Ako ugovor sa rukovodiocem imovinom ne sadrži neki od elemenata iz stava 2. ovog člana, institucionalni investitor je dužan da to jasno i precizno obrazloži.

Informacije iz st. 1-3. ovog člana moraju biti besplatno dostupne na internet stranici institucionalnog investitora najmanje tri godine i ažuriraju se jednom godišnje, osim ako nije bilo bitnih promena.

Informacije iz st. 1-3. ovog člana mogu biti besplatno dostupne i na internet stranici rukovodioca imovinom, u kom slučaju je institucionalni investitor dužan da u poslednjoj poslovnoj godini koja prethodi godini u kojoj se izveštaj sačinjava na svojoj internet stranici objavi podatak o internet stranici rukovodioca imovinom na kojoj su objavljene informacije iz st. 1-3. ovog člana.

Institucionalni investitor iz člana 469a stav 1. tač. 1) i 2) ovog zakona može informacije iz st. 1-3. ovog člana uključiti u finansijski izveštaj i godišnji izveštaj o poslovanju.

Rukovodilac imovinom koji je zaključio ugovor iz stava 2. ovog člana dužan je da jednom godišnje podnese institucionalnom investitoru izveštaj o tome u kojoj su meri strategija ulaganja rukovodioca imovinom i njeno sprovođenje u skladu sa tim ugovorom i kako doprinose srednjoročnoj, odnosno dugoročnoj vrednosti imovine institucionalnog investitora.

Izveštaj iz stava 7. ovog člana sadrži naročito informacije o:

1) najznačajnijim srednjoročnim, odnosno dugoročnim investicionim rizicima;

2) strukturi (sastavu) portfolija, prometu i troškovima prometa portfolija;

3) korišćenju usluga savetnika za glasanje;

4) tome u kojoj meri se investicione odluke odnose na srednjoročni i dugoročni razvoj, uključujući nefinansijske pokazatelje poslovanja privrednog društva u koje se investira;

5) tome da li je bilo sukoba interesa u vezi sa aktivnostima angažovanja i ako je postojao sukob interesa, na koji način ga je rukovodilac imovinom rešio.

Obaveza objavljivanja za savetnika za glasanje

Član 469g

Savetnik za glasanje objavljuje sledeće informacije:

1) koji kodeks ponašanja primenjuje;

2) da li je postupao i da li postupa u skladu sa preporukama kodeksa ponašanja;

3) od kojih preporuka kodeksa ponašanja je odstupio i još uvek odstupa, razlozi tih odstupanja i da li je umesto toga preduzeo neke druge mere;

4) jasno i obrazloženo objašnjenje zašto ne primenjuje nijedan kodeks ponašanja, ako ih ne primenjuje.

Savetnik za glasanje je u obavezi da javno objavi najmanje sledeće informacije u vezi sa prikupljanjem podataka, odnosno istraživanja koje sprovodi radi analize u cilju davanja saveta i preporuka za glasanje:

1) bitne karakteristike metoda i modela koje primenjuju i glavne izvore informacija koje koristi;

2) postupke koje koristi za obezbeđivanje kvaliteta istraživanja, odnosno saveta i preporuka za glasanje i stručne kvalifikacije lica koja učestvuju u tim aktivnostima;

3) da li i kako uzima u obzir stanje na nacionalnom tržištu i zakonodavne i specifične uslove za određeno privredno društvo;

4) bitne karakteristike politike glasanja koju primenjuje za svako tržište;

5) da li i koliko često komunicira sa privrednim društvima koja su predmet istraživanja, savetovanja i preporuka za glasanje i njihovim akcionarima;

6) politiku sprečavanja i upravljanja potencijalnim sukobima interesa.

Informacije iz st. 1. i 2. ovog člana moraju biti besplatno javno dostupne na internet stranici savetnika za glasanje najmanje tri godine od dana objavljivanja i ažuriraju se svake godine.

Savetnik za glasanje je dužan da bez odlaganja obavesti svoje klijente o stvarnim ili potencijalnim sukobima interesa ili poslovnim odnosima koji bi mogli uticati na pripremu istraživanja, saveta ili preporuka za glasanje i mere za uklanjanje, smanjenje ili upravljanje postojećim ili potencijalnim sukobima interesa.

2. Informisanje akcionara i društva

Pravo društva da identifikuje svoje akcionare

Član 469d

Društvo ima pravo da identifikuje svoje akcionare i krajnje akcionare.

Krajnji akcionari su lica koja nisu posrednici, a za čiji račun se akcije vode na zbirnom, odnosno kastodi računu u Centralnom registru (u daljem tekstu: krajnji akcionari).

Posrednik je pravno lice koje čuva i administrira hartije od vrednosti ili depo račune za račun drugih lica (ili klijenata) u skladu sa zakonom kojim se uređuje tržište kapitala.

Posrednik u lancu je pravno lice za čiji račun član Centralnog registra čuva hartije od vrednosti.

Odredbe čl. 469đ-469i ovog zakona koje se odnose na akcionare, shodno se primenjuju i na krajnje akcionare.

Informacije o identitetu akcionara

Član 469đ

Informacije o identitetu akcionara koje se dostavljaju društvu su:

1) za domaće fizičko lice - lično ime i jedinstveni matični broj građana, adresa prebivališta, adresa za prijem elektronske pošte;

2) za stranca - lično ime, broj pasoša i država izdavanja, odnosno evidencijski broj za stranca, odnosno broj lične karte stranca i zemlja izdavanja, adresa za prijem elektronske pošte;

3) za domaće pravno lice - poslovno ime, adresa sedišta, matični broj i adresa za prijem elektronske pošte;

4) za strano pravno lice - poslovno ime, adresa sedišta, broj pod kojim se to pravno lice vodi u matičnom registru, država u kojoj je to lice registrovano i adresa za prijem elektronske pošte;

5) broj akcija koje poseduje akcionar;

6) vrstu i klasu akcija koje poseduje akcionar i datum od kada poseduje te akcije, samo ukoliko i te podatke društvo zahteva.

Informacije iz stava 1. ovog člana društvo može zahtevati od:

1) Centralnog registra ili

2) posrednika.

Ako društvo od Centralnog registra zahteva informacije o identitetu akcionara, Centralni registar je dužan da društvu dostavi te informacije bez odlaganja, osim ako se zahtev odnosi na akcije koje se vode na zbirnom, odnosno kastodi računu.

Ako se zahtev odnosi na akcije koje se vode na zbirnom, odnosno kastodi računu Centralni registar je dužan da bez odlaganja prosledi zahtev za informacijama o identitetu akcionara članu Centralnog registra koji vodi taj račun.

Član Centralnog registra iz stava 4. ovog člana dužan je da bez odlaganja društvu dostavi informacije o identitetu akcionara, osim u slučaju kada akcije društva čuva za drugog posrednika (posrednik u lancu).

U slučaju iz stava 5. ovog člana, zahtev za informacijama o identitetu akcionara mora se bez odlaganja proslediti sledećem posredniku u lancu, koji podleže istoj obavezi kao i član Centralnog registra.

Zahtev za informacijama o identitetu akcionara prenosi se bez odlaganja između posrednika u lancu dok ne stigne do posrednika u lancu koji ima informacije o identitetu krajnjeg akcionara.

Posrednik u lancu koji ima informacije o identitetu krajnjeg akcionara, te informacije bez odlaganja dostavlja društvu.

Ako društvo zahteva informacije o identitetu krajnjeg akcionara direktno od posrednika, shodno se primenjuju odredbe st. 4-8. ovog člana.

Ako društvo od određenog posrednika zahteva da prikupi informacije o identitetu krajnjeg akcionara od drugih posrednika u lancu, posrednik u lancu koji ima informacije o identitetu krajnjeg akcionara i posrednik koji je primio zahtev za prikupljanjem informacija dužni su da prikupljene informacije bez odlaganja dostave društvu.

Ako društvo ne dobije informacije o identitetu akcionara, odnosno krajnjeg akcionara u roku od 15 dana od dana upućivanja zahteva za informacijama o identitetu tih akcionara, prava glasa iz ovih akcija se smatraju suspendovanim i ti glasovi ne uzimaju se u obzir prilikom utvrđivanja kvoruma za sednicu skupštine, sve dok se društvu ne dostave informacije o identitetu akcionara, odnosno krajnjeg akcionara.

Odredbe ovog člana primenjuju se i na zahtev za informacije o identitetu akcionara:

1) društva koje je osnovano na teritoriji druge države članice Evropske unije ili države potpisnice ugovora o Evropskom ekonomskom prostoru, a čijim se akcijama trguje na regulisanom tržištu;

2) od trećeg lica koje je društvo ovlastilo.

Obrada i ispravka podataka o ličnosti u cilju identiteta akcionara

Član 469e

Privredna društva i posrednici mogu obrađivati podatke o ličnosti akcionara iz člana 469đ stav 1. ovog zakona za potrebe identifikovanja, komuniciranja, ostvarivanja prava akcionara i saradnje sa akcionarima.

Privredna društva i posrednici čuvaju podatke o ličnosti akcionara najduže 12 meseci od dana saznanja da određeno lice nije više akcionar, osim ako drugim zakonom nije propisan duži rok čuvanja podataka.

Privredna društva čuvaju podatke o ličnosti lica koje više nije akcionar i nakon isteka roka iz stava 2. ovog člana, ako je to potrebno za vođenje odgovarajućeg postupka pred državnim i drugim organima i organizacijama, u skladu sa zakonom.

Otkrivanje informacija o identitetu akcionara društvu od strane posrednika u skladu sa odredbama člana 469đ ovog zakona, ne smatra se kršenjem zakonskih i ugovornih obaveza posrednika.

Svako ko je identifikovan kao akcionar na osnovu nepotpunih ili netačnih informacija ima pravo da zahteva od društva ili od posrednika koji je dostavio ove informacije da ih bez odlaganja ispravi.

Pružanje informacija za ostvarivanje prava akcionara

Član 469ž

Posrednici su dužni da bez odlaganja prenesu akcionaru ili trećem licu koje je akcionar ovlastio sledeće informacije:

1) informacije koje je društvo dužno da dostavi akcionaru radi ostvarivanja njegovih prava koja proističu iz akcija ili

2) podatak o tome gde se na internet stranici društva te informacije mogu naći, ako su informacije iz tačke 1) ovog stava dostupne na internet stranici društva.

Društvo je dužno da informacije za ostvarivanje prava akcionara iz stava 1. ovog člana besplatno pruži:

1) direktno akcionaru ili trećem licu koga je ovlastio akcionar ili

2) Centralnom registru ili posrednicima, na opšteprihvaćen, ujednačen i proveren način.

Ako društvo pruža informacije za ostvarivanje prava akcionara Centralnom registru, Centralni registar je dužan da na opšteprihvaćen, ujednačen i proveren način bez odlaganja dostavi ove informacije članu Centralnog registra, a član Centralnog registra je dužan da akcionaru bez odlaganja prosledi te informacije.

Ako se akcije vode na zbirnom, odnosno kastodi računu, član Centralnog registra koji vodi taj račun je dužan da bez odlaganja, na opšteprihvaćen, ujednačen i proveren način, klijentu prosledi informacije za ostvarivanje prava akcionara.

Klijent koji je posrednik mora bez odlaganja, na opšteprihvaćen, ujednačen i proveren način, da prosledi informacije akcionarima o ostvarivanju prava akcionara sledećem posredniku u lancu, sve dok te informacije ne stignu do krajnjeg akcionara.

Ako društvo pruža informacije za ostvarivanje prava akcionara drugom posredniku, st. 3-5. ovog člana shodno se primenjuju na tog posrednika i sve naredne posrednike u lancu.

Informacije za ostvarivanje prava akcionara mogu se pružiti i elektronskim putem.

Posrednik je dužan da bez odlaganja, u skladu sa uputstvima dobijenim od akcionara, informacije koje je dobio od akcionara, a koje se odnose na ostvarivanje njihovih prava iz akcija prenese direktno društvu ili drugom posredniku u lancu, a posrednik u lancu je dužan da te informacije bez odlaganja prenese sledećem posredniku sve dok te informacije ne stignu do društva.

Olakšavanje ostvarivanja prava akcionara

Član 469z

Svaki posrednik, odnosno posrednik u lancu dužan je da akcionaru olakša ostvarivanje njegovih prava, uključujući pravo na učestvovanje i glasanje na sednici skupštine društva, na najmanje jedan od sledećih načina:

1) da preduzme sve potrebne radnje kako bi akcionar lično ili preko trećeg lica koje je ovlastio, mogao da ostvaruje svoja prava;

2) da ostvaruje prava koja proizlaze iz akcija na osnovu izričitog naloga i uputstva

akcionara i u najboljem interesu akcionara.

Svaki posrednik je dužan da bez odlaganja izda odgovarajuće dokaze o preduzetim radnjama iz stava 1. ovog člana akcionaru u čije ime pruža usluge čuvanja i administriranja akcija ili računa hartija od vrednosti.

Ako se sednica skupštine društva održava elektronskim putem, društvo je dužno da licu koje je glasalo dostavi elektronsku potvrdu o prijemu glasova.

Društvo je dužno da akcionaru ili trećem licu koje je akcionar ovlastio, na njegov zahtev, nakon održane sednice skupštine izda potvrdu da su glasovi akcionara uredno evidentirani i prebrojani, osim u slučaju da su ove informacije već dostupne.

Zahtev iz stava 4. ovog člana može se podneti najkasnije u roku od mesec dana od dana održavanja sednice skupštine društva.

Ako posrednik dobije potvrdu iz st. 3. i 4. ovog člana, dužan je da tu potvrdu bez odlaganja prenese akcionaru ili trećem licu koje je akcionar ovlastio.

Ako postoji više posrednika u lancu posrednika, potvrda se prenosi među posrednicima bez odlaganja, osim ako se potvrda može direktno preneti akcionaru ili trećem licu koje je akcionar ovlastio.

Troškovi posrednika

Član 469i

Naknada koju plaća privredno društvo, posrednik u lancu ili akcionar za troškove pojedinog posrednika nastale u vezi sa obavezom informisanja akcionara i društva iz čl. 469đ-469z ovog zakona treba da bude transparentna, nepristrasna i srazmerna stvarnim troškovima nastalim u pružanju usluga.

Maksimalni iznos naknade ne može biti veći od naknade koju pravno lice plaća Centralnom registru za prenos podataka o stanju ili promeni stanja na računu.

Razlike između naknada troškova posrednika zbog pružanja informacija u Republici Srbiji i u odnosima sa prekograničnim elementom su dozvoljene samo ako su opravdane i odgovaraju razlikama u stvarnim troškovima nastalim u pružanju usluga.

Posrednici su dužni da na svojoj internet stranici javno objave iznose naknada za usluge koje pružaju društvima, ostalim posrednicima u lancu i akcionarima.

Objavljivanje naknada vrši se odvojeno za društva, ostale posrednike i akcionare.

Informacije o naknadama iz st. 4. i 5. ovog člana moraju biti na internet stranici javno dostupne najmanje pet godina od dana objavljivanja.

Društvo ne može zahtevati od akcionara refundaciju troškova koje je snosilo u vezi sa obavezom informisanja akcionara.

Posrednici iz država koje nisu članice Evropske unije

Član 469j

Odredbe čl. 469d-469i primenjuju se i na posrednike koji nemaju sedište ni sedište uprave, kada pružaju usluge u vezi sa akcijama privrednih društava koja imaju sedište u državi

članici Evropske unije i čijim se akcijama trguje na regulisanom tržištu koje se nalazi ili posluje u državi članici Evropske unije.

Deo četvrti
STICANJEIRASPOLAGANJEIMOVINOMVELIKEVREDNOSTI

Pojam i osnovne odredbe

Član 470

Ako društvo stiče, odnosno raspolaže imovinom čija nabavna i/ili prodajna i/ili tržišna vrednost u momentu donošenja odluke o tome predstavlja 30% ili više od knjigovodstvene vrednosti ukupne imovine društva iskazane u poslednjem godišnjem bilansu stanja, smatra se da društvo stiče, odnosno raspolaže imovinom velike vrednosti.

Pod sticanjem, odnosno raspolaganjem imovinom velike vrednosti smatra se sticanje, odnosno raspolaganje imovinom na bilo koji način, uključujući naročito kupovinu, prodaju, zakup, razmenu, uspostavljanje založnog prava i hipoteke, zaključenje ugovora o kreditu i zajmu, davanje jemstva i garancija, i preduzimanje bilo koje druge radnje kojom nastaje obaveza za društvo.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, neće se smatrati sticanjem, odnosno raspolaganjem imovinom velike vrednosti kupovina ili prodaja imovine koja je izvršena u okviru redovnog poslovanja društva.

Pod imovinom u smislu st. 1. i 2. ovog člana smatraju se stvari i prava, uključujući i nepokretnosti, pokretne stvari, novac, udele u društvima, hartije od vrednosti, potraživanja, industrijsku svojinu i druga prava.

Jednim sticanjem, odnosno raspolaganjem, u smislu stava 1. ovog člana, smatraće se i više povezanih sticanja, odnosno raspolaganja izvršenih u periodu od godinu dana, pri čemu se kao vreme nastanka uzima dan izvršenja poslednjeg sticanja, odnosno raspolaganja.

Pod povezanim sticanjem, odnosno raspolaganjem iz stava 5. ovog člana, smatraće se više pojedinačnih poslova, odnosno pravnih radnji koji se preduzimaju radi ostvarivanja istog cilja, odnosno svrhe ili čija povezanost proizlazi iz prirode pravnog posla radi čijeg se izvršenja ti pravni poslovi i pravne radnje preduzimaju.

Izuzetno od stava 5. ovog člana jednim sticanjem, odnosno raspolaganjem imovinom velike vrednosti ne smatra se istovremeno uspostavljanje založnog prava, hipoteke ili drugog sredstva obezbeđenja koje privredno društvo daje radi obezbeđenja sopstvene obaveze po ugovoru o kreditu, zajmu ili drugom pravnom poslu, u kom slučaju se najveća vrednost pojedinačne pravne radnje, odnosno pravnog posla uzima kao vrednost po kojoj se utvrđuje imovina velike vrednosti iz stava 1. ovog člana.

Sticanje, odnosno raspolaganje imovinom velike vrednosti može se sprovesti ako to sticanje, odnosno raspolaganje prethodno ili naknadno odobri skupština.

Ako društvo stiče, odnosno raspolaže imovinom velike vrednosti shodno se primenjuju pravila ovog zakona o pravima nesaglasnih članova.

Postupak sticanja, odnosno raspolaganja imovinom velike vrednosti

Član 471

Odbor direktora, odnosno nadzorni odbor ako je upravljanje društvom dvodomno, priprema predlog odluke kojom skupština odobrava sticanje, odnosno raspolaganje imovinom velike vrednosti, sa:

1) obrazloženjem koje sadrži razloge iz kojih se preporučuje usvajanje te odluke;

2) izveštajem o uslovima pod kojim se stiče, odnosno raspolaže imovinom velike vrednosti.

Sastavni deo materijala za sednicu skupštine na kojoj se odluka iz stava 1. ovog člana donosi je nacrt ugovora o sticanju, odnosno raspolaganju imovinom velike vrednosti.

Izuzetno od stava 2. ovog člana, ako se odlukom odobrava već zaključen ugovor o sticanju, odnosno raspolaganju imovinom velike vrednosti, taj ugovor se dostavlja uz materijal za sednicu skupštine na kojoj se odluka iz stava 1. ovog člana donosi.

Odluku o odobravanju sticanja, odnosno raspolaganja imovinom velike vrednosti skupština donosi tročetvrtinskom većinom glasova prisutnih akcionara sa pravom glasa.

Izuzetno, ako je skupština javnog akcionarskog društva donela odluku o odobravanju sticanja, odnosno raspolaganja imovinom velike vrednosti za zaključenje javnog ugovora u skladu sa propisima kojima se uređuje javno-privatno partnerstvo i koncesije, za izmene zaključenog javnog ugovora koje se vrše u skladu sa postupkom i ograničenjima za izmene javnog ugovora prema propisima kojima se uređuje javno-privatno partnerstvo i koncesije, nije potrebno donošenje nove odluke o sticanju, odnosno raspolaganju imovinom velike vrednosti.

U slučaju iz stava 5. ovog člana, za zaključenje direktnog ugovora u skladu sa propisima kojima se uređuje javno-privatno partnerstvo i koncesije, skupština javnog akcionarskog društva ne donosi odluku o sticanju, odnosno raspolaganju imovinom velike vrednosti.

Posledice povrede odredaba o raspolaganju imovinom velike vrednosti

Član 472

Ako nije pribavljeno odobrenje u skladu sa čl. 470. i 471. ovog zakona, društvo i akcionar koji poseduje ili predstavlja najmanje 5% osnovnog kapitala društva može podneti tužbu za poništaj pravnog posla ili pravne radnje sticanja, odnosno raspolaganja imovinom velike vrednosti, pod uslovom da je posedovao ili predstavljao najmanje 5% osnovnog kapitala društva na dan zaključenja tog pravnog posla, odnosno pravne radnje.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, pravni posao, odnosno radnja neće biti poništena ako lice koje je druga strana u pravnom poslu, odnosno prema kome je radnja izvršena nije znalo niti je moralo znati za povredu odredaba člana 471. ovog zakona u vreme zaključenja pravnog posla, odnosno preduzimanja pravne radnje.

Članovi odbora direktora, odnosno članovi nadzornog odbora ako je upravljanje društvom dvodomno, solidarno su odgovorni društvu za štetu koju to društvo pretrpi usled sticanja, odnosno raspolaganja imovinom velike vrednosti ako je to sticanje, odnosno raspolaganje sprovedeno bez odluke kojom ga skupština odobrava.

Društvo i akcionar koji poseduje ili predstavlja najmanje 5% osnovnog kapitala društva može podneti tužbu za naknadu štete protiv lica iz stava 3. ovog člana.

Tužbe iz st. 1. i 4. ovog člana mogu biti podnete u roku od šest meseci od dana održavanja sednice skupštine na kojoj je razmatran izveštaj o poslovanju za poslovnu godinu u kojoj je

izvršeno sticanje, odnosno raspolaganje imovinom velike vrednosti, a najkasnije u roku od tri godine od dana sticanja, odnosno raspolaganja imovinom velike vrednosti.

Shodna primena na društvo s ograničenom odgovornošću

Član 473

Odredbe o sticanju, odnosno raspolaganju imovinom velike vrednosti shodno se primenjuju i na društvo s ograničenom odgovornošću, ako osnivačkim aktom nije drugačije određeno.

Deo peti
POSEBNAPRAVANESAGLASNIHAKCIONARA

Pravo nesaglasnih akcionara na otkup akcija

Član 474

Akcionar može da traži od društva da otkupi njegove akcije ako glasa protiv ili se uzdrži od glasanja za odluku:

1) o promeni statuta društva kojom se umanjuju njegova prava iz člana 251. stav 1. tač. 1) do 4) i prava iz člana 253. ovog zakona;

2) o statusnoj promeni;

3) o promeni pravne forme;

4) o promeni vremena trajanja društva;

5) kojom se odobrava sticanje, odnosno raspolaganje imovinom velike vrednosti;

6) kojom se menjaju njegova druga prava, ako je statutom određeno da akcionar iz tog razloga ima pravo na nesaglasnost i na naknadu tržišne vrednosti akcija u skladu sa ovim zakonom;

7) o povlačenju jedne ili više klasa akcija sa regulisanog tržišta, odnosno multilateralne trgovačke platforme u smislu zakona kojim se uređuje tržište kapitala.

Akcionar koji zatraži od društva da od njega otkupi akcije u skladu sa članom 475. ovog zakona ne može osporavati odluku društva na kojoj zasniva to svoje pravo.

Odluka iz stava 1. ovog člana mora sadržati odredbu o tome da stupa na snagu davanjem pisane izjave od strane predsednika odbora direktora, odnosno predsednika nadzornog odbora društva ako je upravljanje društvom dvodomno, da su sve obaveze društva u vezi sa otkupom akcija nesaglasnih akcionara u celosti izvršene u skladu sa čl. 475. i 476. ovog zakona, odnosno da nije bilo nesaglasnih akcionara.

Na povlačenje akcija iz stava 1. tačka 7) ovog člana primenjuju se odgovarajuće odredbe zakona kojim se uređuje tržište kapitala.

Postupak ostvarivanja prava na otkup akcija

Član 475

Sastavni deo materijala za sednicu skupštine na kojoj se donosi odluka iz člana 474. stav 1. ovog zakona je:

1) obaveštenje o pravima nesaglasnih akcionara na otkup njihovih akcija i formular zahteva za ostvarivanje tog prava, koji sadrži polja u koja se unosi ime, odnosno poslovno ime akcionara i njegovo prebivalište, odnosno sedište, kao i broj i klasa akcija čiji otkup zahteva;

2) podatak o tržišnoj vrednosti akcija javnog akcionarskog društva utvrđenoj u skladu sa članom 259. stav 1. ovog zakona;

3) podatak o knjigovodstvenoj vrednosti akcija javnog akcionarskog društva i podatak o procenjenoj vrednosti akcija javnog akcionarskog društva utvrđenoj u skladu sa članom 51. ovog zakona, ako nije ostvaren obim prometa akcijama iz člana 259. stav 1. ovog zakona, pri čemu se te vrednosti utvrđuju na dan donošenja odluke o sazivanju sednice skupštine;

4) podatak o knjigovodstvenoj vrednosti akcija akcionarskog društva koje nije javno i podatak o procenjenoj vrednosti akcija tog društva utvrđenoj u skladu sa članom 51. ovog zakona, pri čemu se te vrednosti utvrđuju na dan donošenja odluke o sazivanju sednice skupštine.

Ako želi da ostvari pravo na otkup njegovih akcija, nesaglasni akcionar zahtev iz stava 1. ovog člana može dostaviti društvu:

1) na sednici skupštine na kojoj se donosi odluka iz člana 474. stav 1. ovog zakona i to predsedniku skupštine, odnosno licu koga predsedavajući skupštine ovlasti ili

2) u roku od 15 dana od dana zaključenja te sednice skupštine.

Društvo je u obavezi da u roku od 60 dana od dana isteka roka iz stava 2. tačka 2) ovog člana od nesaglasnog akcionara otkupi akcije koje su predmet zahteva iz stava 1. ovog člana, po vrednosti koja je jednaka tržišnoj vrednosti u slučaju iz stava 1. tačka 2) ovog člana, odnosno najvišoj od vrednosti u slučajevima iz stava 1. tač. 3) i 4) ovog člana.

Otkup akcija iz stava 3. ovog člana, odnosno prenos akcija i novčanih sredstava izvršiće se u skladu sa pravilima poslovanja Centralnog registra.

Sudska zaštita prava nesaglasnog akcionara

Član 476

Nesaglasni akcionar može tužbom nadležnom sudu protiv društva tražiti isplatu:

1) razlike do pune vrednosti njegovih akcija utvrđene u skladu sa članom 475. stav 3. ovog zakona, ako smatra da mu je društvo na ime otkupne cene za njegove akcije isplatilo iznos niži od te vrednosti usled toga što je bilo koja od vrednosti iz člana 475. ovog zakona pogrešno utvrđena ili ako je društvo izvršilo samo delimičnu isplatu;

2) pune vrednosti njegovih akcija utvrđene u skladu sa članom 475. stav 3. ovog zakona, ako mu društvo nije izvršilo nikakvu isplatu po tom osnovu, a podneo je zahtev u skladu sa članom 475. stav 2. ovog zakona.

Tužba iz stava 1. ovog člana se podnosi najkasnije u roku od 30 dana od dana izvršene isplate u skladu sa članom 475. stav 4. ovog člana, odnosno isteka roka za tu isplatu ako isplata nije izvršena.

Ako je podneto više od jedne tužbe iz stava 1. ovog člana, postupci se spajaju.

Ako sud pravnosnažnom presudom donetom u postupku po tužbi iz stava 1. ovog člana obaveže društvo da nesaglasnom akcionaru isplati razliku do pune vrednosti akcija,

odnosno punu vrednost akcija, društvo je u obavezi da svim drugim nesaglasnim akcionarima iste klase akcija prizna i isplati istu vrednost akcije, nezavisno od činjenice da li su ti akcionari podneli tužbu iz stava 1. ovog člana.

Ako društvo ne postupi u skladu sa stavom 4. ovog člana u roku za izvršenje presude iz stava 4. ovog člana, svaki nesaglasni akcionar može tužbom nadležnom sudu tražiti isplatu razlike do pune vrednosti akcija, odnosno vrednost akcija koja je utvrđena tom presudom.

Shodna primena na društvo s ograničenom odgovornošću

Član 477

Odredbe o pravima nesaglasnih akcionara shodno se primenjuju i na članove društva s ograničenom odgovornošću, osim ako je osnivačkim aktom tog društva drugačije određeno.

Deo šesti
PROMENA PRAVNE FORME

Pojam promene pravne forme

Član 478

Promenom pravne forme društvo prelazi iz jedne pravne forme u drugu pravnu formu u skladu sa ovim zakonom.

Promena pravne forme društva ne utiče na pravni subjektivitet tog društva.

Na promenu pravne forme društva primenjuju se shodno odredbe ovog zakona o osnivanju date forme društva, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Ako javno akcionarsko društvo menja pravnu formu, ono mora da ispuni uslove za prestanak svojstva javnog društva koji su propisani zakonom kojim se uređuje tržište kapitala.

Društvo ne može da menja pravnu formu ako je u likvidaciji ili u stečaju, osim kao meru reorganizacije u skladu sa zakonom kojim se uređuje stečaj.

Priprema akata i dokumenata u vezi sa promenom pravne forme

Član 479

Radi sprovođenja postupka promene pravne forme, jedan ili više direktora, odnosno odbor direktora priprema i dostavlja skupštini radi usvajanja sledeće akte i dokumenta:

1) predlog odluke o promeni pravne forme društva;

2) predlog izmene osnivačkog akta radi usklađivanja sa odredbama ovog zakona koje se odnose na datu pravnu formu društva;

3) predlog statuta društva, ako društvo menja pravnu formu u akcionarsko društvo;

4) predlog odluke kojom se imenuju članovi organa društva u skladu sa odredbama ovog zakona koje regulišu datu pravnu formu društva;

5) izveštaj o potrebi sprovođenja postupka promene pravne forme, koji obavezno sadrži:

(1) objašnjenje pravnih posledica promene pravne forme;
(2) razloge i analizu očekivanih efekata promene pravne forme;
(3) obrazloženje srazmere konverzije akcija u udele, odnosno udela u akcije, odnosno konverzije udela jedne pravne forme društva u udele druge pravne forme društva, u zavisnosti od konkretne promene pravne forme;

6) detaljno obaveštenje o pravu člana društva da bude nesaglasan sa odlukom o promeni pravne forme u smislu člana 481. ovog zakona.

Radi sprovođenja postupka promene pravne forme ortačkog društva, akte i dokumente iz stava 1. ovog člana jedan od ortaka priprema i dostavlja ostalim ortacima radi usvajanja.

Radi sprovođenja postupka promene pravne forme komanditnog društva, akte i dokumente iz stava 1. ovog člana jedan od komplementara priprema i dostavlja ostalim komplementarima i komanditorima radi usvajanja.

Ako je upravljanje društvom dvodomno, akta i dokumente iz stava 1. ovog člana priprema jedan ili više direktora, odnosno izvršni odbor, a nadzorni odbor ih utvrđuje i dostavlja skupštini radi usvajanja.

Sprovođenje postupka promene pravne forme društva

Član 480

Na obaveštavanje članova društva i poverilaca o sprovođenju postupka promene pravne forme, na pozivanje na sednicu na kojoj se donosi odluka o promeni pravne forme i na postupak donošenja te odluke shodno se primenjuju odredbe ovog zakona koje se odnose na statusne promene, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Odluka o promeni pravne forme društva

Član 481

Odluka o promeni pravne forme društva sadrži naročito:

1) poslovno ime i adresu sedišta društva koje sprovodi postupak promene pravne forme;

2) označenje nove pravne forme društva;

3) podatke o načinu i uslovima konverzije udela u društvu u akcije ili obratno, odnosno konverzije udela jedne pravne forme društva u udele druge pravne forme društva, u zavisnosti od konkretne promene pravne forme.

U akcionarskom društvu odluka o promeni pravne forme donosi se tročetvrtinskom većinom glasova prisutnih akcionara, ako statutom nije određena veća većina.

Istovremeno sa odlukom iz stava 1. ovog člana članovi društva, odnosno skupština usvaja:

1) izmene osnivačkog akta;

2) statut, u slučaju promene pravne forme u akcionarsko društvo;

3) odluku ili odluke kojom se imenuju članovi organa društva.

Registracija promene pravne forme društva i pravne posledice registracije

Član 482

Registracija promene pravne forme društva vrši se u skladu sa zakonom o registraciji, a ako društvo menja pravnu formu u akcionarsko društvo prethodno vrši registraciju akcija u Centralnom registru u skladu sa ovim zakonom.

Ako društvo menja pravnu formu i postaje akcionarsko društvo ili javno akcionarsko društvo prestaje da to bude, primenjuju se i odredbe zakona kojim se uređuje tržište kapitala.

Pravne posledice promene pravne forme društva nastupaju danom registracije te promene u skladu sa zakonom o registraciji.

Promenom pravne forme društva nastupaju sledeće pravne posledice:

1) udeli članova u društvu pretvaraju se u akcije ili obratno, odnosno udeli jedne pravne forme društva se pretvaraju u udele druge pravne forme društva, u zavisnosti od konkretne promene pravne forme;

2) zakonitim imaocima zamenljivih obveznica i varanata, odnosno drugih hartija od vrednosti sa posebnim pravima, osim akcija, obezbeđuju se najmanje ista posebna prava nakon promene pravne forme, osim ako je odlukom o izdavanju tih hartija od vrednosti drugačije određeno ili ako je drugačije ugovoreno sa njihovim imaocima;

3) ortaci i komplementari koji su promenom pravne forme postali članovi društva koji su ograničeno odgovorni ostaju solidarno odgovorni sa društvom za obaveze društva nastale do registracije promene pravne forme u skladu sa zakonom o registraciji;

4) prava trećih lica, koja predstavljaju terete na udelima, odnosno akcijama društva koje menja pravnu formu, prelaze na udele, odnosno akcije nove pravne forme društva.

Deo sedmi
STATUSNE PROMENE

1. Pojam i vrste statusnih promena

Pojam statusne promene

Član 483

Statusnom promenom se društvo (u daljem tekstu: društvo prenosilac) reorganizuje tako što na drugo društvo (u daljem tekstu: društvo sticalac) prenosi imovinu i obaveze, dok njegovi članovi u tom društvu stiču udele, odnosno akcije.

Svi članovi društva prenosioca stiču udele, odnosno akcije u društvu sticaocu srazmerno svojim udelima, odnosno akcijama u društvu prenosiocu, osim ako se svaki član društva prenosioca saglasi da se statusnom promenom izvrši zamena udela odnosno akcija u drugačijoj srazmeri ili ako koristi svoje pravo na isplatu umesto sticanja udela, odnosno akcija u društvu sticaocu u skladu sa članom 508. ovog zakona.

Članu društva prenosioca se po osnovu statusne promene može izvršiti i novčano plaćanje, ali ukupan iznos tih plaćanja svim članovima društva prenosioca ne može preći 10% ukupne nominalne vrednosti udela, odnosno akcija koje stiču članovi društva prenosioca, a ako te akcije nemaju nominalnu vrednost 10% ukupne računovodstvene vrednosti tih akcija.

Ako se statusnom promenom osniva novo društvo, na osnivanje tog društva primenjuju se odredbe ovog zakona koje se odnose na osnivanje društva u odgovarajućoj pravnoj formi, osim ako je drugačije propisano odredbama ovog zakona koje regulišu statusne promene.

Ako se statusnom promenom javno akcionarsko društvo pripaja društvu koje nije javno akcionarsko društvo ili se sa njim spaja u novo društvo koje nije javno akcionarsko društvo, to društvo mora da ispuni uslove za prestanak svojstva javnog društva koji su propisani zakonom kojim se uređuje tržište kapitala.

Statusne promene se ne mogu vršiti suprotno odredbama zakona kojim se uređuje zaštita konkurencije.

Učesnici u statusnoj promeni

Član 484

U statusnoj promeni mogu učestvovati jedno ili više društava iste ili različite pravne forme.

U statusnoj promeni ne može učestvovati društvo koje je u likvidaciji ili u stečaju, osim ako se statusna promena sprovodi kao mera reorganizacije u skladu sa zakonom kojim se uređuje stečaj.

Vrste statusnih promena

Član 485

Statusne promene su:

1) pripajanje;

2) spajanje;

3) podela;

4) izdvajanje.

Pripajanje

Član 486

Jedno ili više društava može se pripojiti drugom društvu prenošenjem na to društvo celokupne imovine i obaveza, čime društvo koje se pripaja prestaje da postoji bez sprovođenja postupka likvidacije.

Spajanje

Član 487

Dva ili više društava mogu se spojiti osnivanjem novog društva i prenošenjem na to društvo celokupne imovine i obaveza, čime društva koja se spajaju prestaju da postoje bez sprovođenja postupka likvidacije.

Podela

Član 488

Društvo se može podeliti tako što će istovremeno preneti celokupnu imovinu i obaveze na:

1) dva ili više novoosnovanih društava (u daljem tekstu: podela uz osnivanje) ili

2) dva ili više postojećih društava (u daljem tekstu: podela uz pripajanje) ili

3) jedno ili više novoosnovanih društava i jedno ili više postojećih društava (u daljem tekstu: mešovita podela).

Društvo iz stava 1. ovog člana po sprovedenoj statusnoj promeni prestaje da postoji bez sprovođenja postupka likvidacije.

Izdvajanje

Član 489

Društvo se može podeliti tako što će preneti deo svoje imovine i obaveza na:

1) jedno ili više novoosnovanih društava (u daljem tekstu: izdvajanje uz osnivanje) ili

2) jedno ili više postojećih društava (u daljem tekstu: izdvajanje uz pripajanje) ili

3) jedno ili više novoosnovanih društava i jedno ili više postojećih društava (u daljem tekstu: mešovito izdvajanje).

Društvo iz stava 1. ovog člana po sprovedenoj statusnoj promeni nastavlja da postoji.

2. Redovni postupak sprovođenja statusne promene

2.1. Akti i dokumenti u vezi sa statusnom promenom

Priprema akata i dokumenata u vezi sa statusnom promenom

Član 490

Radi sprovođenja statusne promene odbor direktora, odnosno nadzorni odbor ako je upravljanje društvom dvodomno, priprema sledeće akte i dokumente:

1) nacrt ugovora o statusnoj promeni, odnosno nacrt plana podele ako samo jedno društvo učestvuje u statusnoj promeni, kao i sve dokumente iz člana 491. stav 3. ovog zakona;

2) finansijske izveštaje, sa mišljenjem revizora, sa stanjem na dan koji prethodi danu donošenja odluke skupštine o statusnoj promeni najviše šest meseci;

3) izveštaj revizora o izvršenoj reviziji statusne promene;

4) izveštaj odbora direktora, odnosno izvršnog odbora ako je upravljanje društvom dvodomno, o statusnoj promeni;

5) predlog odluke skupštine o statusnoj promeni.

Društvo može kao finansijske izveštaje iz stava 1. tačka 2) ovog člana koristiti:

1) poslednje godišnje finansijske izveštaje, sa mišljenjem revizora, ako od završetka poslovne godine do dana donošenja odluke skupštine o statusnoj promeni nije prošlo više od šest meseci ili

2) polugodišnje finansijske izveštaje, sa mišljenjem revizora, ako je od završetka poslovne godine do dana donošenja odluke skupštine o statusnoj promeni prošlo više od šest meseci.

Finansijski izveštaji iz stava 1. tačka 2) ovog člana mogu da se zasnivaju na poslednjim godišnjim finansijskim izveštajima, ako su ti izveštaji bili predmet revizije, tako što će na osnovu knjigovodstvene dokumentacije uzeti u obzir promene nastale od dana na koji su poslednji godišnji finansijski izveštaji bili izrađeni uključujući i značajnije promene vrednosti sredstava, bez sprovođenja posebnog popisa zaliha i osnovnih sredstava.

Izuzetno, finansijski izveštaji iz stava 1. tačka 2) ovog člana nisu potrebni ako su se svi članovi društva koje učestvuje u statusnoj promeni saglasili da se ti izveštaji ne pripremaju.

U društvu koje nije javno akcionarsko društvo, izveštaj revizora iz stava 1. tačka 3) ovog člana nije potreban ako se svi članovi svakog društva koje učestvuje u statusnoj promeni saglase da se taj izveštaj ne sačinjava.

Izveštaj iz stava 1. tačka 4) ovog člana za društvo koje učestvuje u statusnoj promeni nije potreban ako se svi članovi tog društva saglase da se taj izveštaj ne sačinjava.

Ako društvo po sprovedenoj statusnoj promeni nastavlja da postoji, odbor direktora, odnosno nadzorni odbor ako je upravljanje društvom dvodomno priprema predlog odluke skupštine o izmeni osnivačkog akta, odnosno statuta u slučaju akcionarskog društva.

Ako statusnom promenom nastaje novo društvo, odbor direktora, odnosno nadzorni odbor ako je upravljanje društvom dvodomno, priprema predlog osnivačkog akta tog društva, a ako je to društvo akcionarsko društvo i predlog statuta tog društva.

Ugovor o statusnoj promeni

Član 491

Ugovor o statusnoj promeni zaključuje se ako u statusnoj promeni učestvuju dva ili više društava.

Ugovor iz stava 1. ovog člana sadrži naročito:

1) poslovna imena i sedišta društava koja učestvuju u statusnoj promeni;

2) cilj i uslove pod kojima se vrši statusna promena;

3) označenje vrednosti imovine i visine obaveza koje se statusnom promenom prenose na društvo sticaoca i njihov opis, kao i način na koji se taj prenos vrši društvu sticaocu;

4) podatke o zameni udela, odnosno akcija, a naročito:

(1) srazmeru u skladu sa kojom se vrši zamena udela, odnosno akcija u društvu prenosiocu za udele, odnosno akcije u društvu sticaocu i visinu novčanog plaćanja ako postoji;
(2) način preuzimanja udela, odnosno akcija u društvu sticaocu i datum od koga ti udeli, odnosno akcije daju pravo učešća u dobiti;
(3) podatke o posebnim pravima u društvu sticaocu koja stiču članovi društva prenosioca sa posebnim pravima;

5) datum od koga prestaju poslovne aktivnosti društva prenosioca, ako ono prestaje po sprovedenoj statusnoj promeni;

6) datum od koga se transakcije društva prenosioca smatraju, u računovodstvene svrhe, transakcijama obavljenim u ime društva sticaoca;

7) sve posebne pogodnosti u društvu sticaocu koje se odobravaju članovima odbora direktora, odnosno izvršnog i nadzornog odbora ako je upravljanje društvom dvodomno, društava koja učestvuju u statusnoj promeni;

8) uslove pod kojima će se nastaviti radni odnos zaposlenih u društvu sticaocu;

9) ostala pitanja od značaja za sprovođenje statusne promene.

Sastavni deo ugovora iz ovog člana čine:

1) predlog odluke o izmenama i dopunama osnivačkog akta, odnosno statuta društva sticaoca, a ako statusnom promenom nastaje novo društvo predlog osnivačkog akta, kao i predlog statuta tog društva ako je ono akcionarsko društvo;

2) deobni bilans društva prenosioca, u slučaju statusne promene podele ili izdvajanja;

3) spisak članova društva prenosioca, sa navođenjem nominalne vrednosti njihovih udela, odnosno akcija u društvu sticaocu, kao i udela, odnosno akcija koje stiču u društvu sticaocu;

4) spisak zaposlenih u društvu prenosiocu čiji se radni odnos nastavlja u društvu sticaocu.

Ugovor iz stava 1. ovog člana zaključuje se između svih društava koja učestvuju u statusnoj promeni u pisanoj formi i overava se u skladu sa zakonom kojim se uređuje overa potpisa.

Ako se statusnom promenom kontrolisano društvo pripaja društvu koje je njegov isključivi vlasnik, ugovor iz stava 1. ovog člana ne sadrži podatke o zameni udela, odnosno akcija, niti se sačinjava dokument iz stava 3. tačka 3) ovog člana.

Plan podele

Član 492

Ako samo jedno društvo učestvuje u statusnoj promeni, odbor direktora, odnosno nadzorni odbor ako je upravljanje društvom dvodomno, usvaja plan podele.

Plan podele iz stava 1. ovog člana sadrži naročito podatke iz člana 491. stav 2. ovog zakona.

Sastavni deo plana podele iz stava 1. ovog člana čine akti i dokumenti iz člana 491. stav 3. ovog zakona.

Plan podele mora biti sastavljen u pisanoj formi i overava se u skladu sa zakonom kojim se uređuje overa potpisa.

Izveštaj revizora o statusnoj promeni

Član 493

Nadležni sud u vanparničnom postupku na zahtev društva koje učestvuje u statusnoj promeni imenuje revizora radi revizije ugovora o statusnoj promeni, odnosno plana podele, koji sačinjava izveštaj o statusnoj promeni.

Ako u statusnoj promeni učestvuje više društava, nadležni sud može na zajednički zahtev svih tih društava imenovati jednog revizora koji sačinjava zajednički izveštaj o statusnoj promeni za sva društva.

Revizor je dužan da izveštaj iz stava 2. ovog člana sačini i dostavi svim društvima koja učestvuju u statusnoj promeni u roku koji odredi sud, a koji ne može biti duži od dva meseca od dana imenovanja.

Revizor sačinjava izveštaj o statusnoj promeni u pisanoj formi, koji sadrži mišljenje o tome da li je srazmera u skladu sa kojom se vrši zamena udela, odnosno akcija pravična i primerena, kao i obrazloženje u okviru kojeg je dužan da navede naročito:

1) koji su metodi procene vrednosti primenjeni prilikom utvrđivanja predložene srazmere zamene udela, odnosno akcija i koji su ponderi dodeljeni vrednostima dobijenim primenom tih metoda;

2) da li su primenjeni metodi i ponderi dodeljeni vrednostima dobijenim primenom tih metoda primereni okolnostima tog slučaja, kao i kakva bi srazmera zamene udela bila da su dodeljeni drugačiji ponderi;

3) koje okolnosti su otežavale procenu vrednosti i obavljanje revizije, ako ih je bilo.

Revizor je ovlašćen da od svih društava koja učestvuju u statusnoj promeni zatraži sve podatke i isprave potrebne za uspešnu pripremu izveštaja, kao i da preduzme sve ostale radnje potrebne za proveru istinitosti podataka i isprava dobijenih od tih društava.

Izveštaj odbora direktora, odnosno izvršnog odbora o statusnoj promeni

Član 494

Odbor direktora, odnosno izvršni odbor ako je upravljanje društvom dvodomno, društva koje sprovodi statusnu promenu sačinjava detaljan pisani izveštaj koji sadrži naročito:

1) ciljeve koji se žele postići statusnom promenom, sa analizom očekivanih ekonomskih efekata na društva koja učestvuju u statusnoj promeni;

2) objašnjenje pravnih posledica zaključenja ugovora o statusnoj promeni, odnosno usvajanja plana podele;

3) obrazloženje srazmere zamene akcija ili udela;

4) podatke o izmenama ugovora o statusnoj promeni, odnosno plana podele, ako su takve izmene izvršene na osnovu izveštaja revizora o reviziji statusne promene;

5) podatke o značajnijim promenama imovine i obaveza društava koja učestvuju u statusnoj promeni do kojih je došlo nakon datuma sa kojim su izrađeni finansijski izveštaji.

Ako je upravljanje društvom dvodomno, izveštaj iz stava 1. ovog člana dostavlja se nadzornom odboru na usvajanje pre podnošenja skupštini na odobrenje.

2.2. Obaveštavanje o sprovođenju statusne promene

Obavezaobjavljivanja

Član 495

Nacrt ugovora o statusnoj promeni, odnosno nacrt plana podele društvo objavljuje na svojoj internet stranici, ako je ima, i dostavlja registru privrednih subjekata radi objavljivanja na internet stranici tog registra najkasnije 60 dana pre dana održavanja sednice skupštine na kojoj se donosi odluka o statusnoj promeni.

Uz nacrt iz stava 1. ovog člana objavljuje se i obaveštenje članovima društva o vremenu i mestu gde mogu izvršiti uvid u dokumente i akte iz člana 490. ovog zakona.

Društvo koje nije javno akcionarsko društvo nema obavezu objavljivanja obaveštenja iz stava 2. ovog člana ako je to obaveštenje uputilo lično svakom članu društva.

Ako u statusnoj promeni učestvuje više od jednog društva, objavljivanje u skladu sa st. 1. i 2. ovog člana može se izvršiti zajednički za sva ta društva.

Objavljivanjem nacrta ugovora o statusnoj promeni, odnosno nacrta plana podele iz stava 1. ovog člana smatra se da su i poverioci društva obavešteni o statusnoj promeni.

Obaveza obezbeđivanja uvida u akte i dokumente

Član 496

Društvo koje sprovodi statusnu promenu dužno je da svojim članovima u sedištu društva omogući uvid u akta i dokumente iz člana 490. ovog zakona, kao i u godišnje finansijske izveštaje za poslednje tri godine za svako od društava koje učestvuje u statusnoj promeni, sa mišljenjem revizora ako su bili predmet revizije, najmanje tokom perioda od mesec dana koji prethodi danu održavanja sednice skupštine na kojoj se donosi odluka o statusnoj promeni.

Izuzetno, društvo nije dužno da omogući uvid u dokumenta i akte iz stava 1. ovog člana u svom sedištu ako su ti akti i dokumenta objavljeni u skladu sa članom 495. st. 1. i 2. ovog zakona.

Društvo je dužno da omogući svakom članu društva kopiranje, o trošku društva, dokumenata i akata iz stava 1. ovog člana.

Izuzetno, društvo nije dužno da omogući kopiranje dokumenata i akata iz stava 1. ovog člana ako je svim zainteresovanim licima, bez obaveze identifikacije, omogućeno da ta dokumenta i akte pribave sa internet stranice registra privrednih subjekata bez naknade.

Obaveza ličnog obaveštavanja poverilaca

Član 497

Društvo je dužno da poveriocu koji je poznat društvu, a čija potraživanja iznose najmanje 2.000.000 dinara u protivvrednosti bilo koje valute po srednjem kursu Narodne banke Srbije na dan objave iz člana 495. stav 2. ovog zakona, uputi i pisano obaveštenje o sprovođenju statusne promene, koje sadrži elemente iz člana 491. stav 2. ovog zakona, najkasnije 30 dana pre dana održavanja sednice skupštine na kojoj se donosi odluka o statusnoj promeni.

Predsednik odbora direktora, odnosno nadzornog odbora ako je upravljanje društvom dvodomno, dužan je da da pisanu izjavu o tome da je obaveza upućivanja obaveštenja iz stava 1. ovog člana izvršena.

2.3. Odluka o statusnoj promeni i njeno pravno dejstvo

Odluka o statusnoj promeni

Član 498

Odlukom o statusnoj promeni skupština odobrava:

1) plan podele koji je usvojio odbor direktora, odnosno nadzorni odbor ako je upravljanje društvom dvodomno;

2) ugovor o statusnoj promeni, ako je taj ugovor zaključen do dana održavanja sednice skupštine;

3) nacrt ugovora o statusnoj promeni, ako taj ugovor nije zaključen do dana održavanja sednice skupštine.

U slučaju akcionarskog društva odluka o statusnoj promeni društva donosi se tročetvrtinskom većinom glasova prisutnih akcionara, ako statutom nije određena veća većina.

Ako kao rezultat statusne promene određeni članovi društva prenosioca postaju članovi društva sticaoca koji neograničeno solidarno odgovaraju za njegove obaveze, odluka o statusnoj promeni može se doneti samo uz njihovu saglasnost.

Skupština je dužna da istovremeno sa donošenjem odluke iz stava 1. ovog člana:

1) usvoji izmene i dopune osnivačkog akta, odnosno statuta u slučaju akcionarskog društva, ako društvo nastavlja da postoji;

2) usvoji osnivački akt društva koje nastaje statusnom promenom, kao i statut tog društva ako je ono akcionarsko društvo;

3) donese odluku o povećanju, odnosno smanjenju osnovnog kapitala u zavisnosti od vrste statusne promene.

Ako se statusnom promenom vrši zamena udela, odnosno akcija u drugačijoj srazmeri, odluka iz stava 1. ovog člana mora da sadrži odredbu o tome da stupa na snagu davanjem pisane izjave od strane lica iz člana 474. stav 3. ovog zakona, da se svaki član društva prenosioca saglasio da se statusnom promenom izvrši zamena udela, odnosno akcija u drugačijoj srazmeri, osim članova društva prenosioca koji koriste svoje pravo na isplatu umesto sticanja udela, odnosno akcija u društvu sticaocu u skladu sa članom 508. ovog zakona.

U slučaju akcionarskog društva, odluka iz stava 1. ovog člana mora da sadrži odredbu o tome da stupa na snagu davanjem pisane izjave od strane predsednika odbora direktora, kao i predsednika nadzornog odbora ako je upravljanje društvom dvodomno, da su svi nesaglasni akcionari u celosti isplaćeni za vrednost svojih akcija u skladu sa članom 475. ovog zakona.

Stupanje na snagu

Član 499

Ugovor o statusnoj promeni stupa na snagu kada ga odlukom iz člana 498. ovog zakona

odobre skupštine svih društava koja učestvuju u statusnoj promeni, odnosno danom zaključenja tog ugovora ako je taj datum kasniji, ako ugovorom nije predviđeno da stupa na snagu nekog kasnijeg datuma.

Plan podele stupa na snagu kada ga odlukom iz člana 498. ovog zakona odobri skupština društva koje sprovodi statusnu promenu, osim ako je tim planom predviđeno da stupa na snagu nekog kasnijeg datuma.

Osnivački akt društva koje nastaje statusnom promenom, kao i njegov statut ako je ono akcionarsko društvo, stupa na snagu istovremeno sa stupanjem na snagu ugovora o statusnoj promeni.

Pobijanje odluke o statusnoj promeni

Član 500

Na pobijanje odluke o statusnoj promeni primenjuju se odredbe čl. 376. do 381. ovog zakona.

U postupku po tužbi za pobijanje odluke o statusnoj promeni sud će tuženom društvu ostaviti primeren rok za otklanjanje razloga za pobijanje, ako se radi o otklonjivim razlozima.

Nadležni sud je dužan da odluku kojom se poništava odluka o statusnoj promeni po pravnosnažnosti dostavi registru privrednih subjekata radi objavljivanja u skladu sa zakonom o registraciji.

Odluka iz stava 3. ovog člana nema uticaja na prava i obaveze društva sticaoca u vezi sa statusnom promenom, koje su nastale nakon nastupanja pravnih posledica statusne promene, a do dana objave odluke u skladu sa stavom 3. ovog člana, i za te obaveze neograničeno solidarno odgovaraju sva društva učesnici statusne promene.

Odluka o statusnoj promeni ne može se pobijati zbog utvrđene srazmere zamene akcija, odnosno udela.

3. Pojednostavljeni postupak sprovođenja statusne promene

Pojednostavljeni postupak u slučaju pripajanja kontrolnom društvu

Član 501

Ako je društvo sticalac kontrolno društvo sa najmanje 90% udela u osnovnom kapitalu društva prenosioca, odnosno sa najmanje 90% akcija sa pravom glasa u društvu prenosiocu, statusna promena pripajanja sprovodi se bez odluke o statusnoj promeni skupštine društva sticaoca ako su ispunjeni sledeći uslovi:

1) ako je društvo sticalac izvršilo objavu iz člana 495. ovog zakona najkasnije mesec dana pre dana održavanja sednice skupštine društva prenosioca na kojoj se donosi odluka o statusnoj promeni;

2) ako je društvo sticalac postupilo u skladu sa članom 496. ovog zakona tokom perioda od mesec dana koji prethodi danu održavanja sednice skupštine društva prenosioca na kojoj se donosi odluka o statusnoj promeni;

3) ako jedan ili više akcionara društva sticaoca koji poseduju akcije koje predstavljaju

najmanje 5% njegovog osnovnog kapitala ne zahtevaju da se sazove skupština društva sticaoca radi donošenja odluke o statusnoj promeni, u roku iz stava 1. tačka 1) ovog člana.

U slučaju iz stava 1. ovog člana, društvo prenosilac nije u obavezi da sačini i dostavi na odobrenje skupštini izveštaje iz člana 490. stav 1. tač. 3) i 4) ovog zakona.

Ako je društvo sticalac jedini član društva prenosioca, ugovor o statusnoj promeni ne sadrži podatke iz člana 491. stav 2. tačka 4) ovog zakona.

Na pitanja pojednostavljenog postupka statusne promene koja nisu posebno uređena ovim članom primenjuju se odredbe ovog zakona o sprovođenju statusne promene u redovnom postupku.

4. Promena osnovnog kapitala i neraspoređena imovina i obaveze

Povećanje osnovnog kapitala društva sticaoca

Član 502

Povećanje osnovnog kapitala društva sticaoca sprovodi se u skladu sa odredbama ovog zakona koje se odnose na povećanje kapitala za pravnu formu društva sticaoca.

Članovi društva prenosioca koji su u društvu prenosiocu koje prestaje kao rezultat statusne promene upisali udele, odnosno akcije, ali ih do trenutka zamene za udele, odnosno akcije društva sticaoca nisu u celosti uplatili, dužni su da ugovoreni ulog uplate, odnosno unesu u društvo sticaoca pod uslovima pod kojima su ih upisali, osim ako ugovorom o statusnoj promeni nije drugačije određeno.

Zabrana stvaranja prividnog kapitala

Član 503

Društvo sticalac ne može povećati svoj osnovni kapital kao rezultat statusne promene po osnovu udela, odnosno akcija:

1) koje društvo sticalac poseduje u društvu prenosiocu;

2) koje društvo prenosilac poseduje u društvu sticaocu;

3) koje jedno društvo prenosilac poseduje u drugom društvu prenosiocu.

Društvo sticalac ne može da izdaje akcije u zamenu za:

1) akcije koje društvo sticalac poseduje u društvu prenosiocu, odnosno akcije koje za račun društva sticaoca drži treće lice u svoje ime;

2) sopstvene akcije društva prenosioca, odnosno akcije koje za račun društva prenosioca drži treće lice u svoje ime.

Udele, odnosno akcije koje društvo prenosilac ima u društvu sticaocu, a koji se kao rezultat statusne promene prenose društvu sticaocu, postaju sopstveni udeli, odnosno akcije društva sticaoca.

Izuzetno od stava 3. ovog člana, društvo sticalac može, ako je to predviđeno ugovorom o statusnoj promeni, odnosno planom podele, da članovima društva prenosioca zameni

njihove udele, odnosno akcije sa udelima, odnosno akcijama koje društvo prenosilac ima u društvu sticaocu.

5. Registracija statusne promene i pravne posledice registracije

Registracija statusne promene

Član 504

Registracija statusne promene vrši se u skladu sa zakonom o registraciji u odnosu na društvo sticaoca i u odnosu na društvo prenosioca, nakon stupanja na snagu ugovora o statusnoj promeni, odnosno plana podele.

Registracija statusne promene ne može se vršiti pre isplate nesaglasnih članova društva koje učestvuje u statusnoj promeni.

Lica iz člana 474. stav 3. ovog zakona pisanom izjavom potvrđuju da su isplaćeni svi nesaglasni članovi društva koje učestvuje u statusnoj promeni, odnosno da nije bilo nesaglasnih članova društva.

Povećanje, odnosno smanjenje osnovnog kapitala nastalo kao rezultat statusne promene registruje se u skladu sa zakonom o registraciji.

Ako društvo prestaje da postoji kao rezultat statusne promene, ono se briše iz registra privrednih subjekata u skladu sa zakonom o registraciji.

Pravne posledice statusne promene

Član 505

Pravne posledice statusne promene nastupaju danom registracije statusne promene u skladu sa zakonom o registraciji i to:

1) imovina i obaveze društva prenosioca prelaze na društvo sticaoca, u skladu sa ugovorom o statusnoj promeni, odnosno planom podele;

2) društvo sticalac postaje solidarno odgovorno sa društvom prenosiocem za njegove obaveze koje nisu prenete na društvo sticaoca, ali samo do iznosa razlike vrednosti imovine društva prenosioca koja mu je preneta i obaveza društva prenosioca koje je preuzeo, osim ako je sa određenim poveriocem drugačije ugovoreno;

3) članovi društva prenosioca postaju članovi društva sticaoca, tako što se njihovi udeli, odnosno akcije zamenjuju udelima, odnosno akcijama u društvu sticaocu, u skladu sa ugovorom o statusnoj promeni, odnosno planom podele;

4) udeli, odnosno akcije društva prenosioca, koji su zamenjeni udelima, odnosno akcijama u društvu sticaocu, poništavaju se;

5) prava trećih lica, koja predstavljaju terete na udelima, odnosno akcijama društva prenosioca koje se zamenjuju za udele, odnosno akcije društva sticaoca prelaze na udele, odnosno akcije koje član društva prenosioca stiče u društvu sticaocu, kao i na potraživanje novčane naknade na koju ima pravo pored ili umesto zamene za te akcije, odnosno udele u skladu sa ovim zakonom;

6) zaposleni u društvu prenosiocu koji su ugovorom o statusnoj promeni, odnosno planom

podele raspoređeni u društvo sticaoca nastavljaju da rade u tom društvu u skladu sa propisima o radu;

7) druge posledice u skladu sa zakonom.

Izuzetno od stava 1. tačka 1) ovog člana, u pogledu stvari i prava čiji je prenos uslovljen upisom u javne knjige, odnosno pribavljanjem određenih saglasnosti ili odobrenja, prenos te imovine na društvo sticaoca vrši se tim upisom na osnovu ugovora o statusnoj promeni ili plana podele, odnosno pribavljanjem tih saglasnosti ili odobrenja.

Ako se statusnom promenom društvo prenosilac gasi, nastupaju i sledeće pravne posledice:

1) društvo prenosilac prestaje da postoji bez sprovođenja postupka likvidacije;

2) uzajamna potraživanja između društva prenosioca i društva sticaoca gase se;

3) obaveze društva prenosioca prelaze na društvo sticaoca u skladu sa ugovorom o statusnoj promeni, odnosno planom podele, i društvo sticalac postaje novi dužnik u pogledu tih obaveza, a ako postoji više društava sticalaca, svako od njih supsidijarno odgovara za obaveze koje su u skladu sa ugovorom o statusnoj promeni, odnosno planom podele prešle na ostala društva sticaoce do iznosa razlike vrednosti imovine društva prenosioca koja mu je preneta i obaveza društva prenosioca koje je preuzeo, osim ako je sa određenim poveriocem drugačije ugovoreno;

4) dozvole, koncesije, druge povlastice i oslobođenja data ili priznata društvu prenosiocu prelaze na društvo sticaoca u skladu sa ugovorom o statusnoj promeni, odnosno planom podele, osim ako je propisima kojim se uređuje njihovo davanje drugačije određeno;

5) direktorima, i članovima nadzornog odbora ako je upravljanje društvom dvodomno, i zastupnicima društva prenosioca prestaju dužnosti i ovlašćenja, kao i punomoćja za glasanje u skupštini društva prenosioca.

U slučaju pripajanja jedinom članu društva u skladu sa članom 501. stav 3. ovog zakona ne nastupa posledica iz stava 1. tačka 3) ovog člana.

Izuzetno od stava 1. tačka 2) i stava 3. tačka 3) ovog člana, solidarna odnosno supsidijarna odgovornost društva sticaoca neće postojati u pogledu potraživanja za koje je poverilac u skladu sa odredbama člana 509. ovog zakona ostvario pravo na odgovarajuću zaštitu.

Neraspoređena imovina i obaveze društva prestalog podelom

Član 506

Imovina društva prenosioca prestalog podelom, koja ugovorom o statusnoj promeni, odnosno planom podele nije preneta nijednom društvu sticaocu, niti se tumačenjem tog ugovora, odnosno plana može odrediti kojem društvu sticaocu se ta imovina ima preneti, prenosi se svakom od društava sticalaca srazmerno učešću imovine koja je na njih preneta, umanjenoj za preuzete obaveze, u ukupnoj neto imovini društva prestalog podelom.

Za obaveze društva prenosioca prestalog podelom koje ugovorom o statusnoj promeni, odnosno planom podele nisu raspoređene nijednom društvu sticaocu, niti se tumačenjem tog ugovora, odnosno plana može odrediti kojem društvu sticaocu se imaju raspodeliti, solidarno odgovara svako društvo sticalac do iznosa razlike između vrednosti imovine koja je na to društvo preneta i obaveza koje je to društvo preuzelo.

6. Zaštita prava članova društva prenosioca

Pravo na doplatu

Član 507

Član društva prenosioca koji smatra da je oštećen utvrđenom srazmerom zamene udela, odnosno akcija u društvu prenosiocu za udele, odnosno akcije u društvu sticaocu može tužbom nadležnom sudu protiv društva sticaoca u roku od 30 dana od dana objave obaveštenja iz člana 495. ovog zakona tražiti isplatu novčane naknade u skladu sa ovim članom.

Ako sud u postupku po tužbi iz stava 1. ovog člana utvrdi da je tržišna vrednost udela, odnosno akcija koje je član društva prenosioca stekao u društvu sticaocu manja od tržišne vrednosti udela, odnosno akcija u društvu prenosiocu koje su bile predmet zamene, presudom će obavezati društvo sticaoca da tom licu isplati novčanu naknadu koja ne može biti veća od 10% nominalne vrednosti njegovih zamenjenih udela, odnosno akcija u društvu prenosiocu.

U postupku po tužbi iz stava 1. ovog člana sud će, ako odredi sprovođenje veštačenja na okolnost određivanja tržišne vrednosti udela, odnosno akcija, naložiti tuženom društvu sticaocu da predujmi troškove tog veštačenja.

Ako sud u postupku po tužbi iz stava 1. ovog člana obaveže društvo sticaoca na isplatu novčane naknade, društvo sticalac u obavezi je da svim članovima društva prenosioca čiji su udeli, odnosno akcije iste vrste i klase zamenjeni za udele, odnosno akcije društva sticaoca isplati srazmeran iznos na ime doplate.

Ako je podneto više od jedne tužbe u skladu sa stavom 1. ovog člana, postupci se spajaju.

Pravo na isplatu

Član 508

Član društva prenosioca koji je bio nesaglasan sa odlukom o statusnoj promeni u smislu člana 483. ovog zakona ima pravo iz člana 474. ovog zakona, pri čemu je otkupna cena njegovih akcija utvrđena odlukom o statusnoj promeni.

Ako član društva prenosioca smatra da otkupna cena utvrđena odlukom o statusnoj promeni ne odgovara tržišnoj vrednosti tih akcija, ili ako mu ta cena ne bude isplaćena, ima pravo podnošenja tužbe nadležnom sudu u skladu sa članom 476. ovog zakona.

Udeli, odnosno akcije otkupljene u skladu sa ovim članom postaju sopstveni udeli, odnosno akcije društva sticaoca, osim kod podele uz osnivanje kada se raspodeljuju na članove društava koja se osnivaju.

Član društva prenosioca ne može isticati druge zahteve prema društvu sticaocu.

7. Zaštita trećih lica

Zaštita poverilaca

Član 509

Poverilac društva koje učestvuje u statusnoj promeni čije je potraživanje nastalo pre registracije statusne promene u skladu sa zakonom o registraciji i koji smatra da će statusna promena u kojoj učestvuje njegov dužnik ugroziti namirenje njegovog potraživanja, može, u roku od 30 dana od dana objavljivanja obaveštenja iz člana 495. ovog zakona od strane njegovog dužnika, zahtevati dobijanje odgovarajuće zaštite.

Zaštita poverilaca u smislu stava 1. ovog člana obezbeđuje se na sledeći način:

1) davanjem obezbeđenja u vidu zaloge, jemstva i slično;

2) izmenama uslova ugovora po osnovu kog je nastalo potraživanje ili raskidom tog ugovora;

3) odvojenim upravljanjem imovinom društva prenosioca do namirenja potraživanja;

4) preduzimanjem drugih radnji i mera koje obezbeđuju poveriocu položaj koji nije lošiji u odnosu na položaj koji je imao pre sprovođenja statusne promene.

Uslovi za davanje zaštite

Član 510

Poverilac društva prenosioca, odnosno društva sticaoca ima pravo da zaštitu iz člana 509. ovog zakona zahteva od svog dužnika ili od društva sticaoca, odnosno društva prenosioca samo ako je finansijska situacija društava koja učestvuju u statusnoj promeni takva da sprovođenje statusne promene ugrožava namirenje njegovog potraživanja pa je pružanje te zaštite neophodno radi obezbeđivanja položaja poverioca koji neće biti lošiji od položaja koji je imao pre sprovođenja statusne promene.

Pravo da zahtevaju zaštitu iz člana 509. ovog zakona nemaju:

1) poverioci čija potraživanja spadaju u prvi ili drugi isplatni red u smislu zakona kojim se uređuje stečaj;

2) poverioci čije je potraživanje obezbeđeno.

Zaštita od strane suda

Član 511

Poverilac koji u roku od 15 dana od dana slanja zahteva za pružanje zaštite ne dobije odgovarajuću zaštitu ima pravo da tužbom nadležnom sudu protiv svog dužnika zahteva dobijanje odgovarajuće zaštite, u smislu čl. 509. i 510. ovog zakona.

Poverilac ima pravo na zaštitu samo ako dokaže da je namirenje njegovog potraživanja ugroženo usled statusne promene.

Na zahtev društva sud može odrediti privremenu meru zabrane sprovođenja statusne promene, ako nađe da je to nužno i opravdano radi obezbeđivanja odgovarajuće zaštite za poverioca koji je podneo tužbu.

Zaštita imalaca obveznica i drugih dužničkih hartija od vrednosti

Član 512

Odredbe čl. 509. do 511. ovog zakona primenjuju se i na zakonite imaoce obveznica i drugih dužničkih hartija od vrednosti koje je izdalo društvo prenosilac, osim ako je drugačije određeno u odluci o emisiji ovih hartija od vrednosti ili ako je drugačije ugovoreno sa njihovim imaocima.

Zaštita imalaca posebnih prava

Član 513

Zakoniti imaoci zamenljivih obveznica, varanata i drugih hartija od vrednosti sa posebnim pravima, osim akcija, koje je izdalo društvo prenosilac koje prestaje usled statusne promene stiču najmanje jednaka prava prema društvu sticaocu, osim ako je:

1) drugačije određeno u odluci o izdavanju tih hartija od vrednosti ili

2) sa tim imaocem drugačije ugovoreno ili

3) društvo sticalac ugovorom o statusnoj promeni, odnosno planom podele obavezano da, na zahtev tih lica, otkupi te hartije od vrednosti po njihovoj tržišnoj vrednosti.

U slučaju iz stava 1. tačka 3) ovog člana otkupna cena mora biti određena u ugovoru o statusnoj promeni, odnosno planu podele prema tržišnoj vrednosti tih hartija od vrednosti utvrđenoj shodnom primenom člana 57. ovog zakona, što mora biti potvrđeno i od strane revizora u izveštaju o reviziji statusne promene.

Lica iz stava 1. ovog člana imaju pravo da u roku od 30 dana od dana objave obaveštenja iz člana 495. ovog zakona traže da nadležni sud u vanparničnom postupku odredi otkupnu cenu predmetnih hartija od vrednosti ako smatraju da njihova vrednost utvrđena ugovorom o statusnoj promeni, odnosno planom podele nije odgovarajuća.

Odgovornost za štetu

Član 514

Direktori društva, odnosno članovi nadzornog odbora ako je upravljanje društvom dvodomno, koje učestvuje u statusnoj promeni solidarno su odgovorni članovima, odnosno akcionarima tog društva za štetu prouzrokovanu namerno ili krajnjom nepažnjom prilikom pripreme i sprovođenja statusne promene.

Tužba za naknadu štete iz stava 1. ovog člana može biti podneta u roku od tri godine od dana objavljivanja registracije statusne promene u skladu sa zakonom o registraciji.

Za štetu ne odgovaraju lica iz stava 1. ovog člana ako se kontrolisano društvo pripaja svom jedinom članu.

Deo sedmi A
PREKOGRANIČNOPRIPAJANJEISPAJANJEPRIVREDNIH DRUŠTAVA

1. Pojam i osnovne odredbe

Prekogranično pripajanje

Član 514a

Prekogranično pripajanje u smislu ovog zakona je pripajanje u kome učestvuju najmanje dva društva, od kojih je najmanje jedno, društvo iz člana 139. ili člana 245. ovog zakona registrovano na teritoriji Republike Srbije i najmanje jedno, društvo kapitala registrovano na teritoriji druge države članice Evropske unije ili države potpisnice Ugovora o evropskom ekonomskom prostoru (u daljem tekstu: države članice).

Jedno ili više društava iz stava 1. ovog člana pripajaju se drugom društvu prenošenjem na to društvo celokupne imovine i obaveza, čime društvo koje se pripaja prestaje da postoji bez sprovođenja postupka likvidacije.

Prekogranično spajanje

Član 514b

Prekogranično spajanje u smislu ovog zakona je ono spajanje u kome učestvuju najmanje dva društva, od kojih je najmanje jedno, društvo iz člana 139. ili člana 245. ovog zakona registrovano na teritoriji Republike Srbije i najmanje jedno, društvo kapitala registrovano na teritoriji druge države članice.

Dva ili više društava iz stava 1. ovog člana spajaju se osnivanjem novog društva prenošenjem na to društvo celokupne imovine i obaveza, čime društva koja se spajaju prestaju da postoje bez sprovođenja postupka likvidacije.

Primena

Član 514v

U prekograničnom pripajanju i spajanju ne mogu učestvovati zadruge ni kada su prema pravu druge države članice osnovane kao društvo kapitala.

U prekograničnom pripajanju i spajanju ne mogu učestvovati društva za upravljanje investicionim fondovima i investicioni fondovi.

Ako odredbama ovoga dela zakona nije drugačije propisano, na prekogranična pripajanja i spajanja shodno se primenjuju odredbe ovog zakona koje se odnose na statusne promene pripajanja i spajanja.

2. Postupak sprovođenja prekograničnog pripajanja

Zajednički nacrt ugovora o pripajanju

Član 514g

Nadležni organi društava koja učestvuju u pripajanju pripremaju zajednički nacrt ugovora o pripajanju.

Zajednički nacrt ugovora o pripajanju sadrži naročito:

1) pravnu formu, poslovna imena i registrovana sedišta svih društava koja učestvuju u pripajanju;

2) podatke o srazmeri zamene udela, odnosno akcija u društvu prenosiocu za udele, odnosno akcije u društvu sticaocu, kao i visinu novčanog plaćanja ako postoji;

3) način preuzimanja udela, odnosno akcija u društvu sticaocu i datum od koga ti udeli, odnosno akcije daju pravo učešća u dobiti i sve pojedinosti u vezi tog prava;

4) datum od koga se transakcije društva prenosioca smatraju, u računovodstvene svrhe, transakcijama obavljenim u ime društva sticaoca;

5) očekivane posledice pripajanja na zaposlene društva prenosioca;

6) prava koja društvo sticalac daje članovima društva koji imaju posebna prava, kao i imaocima drugih hartija od vrednosti, odnosno mere koje se u odnosu na ta lica predlažu;

7) sve posebne pogodnosti koje se odobravaju članovima nadležnih organa društava koja učestvuju u pripajanju, kao i stručnim licima koja ocenjuju zajednički nacrt ugovora o pripajanju i sačinjavaju izveštaje o tome;

8) predlog odluke o izmenama i dopunama osnivačkog akta, odnosno statuta društva sticaoca;

9) ako je to odgovarajuće, informacije o postupcima kojima se određuju uslovi za učešće zaposlenih u odlučivanju i ostvarivanju drugih prava u društvu sticaocu, u skladu sa propisima kojima se uređuje učešće zaposlenih u odlučivanju;

10) procenu vrednosti imovine i visine obaveza koji se prenose na društvo sticaoca i njihov opis, kao i način na koji se taj prenos vrši društvu sticaocu;

11) datume finansijskih izveštaja koji predstavljaju osnov za pripajanje.

Kad sve akcije, odnosno udele u pripojenom društvu ima društvo sticalac, zajednički nacrt ugovora o pripajanju ne mora da sadrži podatke iz stava 2. tač. 2) i 3) ovog člana.

Objavljivanje

Član 514d

Zajednički nacrt ugovora o pripajanju društvo objavljuje na svojoj internet stranici, ako je ima i dostavlja registru privrednih subjekata radi objavljivanja na internet stranici tog registra, najkasnije mesec dana pre dana održavanja sednice skupštine na kojoj se donosi odluka o pripajanju.

Uz zajednički nacrt ugovora o pripajanju, objavljuju se i:

1) podaci o registrima u kojima su upisana društva koja učestvuju u pripajanju i broj pod kojim su ta društva upisana u registar;

2) obaveštenje poveriocima i manjinskim članovima društava koja učestvuju u pripajanju o načinu na koji je predviđeno da mogu ostvariti svoja prava, kao i o vremenu i mestu gde mogu, bez naknade, izvršiti uvid u dokumente i akte iz člana 514g ovog zakona;

3) obaveštenje članovima društva, predstavnicima zaposlenih, odnosno zaposlenima, o vremenu i mestu gde mogu, bez naknade, izvršiti uvid u dokument iz člana 514đ ovog zakona;

4) obaveštenje članovima društva o vremenu i mestu gde mogu, bez naknade, izvršiti uvid u dokument iz člana 514e ovog zakona.

Izveštaj nadležnog organa društva

Član 514đ

Nadležni organ svakog društva koje je registrovano na teritoriji Republike Srbije, a koje učestvuje u pripajanju, sačinjava izveštaj o pripajanju iz člana 494. ovog zakona, najkasnije mesec dana pre dana održavanja sednice skupštine na kojoj se donosi odluka o pripajanju.

Izveštaj revizora o pripajanju

Član 514e

Svako pojedinačno društvo koje učestvuje u pripajanju imenuje revizora radi revizije zajedničkog nacrta ugovora o pripajanju, koji sačinjava izveštaj o pripajanju, najkasnije mesec dana pre dana održavanja sednice skupštine na kojoj se donosi odluka o pripajanju.

Ako nadležni organ društva koje je registrovano u Republici Srbiji, a koje učestvuje u pripajanju, ne imenuje revizora iz stava 1. ovog člana, na zahtev društva, odnosno člana tog društva, nadležni sud, u vanparničnom postupku, imenuje revizora koji sačinjava revizorski izveštaj o pripajanju za to društvo.

Sva društva koja učestvuju u pripajanju mogu sporazumno imenovati jednog revizora, koji sačinjava zajednički izveštaj o pripajanju iz stava 1. ovog člana.

Izuzetno, izveštaj revizora o pripajanju ne sačinjava se ako se svi članovi društava koja učestvuju u pripajanju izričito saglase da se taj izveštaj ne sačinjava.

Sud iz stava 2. ovog člana, na zajednički zahtev svih društava koja učestvuju u pripajanju, imenuje revizora koji sačinjava zajednički izveštaj o pripajanju za sva društva i određuje rok u kome je revizor obavezan da ovaj izveštaj dostavi svim društvima koja učestvuju u pripajanju.

Revizor sačinjava izveštaj o pripajanju u pisanoj formi, koji sadrži mišljenje o tome da li je srazmera u skladu sa kojom se vrši zamena udela, odnosno akcija pravična i primerena, kao i obrazloženje u okviru kojeg je dužan da navede naročito:

1) koji su metodi procene vrednosti primenjeni prilikom utvrđivanja predložene srazmere zamene udela, odnosno akcija i koji su ponderi dodeljeni vrednostima dobijenim primenom tih metoda;

2) da li su primenjeni metodi i ponderi dodeljeni vrednostima dobijenim primenom tih metoda primereni okolnostima tog slučaja, kao i kakva bi srazmera zamene udela bila da su dodeljeni drugačiji ponderi;

3) koje okolnosti su otežavale procenu vrednosti i obavljanje revizije, ako ih je bilo.

Usvajanje na skupštini

Član 514ž

Na skupštini svakog od društava koja učestvuju u pripajanju, nakon upoznavanja sa izveštajima iz čl. 514đ i 514e ovog zakona, kao i mišljenjem predstavnika zaposlenih na izveštaj iz člana 514đ ovog zakona, ako je dostavljeno, odlučuje se o usvajanju zajedničkog nacrta ugovora o pripajanju.

Skupština svakog od društava koja učestvuju u pripajanju ima pravo da sprovođenje pripajanja uslovi hitnim postizanjem sporazuma o načinu učestvovanja zaposlenih u odlučivanju u društvu sticaocu.

Kada je društvo koje se pripaja registrovano u Republici Srbiji, a u postupku pripajanja učestvuju društva koja imaju registrovano sedište u drugim državama članicama u kojima nije propisana mogućnosti vođenja sudskih postupaka ispitivanja srazmere zamene akcija, odnosno udela, kao i sudskih postupaka u vezi sa ostvarivanjem posebnih prava akcionara, odnosno članova društva koji ne sprečavaju registraciju pripajanja, postupak pripajanja će se sprovesti samo u slučaju da skupštine tih društava izričito prihvate mogućnost vođenja takvih postupaka u Republici Srbiji.

Odluka suda iz stava 3. ovog člana obavezuje društvo sticaoca i sve njegove članove.

Zajednički nacrt ugovora o pripajanju smatra se ugovorom o pripajanju kada ga usvoje skupštine svih društava koja učestvuju u pripajanju.

Javnobeležnička isprava koja prethodi registraciji pripajanja

Član 514z

Na zahtev društva koje je registrovano na teritoriji Republike Srbije, a koje učestvuje u pripajanju, javni beležnik, u skladu sa zakonom kojim se uređuje javno beležništvo, izdaje javnobeležničku ispravu o tome da su sve radnje i aktivnosti u vezi sa pripajanjem sprovedene u skladu sa odredbama ovog zakona, odnosno da su ispunjeni svi propisani uslovi za pripajanje.

Javni beležnik je ovlašćen da od društva iz stava 1. ovog člana zatraži sve podatke, isprave i druge dokumente, kao i da preduzme sve ostale radnje za proveru ispunjenosti uslova za pripajanje.

U slučaju sudskih postupaka iz člana 514ž stav 3. ovog zakona, javni beležnik u javnobeležničkoj ispravi iz stava 1. ovog člana obavezno navodi da su ti sudski postupci u toku.

Registracija pripajanja

Član 514i

Ako je društvo sticalac registrovano u Republici Srbiji, registracija pripajanja vrši se u skladu sa zakonom o registraciji, s tim što se za ovu registraciju podnose i javnobeležnička isprava iz člana 514z ovog zakona i potvrda nadležnog organa druge države članice, u kojoj je registrovano društvo koje učestvuje u pripajanju, o ispunjenosti uslova za prekogranično pripajanje u skladu sa pravom te države, koje ne mogu biti starije od šest meseci od dana njihovog izdavanja.

Registar privrednih subjekata je dužan da bez odlaganja, nadležnom organu druge države članice u kojoj je registrovano društvo koje učestvuje u pripajanju dostavi obaveštenje o registraciji iz stava 1. ovog člana.

Ako je društvo koje se pripaja registrovano u Republici Srbiji, registracija brisanja tog društva iz registra privrednih subjekata vrši se u skladu sa zakonom o registraciji, s tim što se registracija brisanja ne može izvršiti pre prijema obaveštenja o izvršenoj registraciji pripajanja od strane organa nadležnog za registraciju u državi članici u kojoj je registrovano društvo sticalac.

Ako je društvo sticalac registrovano u Republici Srbiji, pripajanje stupa na snagu danom registracije pripajanja u registru privrednih subjekata.

Ako je društvo koje se pripaja registrovano u Republici Srbiji, pripajanje stupa na snagu prema pravu države u kojoj je registrovano društvo sticalac.

Pravne posledice pripajanja

Član 514j

Pravne posledice pripajanja iz člana 505. ovog zakona proizvode dejstvo danom stupanja na snagu pripajanja.

Ako je, za prenos imovine i obaveza sa društva koje se pripaja na društvo sticaoca u skladu sa propisima država članica u kojima su registrovana društva koja učestvuju u pripajanju, potrebno ispuniti posebne uslove, odnosno postupke i procedure da bi taj prenos proizveo pravno dejstvo prema trećim licima, te uslove, odnosno postupke i procedure ispunjava društvo sticalac.

Pojednostavljeni postupak pripajanja

Član 514k

Kada u prekograničnom pripajanju učestvuje društvo sticalac koje je registrovano na teritoriji Republike Srbije i jedini je član društva koje se pripaja, skupština društva sticaoca ne donosi odluku o usvajanju zajedničkog nacrta ugovora o pripajanju, a zajednički nacrt ugovora o pripajanju ne sadrži podatke iz člana 514g stav 2. tač. 2) i 3) ovog zakona.

U slučaju iz stava 1. ovog člana, ne sačinjava se izveštaj revizora o pripajanju iz člana 514e ovog zakona.

Kada u prekograničnom pripajanju učestvuje društvo sticalac koje je registrovano na teritoriji Republike Srbije koje ima najmanje 90% udela ili akcija u društvu koje se pripaja, ali ne i sve udele, odnosno akcije i druge hartije od vrednosti koje daju pravo glasa, skupština društva sticaoca ne donosi odluku o usvajanju zajedničkog nacrta ugovora o pripajanju, osim u slučaju iz člana 501. stav 1. tačka 3) ovog zakona, a društvo koje se pripaja nije u obavezi da sačini izveštaj nadležnog organa društva iz člana 514đ ovog zakona, kao ni izveštaj revizora o pripajanju iz člana 514e ovog zakona.

Učestvovanje zaposlenih u odlučivanju

Član 514l

Zaposleni u društvima koja učestvuju u prekograničnom pripajanju imaju pravo da učestvuju u odlučivanju u društvu sticaocu koje je registrovano na teritoriji Republike

Srbije, u skladu sa propisima kojima se uređuje učestvovanje zaposlenih u odlučivanju.

Zaposleni u društvu koje se pripaja i koje je registrovano na teritoriji Republike Srbije, imaju pravo da učestvuju u odlučivanju u društvu sticaocu koje je registrovano na teritoriji druge države članice, u skladu sa propisima iz stava 1. ovog člana.

Ništavost registracije pripajanja

Član 514lj

Nakon stupanja na snagu registracije pripajanja, ako je društvo sticalac registrovano u Republici Srbiji, registracija pripajanja ne može se oglasiti ništavom.

Shodna primena

Član 514m

Odredbe ovog dela zakona o prekograničnim pripajanjima shodno se primenjuju na prekogranična spajanja.

Deo osmi
PRINUDNI OTKUP AKCIJA I PRAVO NA PRODAJU AKCIJA

Uslovi za prinudni otkup

Član 515

Na predlog akcionara koji ima akcije koje predstavljaju najmanje 90% osnovnog kapitala društva i koji ima najmanje 90% glasova svih akcionara koji poseduju obične akcije (otkupilac) skupština donosi odluku o prinudnom otkupu svih akcija preostalih akcionara društva, bez obzira na terete, zabrane raspolaganja, ograničenja i prava trećih lica na tim akcijama, uz isplatu cene koja se određuje shodnom primenom odredaba ovog zakona o isplati nesaglasnih akcionara.

Akcije koje poseduju lica povezana sa otkupiocem smatraju se akcijama koje ima otkupilac u smislu stava 1. ovog člana, pod uslovom da su ta lica povezana sa otkupiocem u periodu od najmanje godinu dana pre donošenja odluke o prinudnom otkupu.

Utvrđivanje i isplata cene

Član 516

Društvo je dužno da u odluci o prinudnom otkupu utvrdi cenu akcija koje su predmet otkupa, u skladu sa članom 475. ovog zakona.

Cena akcija iz stava 1. ovog člana utvrđuje se prema vrednosti akcija na dan koji ne prethodi više od tri meseca danu donošenja odluke o prinudnom otkupu, ne uzimajući u obzir njeno bilo kakvo očekivano povećanje ili smanjenje kao posledicu te odluke.

Izuzetno, ako kao posledica donošenja odluke o prinudnom otkupu pojedinim akcionarima

prestaju posebne pogodnosti na koje su imali pravo, ta činjenica se uzima u obzir prilikom utvrđivanja tržišne vrednosti akcija.

Društvo je dužno da u roku od tri radna dana od dana donošenja odluke iz stava 1. ovog člana, ovu odluku dostavi registru privrednih subjekata radi registracije.

Društvo je dužno da u roku od pet radnih dana od dana registracije, odluku iz stava 1. ovog člana, dostavi Centralnom registru, u suprotnom odluka o prinudnom otkupu prestaje da važi.

Otkupilac je u obavezi da u roku od tri radna dana od dana dostavljanja Centralnom registru odluke o prinudnom otkupu akcija, na poseban račun otvoren za tu namenu deponuje sredstva za isplatu cene akcija iz stava 1. ovog člana, kao i da dokaz o tome dostavi Centralnom registru.

U slučaju da otkupilac ne postupi u skladu stavom 6. ovog člana, odluka o prinudnom otkupu prestaje da važi.

Način i rok isplate cene i prenosa akcija po osnovu prinudnog otkupa vrši se u skladu sa pravilima poslovanja Centralnog registra.

Prenete akcije iz stava 8. ovog člana, upisuju se na račun otkupioca bez tereta, zabrane raspolaganja, ograničenja i prava trećih lica na tim akcijama.

Materijali za sednicu skupštine

Član 517

Odbor direktora, odnosno nadzorni odbor ako je upravljanje društvom dvodomno dužan je da u okviru materijala za sednicu skupštine na kojoj se donosi odluka o prinudnom otkupu akcionarima dostavi:

1) obaveštenje o načinu utvrđivanja cene akcija koje su predmet prinudnog otkupa u skladu sa članom 475. ovog zakona;

2) sve vrednosti tih akcija utvrđene u skladu sa članom 475. ovog zakona;

3) godišnje finansijske izveštaje i godišnje izveštaje o poslovanju, kao i konsolidovane godišnje izveštaje o poslovanju ako postoje, za tri poslednje poslovne godine.

Obaveštenje iz stava 1. ovog člana mora da sadrži i podatak o pravu akcionara čije su akcije predmet otkupa na isplatu cene utvrđene u skladu sa članom 516. ovog zakona, pravu na pobijanje odluke skupštine, kao i o pravu da traži da nadležni sud ispita primerenost naknade u skladu sa članom 521. ovog zakona, i to nezavisno od načina glasanja o odluci o prinudnom otkupu.

Glasanje o odluci o prinudnom otkupu

Član 518

Prilikom glasanja o odluci o prinudnom otkupu ne primenjuju se odredbe ovog zakona o glasanju akcionara sa preferencijalnim akcijama u okviru svoje klase.

Član 519

(Brisano)

Pobijanje odluke o prinudnom otkupu

Član 520

Izuzetno od odredaba ovog zakona o pobijanju odluka skupštine, rok za podnošenje tužbe za pobijanje odluke o prinudnom otkupu je 30 dana od dana donošenja te odluke.

Odluka o prinudnom otkupu ne može se pobijati zbog neprimerenosti cene za akcije koje su predmet prinudnog otkupa.

Ispitivanje primerenosti cene od strane suda

Član 521

Svaki akcionar društva čije su akcije predmet prinudnog otkupa koji smatra da cena koju je utvrdilo društvo u skladu sa članom 516. ovog zakona nije utvrđena u skladu sa ovim zakonom može u roku od 30 dana od dana registracije odluke o prinudnom otkupu tražiti da nadležni sud u vanparničnom postupku utvrdi vrednost tih akcija u skladu sa ovim zakonom.

Ako je vrednost utvrđena odlukom suda viša od cene koju je utvrdilo društvo, otkupilac je u obavezi da razliku sa pripadajućom zakonskom zateznom kamatom obračunatom od dana donošenja odluke o prinudnom otkupu deponuje na račun iz člana 516. stav 6. ovog zakona u roku od 30 dana od dana pravnosnažnosti odluke suda, radi isplate razlike u ceni svim akcionarima čije su akcije bile predmet prinudnog otkupa.

Ako otkupilac propusti da deponuje razliku u skladu sa stavom 2. ovog člana, društvo postaje neograničeno solidarno odgovorno za isplatu te razlike.

Pravo na prodaju akcija

Član 522

Kontrolni akcionar koji stekne akcije koje predstavljaju najmanje 90% osnovnog kapitala društva i koji ima najmanje 90% glasova svih akcionara koji poseduju obične akcije, obavezan je da kupi akcije svakog od preostalih akcionara društva na njegov pisani zahtev.

Obavezu iz stava 1. ovog člana ima kontrolni akcionar koji na dan podnošenja pisanog zahteva poseduje najmanje 90% osnovnog kapitala društva i koji ima najmanje 90% glasova svih akcionara koji poseduju obične akcije.

Zahtev iz stava 1. ovog člana sadrži vrstu, klasu i broj akcija koje su predmet prodaje i dostavlja se društvu, čime se smatra da je zahtev dostavljen i kontrolnom akcionaru.

Cena po kojoj je kontrolni akcionar obavezan da kupi akcije iz stava 1. ovog člana određuje se, shodnom primenom odredaba ovog zakona o ceni po kojoj se isplaćuju nesaglasni akcionari.

Društvo je dužno da u roku od 60 dana od dana prijema zahteva iz stava 1. ovog člana utvrdi cenu iz stava 4. ovog člana shodnom primenom člana 475. ovog zakona i da o tome u tom roku obavesti kontrolnog akcionara i akcionara podnosioca zahteva.

Ukoliko društvo u roku iz stava 5. ovog člana ne utvrdi cenu po kojoj je kontrolni akcionar obavezan da otkupi akcije iz stava 1. ovog člana, i o tome ne obavesti akcionara

podnosioca zahteva, akcionar podnosilac zahteva može u roku od 30 dana od dana isteka roka iz stava 5. ovog člana, tražiti od nadležnog suda da u vanparničnom postupku utvrdi tu cenu.

Kontrolni akcionar je dužan da u roku od 30 dana od dana prijema obaveštenja iz stava 5. ovog člana izvrši isplatu utvrđene vrednosti akcija akcionaru podnosiocu zahteva, čime se vrši prenos akcija na kontrolnog akcionara.

Ukoliko kontrolni akcionar ne izvrši isplatu utvrđene vrednosti akcija akcionaru podnosiocu zahteva u roku iz stava 7. ovog člana, akcionar podnosilac zahteva može u roku od 30 dana od dana isteka roka iz stava 7. ovog člana, podneti tužbu nadležnom sudu radi isplate.

Akcionar podnosilac zahteva koji smatra da vrednost utvrđena od strane društva nije utvrđena u skladu sa ovim zakonom, može u roku od 30 dana od dana prijema obaveštenja iz stava 5. ovog člana tražiti da sud u vanparničnom postupku utvrdi tu vrednost akcija u skladu sa članom 475. ovog zakona.

Ako sud, postupajući po zahtevu akcionara podnosioca zahteva iz stava 9. ovog člana, kao vrednost akcija utvrdi iznos koji je viši od cene koju je utvrdilo društvo, kontrolni akcionar je u obavezi da razliku do tako utvrđene vrednosti doplati akcionaru podnosiocu zahteva u roku od 30 dana od dana pravnosnažnosti odluke suda, sa zakonskom zateznom kamatom počev od isteka roka za isplatu iz stava 7. ovog člana.

Ako kontrolni akcionar propusti da postupi u skladu sa stavom 10. ovog člana, društvo postaje neograničeno solidarno odgovorno za obavezu kontrolnog akcionara iz stava 10. ovog člana.

Zahtev akcionara čije su akcije prodate kontrolnom akcionaru za isplatu razlike iz stava 10. ovog člana zastareva u roku od tri godine od dana pravnosnažnosti odluke suda iz stava 10. ovog člana.

Način i rok isplate cene i prenosa akcija po osnovu prava na prodaju akcija vrši se u skladu sa pravilima poslovanja Centralnog registra.

Izuzetak u pogledu cene akcija u slučaju ponude za preuzimanje

Član 523

Izuzetno od čl. 515. i 516. ovog zakona, otkupilac koji je putem ponude za preuzimanje ispunio uslov iz člana 515. stav 1. ovog zakona, ima pravo da u roku od tri meseca od dana isteka ponude za preuzimanje podnese Centralnom registru zahtev za prinudni otkup akcija po uslovima iz ponude za preuzimanje.

U slučajevima iz stava 1. ovog člana, preostali akcionari imaju pravo na prodaju svojih akcija u skladu sa članom 522. ovog zakona, po uslovima iz ponude, u roku od tri meseca od dana isteka ponuda za preuzimanje.

Po isteku roka iz st. 1. i 2. ovog člana, utvrđivanje cene akcija kod ostvarivanja prava na prinudni otkup i prava na prodaju akcija vrši se u skladu sa čl. 515. i 516. ovog zakona.

Deodeveti
LIKVIDACIJA DRUŠTVA

1. Pojam i pokretanje likvidacije

Pojam

Član 524

Likvidacija društva se može sprovesti kada društvo ima dovoljno sredstava za namirenje svih svojih obaveza.

Odluka o likvidaciji

Član 525

Likvidacija društva pokreće se:

1) jednoglasnom odlukom svih ortaka, odnosno komplementara, ako ugovorom o osnivanju nije drugačije određeno;

2) odlukom skupštine članova društva s ograničenom odgovornošću, u skladu sa članom 211. ovog zakona;

3) odlukom skupštine akcionara, u skladu sa članom 358. ovog zakona.

Registracija i objavljivanje

Član 526

Likvidacija društva počinje danom registracije odluke o likvidaciji i objavljivanjem oglasa o pokretanju likvidacije, u skladu sa zakonom o registraciji.

Postupci u toku i pokretanje stečaja

Član 527

Pokretanje likvidacije ne sprečava određivanje i sprovođenje izvršenja protiv društva u likvidaciji niti vođenje drugih postupaka koji se vode protiv ili u korist društva u likvidaciji.

Pokretanje likvidacije nema uticaja na podneti predlog za pokretanje stečaja podnet u skladu sa zakonom kojim se uređuje stečaj, a poverioci društva u likvidaciji mogu podneti predlog za pokretanje stečaja i tokom trajanja likvidacije iz razloga propisanih zakonom kojim se uređuje stečaj.

Ograničenja isplata članovima društva u likvidaciji

Član 528

Za vreme likvidacije društva ne isplaćuje se učešće u dobiti, odnosno dividende niti se imovina društva raspodeljuje članovima društva pre isplate svih potraživanja poverilaca.

2. Likvidacioni upravnik

Likvidacioni upravnik

Član 529

U odluci o pokretanju likvidacije društvo imenuje likvidacionog upravnika.

Imenovanjem likvidacionog upravnika svim zastupnicima društva prestaju prava zastupanja društva.

Ako društvo ne imenuje likvidacionog upravnika na način predviđen stavom 1. ovog člana, svi zakonski zastupnici društva postaju likvidacioni upravnici.

Društvo može imati više likvidacionih upravnika.

Ako društvo ima više likvidacionih upravnika, oni zastupaju društvo zajedno, ako odlukom kojom su imenovani nije drugačije određeno.

Razrešenje i ostavka likvidacionog upravnika

Član 530

Likvidacioni upravnik može biti razrešen odlukom donetom u skladu sa članom 395. ovog zakona, a istom odlukom mora biti imenovan novi likvidacioni upravnik.

Likvidacioni upravnik može dati ostavku u skladu sa članom 396. ovog zakona kojim se uređuje ostavka direktora društva.

Registracija likvidacionog upravnika

Član 531

Imenovanje, razrešenje i ostavka likvidacionog upravnika registruju se u skladu sa zakonom o registraciji.

U slučaju iz člana 529. stav 3. ovog zakona, registracija likvidacionog upravnika sprovodi se po službenoj dužnosti u skladu sa zakonom o registraciji.

Ovlašćenja likvidacionog upravnika

Član 532

Likvidacioni upravnik zastupa društvo u likvidaciji i odgovoran je za zakonitost poslovanja društva.

Likvidacioni upravnik može preduzimati sledeće aktivnosti:

1) vršiti radnje na okončanju poslova započetih pre početka likvidacije;

2) preduzima radnje potrebne za sprovođenje likvidacije, kao što su prodaja imovine, isplata poverilaca i naplata potraživanja;

3) vrši druge poslove neophodne radi sprovođenja likvidacije društva.

3. Obaveštavanje poverilaca i prijavljivanje potraživanja

Oglas o pokretanju likvidacije

Član 533

Oglas o pokretanju likvidacije iz člana 526. ovog zakona objavljuje se u trajanju od 90 dana na internet stranici registra privrednih subjekata i sadrži naročito:

1) poziv poveriocima da prijave svoja potraživanja;

2) adresu sedišta društva, odnosno adresu za prijem pošte iz člana 20. ovog zakona na koju poverioci dostavljaju prijave potraživanja;

3) upozorenje da će potraživanja poverilaca biti prekludirana ako ih poverioci ne prijave najkasnije u roku od 30 dana od dana isteka perioda trajanja oglasa iz stava 1. ovog člana.

Ako društvo tokom perioda trajanja oglasa o pokretanju likvidacije promeni adresu sedišta ili adresu za prijem pošte, rok od 90 dana iz stava 1. ovog člana ponovo počinje da teče od dana registracije te promene u skladu sa zakonom o registraciji, a sve do tada prispele prijave potraživanja se smatraju uredno podnetim.

Ako društvo tokom roka za prijavu potraživanja poverilaca iz stava 1. tačka 3) ovog člana promeni adresu sedišta ili adresu za prijem pošte, taj rok ponovo počinje da teče od dana registracije te promene u skladu sa zakonom o registraciji, a sve do tada prispele prijave potraživanja se smatraju uredno podnetim.

Individualno obaveštenje poznatim poveriocima

Član 534

Likvidacioni upravnik je dužan da poznatim poveriocima koji po ovom zakonu prijavljuju potraživanje uputi i pisano obaveštenje o pokretanju likvidacije društva, najkasnije u roku od 15 dana od dana početka likvidacije društva.

Obaveštenje iz stava 1. ovog člana sadrži naročito:

1) podatak o danu objavljivanja i periodu trajanja oglasa o pokretanju likvidacije;

2) adresu sedišta društva, odnosno adresu za prijem pošte iz člana 20. ovog zakona, na koju poverilac dostavlja prijavu potraživanja;

3) upozorenje da će potraživanje poverioca biti prekludirano ako ga poverilac ne prijavi najkasnije u roku od 30 dana od dana isteka perioda trajanja oglasa o pokretanju likvidacije.

Ako društvo tokom perioda trajanja oglasa o pokretanju likvidacije ili roka iz stava 1. tačka 3) ovog člana za prijavu potraživanja poverilaca promeni adresu sedišta ili adresu za prijem pošte, likvidacioni upravnik je u obavezi da ponovo uputi obaveštenje iz stava 1. ovog člana poznatim poveriocima koji do tada nisu dostavili svoje prijave potraživanja i to u roku od 15 dana od dana registracije te promene u skladu sa zakonom o registraciji.

Poverioci čije je potraživanje utvrđeno izvršnom ispravom i poverioci u vezi sa čijim potraživanjem protiv društva počne da teče parnica do početka likvidacije nemaju obavezu prijavljivanja potraživanja, a njihova potraživanja se smatraju prijavljenim, u skladu sa ovim zakonom.

Prijava potraživanja

Član 535

Društvo je dužno da sve prispele prijave potraživanja, kao i potraživanja iz člana 534. stav 4. ovog zakona, evidentira u listu prijavljenih potraživanja i da sačini listu priznatih i osporenih potraživanja.

Društvo može, u roku od 30 dana od dana prijema prijave potraživanja, osporiti potraživanje poverioca, u kom slučaju je obavezno da o tome u istom roku obavesti poverioca uz obrazloženje osporavanja potraživanja.

Društvo ne može osporavati potraživanja poveriocima čija su potraživanja utvrđena izvršnom ispravom.

Ako poverilac čije je potraživanje osporeno ne pokrene postupak pred nadležnim sudom u roku od 15 dana od dana prijema obaveštenja o osporavanju potraživanja i u istom roku o tome pisanim putem obavesti društvo, to potraživanje se smatra prekludiranim.

Ako je do trenutka prijema obaveštenja o osporavanju potraživanja poverilac protiv društva već pokrenuo postupak o tom potraživanju pred nadležnim sudom, poverilac nije dužan da pokreće novi postupak po prijemu obaveštenja o osporavanju potraživanja.

Potraživanja nastala nakon pokretanja likvidacije ne prijavljuju se i moraju se namiriti do okončanja likvidacije.

4. Likvidacioni bilansi i izveštaji, obustava likvidacije i pokretanje stečaja

Početni likvidacioni bilans i početni likvidacioni izveštaj

Član 536

Likvidacioni upravnik u roku od 30 dana od dana početka likvidacije sastavlja početni likvidacioni bilans kao vanredni finansijski izveštaj u skladu sa propisima kojima se uređuje računovodstvo i revizija, i u istom roku ga podnosi ortacima, komplementarima, odnosno skupštini na usvajanje.

Ortaci, komplementari, odnosno skupština dužni su da donesu odluku o usvajanju početnog likvidacionog bilansa najkasnije u roku od 30 dana od dana kada im je podnet na usvajanje.

Likvidacioni upravnik sastavlja i početni likvidacioni izveštaj koji sadrži:

1) listu prijavljenih potraživanja;

2) listu priznatih potraživanja;

3) listu osporenih potraživanja sa obrazloženjem osporavanja;

4) podatak da li je imovina društva dovoljna za namirenje svih obaveza društva, uključujući i osporena potraživanja;

5) neophodne radnje za sprovođenje likvidacije;

6) vreme predviđeno za završetak likvidacije;

7) druge činjenice od značaja za sprovođenje likvidacije.

Početni likvidacioni izveštaj likvidacioni upravnik sastavlja najranije 90 dana, a najkasnije 150 dana od dana početka likvidacije i u istom roku ga podnosi ortacima, komplementarima, odnosno skupštini na usvajanje.

Ortaci, komplementari, odnosno skupština dužni su da donesu odluku o usvajanju početnog likvidacionog izveštaja najkasnije u roku od 30 dana od dana kada im je podnet na usvajanje.

Usvojeni početni likvidacioni izveštaj registruje se u skladu sa zakonom o registraciji, u roku od 15 dana od dana usvajanja.

Likvidacioni upravnik ne može otpočeti sa plaćanjima radi namirenja poverilaca niti sa isplatama članovima društva pre registracije početnog likvidacionog izveštaja, osim plaćanja obaveza iz tekućeg poslovanja društva.

Godišnji likvidacioni izveštaji

Član 537

Likvidacioni upravnik u toku likvidacije podnosi godišnje likvidacione izveštaje o svojim radnjama, sa obrazloženjem razloga zbog kojih se likvidacija nastavlja, a nije završena, ortacima, komplementarima, odnosno skupštini na usvajanje, najkasnije u roku od šest meseci po isteku svake poslovne godine.

Godišnji likvidacioni izveštaji registruju se u skladu sa zakonom o registraciji, u roku od 15 dana od dana usvajanja.

Obustava likvidacije

Član 538

U toku likvidacije društvo odlukom ortaka, komplementara, odnosno skupštine može obustaviti likvidaciju i nastaviti sa poslovanjem.

Odluka iz stava 1. ovog člana donosi se većinom određenom za donošenje odluke o likvidaciji.

Odluka o obustavi likvidacije može se doneti samo u slučaju da je društvo namirilo u potpunosti sve poverioce, nezavisno od toga da li su tim poveriocima potraživanja osporena ili priznata, pod uslovom da nije otkazalo ugovor o radu bilo kom zaposlenom po osnovu likvidacije niti otpočelo sa isplatama članovima društva.

Sastavni deo odluke o obustavi likvidacije je imenovanje zakonskog zastupnika društva.

Sastavni deo odluke o obustavi likvidacije je i izjava likvidacionog upravnika da su svi poverioci namireni u potpunosti i da društvo nije otpočelo sa isplatama članovima društva.

Ako društvo ima više likvidacionih upravnika, oni izjavu iz stava 5. ovog člana daju zajednički.

Odluka o obustavi likvidacije registruje se u skladu sa zakonom o registraciji.

U slučaju obustave likvidacije, potraživanja poverilaca koji nisu prijavili svoja potraživanja i poverilaca čija su potraživanja osporena, a nisu u roku predviđenom u članu 535. stav 4.

ovog zakona pokrenuli postupak pred nadležnim sudom, neće se smatrati prekludiranim u smislu ovog zakona.

Pokretanje postupka stečaja zbog prezaduženosti

Član 539

Ako se iz početnog likvidacionog bilansa ili početnog likvidacionog izveštaja utvrdi da imovina društva nije dovoljna za namirenje svih potraživanja poverilaca (prezaduženost), likvidacioni upravnik je dužan da nadležnom sudu podnese predlog za pokretanje stečaja u roku od 15 dana od dana sastavljanja početnog likvidacionog bilansa, odnosno početnog likvidacionog izveštaja.

U slučaju iz stava 1. ovog člana likvidacioni upravnik ne može namirivati potraživanja poverilaca, osim potraživanja nastalih iz tekućeg poslovanja društva do dana pokretanja stečajnog postupka.

Dokumenti koji se sastavljaju nakon isplate poverilaca

Član 540

Nakon isplate poverilaca likvidacioni upravnik sastavlja:

1) završni likvidacioni bilans;

2) izveštaj o sprovedenoj likvidaciji;

3) pisanu izjavu da je uputio obaveštenje svim poznatim poveriocima u skladu sa članom 534. ovog zakona, kao i da su sve obaveze društva po osnovu prijavljenih potraživanja i potraživanja koja se u smislu člana 534. stav 4. ovog zakona smatraju prijavljenim izmirene u potpunosti i da se protiv društva ne vode drugi postupci;

4) predlog odluke o raspodeli likvidacionog ostatka društva.

Završni likvidacioni bilans sastavlja se i registruje u skladu sa propisima kojima se uređuje računovodstvo i revizija.

Ortaci, komplementari, odnosno skupština usvaja dokumente iz stava 1. ovog člana odlukom o okončanju likvidacije na način propisan članom 525. ovog zakona.

Društvo ne može doneti odluku o okončanju likvidacije pre pravnosnažnog okončanja svih postupaka koji za pravnu posledicu mogu imati bilo kakvu obavezu društva i izmirenja svih tih obaveza.

5. Okončanje likvidacije i odgovornost za štetu

Raspodela likvidacionog ostatka

Član 541

Imovina društva u likvidaciji koja preostane posle izmirenja svih obaveza društva (likvidacioni ostatak) raspodeljuje se članovima društva u skladu sa odlukom o raspodeli likvidacionog ostatka društva.

Ako osnivačkim aktom, odnosno statutom ili jednoglasnom odlukom ortaka, komplementara, odnosno skupštine nije drugačije određeno, raspodela iz stava 1. ovog člana vrši se na sledeći način:

1) ortacima, komplementarima i komanditorima i članovima društva s ograničenom odgovornošću srazmerno njihovim udelima u društvu;

2) akcionarima sa preferencijalnim akcijama koji imaju pravo prioriteta u odnosu na likvidacioni ostatak, a nakon njihove isplate akcionarima sa običnim akcijama srazmerno učešću njihovih akcija u ukupnom broju običnih akcija u društvu.

Komanditori, članovi društva s ograničenom odgovornošću i akcionari koji su u likvidaciji savesno primili isplate dužni su da vrate primljeno ako je to potrebno za namirenje poverilaca društva.

U slučaju spora između članova društva u vezi raspodele likvidacionog ostatka, likvidacioni upravnik odlaže tu raspodelu do pravnosnažnog okončanja spora.

Naknada likvidacionom upravniku

Član 542

Likvidacioni upravnik ima pravo da mu se nadoknade troškovi koje je imao u sprovođenju likvidacije kao i na isplatu naknade za rad. Naknadu za rad i visinu troškova sprovođenja likvidacije određuju ortaci, komanditori, odnosno skupština, a u slučaju spora ili kada to društvo ne odredi, likvidacioni upravnik može tražiti da nadležni sud u vanparničnom postupku odredi iznos naknade za rad i nadoknade troškova.

U pogledu potraživanja iz stava 1. ovog člana likvidacioni upravnik smatra se poveriocem društva u likvidaciji.

Okončanje likvidacije

Član 543

Likvidacija se okončava donošenjem odluke o okončanju likvidacije iz člana 540. stav 3. ovog zakona.

Po okončanju likvidacije društvo se briše iz registra privrednih subjekata u skladu sa zakonom o registraciji, a u slučaju akcionarskog društva brisanje se vrši nakon podnošenja zahteva Centralnom registru za ispis finansijskih instrumenata iz registra.

Ako ortaci, komplementari, odnosno skupština ne donesu odluku o usvajanju dokumenata iz člana 540. stav 1. tač. 2), 3) i 4) ovog zakona u roku od 60 dana od dana podnošenja tih dokumenata na usvajanje od strane likvidacionog upravnika, tu odluku može zameniti pisana izjava likvidacionog upravnika o neusvajanju tih dokumenata.

Poslovne knjige i dokumenta društva koje je brisano usled okončanja likvidacije čuvaju se tako da budu dostupni na teritoriji Republike Srbije u skladu sa propisima kojima se uređuje arhivska građa, a ime i adresa lica koje mora imati prebivalište, odnosno sedište na teritoriji Republike Srbije, kome su poslovne knjige i dokumenta povereni na čuvanje, registruju se u skladu sa zakonom o registraciji.

Ako odluku o imenu i adresi lica iz stava 4. ovog člana ne donesu ortaci, komplementari,

odnosno skupština, tu odluku može zameniti i pisana izjava likvidacionog upravnika o imenu i adresi tog lica.

Zainteresovana lica imaju pravo na uvid u poslovne knjige i dokumenta brisanog društva o svom trošku.

Ako je nakon brisanja društva iz registra potrebno preduzeti određene radnje u pogledu imovine društva prestalog brisanjem ili druge radnje koje je trebalo preduzeti tokom likvidacije, zainteresovano lice može tražiti da nadležni sud u vanparničnom postupku odredi likvidacionog upravnika sa ovlašćenjem za preduzimanje tih radnji.

Odgovornost likvidacionog upravnika za štetu

Član 544

Likvidacioni upravnik odgovara za štetu koju pričini u vršenju svoje dužnosti članovima društva i poveriocima društva.

Potraživanje iz stava 1. ovog člana zastareva u roku od tri godine od dana brisanja društva iz registra.

Odgovornost članova društva po okončanju likvidacije

Član 545

Ortaci i komplementari odgovaraju neograničeno solidarno za obaveze društva u likvidaciji i nakon brisanja društva iz registra privrednih subjekata.

Komanditori, članovi društva s ograničenom odgovornošću i akcionari akcionarskog društva odgovaraju solidarno za obaveze društva u likvidaciji i nakon brisanja društva iz registra privrednih subjekata, do visine primljenog iznosa iz likvidacionog ostatka.

Potraživanja poverilaca iz st. 1. i 2. ovog člana zastarevaju u roku od tri godine od dana brisanja društva iz registra.

6. Prinudna likvidacija

Razlozi za pokretanje postupka

Član 546

Prinudna likvidacija pokreće se ako:

1) je društvu pravnosnažnim aktom izrečena mera:

(1) zabrane obavljanja delatnosti, a društvo ne otpočne likvidaciju u roku od 30 dana od dana pravnosnažnosti tog akta;

(2) zabrane obavljanja registrovane delatnosti, a društvo ne registruje brisanje, odnosno promenu te delatnosti ili ne otpočne likvidaciju u roku od 30 dana od dana pravnosnažnosti tog akta;

(3) oduzimanja dozvole, licence ili odobrenja za obavljanje registrovane

delatnosti, a društvo ne registruje brisanje, odnosno promenu te delatnosti ili ne otpočne likvidaciju u roku od 30 dana od dana pravnosnažnosti tog akta;

2) u roku od 30 dana od dana isteka vremena na koje je društvo osnovano, a društvo ne registruje produženje vremena trajanja društva ili u tom roku ne otpočne likvidaciju;

3) ortačko društvo, u slučaju smrti ortaka, ostane sa jednim ortakom, a nijedan od naslednika preminulog ortaka u skladu sa članom 119. ovog zakona, ne bude upisan u registar kao član društva u roku od tri meseca od dana pravnosnažnog okončanja ostavinskog postupka, odnosno ortačko društvo iz drugih razloga ostane sa jednim ortakom, a društvu, u roku od tri meseca od dana prestanka svojstva ortaka, ne pristupi nedostajući član ili u tom roku društvo ne promeni pravnu formu ili u tom roku ne otpočne likvidaciju;

4) komanditno društvo, u slučaju smrti komplementara, ostane bez komplementara, a nijedan od naslednika preminulog komplementara u skladu sa članom 137. ovog zakona, ne bude upisan u registar kao član društva u roku od tri meseca od dana pravnosnažnog okončanja ostavinskog postupka, odnosno komanditno društvo iz drugih razloga ostane bez komplementara ili komanditora, a društvu u roku od tri meseca od dana prestanka svojstva člana ne pristupi nedostajući član ili u tom roku društvo ne promeni pravnu formu ili u tom roku ne otpočne likvidaciju;

4a) ako kupac stečajnog dužnika kao pravnog lica, u skladu sa članom 45. stav 5. ovog zakona ne uplati nedostajući iznos do visine minimalnog osnovnog kapitala u roku od šest meseci od dana obustavljanja postupka stečaja;

5) je pravnosnažnom presudom utvrđena ništavost registracije osnivanja društva u skladu sa zakonom o registraciji ili ništavost osnivačkog akta društva u skladu sa članom 14. ovog zakona;

6) je pravnosnažnom presudom naložen prestanak društva u skladu sa čl. 118, 138, 239. i 469. ovog zakona, a društvo u roku od 30 dana od dana pravnosnažnosti presude ne otpočne likvidaciju;

7) društvo ostane bez zakonskog ili privremenog zastupnika, a ne registruje novog u roku od tri meseca od dana brisanja zakonskog, odnosno privremenog zastupnika iz registra privrednih subjekata;

7a) društvo u roku od 30 dana od dana konačnosti akta nadležnog organa kojim je odbačena prijava registracije promene adrese sedišta, ne registruje novu adresu sedišta;

8) društvo u likvidaciji ostane bez likvidacionog upravnika, a ne registruje novog u roku od tri meseca od dana brisanja likvidacionog upravnika iz registra privrednih subjekata;

9) usvojeni početni likvidacioni izveštaj ne bude dostavljen registru privrednih subjekata u skladu sa članom 536. stav 6. ovog zakona;

10) društvo ne dostavi nadležnom registru godišnje finansijske izveštaje do kraja prethodne poslovne godine za dve uzastopne poslovne godine koje prethode godini u kojoj se podnose finansijski izveštaji;

11) društvo ne dostavi nadležnom registru početni likvidacioni bilans u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo;

12) u drugim slučajevima predviđenim zakonom.

Razlozi za prinudnu likvidaciju iz člana 19. i čl. 27. i 28. ovog zakona i razlozi iz stava 1. tač. 1), 5), 6) i 10) ovog člana su razlozi koje nije moguće otkloniti.

Obaveštenje i pokretanje postupka prinudne likvidacije

Član 547

Pre pokretanja postupka prinudne likvidacije, registrator koji vodi registar privrednih subjekata na internet stranici tog registra objavljuje obaveštenje o privrednom društvu kod koga su se stekli razlozi za prinudnu likvidaciju koje u skladu sa odredbom člana 546. stav 2. nije moguće otkloniti.

Obaveštenje iz stava 1. ovog člana objavljuje se na internet stranici registra privrednih subjekata u trajanju od 30 dana.

Pre pokretanja postupka prinudne likvidacije, registrator koji vodi registar privrednih subjekata na internet stranici tog registra objavljuje obaveštenje o privrednom društvu kod koga su se stekli razlozi za prinudnu likvidaciju iz člana 546. ovog zakona sa pozivom tom privrednom društvu da u roku od 90 dana od dana objavljivanja tog obaveštenja, otkloni navedene razloge koje je u skladu sa ovim zakonom moguće otkloniti i registruje promene odgovarajućih podataka u skladu sa zakonom o registraciji.

Po isteku roka iz st. 2. i 3. ovog člana registrator koji vodi registar privrednih subjekata u slučajevima iz člana 546. ovog zakona po službenoj dužnosti donosi akt o pokretanju postupka prinudne likvidacije kojim društvo prevodi u status "u prinudnoj likvidaciji" i istovremeno objavljuje oglas o prinudnoj likvidaciji na internet stranici registra privrednih subjekata u neprekidnom trajanju od 60 dana.

Oglas iz stava 4. ovog člana sadrži:

1) dan objave oglasa;

2) poslovno ime i matični broj društva;

3) razlog prinudne likvidacije.

Uz poslovno ime društva iz stava 4. ovog člana, dodaje se oznaka: "u prinudnoj likvidaciji".

Status društva u postupku prinudne likvidacije

Član 547a

Od dana objavljivanja oglasa o prinudnoj likvidaciji, organi društva nastavljaju sa radom, a društvo ne može preduzimati nove poslove već samo završavati započete poslove, uključujući i izmirenje dospelih obaveza, kao i plaćanja za tekuće obaveze društva i obaveze prema zaposlenima.

Za vreme prinudne likvidacije društva ne isplaćuje se učešće u dobiti, odnosno dividenda, niti se imovina društva raspodeljuje članovima društva pre brisanja društva iz registra.

Od dana pokretanja postupka prinudne likvidacije svi sudski i upravni postupci u odnosu na društvo koje je u prinudnoj likvidaciji prekidaju se.

Izuzetno od stava 3. ovog člana, ako se u toku postupka prinudne likvidacije:

1) otvori prethodni stečajni postupak - postupak prinudne likvidacije se prekida, a ako se nakon toga odbije predlog za pokretanje stečajnog postupka, odnosno obustavi postupak zbog povlačenja predloga za pokretanje stečajnog postupka, postupak prinudne likvidacije

se nastavlja;

2) otvori stečajni postupak - postupak prinudne likvidacije se obustavlja.

Prekinuti postupci iz stava 3. ovog člana, mogu se nastaviti nakon brisanja društva iz registra, na zahtev članova, odnosno poverilaca brisanog društva u skladu sa članom 548. ovog zakona.

Od dana objavljivanja oglasa o prinudnoj likvidaciji društvo ne može registrovati promene podataka u registru privrednih subjekata i Centralnom registru.

Okončanje postupka prinudne likvidacije

Član 547b

Nakon isteka roka iz člana 547. stav 4. ovog zakona, registrator koji vodi registar privrednih subjekata, u daljem roku od 30 dana, po službenoj dužnosti donosi akt o brisanju društva i briše društvo iz registra, u skladu sa zakonom o registraciji.

Posledice brisanja društva iz registra u slučaju prinudne likvidacije

Član 548

Imovina brisanog društva postaje imovina članova društva u srazmeri sa njihovim udelima u kapitalu društva, a u slučaju ortačkog društva koje nema kapital raspodeljuje se na jednake delove između ortaka.

Nakon brisanja društva iz registra privrednih subjekata, članovi brisanog društva odgovaraju za obaveze društva do visine vrednosti primljene imovine iz stava 1. ovog člana.

Izuzetno od stava 2. ovog člana, kontrolni član društva s ograničenom odgovornošću i kontrolni akcionar akcionarskog društva odgovara neograničeno solidarno za obaveze društva i nakon brisanja društva iz registra.

Potraživanja poverilaca društva prema članovima društva iz stava 3. ovog člana zastarevaju u roku od tri godine od dana brisanja društva iz registra.

Deo deseti
POVEZIVANJE PRIVREDNIH DRUŠTAVA

1. Osnovna pravila

Načini povezivanja društava

Član 549

Društva se mogu povezivati putem:

1) učešća u osnovnom kapitalu ili ortačkim udelima (društva povezana kapitalom);

2) ugovora (društva povezana ugovorom);

3) kapitala i ugovora (mešovito povezana društva).

Zabranjeno je povezivanje privrednih društava suprotno propisima kojima se uređuje zaštita konkurencije.

Vrste povezanih društava

Član 550

Privredna društva povezivanjem u smislu člana 549. ovog zakona formiraju:

1) grupu društava (koncern);

2) holding;

3) društva sa uzajamnim učešćem u kapitalu.

Grupa društava

Član 551

Grupa društava postoji kada kontrolno društvo pored upravljanja zavisnim društvima obavlja i druge delatnosti.

Grupu društava čine:

1) kontrolno društvo i jedno ili više kontrolisanih društava kojima upravlja kontrolno društvo (faktička grupa) ili

2) kontrolno društvo i jedno ili više kontrolisanih društava koja su zaključila ugovor o kontroli i upravljanju (ugovorna grupa) ili

3) društva koja nisu u međusobno zavisnom položaju, a kojima se upravlja na jedinstven način (grupa sa odnosima ravnopravnosti).

Holding društvo

Član 552

Holding društvo je društvo koje kontroliše jedno ili više društava i koje za isključivu delatnost ima upravljanje i finansiranje tih društava.

Društva sa uzajamnim učešćem u kapitalu

Član 553

Društva sa uzajamnim učešćem u kapitalu su društva od kojih svako od tih društava poseduje značajno učešće u kapitalu drugog društva.

2. Ugovori o kontroli i upravljanju

2.1. Pojam, zaključenje, izmene i prestanak

Pojam

Član 554

Ugovor o kontroli i upravljanju je ugovor kojim društvo poverava upravljanje i vođenje poslova drugom društvu.

Ako društva koja čine grupu sa odnosima ravnopravnosti u smislu člana 551. stav 2. tačka 3) ovog zakona zaključe ugovor kojim se uspostavlja upravljanje na jedinstven način, takav ugovor se ne smatra ugovorom o kontroli i upravljanju u smislu ovog zakona.

Zaključenje ugovora

Član 555

Ugovor o kontroli i upravljanju zaključuje se u pisanoj formi i mora biti odobren od strane skupštine svakog društva koje ga je zaključilo tročetvrtinskom većinom glasova prisutnih akcionara, ako statutom nije određena veća većina.

U slučaju ortačkog ili komanditnog društva, ugovor o kontroli i upravljanju odobravaju svi ortaci, odnosno komplementari, ako osnivačkim aktom nije drugačije određeno.

Odbor direktora, odnosno nadzorni odbor ako je upravljanje društvom dvodomno, sastavljaju izveštaj za skupštinu prilikom podnošenja ugovora o kontroli i upravljanju na odobrenje skupštini, u kome moraju navesti i finansijske podatke i podatke o poslovanju društava sa kojima ugovor treba da bude zaključen.

U izveštaju iz stava 3. ovog člana obrazlažu se pravni i ekonomski razlozi za zaključenje ugovora i njegov sadržaj, uključujući i iznos naknade za upravljanje, odnosno način njenog određivanja.

Izveštaj iz stava 3. ovog člana može biti sastavljen kao zajednički izveštaj za sva društva koja zaključuju ugovor.

Ugovor o kontroli i upravljanju registruje se u skladu sa zakonom o registraciji i ne može stupiti na snagu pre dana registracije.

Oglas o zaključenju ugovora o kontroli i upravljanju objavljuje se na internet stranici registra privrednih subjekata danom registracije tog ugovora, u trajanju od najmanje 90 dana od dana objavljivanja.

Izmena i prestanak ugovora

Član 556

Ugovor o kontroli i upravljanju menja se po postupku po kojem je i zaključen.

Ako drugačije nije ugovoreno, a ugovor o kontroli i upravljanju je zaključen na neodređeno vreme, svaka od ugovornih strana ima pravo da ugovor raskine samo sa danom završetka poslovne godine ili drugog ugovorenog obračunskog perioda, obaveštenjem o raskidu koje

je u obavezi da svim ostalim ugovornim stranama dostavi u pisanoj formi najmanje 30 dana pre isteka poslovne godine, odnosno drugog ugovorenog obračunskog perioda.

Prestanak ugovora o kontroli i upravljanju po bilo kom osnovu registruje se u skladu sa zakonom o registraciji, i objavljuje se na način iz člana 555. stav 7. ovog zakona.

Oglas iz stava 3. ovog člana mora sadržati i obaveštenje poveriocima o njihovom pravu da od kontrolnog društva zahtevaju odgovarajuću zaštitu u pogledu naplate svojih potraživanja prema kontrolisanom društvu.

2.2. Prava, obaveze i odgovornosti iz ugovora o kontroli i upravljanju

Obavezujuća uputstva

Član 557

U slučaju postojanja ugovora o kontroli i upravljanju, kontrolno društvo ima pravo da daje obavezujuća uputstva zavisnom društvu o načinu vođenja poslova, rukovodeći se interesima grupe.

Ako je za sprovođenje određenog uputstva iz stava 1. ovog člana potrebna odluka ili odobrenje odbora direktora kontrolisanog društva, odnosno nadzornog odbora ako je upravljanje zavisnim društvom dvodomno, a ta odluka ili odobrenje nisu dati u razumnom roku, direktor, odnosno izvršni odbor kontrolisanog društva dužan je da o tome obavesti kontrolno društvo bez odlaganja, ako drugačije nije predviđeno ugovorom o upravljanju i kontroli.

U slučaju iz stava 2. ovog člana, uputstvo može biti ponovljeno samo uz saglasnost odbora direktora kontrolnog društva, odnosno nadzornog odbora ako je upravljanje kontrolnim društvom dvodomno.

Odgovornost direktora kontrolnog društva

Član 558

Direktori kontrolnog društva dužni su da uputstva kontrolisanom društvu iz člana 557. ovog zakona daju sa pažnjom dobrog privrednika, pri čemu se odredbe čl. 63. do 80. ovog zakona o posebnim dužnostima direktora shodno primenjuju na direktore kontrolnog društva i u odnosu na kontrolisano društvo.

Isključenje odgovornosti direktora kontrolisanog društva

Član 559

Direktori, odnosno članovi nadzornog odbora ne odgovaraju za štetu koja je nastala kao posledica povrede posebnih dužnosti prema društvu iz čl. 63. do 80. ovog zakona ako su postupali po uputstvima iz člana 557. ovog zakona.

Odgovornost kontrolnog društva

Član 560

Kontrolno društvo odgovara za štetu koju je pretrpelo kontrolisano društvo usled postupanja po obavezujućim uputstvima iz člana 557. stav 1. ovog zakona.

2.3. Zaštita akcionara i poverilaca kontrolisanog društva

Isplata naknade

Član 561

Naknada po osnovu ugovora o kontroli i upravljanju ne može se isplatiti ako je kontrolisano društvo poslovalo sa gubitkom.

U slučaju iz stava 1. ovog člana, naknada za period tokom kojeg je kontrolisano društvo poslovalo sa gubitkom može se isplatiti u godini kada je kontrolisano društvo ostvarilo dobit.

Na potraživanje naknade iz stava 1. ovog člana ne obračunava se kamata.

Primerena naknada spoljnim akcionarima

Član 562

Spoljni akcionar u smislu ovog zakona je svaki akcionar kontrolisanog društva koji nije kontrolno društvo, niti je akcionar kontrolnog društva.

Ugovorom o kontroli i upravljanju mora se odrediti primerena naknada po akciji koju je kontrolno društvo dužno da plaća spoljnim akcionarima na godišnjem nivou.

Naknada iz stava 2. ovog člana određuje se prema proceni buduće prosečne očekivane dividende po akciji za naredne tri poslovne godine, koju bi društvo isplatilo kada ne bi bio zaključen ugovor o kontroli i upravljanju, a najmanje u visini prosečne dividende po akciji za prethodne tri poslovne godine.

Ako je kontrolno društvo jedini akcionar podređenog društva ugovorom o kontroli i upravljanju ne predviđa se naknada iz stava 2. ovog člana.

Za izmene ili prestanak ugovora o kontroli i upravljanju kojim se menja naknada manjinskim akcionarima neophodna je saglasnost tih akcionara koju oni daju kao posebna klasa akcija.

Ispitivanje primerenosti naknade od strane suda

Član 563

Spoljni akcionar podređenog društva može u roku od tri meseca od dana registracije ugovora o kontroli i upravljanju, odnosno njegovih izmena, u skladu sa zakonom o registraciji tražiti da nadležni sud u vanparničnom postupku odredi primerenu naknadu ako smatra da je naknada određena ugovorom neprimerena.

Ako sud postupajući po zahtevu iz stava 1. ovog člana odredi naknadu u višem iznosu od ugovorene, kontrolno društvo ima pravo na raskid ugovora o kontroli i upravljanju u roku od tri meseca od dana pravnosnažnosti odluke suda, bez otkaznog roka.

Pravo na prodaju akcija

Član 564

Ugovor o kontroli i upravljanju mora predviđati pravo spoljnih akcionara da svoje akcije prodaju kontrolnom društvu po ceni koja odgovara tržišnoj vrednosti akcija utvrđenoj u skladu sa članom 57. ovog zakona.

Umesto isplate cene iz stava 1. ovog člana, ugovor o kontroli i upravljanju može predvideti pravo na zamenu akcija za akcije kontrolnog društva, u srazmeri koja je određena ugovorom.

Srazmera iz stava 2. ovog člana mora odgovarati srazmeri u kojoj bi se vršila zamena akcija kontrolisanog društva za akcije kontrolnog društva u slučaju pripajanja kontrolisanog društva kontrolnom društvu.

U slučaju iz stava 2. ovog člana može se predvideti i doplata u novcu spoljnim akcionarima, na koju se primenjuju odredbe o doplati u novcu kod statusnih promena.

Ugovor o kontroli i upravljanju koji ne predviđa pravo iz stava 1. ovog člana ili ne određuje cenu iz stava 1. ovog člana ništav je.

Ispitivanje primerenosti cene od strane suda

Član 565

Spoljni akcionar koji smatra da cena iz člana 564. stav 1. ovog zakona ili srazmera iz člana 564. stav 2. ovog zakona nije primerena može u roku od tri meseca od dana registracije ugovora o kontroli i upravljanju, odnosno njegovih izmena, u skladu sa zakonom o registraciji tražiti da nadležni sud u vanparničnom postupku odredi primerenu cenu, odnosno srazmeru.

Ako sud po zahtevu spoljnog akcionara odredi višu cenu ili povoljniju srazmeru za spoljne akcionare, društvo je u obavezi da odluku suda odmah po pravnosnažnosti objavi na svojoj internet stranici i da je dostavi registru privrednih subjekata radi objavljivanja na internet stranici tog registra.

Odluka suda iz stava 2. ovog člana obavezuje društvo u odnosu na sve spoljne akcionare.

Zaštita poverilaca

Član 566

Ako ugovor o kontroli i upravljanju prestane da važi, kontrolno društvo je u obavezi da poveriocu kontrolisanog društva na njegov pisani zahtev podnet u roku od šest meseci po prestanku važnosti tog ugovora pruži odgovarajuću zaštitu za naplatu njegovih potraživanja koja su nastala pre registracije prestanka važnosti tog ugovora u skladu sa zakonom o registraciji.

Pravo na odgovarajuću zaštitu nemaju poverioci kontrolisanog društva čija su potraživanja obezbeđena ili koja bi u slučaju stečaja kontrolisanog društva bila u prvom ili drugom isplatnom redu u smislu zakona kojim se uređuje stečaj.

Deojedanaesti OGRANAKPRIVREDNOGDRUŠTVAIPREDSTAVNIŠTVO STRANOGPRIVREDNOGDRUŠTVA

1. Ogranak privrednog društva

Pojam ogranka

Član 567

Ogranak privrednog društva (u daljem tekstu: ogranak) je izdvojeni organizacioni deo privrednog društva na teritoriji Republike Srbije preko koga društvo obavlja delatnost u skladu sa zakonom.

Ogranak nema svojstvo pravnog lica, a u pravnom prometu istupa u ime i za račun privrednog društva.

Privredno društvo neograničeno odgovara za obaveze prema trećim licima koje nastanu u poslovanju njegovog ogranka.

Obrazovanje ogranka

Član 568

Ogranak se obrazuje odlukom koju donosi skupština, odnosno ortaci ili komplementari, ako osnivačkim aktom, odnosno statutom nije drugačije određeno.

Odluka iz stava 1. ovog člana sadrži naročito:

1) poslovno ime i matični broj društva;

2) adresu ogranka;

3) pretežnu delatnost ogranka, koja se može razlikovati od pretežne delatnosti društva;

4) lično ime, odnosno poslovno ime zastupnika ogranka i obim ovlašćenja zastupnika, ako je zastupnik ogranka različit od zastupnika društva.

Registracija ogranka

Član 569

Ogranak domaćeg i stranog privrednog društva registruje se u skladu sa zakonom o registraciji.

U registru se registruju promene podataka i prestanak, odnosno brisanje ogranka iz registra, u skladu sa zakonom o registraciji.

Dejstvo registracije zastupnika ogranka

Član 570

Ako je zastupnik ogranka registrovan u skladu sa zakonom o registraciji, to lice smatra se zastupnikom celog privrednog društva i na pitanja u vezi sa dejstvom ograničenja ovlašćenja za zastupanje prema trećim licima shodno se primenjuju odredbe člana 33. ovog zakona.

Upotreba poslovnog imena i drugih podataka

Član 571

U pravnom prometu ogranak nastupa pod poslovnim imenom društva, uz navođenje:

1) da je reč o ogranku;

2) adrese ogranka, ako se razlikuje od adrese sedišta društva;

3) naziva ogranka, ako ga ima.

Na upotrebu poslovnog imena i drugih podataka u dokumentima ogranka shodno se primenjuju odredbe iz člana 25. ovog zakona koje se odnose na upotrebu poslovnog imena i drugih podataka u dokumentima društva.

Na naziv ogranka shodno se primenjuju odredbe čl. 27. do 29. ovog zakona.

Prestanak ogranka

Član 572

Ogranak prestaje:

1) odlukom koju donosi skupština, odnosno ortaci ili komplementari, ako osnivačkim aktom, odnosno statutom nije drugačije određeno;

2) prestankom postojanja privrednog društva u čijem je sastavu, osim ako u slučaju statusne promene postoji odluka pravnog sledbenika osnivača ogranka o nastavku rada ogranka.

Specifičnost u vezi sa ogrankom stranog privrednog društva

Član 573

Ogranak stranog privrednog društva je njegov izdvojeni organizacioni deo preko koga to društvo obavlja delatnost u Republici Srbiji u skladu sa zakonom.

Na delatnosti ogranka stranog privrednog društva shodno se primenjuju odredbe člana 4. ovog zakona.

Odluka o obrazovanju ogranka iz stava 1. ovog člana sadrži naročito:

1) naziv i adresu ogranka;

2) pretežnu delatnost ogranka;

3) lično ime, odnosno poslovno ime zastupnika ogranka i obim ovlašćenja zastupnika;

4) naziv i sedište registra u kom je osnivač ogranka registrovan;

5) naziv, pravnu formu i sedište osnivača ogranka;

6) matični/registarski broj osnivača ogranka;

7) lično ime, odnosno poslovno ime zastupnika osnivača ogranka;

8) podatak o registrovanom kapitalu osnivača, ako se prema pravu države u kojoj je registrovan osnivač takav podatak registruje;

9) adresu za prijem elektronske pošte.

Prilikom registracije ogranka iz stava 1. ovog člana registruju se podaci iz stava 3. ovog člana i finansijski izveštaji osnivača ako su sastavljeni, podvrgnuti reviziji i obelodanjeni na osnovu prava države po kojem osnivač ima tu obavezu.

2. Predstavništvo stranog privrednog društva

Pojam predstavništva stranog privrednog društva

Član 574

Predstavništvo stranog privrednog društva (u daljem tekstu: predstavništvo) je njegov izdvojen organizacioni deo koji može obavljati prethodne i pripremne radnje u cilju zaključenja pravnog posla tog društva.

Predstavništvo nema svojstvo pravnog lica.

Predstavništvo može zaključivati samo pravne poslove u vezi svog tekućeg poslovanja.

Strano privredno društvo odgovara za obaveze prema trećim licima koje nastanu u poslovanju njegovog predstavništva.

Obrazovanje predstavništva

Član 575

Predstavništvo se obrazuje odlukom nadležnog organa stranog privrednog društva.

Odluka iz stava 1. ovog člana obavezno sadrži:

1) naziv i sedište registra u kom je osnivač predstavništva registrovan;

2) naziv, pravnu formu i sedište osnivača predstavništva;

3) matični/registarski broj osnivača predstavništva;

4) lično ime, odnosno poslovno ime zastupnika osnivača predstavništva;

5) adresu predstavništva;

6) lično ime, odnosno poslovno ime zastupnika predstavništva;

7) adresu za prijem elektronske pošte.

Prestanak predstavništva

Član 576

Predstavništvo prestaje:

1) odlukom o prestanku predstavništva;

2) prestankom postojanja osnivača predstavništva, osim ako u slučaju statusne promene postoji odluka pravnog sledbenika osnivača predstavništva o nastavku rada predstavništva.

Registracija predstavništva

Član 577

Predstavništvo se obavezno registruje u skladu sa zakonom o registraciji.

Prilikom registracije predstavništva registruju se podaci iz člana 575. stav 2. ovog zakona, a u skladu sa zakonom o registraciji registruje se i:

1) promene podataka iz člana 575. stav 2. ovog zakona;

2) prestanak predstavništva.

Deo jedanaesti A
EVROPSKO DRUŠTVO

1. Osnovne odredbe

Pojam

Član 577a

U Republici Srbiji može se osnovati Evropsko akcionarsko društvo (Societas Europea).

Evropsko akcionarsko društvo (u daljem tekstu: evropsko društvo) osniva se u pravnoj formi akcionarskog društva, čiji je osnovni kapital podeljen na akcije koje ima jedan ili više akcionara, koji ne odgovaraju za obaveze društva, osim u slučajevima iz člana 18. ovog zakona.

Shodna primena

Član 577b

Na pitanja koja nisu propisana odredbama ovog dela zakona, primenjuju se odredbe ovog zakona koje se odnose na akcionarsko društvo.

Sticanje svojstva pravnog lica

Član 577v

Evropsko društvo koje se osniva na teritoriji Republike Srbije stiče svojstvo pravnog lica registracijom u registar privrednih subjekata u skladu sa zakonom o registraciji.

Pravna forma evropskog društva se u poslovnom imenu označava latiničkom oznakom: "SE".

Način osnivanja evropskog društva

Član 577g

Evropsko društvo na teritoriji Republike Srbije može se osnovati:

1) pripajanjem, odnosno spajanjem akcionarskih društava, od kojih je najmanje jedno registrovano na teritoriji Republike Srbije, a drugo na teritoriji druge države članice, pri čemu se:

(1) jedno ili više akcionarskih društava pripajaju akcionarskom društvu registrovanom na teritoriji Republike Srbije, prenošenjem na to društvo celokupne imovine i obaveza, čime društva koja se pripajaju prestaju da postoje bez sprovođenja postupka likvidacije, a društvo sticalac menja pravnu formu u formu evropskog društva ili

(2) dva ili više društava spajaju uz osnivanje evropskog društva prenošenjem na to društvo celokupne imovine i obaveza, čime društva koja se spajaju prestaju da postoje bez sprovođenja postupka likvidacije;

2) kao holding koga osnivaju:

(1) najmanje dva društva, od kojih je najmanje jedno, društvo iz člana 139. ili člana 245. ovog zakona registrovano na teritoriji Republike Srbije i najmanje jedno, društvo kapitala registrovano na teritoriji druge države članice, ili

(2) najmanje dva društva iz člana 139. ili člana 245. ovog zakona registrovana na teritoriji Republike Srbije od kojih svako, u periodu od najmanje dve godine, na teritoriji druge države članice ima registrovan ogranak ili kontrolisano društvo čiji je isključivi vlasnik;

3) osnivanjem kontrolisanog društva u formi evropskog društva, koga osnivaju:

(1) najmanje dva društva, od kojih je najmanje jedno, društvo iz člana 139. ili člana 245. ovog zakona registrovano na teritoriji Republike Srbije i najmanje jedno, društvo kapitala registrovano na teritoriji druge države članice ili

(2) najmanje dva društva iz člana 139. ili člana 245. ovog zakona registrovana na teritoriji Republike Srbije od kojih svako, u periodu od najmanje dve godine, na teritoriji druge države članice ima registrovan ogranak ili kontrolisano društvo čiji je isključivi vlasnik;

4) promenom pravne forme akcionarskog društva koje u periodu od najmanje dve godine,

na teritoriji druge države članice ima registrovano kontrolisano društvo čiji je isključivi vlasnik.

U slučaju iz stava 1. tačka 2) ovog člana društva koja osnivaju evropsko društvo kao holding, nastavljaju da postoje.

Promena pravne forme u slučaju iz stava 1. tačka 4) ovog člana ne utiče na pravni subjektivitet akcionarskog društva i nema za posledicu osnivanje novog pravnog lica.

Osnovni kapital

Član 577d

Osnovni kapital evropskog društva izražava se u evrima i iznosi najmanje 120.000 evra u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu Narodne banke Srbije na dan uplate.

Na osnovni kapital evropskog društva, povećanje i smanjenje osnovnog kapitala, akcije i druge hartije od vrednosti primenjuju se odredbe ovog zakona kojima se uređuju akcionarska društva.

Osnivački akt i statut

Član 577đ

Osnivački akt je konstitutivni akt evropskog društva.

Evropsko društvo pored osnivačkog akta ima i statut, kojim se uređuje upravljanje društvom i druga pitanja u skladu sa ovim zakonom.

U osnivačkom aktu i statutu evropskog društva sedište društva određuje se u skladu sa odredbama člana 19. ovog zakona.

Izmene i dopune statuta donosi skupština evropskog društva dvotrećinskom većinom glasova svih akcionara sa pravom glasa.

Na osnivački akt i statut, ako je reč o elektronskom, odnosno digitalizovanom dokumentu, shodno se primenjuju odredbe člana 11. ovog zakona.

2. Osnivanje evropskog društva pripajanjem i spajanjem

Zajednički nacrt ugovora o pripajanju

Član 577e

Nadležni organi društava koja učestvuju u pripajanju pripremaju zajednički nacrt ugovora o pripajanju.

Zajednički nacrt ugovora o pripajanju sadrži naročito:

1) pravnu formu, poslovna imena i registrovana sedišta svih društava koja učestvuju u pripajanju, kao i poslovno ime i sedište evropskog društva;

2) podatke o srazmeri zamene akcija društva prenosioca za akcije u evropskom društvu, kao i visinu novčanog plaćanja ako postoji;

3) način preuzimanja akcija u evropskom društvu i datum od koga te akcije daju pravo učešća u dobiti evropskog društva i sve pojedinosti u vezi tog prava;

4) datum od koga se transakcije društva prenosioca smatraju, u računovodstvene svrhe, transakcijama obavljenim u ime evropskog društva;

5) očekivane posledice pripajanja na zaposlene društva prenosioca;

6) prava koja evropsko društvo daje akcionarima društva koji imaju posebna prava, kao i imaocima drugih hartija od vrednosti, odnosno mere koje se u odnosu na ta lica predlažu;

7) sve posebne pogodnosti koje se odobravaju članovima nadležnih organa iz stava 1. ovog člana društava koja učestvuju u pripajanju, kao i stručnim licima koja ocenjuju zajednički nacrt ugovora o pripajanju i sačinjavaju izveštaje o tome;

8) predlog osnivačkog akta i statuta evropskog društva;

9) ako je to odgovarajuće, informacije o postupcima kojima se određuju uslovi za učestvovanje zaposlenih u odlučivanju i ostvarivanju drugih prava u evropskom društvu, u skladu sa propisima kojima se uređuje učestvovanje zaposlenih u odlučivanju;

10) procenu vrednosti imovine i visine obaveza koje se prenose na evropsko društvo i njihov opis, kao i način na koji se taj prenos vrši evropskom društvu;

11) datume finansijskih izveštaja koji predstavljaju osnov za pripajanje.

Kad sve akcije u pripojenom društvu ima društvo sticalac, zajednički nacrt ugovora o pripajanju ne mora da sadrži podatke iz stava 2. tač. 2) i 3) ovog člana.

Objavljivanje

Član 577ž

Zajednički nacrt ugovora o pripajanju društvo objavljuje na svojoj internet stranici, ako je ima i dostavlja registru privrednih subjekata radi objavljivanja na internet stranici tog registra, najkasnije mesec dana pre dana održavanja sednice skupštine na kojoj se donosi odluka o pripajanju.

Uz zajednički nacrt ugovora o pripajanju, objavljuju se i:

1) podaci o registrima u kojima su upisana društva koja učestvuju u pripajanju i broj pod kojim su ta društva upisana u registar;

2) obaveštenje poveriocima i manjinskim akcionarima društava koja učestvuju u pripajanju o načinu na koji je predviđeno da mogu ostvariti svoja prava, kao i o vremenu i mestu gde mogu, bez naknade, izvršiti uvid u dokumente i akte iz člana 577e ovog zakona;

3) obaveštenje članovima društva, predstavnicima zaposlenih, odnosno zaposlenima, o vremenu i mestu gde mogu, bez naknade, izvršiti uvid u dokument iz člana 577z ovog zakona, i

4) obaveštenje članovima društva o vremenu i mestu gde mogu, bez naknade, izvršiti uvid u dokument iz člana 577i ovog zakona.

Izveštaj nadležnog organa društva

Član 577z

Nadležni organ svakog društva koje je registrovano na teritoriji Republike Srbije, a koje učestvuje u pripajanju, sačinjava izveštaj o pripajanju iz člana 494. ovog zakona, najkasnije mesec dana pre dana održavanja sednice skupštine na kojoj se donosi odluka o pripajanju.

Izveštaj revizora o pripajanju

Član 577i

Svako pojedinačno društvo koje učestvuje u pripajanju imenuje revizora radi revizije zajedničkog nacrta ugovora o pripajanju, koji sačinjava izveštaj o pripajanju najkasnije mesec dana pre dana održavanja sednice skupštine na kojoj se donosi odluka o pripajanju.

Ako nadležni organ društva koje je registrovano u Republici Srbiji, a koje učestvuje u pripajanju, ne imenuje revizora iz stava 1. ovog člana, na zahtev društva, nadležni sud, u vanparničnom postupku, imenuje revizora koji sačinjava revizorski izveštaj o pripajanju za to društvo.

Sva društva koja učestvuju u pripajanju mogu sporazumno imenovati jednog revizora, koji sačinjava zajednički izveštaj o pripajanju iz stava 1. ovog člana.

Izuzetno, izveštaj revizora o pripajanju ne sačinjava se ako se svi članovi društava koja učestvuju u pripajanju izričito saglase da se taj izveštaj ne sačinjava.

Sud iz stava 2. ovog člana, na zajednički zahtev svih društava koja učestvuju u pripajanju, imenuje revizora koji sačinjava zajednički izveštaj o pripajanju za sva društva i određuje rok u kome je revizor obavezan da ovaj izveštaj dostavi svim društvima koja učestvuju u pripajanju.

Revizor sačinjava izveštaj o pripajanju u pisanoj formi, koji sadrži mišljenje o tome da li je srazmera u skladu sa kojom se vrši zamena akcija pravična i primerena, kao i obrazloženje u okviru kojeg je dužan da navede naročito:

1) koji su metodi procene vrednosti primenjeni prilikom utvrđivanja predložene srazmere zamene akcija i koji su ponderi dodeljeni vrednostima dobijenim primenom tih metoda;

2) da li su primenjeni metodi i ponderi dodeljeni vrednostima dobijenim primenom tih metoda primereni okolnostima tog slučaja, kao i kakva bi srazmera zamene akcija bila da su dodeljeni drugačiji ponderi;

3) koje okolnosti su otežavale procenu vrednosti i obavljanje revizije, ako ih je bilo.

Usvajanje na skupštini

Član 577j

Na skupštini svakog od društava koja učestvuju u pripajanju, nakon upoznavanja sa izveštajima iz čl. 577z i 577i ovog zakona, kao i mišljenjem predstavnika zaposlenih na izveštaj iz člana 577z ovog zakona, ako je dostavljeno, odlučuje se o usvajanju zajedničkog nacrta ugovora o pripajanju.

Skupština svakog od društava koja učestvuju u pripajanju ima pravo da sprovođenje pripajanja uslovi hitnim postizanjem sporazuma o načinu učestvovanja zaposlenih u

odlučivanju u evropskom društvu.

Kada je društvo sa teritorije Republike Srbije društvo koje se pripaja, a u postupku pripajanja učestvuju društva koja imaju registrovano sedište u drugim državama članicama u kojima nije propisana mogućnosti vođenja sudskih postupaka ispitivanja srazmere zamene akcija, kao i sudskih postupaka u vezi sa ostvarivanjem posebnih prava akcionara koji ne sprečavaju registraciju pripajanja, postupak pripajanja će se sprovesti samo u slučaju da skupštine tih društava izričito prihvate mogućnost vođenja takvih postupaka u Republici Srbiji.

Odluka suda iz stava 3. ovog člana obavezuje evropsko društvo i sve njegove akcionare.

Zajednički nacrt ugovora o pripajanju smatra se ugovorom o pripajanju kada ga usvoje skupštine svih društava koja učestvuju u pripajanju.

Javnobeležnička isprava koja prethodi registraciji

Član 577k

Na zahtev društva koje je registrovano na teritoriji Republike Srbije, a koje učestvuje u pripajanju, javni beležnik, u skladu sa zakonom kojim se uređuje javno beležništvo, izdaje javnobeležničku ispravu o tome da su sve radnje i aktivnosti u vezi sa pripajanjem sprovedene u skladu sa odredbama ovog zakona, odnosno da su ispunjeni svi propisani uslovi za pripajanje.

Javni beležnik je ovlašćen da od društva iz stava 1. ovog člana zatraži sve podatke, isprave i druge dokumente, kao i da preduzme sve ostale radnje za proveru ispunjenosti uslova za pripajanje.

U slučaju sudskih postupaka iz člana 577j stav 3. ovog zakona, javni beležnik u javnobeležničkoj ispravi iz stava 1. ovog člana obavezno navodi da su ti sudski postupci u toku.

Registracija

Član 577l

Ako se evropsko društvo registruje u Republici Srbiji, registracija se vrši u skladu sa zakonom o registraciji, s tim što se za ovu registraciju podnose i javnobeležnička isprava iz člana 577k ovog zakona i potvrda nadležnog organa druge države članice, u kojoj je registrovano društvo koje učestvuje u pripajanju, o ispunjenosti uslova za pripajanje u skladu sa pravom te države, koje ne mogu biti starije od šest meseci od dana njihovog izdavanja.

Evropsko društvo ne može se registrovati, ako nije zaključen sporazum o učestvovanju zaposlenih u evropskom društvu, u skladu sa propisima kojima se uređuje učestvovanje zaposlenih u odlučivanju u evropskom društvu.

Registar privrednih subjekata dužan je da, bez odlaganja, nadležnom organu druge države članice u kojoj je registrovano društvo koje učestvuje u pripajanju, dostavi obaveštenje o registraciji iz stava 1. ovog člana.

Ako je društvo koje se pripaja registrovano u Republici Srbiji, registracija brisanja tog društva iz registra privrednih subjekata vrši se u skladu sa zakonom o registraciji, s tim što se registracija brisanja ne može izvršiti pre prijema obaveštenja o izvršenoj registraciji evropskog društva od strane organa nadležnog za registraciju u državi članici u kojoj je

registrovano evropsko društvo.

Ako je evropsko društvo registrovano u Republici Srbiji, pripajanje stupa na snagu danom registracije evropskog društva u registru privrednih subjekata.

Ako je društvo koje se pripaja registrovano u Republici Srbiji, pripajanje stupa na snagu danom registracije evropskog društva u registru druge države članice.

Pravne posledice osnivanja evropskog društva pripajanjem

Član 577lj

Osnivanjem evropskog društva pripajanjem nastupaju pravne posledice iz člana 505. ovog zakona.

Pravne posledice iz stava 1. ovog člana proizvode dejstvo danom registracije evropskog društva.

Ako je za prenos imovine i obaveza sa društva koje se pripaja na evropsko društvo, u skladu sa propisima država članica u kojima su registrovana društva koja učestvuju u pripajanju, potrebno ispuniti posebne uslove, odnosno postupke i procedure da bi taj prenos proizveo pravno dejstvo prema trećim licima, te uslove, odnosno postupke i procedure ispunjavaju društva koja učestvuju u pripajanju ili evropsko društvo.

Pojednostavljeni postupak osnivanja evropskog društva pripajanjem

Član 577m

Kada u osnivanju evropskog društva pripajanjem učestvuje društvo sticalac koje je registrovano na teritoriji Republike Srbije i jedini je član društva koje se pripaja, skupština društva sticaoca ne donosi odluku o usvajanju zajedničkog nacrta ugovora o pripajanju, a zajednički nacrt ugovora o pripajanju ne sadrži podatke iz člana 577e stav 2. tač. 2) i 3) ovog zakona.

U slučaju iz stava 1. ovog člana, ne sačinjava se izveštaj revizora o pripajanju iz člana 577i ovog zakona.

Kada u osnivanju evropskog društva pripajanjem učestvuje društvo sticalac koje je registrovano na teritoriji Republike Srbije koje ima najmanje 90% akcija u društvu koje se pripaja, ali ne i sve akcije i druge hartije od vrednosti koje daju pravo glasa, skupština društva sticaoca ne donosi odluku o usvajanju zajedničkog nacrta ugovora o pripajanju, osim u slučaju iz člana 501. stav 1. tačka 3) ovog zakona, a društvo koje se pripaja nije u obavezi da sačini izveštaj nadležnog organa društva iz člana 577z ovog zakona, kao ni izveštaj revizora o pripajanju iz člana 577i ovog zakona.

Učestvovanje zaposlenih u odlučivanju

Član 577n

Zaposleni u društvima koja učestvuju u pripajanju imaju pravo da učestvuju u odlučivanju u evropskom društvu koje je registrovano na teritoriji Republike Srbije, u skladu sa propisima kojima se uređuje učestvovanje zaposlenih u odlučivanju u evropskom društvu.

Zaposleni u društvu koje se pripaja i koje je registrovano na teritoriji Republike Srbije, imaju pravo da učestvuju u odlučivanju u evropskom društvu koje je registrovano na teritoriji druge države članice, u skladu sa propisima iz stava 1. ovog člana.

Ništavost registracije

Član 577nj

Nakon registracije evropskog društva u Republici Srbiji, registracija se ne može oglasiti ništavom.

Shodna primena

Član 577o

Odredbe ovog dela zakona o osnivanju evropskog društva pripajanjem shodno se primenjuju na osnivanje evropskog društva spajanjem.

Ako odredbama ovoga dela zakona nije drugačije propisano, na osnivanje evropskog društva pripajanjem, odnosno spajanjem shodno se primenjuju odredbe ovog zakona koje se odnose na statusne promene pripajanja i spajanja.

3. Osnivanje evropskog društva kao holdinga

Član 577p

Nadležni organi društava koja učestvuju u osnivanju evropskog društva kao holdinga (u daljem tekstu: holding), pripremaju zajednički plan osnivanja holdinga (u daljem tekstu: plan osnivanja).

Plan osnivanja, osim elemenata iz člana 577e ovog zakona, sadrži i planirani osnovni kapital holdinga, kao i planiranu srazmeru akcija, odnosno udela svakog društva koje učestvuje u osnivanju holdinga, a koje članovi moraju uložiti u osnivanje holdinga. Akcije, odnosno udeli koji se ulažu u osnivanje holdinga moraju činiti više od 50% akcija, odnosno udela koje daju pravo glasa.

Na objavljivanje plana osnivanja, izveštaj nadležnog organa, izveštaj revizora i usvajanje na skupštini shodno se primenjuju odredbe čl. 577ž do 577j ovog zakona.

U roku od tri meseca od dana usvajanja plana osnivanja na skupštini svakog od društava koja učestvuju u osnivanju holdinga, članovi svakog društva obaveštavaju društvo da li će uložiti svoje akcije, odnosno udele u holding.

Po isteku roka iz stava 4. ovog člana, ako su ispunjeni uslovi u pogledu minimalnog osnovnog kapitala, a prema srazmeri koja je utvrđena u planu osnivanja, kao i svi drugi uslovi, svako društvo je u obavezi da na svojoj internet stranici, kao i na internet stranici registra u kome je registrovano, objavi da su ispunjeni uslovi za osnivanje holdinga.

Članovi društava koji učestvuju u osnivanju holdinga, koji se u roku iz stava 4. ovog člana nisu izjasnili da li nameravaju da ulože svoje akcije, odnosno udele u holding, mogu se izjasniti u roku od mesec dana od dana objavljivanja obaveštenja iz stava 5. ovog člana.

Osnivački akt i statut holdinga usvajaju se po isteku roka iz stava 6. ovog člana.

Registracija

Član 577r

Ako se holding registruje u Republici Srbiji, registracija se vrši u skladu sa zakonom o registraciji, s tim što se za ovu registraciju podnose i javnobeležnička isprava iz člana 577k ovog zakona i potvrda nadležnog organa druge države članice, u kojoj je registrovano društvo koje učestvuje u osnivanju holdinga, o ispunjenosti uslova u skladu sa pravom te države, koje ne mogu biti starije od šest meseci od dana njihovog izdavanja.

4. Osnivanje kontrolisanog društva u formi evropskog društva

Opšta odredba

Član 577s

Na osnivanje kontrolisanog društva u formi evropskog društva, shodno se primenjuju odredbe ovog zakona koje se odnose na akcionarsko društvo, kao i odredbe čl. 577e do 577nj ovog zakona.

5. Osnivanje evropskog društva promenom pravne forme akcionarskog društva i promena pravne forme evropskog društva u akcionarsko društvo

Promena pravne forme akcionarskog društva u evropsko društvo

Član 577t

Jedan ili više direktora, odnosno odbor direktora akcionarskog društva koje je registrovano na teritoriji Republike Srbije, a menja pravnu formu u evropsko društvo, priprema plan promene pravne forme (u daljem tekstu: plan promene).

Plan promene naročito sadrži:

1) poslovno ime i adresu sedišta društva koje sprovodi postupak promene pravne forme;

2) predlog osnivačkog akta i statuta evropskog društva;

3) očekivane posledice promene pravne forme na zaposlene, kao i na učestvovanje zaposlenih u odlučivanju i ostvarivanju drugih prava u evropskom društvu;

4) planirani rok za promenu pravne forme;

5) prava za zaštitu akcionara i poverilaca.

Pored plana iz stava 1. ovog člana, jedan ili više direktora, odnosno odbor direktora najkasnije mesec dana pre dana održavanja sednice skupštine na kojoj se donosi odluka o promeni pravne forme, priprema i izveštaj o potrebi sprovođenja postupka promene pravne forme, koji obavezno sadrži razloge i analizu očekivanih efekata promene pravne forme i objašnjenje pravnih posledica promene pravne forme na akcionare i zaposlene.

Ako je upravljanje društvom dvodomno, akta i dokumente iz st. 1. i 2. ovog člana priprema jedan ili više direktora, odnosno izvršni odbor, a nadzorni odbor ih utvrđuje i dostavlja

skupštini radi usvajanja.

Akcionarsko društvo iz stava 1. ovog člana imenuje revizora radi revizije plana promene, koji sačinjava izveštaj o promeni pravne forme, najkasnije mesec dana pre dana održavanja sednice skupštine na kojoj se donosi odluka o promeni pravne forme. Ako nadležni organ društva ne imenuje revizora, na zahtev društva, nadležni sud, u vanparničnom postupku, imenuje revizora koji sačinjava revizorski izveštaj o promeni pravne forme.

Revizor sačinjava izveštaj o promeni pravne forme u pisanoj formi, kojim potvrđuje da akcionarsko društvo raspolaže neto imovinom koja je jednaka najmanje njegovom osnovnom kapitalu uvećanom za rezerve, koje se ne raspoređuju.

Na objavljivanje plana promene, izveštaja o potrebi sprovođenja postupka promene pravne forme i revizorskog izveštaja o promeni pravne forme shodno se primenjuju odredbe člana 577ž ovog zakona.

Odluka o promeni pravne forme donosi se tročetvrtinskom većinom glasova prisutnih akcionara, ako statutom nije određena veća većina.

Prenos sedišta akcionarskog društva registrovanog na teritoriji Republike Srbije u drugu državu članicu ne može se vršiti istovremeno sa promenom pravne forme u evropsko društvo.

Registracija

Član 577ć

Registracija se vrši u skladu sa zakonom o registraciji, s tim što se za ovu registraciju podnose i javnobeležnička isprava iz člana 577k ovog zakona koja ne može biti starija od šest meseci od dana njenog izdavanja.

Promena pravne forme evropskog društva u akcionarsko društvo

Član 577u

Evropsko društvo registrovano na teritoriji Republike Srbije može promeniti pravnu formu u akcionarsko društvo.

Promena pravne forme iz stava 1. ovog člana može se sprovesti nakon isteka roka od dve godine od dana osnivanja, odnosno nakon usvajanja dva godišnja finansijska izveštaja.

Promena pravne forme iz stava 1. ovog člana ne utiče na pravni subjektivitet društva i nema za posledicu osnivanje novog pravnog lica.

Na promenu pravne forme evropskog društva u akcionarsko društvo shodno se primenjuju odredbe čl. 577t i 577ć ovog zakona.

6. Prenos sedišta evropskog društva

6.1. Prenos sedišta evropskog društva registrovanog na teritoriji Republike Srbije u drugu državu članicu

Plan prenosa i javnobeležnička potvrda

Član 577f

Jedan ili više direktora, odnosno odbor direktora evropskog društva koje je registrovano na teritoriji Republike Srbije, priprema plan prenosa sedišta.

Plan prenosa sedišta naročito sadrži:

1) poslovno ime i adresu sedišta evropskog društva;

2) predloženo novo sedište;

3) predlog izmena statuta evropskog društva;

4) očekivane posledice prenosa sedišta na zaposlene, kao i na učestvovanje zaposlenih u odlučivanju i ostvarivanju drugih prava u evropskom društvu;

5) planirani rok za prenos sedišta;

6) predviđena prava za zaštitu akcionara i poverilaca;

7) predviđenu novčanu naknadu za otkup akcija nesaglasnih akcionara.

Pored plana iz stava 2. ovog člana, jedan ili više direktora, odnosno odbor direktora evropskog društva najkasnije mesec dana pre dana održavanja sednice skupštine na kojoj se donosi odluka o prenosu sedišta u drugu državu članicu, priprema i izveštaj, koji obavezno sadrži razloge i analizu očekivanih efekata prenosa sedišta i objašnjenje pravnih posledica prenosa sedišta na akcionare i zaposlene.

Ako je upravljanje društvom dvodomno, izveštaj iz stava 3. ovog člana dostavlja se nadzornom odboru na usvajanje pre podnošenja skupštini na odobrenje.

Plan prenosa sedišta evropsko društvo objavljuje na svojoj internet stranici, ako je ima i dostavlja registru privrednih subjekata radi objavljivanja na internet stranici tog registra najkasnije dva meseca pre dana održavanja sednice skupštine na kojoj se donosi odluka o prenosu sedišta.

Uz plan prenosa objavljuje se i obaveštenje akcionarima i poveriocima o načinu na koji je predviđeno da mogu ostvariti svoja prava, kao i o vremenu i mestu gde mogu, bez naknade, izvršiti uvid u dokumente i akte iz st. 2. i 3. ovog člana.

Odluka o prenosu sedišta donosi se dvotrećinskom većinom glasova prisutnih akcionara, ako osnivačkim aktom, odnosno statutom nije određena veća većina.

Na zahtev evropskog društva koje je registrovano na teritoriji Republike Srbije, a koje vrši prenos sedišta u drugu državu članicu, javni beležnik, u skladu sa zakonom kojim se uređuje javno beležništvo, izdaje javnobeležničku ispravu o tome da su sve radnje i aktivnosti u vezi sa prenosom sedišta sprovedene u skladu sa odredbama ovog zakona, odnosno da su ispunjeni svi propisani uslovi za prenos sedišta.

Pre izdavanja javnobeležničke isprave iz stava 8. ovog člana, evropsko društvo dokazuje da su interesi poverilaca i trećih lica u vezi sa obavezama evropskog društva nastalim pre objavljivanja plana prenosa sedišta zaštićeni u skladu sa odredbama ovog zakona.

Javni beležnik je ovlašćen da od evropskog društva zatraži sve podatke, isprave i druge dokumente, kao i da preduzme sve ostale radnje za proveru ispunjenosti uslova za prenos sedišta.

U slučaju sudskih postupaka u vezi sa ostvarivanjem posebnih prava nesaglasnih akcionara i zaštite poverilaca, javni beležnik u javnobeležničkoj ispravi iz stava 8. ovog člana

obavezno navodi da su ti sudski postupci u toku.

Registracija

Član 577h

Planirani prenos sedišta evropskog društva registruje se u registru privrednih subjekata u skladu sa zakonom o registraciji, s tim što se za ovu registraciju podnose i:

1) javnobeležnička isprava iz člana 577f stav 8. ovog zakona, koja ne može biti starija od šest meseci od dana izdavanja i

2) izjava direktora ili odbora direktora, odnosno izvršnog odbora da nisu nastupili stečajni razlozi u skladu sa zakonom kojim se uređuje stečaj, kao i da nisu nastupili razlozi za prinudnu likvidaciju u skladu sa ovim zakonom.

Registracija brisanja evropskog društva iz registra privrednih subjekata vrši se u skladu sa zakonom o registraciji, s tim što se registracija brisanja ne može izvršiti pre prijema obaveštenja o izvršenoj registraciji novog sedišta evropskog društva od strane organa nadležnog za registraciju u državi članici u koju se prenosi sedište.

Nakon prenosa sedišta evropskog društva u drugu državu članicu, tužba protiv evropskog društva koja se podnosi radi zaštite pravnog interesa nastalog iz pravnog posla pre prenosa sedišta, podnosi se nadležnom sudu u Republici Srbiji.

6.2. Prenos sedišta evropskog društva registrovanog na teritoriji druge države članice u Republiku Srbiju

Registracija

Član 577c

Ako se sedište evropskog društva prenosi u Republiku Srbiju, registracija se vrši u skladu sa zakonom o registraciji, s tim što se za ovu registraciju podnose i potvrda nadležnog organa države članice u kojoj je registrovano društvo koje prenosi sedište o ispunjenosti uslova za prenos sedišta, u skladu sa pravom te države, koja ne može biti starija od šest meseci od dana izdavanja.

Registar privrednih subjekata u Republici Srbiji, dužan je da bez odlaganja, nadležnom organu druge države članice u kojoj je registrovano evropsko društvo koje prenosi sedište, dostavi obaveštenje o registraciji iz stava 1. ovog člana, radi registracije brisanja evropskog društva iz registra nadležnog organa druge države članice.

Registracija prenosa sedišta evropskog društva iz druge države članice u Republiku Srbiju, stupa na snagu danom registracije prenosa sedišta evropskog društva u registru privrednih subjekata, s tim što se treća lica i dalje mogu pozivati na prethodno registrovano sedište, sve dok se ne izvrši brisanje društva iz prethodnog registra, osim ako evropsko društvo ne dokaže da su ta lica znala za novo registrovano sedište.

7. Upravljanje evropskim društvom

Član 577č

Upravljanje evropskim društvom koje je registrovano u Republici Srbiji može biti organizovano kao jednodomno ili dvodomno, u skladu sa odredbama člana 326. ovog zakona.

Na jednodomno upravljanje evropskim društvom shodno se primenjuju odredbe čl. 327. do 416. ovog zakona.

Izuzetno od odredaba stava 2. ovog člana, u evropskom društvu mora biti obrazovan odbor direktora, a sednice odbora direktora održavaju se najmanje jednom u tri meseca.

Na dvodomno upravljanje evropskim društvom shodno se primenjuju odredbe čl. 327. do 381. ovog zakona i odredbe čl. 417. do 467. ovog zakona.

Odredbe ovog zakona koje se odnose na skupštinu akcionarskog društva shodno se primenjuju i na skupštinu evropskog društva.

8. Prestanak evropskog društva i obaveza objavljivanja

Likvidacija i stečaj evropskog društva

Član 577dž

Odredbe ovog zakona o likvidaciji shodno se primenjuju i na likvidaciju evropskog društva.

Odredbe zakona kojim se uređuje stečaj shodno se primenjuju i na stečaj evropskog društva.

Objavljivanje u Službenom listu Evropske unije

Član 577š

Registar privrednih subjekata u roku od mesec dana od dana registracije osnivanja evropskog društva, brisanja evropskog društva iz registra i prenosa sedišta, dostavlja Kancelariji za zvanična izdanja Evropskih zajednica obaveštenje o registrovanim podacima radi objavljivanja u "Službenom listu Evropske unije".

Deodvanaesti
POSLOVNA UDRUŽENJA

Poslovno udruženje

Član 578

Poslovno udruženje je pravno lice koje osnivaju dva ili više privrednih društava ili preduzetnika, radi postizanja zajedničkih interesa.

Poslovno udruženje ne može obavljati delatnost radi sticanja dobiti, već samo radi postizanja zajedničkih interesa svojih članova.

Pravna forma poslovnog udruženja se u poslovnom imenu označava sa: "poslovno udruženje" ili "p.u." ili "pu".

Poslovno udruženje stiče svojstvo pravnog lica registracijom u skladu sa zakonom o registraciji.

Promena pravne forme poslovnog udruženja

Član 579

Poslovno udruženje ne može promeniti pravnu formu u formu privrednog društva.

Shodna primena propisa kojima se uređuje položaj udruženja

Član 580

Na pitanja u vezi sa poslovnim udruženjima koja nisu uređena ovim zakonom shodno se primenjuju propisi kojima se uređuje položaj udruženja.

Deo dvanaesti A
EVROPSKAEKONOMSKAINTERESNAGRUPACIJA

1. Osnovne odredbe

Pojam

Član 580a

U Republici Srbiji može se osnovati Evropska ekonomska interesna grupacija.

Pravni položaj

Član 580b

Evropska ekonomska interesna grupacija koja se osniva na teritoriji Republike Srbije (u daljem tekstu: grupacija) je pravno lice koje osnivaju najmanje dva privredna društva, preduzetnika, odnosno druga pravna ili fizička lica koja obavljaju poljoprivrednu ili drugu delatnost u skladu sa zakonom, od kojih je najmanje jedno registrovano na teritoriji Republike Srbije, a drugo na teritoriji druge države članice.

Cilj osnivanja i aktivnosti grupacije

Član 580v

Grupacija se osniva radi lakšeg ostvarivanja, razvoja, usklađivanja i zastupanja privrednih i drugih ekonomskih interesa i aktivnosti njenih članova.

Grupacija nema sopstvenu delatnost, a poslove i aktivnosti koje preduzima radi ostvarivanja cilja zbog kojeg je osnovana predstavlja dopunsku, odnosno pomoćnu aktivnost u obavljanju delatnosti njenih članova.

Cilj grupacije nije sticanje sopstvene dobiti.

Grupacija može imati predstavništvo u drugoj državi članici.

Evropska ekonomska interesna grupacija koja je registrovana na teritoriji druge države članice može imati predstavništvo u Republici Srbiji.

Grupacija ne može:

1) neposredno ili posredno, upravljati ili vršiti nadzor nad delatnostima svojih članova ili drugih privrednih društava, naročito u pogledu zaposlenih i drugih angažovanih lica, finansija i ulaganja;

2) neposredno ili posredno, po bilo kom osnovu, imati u vlasništvu akcije ili udele u osnovnom kapitalu svojih članova, s tim da može posedovati akcije ili udele u drugim privrednim društvima, ako je to u interesu njenih članova i ako je neophodno za ostvarivanje ciljeva grupacije;

3) zapošljavati više od 500 lica;

4) direktoru člana grupacije ili sa njim povezanom licu davati zajam ili u korist tih lica raspolagati imovinom grupacije, niti se preko grupacije može vršiti prenos imovine sa člana grupacije na njegovog direktora ili sa njim povezanog lica;

5) biti član druge grupacije;

6) ne može promeniti pravnu formu u formu privrednog društva ili druge oblike organizovanja, niti sprovoditi statusne promene.

Osnivanje grupacije

Član 580g

Osnivački akt grupacije je ugovor o osnivanju grupacije, koji se sačinjava u pisanoj formi.

Lica koja osnivaju grupaciju i lica koja joj naknadno pristupe su članovi grupacije.

Grupacija se može osnovati na određeno ili neodređeno vreme. Smatra se da je grupacija osnovana na neodređeno vreme, ako ugovorom o osnivanju grupacije nije drugačije određeno.

Potpisi na ugovoru iz stava 1. ovog člana overavaju se u skladu sa zakonom kojim se uređuje overa potpisa, s tim da overu potpisa, ako je reč o elektronskom dokumentu, zamenjuje kvalifikovani elektronski potpis članova grupacije, osim ako to nije u suprotnosti sa propisima kojima se uređuje promet nepokretnosti.

Ugovor o osnivanju grupacije sadrži naročito:

1) poslovno ime, odnosno naziv grupacije uz navođenje oznake "Evropska ekonomska interesna grupacija" ili "EEIG";

2) sedište i adresu sedišta grupacije;

3) cilj radi koga se osniva grupacija;

4) poslovno ime, odnosno naziv, pravnu formu, odnosno lično ime, uključujući jedinstveni matični broj građana ili broj pasoša i državu izdavanja pasoša za stranca, registrovano sedište i adresu člana grupacije, uključujući i datum i broj pod kojim je taj član grupacije registrovan u odgovarajućem registru;

5) vreme trajanja grupacije, ako se osniva na određeno vreme.

Ugovorom o osnivanju grupacije uređuju se i finansiranje i upravljanje grupacijom, sticanje i prestanak svojstva člana grupacije, prestanak grupacije, kao i druga pitanja od značaja za rad grupacije.

Registracija grupacije

Član 580d

Na registraciju grupacije koja se osniva na teritoriji Republike Srbije shodno se primenjuju odredbe zakona kojim se uređuju udruženja, osim ako ovim delom zakona nije drugačije propisano.

U registru udruženja, obavezno se registruju i:

1) ugovor o osnivanju grupacije i njegove izmene;

2) podaci o članovima grupacije iz člana 580g stav 5. tačka 4) ovog zakona;

3) zastupnici grupacije i podaci iz člana 580g stav 5. tačka 4) ovog zakona za zastupnike, ograničenja ovlašćenja zastupnika, kao i promene podataka o zastupnicima;

4) obaveštenje o osnivanju, odnosno prestanku predstavništva grupacije u drugoj državi članici;

5) odluka nadležnog suda o zabrani rada grupacije;

6) podaci o promeni članova grupacije;

7) podaci o likvidaciji i stečaju grupacije;

8) prestanak grupacije;

9) promena sedišta grupacije;

10) klauzula ugovora o osnivanju grupacije ili drugi odgovarajući pisani dokument, kojim se novi član grupacije izuzima od obaveze plaćanja dugova i drugih obaveza grupacije koji su nastali pre njegovog pristupanja.

U registru stranih udruženja, u skladu sa zakonom kojim se uređuju udruženja, registruje se predstavništvo Evropske ekonomske interesne grupacije koja je registrovana na teritoriji druge države članice.

Registar udruženja, odnosno registar stranih udruženja u roku od mesec dana od dana registracije dostavlja Kancelariji za zvanična izdanja Evropskih zajednica podatke iz st. 1, 2. i 3. ovog člana radi objavljivanja u "Službenom listu Evropske unije".

Sticanje svojstva pravnog lica

Član 580đ

Grupacija koja se osniva na teritoriji Republike Srbije stiče svojstvo pravnog lica registracijom u registru udruženja u skladu sa zakonom kojim se uređuju udruženja.

Pravna forma grupacije se u poslovnom imenu označava sa: "Evropska ekonomska

interesna grupacija" ili "EEIG".

Finansiranje grupacije

Član 580e

U zavisnosti od cilja osnivanja grupacije i potrebnih sredstava za osnivanje i rad grupacije, grupacija se može osnovati i finansirati od uloga članova grupacije ili članarina, u skladu sa ugovorom o osnivanju grupacije.

Ulozi članova mogu biti novčani i nenovčani.

Nenovčani ulozi mogu biti u stvarima, pravima, radu, uslugama i veštinama.

Članovi grupacije stiču udele u grupaciji srazmerno svojim ulozima, osim ako ugovorom o osnivanju nije drugačije određeno.

Udeli u grupaciji ne mogu se sticati objavljivanjem javnog poziva.

Ugovor o osnivanju grupacije sadrži iznos i rok za uplatu novčanog uloga člana grupacije, opis vrste, vrednost, način i rok za unos nenovčanog uloga člana grupacije, odnosno iznos, rok i način plaćanja članarine.

Grupacija se može finansirati i iz kredita, kao i na drugi zakonom dozvoljen način.

Odgovornost za obaveze grupacije

Član 580ž

Članovi grupacije su neograničeno solidarno odgovorni celokupnom svojom imovinom za obaveze grupacije.

Lice koje posle osnivanja grupacije stekne svojstvo člana odgovara za obaveze grupacije, uključujući i obaveze nastale pre njegovog pristupanja grupaciji.

Izuzetno od stava 2. ovog člana, klauzulom ugovora o osnivanju grupacije ili drugim odgovarajućim pisanim dokumentom, novi član grupacije može biti izuzet od obaveze plaćanja dugova i drugih obaveza grupacije koji su nastali pre njegovog pristupanja grupaciji.

Ograničenje odgovornosti iz stava 3. ovog člana proizvodi pravno dejstvo prema trećim licima od dana objavljivanja na internet stranici registra udruženja.

Poverioci ne mogu zahtevati namirenje potraživanja od člana grupacije, u skladu sa stavom 1. ovog člana, pre okončanja likvidacije grupacije, osim ako su prvo zahtevali namirenje potraživanja od grupacije, a grupacija ne izmiri dospela potraživanja u predviđenom roku.

Članovi grupacije odgovaraju neograničeno solidarno za obaveze grupacije u likvidaciji i nakon brisanja grupacije iz registra udruženja.

Svaki član grupacije kome prestaje članstvo u grupaciji i dalje odgovara neograničeno solidarno za obaveze grupacije koje su nastale pre prestanka njegovog članstva.

Potraživanja poverilaca prema članovima grupacije iz st. 6. i 7. ovog člana zastarevaju u roku od pet godina od dana brisanja grupacije iz registra udruženja, odnosno od dana

prestanka članstva.

Za obaveze proistekle iz aktivnosti koje su preduzete u ime grupacije, pre njene registracije, neograničeno solidarno odgovaraju lica koja su te aktivnosti preduzela, ako grupacija nakon registracije ne preuzme obaveze proistekle iz tih aktivnosti.

Promena sedišta

Član 580z

Odluku o promeni sedišta grupacije donose članovi grupacije jednoglasno, osim ako ugovorom o osnivanju grupacije nije drugačije određeno.

Prenos sedišta

Član 580i

Sedište grupacije može se preneti u drugu državu članicu.

Zastupnik grupacije sačinjava predlog odluke o prenosu sedišta.

Predlog odluke o prenosu sedišta, grupacija objavljuje na svojoj internet stranici, ako je ima i dostavlja registru udruženja radi objavljivanja na internet stranici tog registra, najkasnije dva meseca pre dana održavanja sednice skupštine na kojoj se donosi odluka o prenosu sedišta.

Skupština grupacije donosi odluku o prenosu sedišta jednoglasno.

Odluka o prenosu sedišta stupa na snagu danom registracije novog sedišta u nadležnom registru države članice u koju se prenosi sedište.

Registracija brisanja grupacije iz registra zbog prenosa sedišta, ne može se izvršiti pre prijema obaveštenja o izvršenoj registraciji novog sedišta od strane organa nadležnog za registraciju u državi članici u koju se prenosi sedište.

Organi grupacije

Član 580j

Organi grupacije su:

1) skupština i

2) jedan ili više direktora, odnosno odbor direktora.

Ugovorom o osnivanju grupacije mogu se predvideti i drugi organi i njihova ovlašćenja.

Skupština grupacije

Član 580k

Skupštinu grupacije čine svi članovi grupacije.

Svaki član grupacije ima jedan glas.

Ugovorom o osnivanju grupacije može se predvideti da pojedini članovi grupacije imaju više od jednog glasa, s tim da nijedan član ne može imati većinu od ukupnog broja glasova.

Skupština grupacije odluke donosi jednoglasno, osim ako ugovorom o osnivanju nije drugačije određeno.

Jednoglasna odluka skupštine obavezna je za:

1) izmenu ciljeva grupacije;

2) izmenu broja glasova koji se dodeljuju određenom članu;

3) izmenu načina glasanja i broja glasova potrebnih za donošenje odluka;

4) produženje vremena trajanja grupacije, ako je osnovana na određeno vreme i

5) izmenu učešća članova grupacije u finansiranju grupacije.

Direktori grupacije

Član 580l

Grupacija ima jednog ili više direktora koji su zakonski zastupnici grupacije, koji mogu biti imenovani ugovorom o osnivanju grupacije ili odlukom skupštine.

Ugovorom o osnivanju grupacije određuje se broj direktora, a uslovi za imenovanje, ovlašćenja i opoziv direktora mogu biti određeni jednoglasnom odlukom skupštine, ako to ugovorom o osnivanju nije određeno.

Direktor iz stava 1. ovog člana može biti svako poslovno sposobno fizičko lice.

Direktor grupacije ne može biti lice:

1) koje je direktor ili član nadzornog odbora u više od pet privrednih društava, odnosno drugih pravnih lica;

2) koje je osuđeno za krivično delo protiv privrede, tokom perioda od pet godina računajući od dana pravnosnažnosti presude, s tim da se u taj period ne uračunava vreme provedeno na izdržavanju kazne zatvora;

3) kome je izrečena mera bezbednosti zabrana obavljanja delatnosti, za vreme dok traje ta zabrana.

Svaki direktor je ovlašćen da samostalno zastupa grupaciju, ako ugovorom o osnivanju nije drugačije određeno.

Pravni poslovi i radnje koje preduzima direktor prema trećim licima obavezuju grupaciju i u slučaju kada su ti poslovi i radnje preduzeti izvan ciljeva grupacije, osim ako grupacija dokaže da je treće lice znalo ili moralo znati da su ti poslovi i radnje izvan ciljeva grupacije.

Direktor je dužan da postupa u skladu sa ograničenjima svojih ovlašćenja koja su utvrđena ugovorom o osnivanju grupacije ili odlukom skupštine.

Ograničenja ovlašćenja direktora ne mogu se isticati prema trećim licima.

Izuzetno od stava 8. ovog člana, ograničenja ovlašćenja direktora u vidu zajedničkog zastupanja, odnosno obaveznog supotpisa mogu se isticati prema trećim licima, ako su registrovana u skladu sa članom 580d ovog zakona.

Pristupanje novog člana

Član 580lj

Odluku o pristupanju novih članova, skupština grupacije donosi jednoglasno.

Prestanak svojstva člana

Član 580m

Svojstvo člana grupacije prestaje u slučaju:

1) istupanja člana;

2) isključenja člana;

3) brisanja člana koji je pravno lice iz nadležnog registra, kao posledice likvidacije, prinudne likvidacije ili zaključenja stečaja;

4) prenosa celokupnog udela;

5) smrti člana grupacije;

6) u drugim slučajevima određenim ugovorom o osnivanju grupacije.

Nakon prestanka svojstva člana grupacije u slučajevima iz stava 1. ovog člana, grupacija nastavlja da postoji pod uslovima predviđenim u ugovoru o osnivanju ili jednoglasnom odlukom preostalih članova, ako ugovorom o osnivanju nije drugačije određeno.

Istupanje člana

Član 580n

Član grupacije može istupiti iz grupacije pod uslovima i na način određenim ugovorom o osnivanju, a ako ugovorom o osnivanju to nije određeno, o istupanju člana grupacije odlučuje skupština grupacije jednoglasno.

Svaki član grupacije može istupiti iz grupacije iz opravdanog razloga.

Član grupacije koji istupa iz grupacije ne može glasati u skupštini kada se donosi odluka o njegovom istupanju.

Isključenje člana

Član 580nj

Član grupacije može biti isključen iz grupacije na osnovu odluke skupštine grupacije, pod uslovima i na način određen ugovorom o osnivanju.

Grupacija može tužbom, koju podnosi nadležnom sudu prema mestu sedišta grupacije, zahtevati isključenje člana grupacije iz razloga koji su određeni ugovorom o osnivanju grupacije, a naročito ako član grupacije svojim radnjama i propuštanjem protivno ugovoru o osnivanju sprečava ili u značajnoj meri otežava aktivnosti grupacije, ne izvršava posebne obaveze prema grupaciji utvrđene ugovorom o osnivanju i namerno ili grubom nepažnjom prouzrokuje štetu grupaciji.

Tužbu iz stava 2. ovog člana mogu zajedno podneti članovi grupacije koji čine većinu, osim ako ugovorom o osnivanju nije drugačije određeno.

Član grupacije ne može glasati u skupštini kada se donosi odluka o njegovom isključenju iz grupacije.

Prenos udela

Član 580o

Svaki član grupacije može preneti svoj udeo u grupaciji, ili deo udela, drugom članu grupacije ili trećem licu.

Odluku o prenosu udela skupština grupacije donosi jednoglasno.

Član grupacije koji prenosi svoj udeo ili deo udela ne može glasati u skupštini kada se donosi odluka o prenosu udela.

Udeo kao sredstvo obezbeđenja

Član 580p

Član grupacije može svoj udeo koristiti kao sredstvo obezbeđenja samo ukoliko skupština grupacije to odobri, osim ako ugovorom o osnivanju nije drugačije određeno.

Odluku iz stava 1. ovog člana skupština grupacije donosi jednoglasno.

Član grupacije koji svoj udeo koristi kao sredstvo obezbeđenja ne može glasati u skupštini kada se donosi odluka iz stava 2. ovog člana.

Lice u čiju korist je dato sredstvo obezbeđenja iz stava 1. ovog člana, ne može na osnovu sredstva obezbeđenja postati član grupacije.

Prestanak svojstva člana usled smrti

Član 580r

U slučaju smrti člana grupacije, njegov naslednik ne može nastaviti članstvo u grupaciji, osim ako ugovorom o osnivanju grupacije nije drugačije određeno.

U slučaju da naslednik ne može nastaviti članstvo u grupaciji ili ne prihvati članstvo u grupaciji, grupacija je obavezna da nasledniku isplati protivvrednost udela u grupaciji.

Obaveza obaveštavanja o prestanku svojstva člana grupacije

Član 580s

Direktor, odnosno direktori grupacije o prestanku svojstva člana bez odlaganja obaveštavaju ostale članove grupacije i registru udruženja podnose prijavu za upis promene člana grupacije.

Prijavu za upis promene člana grupacije iz stava 1. ovog člana, može podneti i član kome prestaje svojstvo člana ili bilo koji drugi član grupacije.

Posledice prestanka svojstva člana

Član 580t

Vrednost prava i obaveza člana grupacije kome prestaje svojstvo člana, osim u slučaju iz člana 580o ovog zakona, utvrđuje se na osnovu stanja aktive i pasive grupacije u trenutku prestanka svojstva člana.

Vrednost prava i obaveza iz stava 1. ovog člana ne može se unapred odrediti.

Raspodela dobiti i pokriće gubitaka

Član 580ć

Dobit koju grupacija eventualno ostvari obavljanjem aktivnosti predstavlja dobit članova i raspodeljuje se između članova u srazmeri određenoj ugovorom o osnivanju grupacije, a ako ovim ugovorom srazmera nije određena, dobit se raspodeljuje između članova na jednake delove.

Članovi grupacije učestvuju u pokriću gubitaka grupacije u srazmeri određenoj ugovorom o osnivanju grupacije, a ako ovim ugovorom srazmera nije određena, članovi grupacije učestvuju u pokriću gubitaka grupacije u jednakim delovima.

Prestanak grupacije

Član 580u

Grupacija prestaje brisanjem iz registra udruženja u slučaju:

1) likvidacije grupacije usled:

(1) isteka vremena na koje je osnovana;

(2) ispunjenja cilja zbog kojeg je grupacija osnovana ili je njegovo postizanje onemogućeno;

(3) odluke skupštine;

(4) sudske odluke;

(5) ako je u grupaciji ostao samo jedan član ili kada grupacija ostane bez člana koji je registrovan u drugoj državi članici;

(6) nastupanja drugog razloga određenog ugovorom o osnivanju.

2) zaključenja stečaja grupacije.

Ako u roku od tri meseca od nastanka uslova iz stava 1. tačka 1) podtač. (1) i (6) ovog člana, skupština grupacije ne donese odluku kojom se utvrđuje prestanak grupacije, svaki član grupacije može podneti tužbu nadležnom sudu za donošenje te odluke.

Direktor, odnosno direktori grupacije odluku o prestanku grupacije bez odlaganja, dostavljaju registru udruženja radi registracije.

Odluku iz stava 3. ovog člana registru udruženja može dostaviti i svaki član grupacije.

Prestanak grupacije po odluci suda

Član 580f

Po tužbi nadležnog organa ili zainteresovanog trećeg lica koje za to ima pravni interes, ako su učinjene povrede odredaba člana 580v i člana 580u stav 1. tačka 1) podtačka (5) ovog zakona, nadležni sud donosi odluku o prestanku grupacije, osim ako se razlozi za podnošenje tužbe otklone pre nego što se ta odluka donese.

Po tužbi člana grupacije, sud može doneti odluku o prestanku grupacije kada za to postoji opravdan razlog.

Ništavost osnivačkog akta i zabrana rada grupacije

Član 580h

Osnivački akt grupacije je ništav ako su ciljevi grupacije koji se navode u osnivačkom aktu suprotni prinudnim propisima ili javnom interesu.

Ništavost osnivačkog akta utvrđuje nadležni sud.

Ako grupacija obavlja bilo koju aktivnost u Republici Srbiji koja je protivna javnom interesu, Ustavni sud donosi odluku o zabrani rada grupacije.

Likvidacija grupacije

Član 580c

Odredbe ovog zakona o likvidaciji shodno se primenjuju i na likvidaciju grupacije.

Do okončanja likvidacije grupacija ima pravnu i poslovnu sposobnost.

Stečaj grupacije

Član 580č

Stečaj nad grupacijom može se otvoriti u slučaju postojanja stečajnog razloga u skladu sa zakonom kojim se uređuje stečaj.

Otvaranje stečaja nad grupacijom ne znači otvaranje stečaja nad članovima grupacije.

Deo trinaesti
KAZNENE ODREDBE

Glava I
KRIVIČNA DELA

Davanje izjave neistinitog sadržaja

Član 581

Zakonski zastupnik društva ili član organa društva, kao i likvidacioni upravnik, ovlašćeni sudski veštak, revizor ili drugo stručno lice koje da pisanu izjavu neistinitog sadržaja, koja je propisana ovim zakonom kao uslov za sprovođenje konkretnog postupka, sa namerom da taj postupak započne i/ili sprovede i/ili okonča ili kao uslov za stupanje na snagu ili sprovođenje odluke društva, kazniće se zatvorom od šest meseci do pet godina i novčanom kaznom.

Ako je delo iz stava 1. ovog člana izvršio u nameri da ošteti poverioce društva ili članove društva, a iznos za koji su oštećena ta lica prelazi deset miliona dinara, učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do deset godina i novčanom kaznom.

Uz kaznu zatvora sud može učiniocu izreći zabranu obavljanja funkcije, odnosno poziva u skladu sa Krivičnim zakonikom.

Zaključenje pravnog posla ili preduzimanje radnje u slučaju postojanja ličnog interesa

Član 582

Ako lice iz člana 61. ovog zakona, koje ima posebnu dužnost prema društvu, ne obavesti društvo o postojanju ličnog interesa (ili interesa sa njim povezanog lica) u pravnom poslu koji društvo zaključuje, odnosno pravnoj radnji koju društvo preduzima, odnosno od tog društva ne pribavi odobrenje za zaključenje pravnog posla ili preduzimanja pravne radnje u slučaju postojanja ličnog interesa iz člana 66. ovog zakona, u nameri da to društvo zaključi ugovor ili preduzme radnju u kojoj će pretrpeti štetu, odnosno pribavi odobrenje u skladu sa članom 66. ovog zakona, a pravni posao nije zaključen, ili pravna radnja nije preduzeta po fer vrednosti, u nameri da to društvo pretrpi štetu, kazniće se novčanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

Ako je usled izvršenja dela iz stava 1. ovog člana društvo pretrpelo štetu koja prelazi iznos od deset miliona dinara, učinilac će se kazniti zatvorom od šest meseci do pet godina i novčanom kaznom.

Uz kaznu zatvora sud može učiniocu izreći zabranu obavljanja funkcije, odnosno poziva u skladu sa Krivičnim zakonikom.

Povreda dužnosti izbegavanja sukoba interesa

Član 583

Ako lice iz člana 61. ovog zakona, koje ima posebnu dužnost prema društvu, povredi dužnost izbegavanja sukoba interesa iz člana 69. ovog zakona, u nameri pribavljanja za sebe ili drugoga imovinske koristi, kazniće se novčanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

Ako je usled izvršenja dela iz stava 1. ovog člana društvo pretrpelo štetu koja prelazi iznos od deset miliona dinara, učinilac će se kazniti zatvorom od šest meseci do pet godina i novčanom kaznom.

Uz kaznu zatvora sud može učiniocu izreći zabranu obavljanja funkcije, odnosno poziva u skladu sa Krivičnim zakonikom.

Povreda dužnosti zastupnika da postupa u skladu sa ograničenjima ovlašćenja za zastupanje

Član 584

Ako zastupnik društva povredi dužnost postupanja u skladu sa ograničenjima svojih ovlašćenja, koja su utvrđena aktima društva ili odlukama nadležnih organa društva iz člana 33. stav 1. ovog zakona, kazniće se novčanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

Ako je usled izvršenja dela iz stava 1. ovog člana društvo pretrpelo štetu koja prelazi iznos od deset miliona dinara, učinilac će se kazniti zatvorom od šest meseci do pet godina i novčanom kaznom.

Uz kaznu zatvora sud može učiniocu izreći zabranu obavljanja funkcije, odnosno poziva u skladu sa Krivičnim zakonikom.

Glava II
PRIVREDNI PRESTUPI

Privredni prestupi privrednog društva i odgovornog lica

Član 585

Novčanom kaznom od 100.000 do 1.000.000 dinara kazniće se za privredni prestup privredno društvo ako:

1) obavlja delatnost bez prethodnog odobrenja, saglasnosti ili drugog akta nadležnog organa, ako je isto kao uslov za obavljanje te delatnosti propisano posebnim zakonom (član 4. stav 2. ovog zakona);

2) u poslovanju poslovno ime i druge obavezne podatke ne upotrebljava u skladu sa članom 25. ovog zakona ili posluje pod poslovnim imenom pod kojim krši ograničenja iz člana 27. stav 1. ovog zakona;

2a) ako na svojoj internet stranici ili na internet stranici registra privrednih subjekata javno ne objavi nameru zaključenja pravnog posla, odnosno preduzimanja pravne radnje za koje je potrebno odobrenje, koje sadrži detaljan opis tog posla ili radnje, lično, odnosno poslovno ime povezanog lica, informacije o prirodi odnosa sa povezanim licem, datum i vrednost transakcije, kao i podatke iz obaveštenja iz člana 65. stav 2. ovog zakona, odmah po donošenju odluke iz stava 1. ovog člana kojom se odobrava pravni posao, odnosno pravna radnja u kojoj postoji lični interes, a najkasnije na dan zaključenja tog pravnog

posla, odnosno preduzimanja te pravne radnje (član 66. stav 10. ovog zakona);

3) *(brisana)*

4) pruža finansijsku podršku za sticanje svojih udela ili akcija (član 154. stav 1. i član 279. ovog zakona);

5) vrši plaćanja članovima suprotno odredbama o ograničenju plaćanja (čl. 184. i 275. ovog zakona);

6) ako ne otuđi, poništi ili raspodeli sopstvene akcije u skladu sa obavezom otuđenja sopstvenih akcija (član 287. ovog zakona);

7) ne drži i ne čuva akta i dokumenta u skladu ovim zakonom (član 240, član 348. stav 7. i član 464. ovog zakona);

8) smanjenje kapitala vrši suprotno odredbama o zaštiti poverilaca (član 319. ovog zakona);

8a) na zahtev akcionara koji poseduje akcije koji predstavljaju najmanje 5% osnovnog kapitala društva, najkasnije u roku od tri dana od dana prijema zahteva, akcionaru ne omogući uvid u podatke o iznosu i strukturi ukupne naknade za svakog direktora, odnosno izvršnog direktora i člana nadzornog odbora, ako je upravljanje društvom dvodomno, u skladu sa odredbama člana 81. ovog zakona (član 393a ovog zakona);

9) prilikom statusne promene povredi zabranu stvaranja prividnog kapitala (član 503. ovog zakona);

10) za vreme likvidacije preduzima nove poslove ili članovima isplaćuje dividende ili raspodeljuje imovinu (član 531. i član 535. stav 3. ovog zakona);

11) ne sastavi dokumente koje nakon isplate poverilaca treba da sastavi u skladu sa članom 540. ovog zakona;

12) kao kontrolisano društvo isplati, odnosno kao kontrolno društvo primi naknadu po osnovu ugovora o kontroli i upravljanju, ako je kontrolisano društvo poslovalo sa gubitkom (član 561. ovog zakona);

13) ne pruži odgovarajuću zaštitu poveriocu kontrolisanog društva, pošto mu je prestalo svojstvo kontrolnog društva, u skladu sa članom 566. ovog zakona;

13a) ako obavlja delatnost u ogranku koji nije registrovan (član 569. stav 1. ovog zakona);

14) se ne uskladi sa odredbama ovog zakona ili se ne uskladi u propisanom roku u skladu sa ovim zakonom.

Za radnje iz stava 1. ovog člana, kazniće se za privredni prestup i odgovorno lice u društvu novčanom kaznom od 20.000 do 200.000 dinara.

Privredni prestupi privrednog društva koje je javno akcionarsko društvo i odgovornog lica

Član 586

Novčanom kaznom od 200.000 do 2.000.000 dinara kazniće se za privredni prestup privredno društvo koje je javno akcionarsko društvo ako:

1) nastupe izmenjene okolnosti iz člana 54. ovog zakona, a društvo ne izvrši novu procenu vrednosti nenovčanog uloga u skladu sa čl. 51. do 53. ovog zakona;

2) odredi emisionu cenu akcija ili popust na tu cenu u suprotnosti sa članom 260. ovog zakona;

3) odredi emisionu cenu zamenljivih obveznica u suprotnosti sa članom 263. ovog zakona;

4) sa akcionarima koji su ga osnovali, u periodu od dve godine od dana registracije osnivanja, zaključi ugovor u suprotnosti sa članom 268. ovog zakona;

5) akcionaru dividendu isplaćuje u suprotnosti sa članom 272. ovog zakona;

6) akcionaru isplaćuje privremenu dividendu u suprotnosti sa članom 273. ovog zakona;

7) ako ne vrati uplaćeni, odnosno uneti ulog najkasnije u roku od 15 dana od isteka roka za upis akcija, u slučaju neuspelog povećanja kapitala (član 298. stav 5. ovog zakona);

8) ako ne omogući davanje punomoćja za glasanje elektronskim putem u skladu sa članom 344. stav 9. ovog zakona;

9) ako ne učini dostupnim akcionarima rezultate glasanja u skladu sa članom 356. ovog zakona;

10) ne objavi izveštaj o naknadama u skladu sa članom 463b stav 6. ovog zakona;

11) izveštaj o naknadama ne bude besplatno javno dostupan najmanje deset godina od dana objavljivanja na internet stranici društva (član 463b stav 7. ovog zakona);

12) ne objavi politiku naknada koja je usvojena na sednici skupštine, zajedno sa datumom održavanja te sednice i rezultatima glasanja u skladu sa članom 463v stav 8. ovog zakona;

13) ne pruži informacije za ostvarivanje prava akcionara iz člana 469ž stav 1. ovog zakona u skladu sa st. 2-6. tog člana;

14) čuva podatke o ličnosti akcionara prikupljene za potrebe iz člana 469e stav 1. ovog zakona duže od 12 meseci od dana saznanja da određeno lice nije više akcionar, osim ako drugim zakonom nije propisan duži rok čuvanja podataka ili ako je to potrebno za vođenje odgovarajućeg postupka pred državnim i drugim organima i organizacijama, u skladu sa zakonom (član 469e stav 2. ovog zakona);

15) ne pruža besplatno informacije za ostvarivanje prava akcionara (član 469ž stav 2. ovog zakona).

Za radnje iz stava 1. ovog člana, kazniće se za privredni prestup i odgovorno lice u društvu novčanom kaznom od 40.000 do 200.000 dinara.

Privredni prestupi institucionalnih investitora, rukovodilaca imovinom i savetnika za glasanje

Član 586a

Novčanom kaznom od 200.000 do 2.000.000 dinara kazniće se za privredni prestup privredno društvo - institucionalni investitor ako:

1) ne objavi politiku angažovanja u skladu sa članom 469b stav 2. ovog zakona;

2) politika angažovanja ne sadrži podatke iz člana 469b stav 3. tač. 1)-7) ovog zakona;

3) jednom godišnje javno ne objavi informacije iz člana 469b stav 4. ovog zakona;

4) ne učini dostupnim i ne ažurira informacije u skladu sa članom 469b stav 5. ovog zakona;

5) javno ne objavi informacije iz člana 469v st. 1-3. ovog zakona;

6) ne učini dostupnim i ne ažurira informacije u skladu sa članom 469v stav 4. ovog zakona.

Novčanom kaznom od 200.000 do 2.000.000 dinara kazniće se za privredni prestup privredno društvo-rukovodilac imovinom ako:

1) ne objavi politiku angažovanja u skladu sa članom 469b stav 2. ovog zakona;

2) politika angažovanja ne sadrži podatke iz člana 469b stav 3. tač. 1)-7) ovog zakona;

3) jednom godišnje javno ne objavi informacije iz člana 469b stav 4. ovog zakona;

4) ne učini dostupnim i ne ažurira informacije u skladu sa članom 469b stav 5. ovog zakona;

5) institucionalnom investitoru jednom godišnje ne podnese izveštaj u skladu sa članom 469v stav 7. ovog zakona;

6) izveštaj iz člana 469v stav 7. ovog zakona ne sadrži informacije iz stava 8. tog člana.

Novčanom kaznom od 200.000 do 2.000.000 dinara kazniće se za privredni prestup privredno društvo - savetnik za glasanje ako:

1) ne objavi informacije iz člana 469g st. 1. i 2. ovog zakona;

2) ne učini dostupnim ili ne ažurira informacije u skladu sa članom 469g stav 3. ovog zakona.

Za radnje iz st. 1-3. ovog člana, kazniće se za privredni prestup i odgovorno lice u institucionalnom investitoru, rukovodiocu imovinom i savetniku za glasanje novčanom kaznom od 40.000 do 200.000 dinara.

Privredni prestupi posrednika

Član 586b

Novčanom kaznom od 200.000 do 2.000.000 dinara kazniće se za privredni prestup privredno društvo - posrednik ako:

1) ne dostavlja bez odlaganja informacije o akcionaru društvu (član 469đ st. 3-8. ovog zakona);

2) ne prosleđuje bez odlaganja zahtev za informacijama o akcionaru društva sledećem posredniku u lancu (član 469đ st. 4-9. ovog zakona);

3) društvu bez odlaganja ne dostavi informacije o akcionaru (član 469đ stav 10. ovog zakona);

4) ne prosleđuje bez odlaganja informacije za ostvarivanje prava akcionara iz člana 469ž stav 1. ovog zakona, sledećem posredniku u lancu ili akcionaru (član 469ž st. 3-6. ovog zakona);

5) ne prosleđuje bez odlaganja informacije koje je dobio od akcionara, a koje se odnose na ostvarivanje njihovih prava iz akcija, direktno društvu ili drugom posredniku u lancu (član 469ž stav 8. ovog zakona);

6) bez odlaganja ne izda akcionaru dokaz o preduzetim radnjama kojim akcionaru olakšava ostvarivanje njegovih prava, uključujući pravo na učestvovanje i glasanje na sednici skupštine društva (član 469z stav 2. ovog zakona);

7) čuva podatke o ličnosti akcionara prikupljene za potrebe iz člana 469e stav 1. ovog zakona duže od 12 meseci od dana saznanja da određeno lice nije više akcionar, osim ako drugim zakonom nije propisan duži rok čuvanja podataka (član 469e stav 2. ovog zakona);

8) postupa suprotno odredbama iz člana 469i st. 1-3. ovog zakona koje se odnose na naknadu za troškove posrednika;

9) javno ne objavi iznos naknade u skladu sa članom 469i st. 4. i 5. ovog zakona;

10) informacije o naknadama iz člana 469i st. 4. i 5. ovog zakona nisu javno dostupne najmanje pet godina od dana objavljivanja (član 469i stav 6. ovog zakona).

Za radnje iz stava 1. ovog člana, kazniće se za privredni prestup i odgovorno lice u posredniku novčanom kaznom od 40.000 do 200.000 dinara.

Glava III
PREKRŠAJI

Prekršaji fizičkih lica

Član 587

Novčanom kaznom od 50.000 do 150.000 dinara kazniće se za prekršaj fizičko lice ako:

1) u svojstvu člana društva zloupotrebi pravo na informisanje i pristup aktima i dokumentima društva i iste objavi ili saopšti trećim licima (član 82. ovog zakona);

2) ponudi ili da novčanu naknadu ili drugu korist:

(1) akcionaru javnog akcionarskog društva u cilju pribavljanja punomoćja za glasanje na skupštini tog društva;
(2) za to da neko na skupštini javnog akcionarskog društva glasa ili ne glasa na određen način.

Novčanom kaznom od 20.000 do 150.000 dinara kazniće se za prekršaj fizičko lice ako obavlja delatnost a to ne čini kroz propisane oblike obavljanja privredne delatnosti, uključujući i privredno društvo i preduzetnika;

Prekršaji preduzetnika

Član 588

Novčanom kaznom od 50.000 do 200.000 dinara kazniće se za prekršaj preduzetnik ako:

1) on ili lice koja zapošljava ne ispunjavaju uslove utvrđene propisom kojim se uređuje zaštita stanovništva od zaraznih bolesti;

2) obavlja delatnost iz mesta koje nije registrovano u skladu sa zakonom o registraciji, osim u slučaju kada je po prirodi same delatnosti obavljanje delatnosti van tog mesta jedino moguće ili uobičajeno (član 87. ovog zakona);

3) ne istakne svoje poslovno ime u svom sedištu, kao i na drugom mestu obavljanja delatnosti u skladu sa članom 87. stav 5. ovog zakona;

4) obavlja delatnost iz mesta koje ne ispunjava uslove utvrđene propisom koji uređuje uslove za obavljanje te delatnosti (član 87. stav 6. ovog zakona);

5) obavlja delatnost preko poslovođe koji nije registrovan u skladu sa zakonom o registraciji ili koji ne ispunjava posebne uslove koji su propisani u pogledu ličnih kvalifikacija preduzetnika (član 89. ovog zakona);

6) koristi rad lica koja nisu kod njega u radnom odnosu suprotno članu 89. st. 9. i 10. ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana oduzeće se imovinska korist ostvarena izvršenjem prekršaja, a može se izreći i mera zabrane obavljanja delatnosti u trajanju od šest meseci do godinu dana.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana može se na licu mesta naplatiti kazna u iznosu od 20.000 dinara.

Deo četrnaesti
PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Obaveza usklađivanja kapitala

Član 589

Postojeća društva dužna su da svoj osnovni kapital usklade sa odredbama ovog zakona do 1. januara 2014. godine, osim u pogledu uloga u radu i uslugama koji su upisani do dana stupanja na snagu ovog zakona.

Registrator koji vodi registar privrednih subjekata će u roku od 90 dana od dana početka primene ovog zakona po službenoj dužnosti osnovni kapital postojećih društava koji je registrovan u skladu sa Zakonom o registraciji privrednih subjekata ("Službeni glasnik RS", br. 55/04, 61/05 i 111/09 - dr. zakon) iskazati u dinarima po zvaničnom srednjem kursu Narodne banke Srbije važećem na dan uplate odgovarajućeg uloga, pri čemu se udeli članova društva u osnovnom kapitalu društva ne menjaju, a u slučaju akcionarskih društava u iznosu osnovnog kapitala koji je upisan u Centralnom registru.

Dodatni ulozi

Član 590

Ako osnivačkim aktom društva nije drugačije određeno, dodatni ulozi u postojećim društvima ugovoreni ili uplaćeni do dana stupanja na snagu ovog zakona smatraju se zajmom i na te uloge će se primenjivati odredbe ovog zakona koje uređuju zajam društvu.

Obaveza usklađivanja postojećih društava s ograničenom odgovornošću

Član 591

Postojeća društva s ograničenom odgovornošću dužna su da svoje organe usklade sa odredbama ovog zakona do dana početka primene ovog zakona.

Postojeća društva s ograničenom odgovornošću dužna su da izvršene promene iz stava 1. ovog člana registruju u skladu sa zakonom o registraciji u roku od tri meseca od dana početka primene ovog zakona.

Nad postojećim društvima s ograničenom odgovornošću koja ne postupe u skladu sa odredbama stava 2. ovog člana registrator koji vodi registar privrednih subjekata pokreće postupak prinudne likvidacije.

Obaveza usklađivanja postojećih akcionarskih društava

Član 592

Postojeća akcionarska društva dužna su da svoj osnivački akt usklade sa odredbama ovog zakona do 30. juna 2012. godine.

Usklađivanje osnivačkog akta iz stava 1. ovog člana vrši se tako da taj akt sadrži:

1) poslovno ime i sedište društva;

2) pretežnu delatnost društva;

3) iznos novčanog i nenovčanog dela osnovnog kapitala koji je upisan u Centralnom registru, sa naznakom o ukupnom iznosu novčanih i nenovčanih uloga koji su uplaćeni, odnosno uneti u društvo;

4) podatke o vrstama i klasama akcija koje je društvo izdalo, sa bitnim elementima svake klase akcija u smislu zakona kojim se uređuje tržište kapitala.

Postojeća akcionarska društva dužna su da svoj statut i organe usklade sa odredbama ovog zakona, do 30. juna 2012. godine, odnosno da u istom roku donesu statut ako ga nisu donela do dana stupanja na snagu ovog zakona, a tim statutom mogu imenovati direktore, kao i članove nadzornog odbora, ako je upravljanje društvom dvodomno.

Postojeća otvorena i zatvorena akcionarska društva usklađuju se u smislu st. 1, 2. i 3. ovog člana sa odredbama ovog zakona kojima se uređuju akcionarska društva, a otvorena akcionarska društva i sa odredbama ovog zakona kojima se uređuju javna akcionarska društva.

Postojeća akcionarska društva dužna su da izvršene promene registruju u skladu sa zakonom o registraciji, a najkasnije do 15. jula 2012. godine.

Nad postojećim akcionarskim društvima koja ne postupe u skladu sa odredbama stava 5. ovog člana registrator koji vodi registar privrednih subjekata pokreće postupak prinudne likvidacije.

Na postojeća akcionarska društva do njihovog usklađivanja u smislu ovog člana primenjivaće se odredbe ovog zakona pri čemu:

1) odredbe osnivačkog akta, statuta i drugih opštih akata tih društava primenjivaće se ako nisu u suprotnosti sa odredbama ovog zakona;

2) postojeći upravni odbori obavljaće nadležnosti odbora direktora u smislu ovog zakona.

Brisani privredni subjekti

Član 593

Članovi, odnosno vlasnici privrednih subjekata koji su brisani iz registra privrednih subjekata u skladu sa članom 452. stav 4. Zakona o privrednim društvima ("Službeni glasnik RS", broj 125/04) danom stupanja na snagu ovog zakona postaju suvlasnici nad imovinom tih privrednih subjekata, u idealnim delovima koji odgovaraju njihovim vlasničkim udelima u

osnovnom kapitalu tih privrednih subjekata.

Lica iz stava 1. ovog člana mogu ugovorom urediti način raspodele imovine iz stava 1. ovog člana, između sebe, i na drugačiji način.

Postojeći tereti na imovini iz stava 1. ovog člana ostaju na snazi.

Lica iz stava 1. ovog člana odgovaraju za obaveze brisanih subjekata iz stava 1. ovog člana do visine vrednosti imovine koja je u skladu sa ovim članom, odnosno ugovorom iz stava 2. ovog člana prešla u njihovo vlasništvo.

Postojeći preduzetnici koji nisu prevedeni iz registra opštinskih jedinica lokalnih samouprava i postojeće ortačke radnje

Član 594

Preduzetnici koji nisu prevedeni iz registra opštinskih jedinica lokalnih samouprava u registar privrednih subjekata u skladu sa Zakonom o registraciji privrednih subjekata ("Službeni glasnik RS", br. 55/04, 61/05 i 111/09 - dr. zakon), danom početka primene ovog zakona smatraju se brisanim iz registra u koji su upisani.

Vlasnici postojećih ortačkih radnji dužni su da svoju formu obavljanja delatnosti promene u pravnu formu privrednog društva propisanu ovim zakonom, najkasnije do 1. marta 2013. godine.

Ako vlasnici postojećih ortačkih radnji registru privrednih subjekata ne prijave promenu pravne forme u roku iz stava 2. ovog člana, registrator koji vodi registar privrednih subjekata po službenoj dužnosti će ih prevesti u pravnu formu ortačkog društva.

Izuzetak od primene odredaba o prinudnoj likvidaciji

Član 595

Odredbe ovog zakona o prinudnoj likvidaciji ne primenjuju se na postupak prinudne likvidacije propisan Zakonom o privatizaciji ("Službeni glasnik RS", br. 38/01, 18/03, 45/05, 123/07 - dr. zakon i 30/10).

Postojeća poslovna udruženja

Član 596

Danom početka primene ovog zakona, poslovna udruženja koja su osnovana po Zakonu o preduzećima ("Službeni list SRJ", br. 29/96, 33/96 - ispravka, 29/97, 59/98, 74/99, 9/01 - SUS i 36/02 i "Službeni glasnik RS", 125/04 - dr. zakon) i prevedena u registar privrednih subjekata, nastavljaju da posluju po ovom zakonu.

Poslovna udruženja iz stava 1. ovog člana dužna su da svoja osnivačka akta i poslovanje usklade sa odredbama ovog zakona do dana početka primene ovog zakona.

Postojeća poslovna udruženja dužna su da izvršene promene iz stava 2. ovog člana registruju u skladu sa zakonom o registraciji u roku od tri meseca od dana početka primene ovog zakona.

Nad postojećim poslovnim udruženjima koja ne postupe u skladu sa odredbama stava 3.

ovog člana registar privrednih subjekata pokreće postupak prinudne likvidacije.

Prestanak važenja postojećih propisa

Član 597

Danom početka primene ovog zakona prestaje da važi Zakon o privrednim društvima ("Službeni glasnik RS", broj 125/04), osim odredbe člana 456. tog zakona koja se primenjuje do okončanja privatizacije postojećih društvenih preduzeća i privrednih društava koja posluju društvenim ili državnim kapitalom.

Danom početka primene ovog zakona prestaje da važi Zakon o privatnim preduzetnicima ("Službeni glasnik SRS", br. 54/89 i 9/90 i "Službeni glasnik RS", br. 19/91, 46/91, 31/93 - US, 39/93, 53/93, 67/93, 48/94, 53/95, 35/02, 101/05 - dr. zakon, 55/04 - dr. zakon i 61/05 - dr. zakon), osim odredaba koje se odnose na ortačke radnje koje prestaju da važe 1. januara 2013. godine.

Danom početka primene ovog zakona prestaju da važe odredbe člana 4. Zakona o spoljnotrgovinskom poslovanju ("Službeni glasnik RS", broj 36/09).

Izuzetak od primene zakona kojim se uređuje parnični postupak

Član 598

Od dana početka primene ovog zakona odredba člana 214. tačka 5) Zakona o parničnom postupku ("Službeni glasnik RS", br. 125/04 i 111/09) ne primenjuje se u pogledu postupaka likvidacije koji budu pokrenuti u skladu sa odredbama ovog zakona.

Rok za donošenje podzakonskih akata

Član 599

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona biće doneti u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Stupanje na snagu i početak primene

Član 600

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije", a primenjivaće se od 1. februara 2012. godine, osim člana 344. stav 9. i člana 586. stav 1. tačka 8) ovog zakona, koji će se primenjivati od 1. januara 2014. godine.

Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama Zakona o privrednim društvima

("Sl. glasnik RS", br. 99/2011)

Član 24[s1]

Registrator koji vodi registar privrednih subjekata će do 30. aprila 2012. godine, po

službenoj dužnosti, poslovna imena postojećih društava i preduzetnika koja su registrovana u skladu sa Zakonom o registraciji privrednih subjekata ("Službeni glasnik RS", br. 55/04, 61/05 i 111/09 - dr. zakon) uskladiti sa odredbama čl. 22. i 86. Zakona o privrednim društvima ("Službeni glasnik RS", broj 36/11).

Član 25[s1]

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopuni Zakona o privrednim društvima
("Sl. glasnik RS", br. 5/2015)

Član 3[s2]

Odredbe čl. 1. i 2. ovog zakona primenjuju se i na sopstvene akcije stečene pre stupanja na snagu ovog zakona.

Član 4[s2]

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama Zakona o privrednim društvima
("Sl. glasnik RS", br. 44/2018)

Član 153[s3]

Privredna društva i drugi oblici obavljanja privredne delatnosti koji nisu prevedeni u registar privrednih subjekata u skladu sa Zakonom o registraciji privrednih subjekata ("Službeni glasnik RS", br. 55/04, 61/05 i 111/09 - dr. zakon) i Zakonom o postupku registracije u Agenciji za privredne registre ("Službeni glasnik RS", br. 99/11 i 83/14) danom početka primene ovog zakona, smatraju se brisanim iz registra u koji su upisani.

Na imovinu privrednih subjekata iz stava 1. ovog člana primenjuju se odredbe člana 593. Zakona o privrednim društvima ("Službeni glasnik RS", br. 36/11, 99/11, 83/14 - dr. zakon i 5/15).

Odredba stava 1. ovog člana ne odnosi se na privredna društva i druge oblike obavljanja privredne delatnosti čije se sedište nalazi na teritoriji Autonomne pokrajine Kosovo i Metohija, koja posluju društvenim ili javnim kapitalom.

Registrator koji vodi registar privrednih subjekata će u roku od 30 dana od dana dostavljanja inicijative nadležnog organa, po službenoj dužnosti izvršiti prevođenje pravnih lica iz stava 3. ovog člana u registar privrednih subjekata.

Član 154[s3]

Članovi, odnosno osnivači privrednih subjekata koji su brisani iz registra privrednih subjekata, kao neaktivni u skladu sa članom 68. stav 2. Zakona o registraciji privrednih subjekata ("Službeni glasnik RS", br. 55/04, 61/05 i 111/09 - dr. zakon) danom početka primene ovog zakona postaju suvlasnici nad imovinom tih privrednih subjekata, u idealnim delovima koji odgovaraju njihovim vlasničkim udelima u osnovnom kapitalu tih privrednih subjekata.

Lica iz stava 1. ovog člana mogu ugovorom urediti način raspodele imovine iz stava 1. ovog člana, između sebe i na drugačiji način.

Postojeći tereti na imovini iz stava 1. ovog člana ostaju na snazi.

Lica iz stava 1. ovog člana odgovaraju za obaveze brisanih subjekata iz stava 1. ovog člana do visine vrednosti imovine koja je u skladu sa ovim članom, odnosno ugovorom iz stava 2. ovog člana prešla u njihovo vlasništvo.

Član 155[s3]

Privredni subjekt nad kojim je zaključen stečajni postupak rešenjem koje je postalo pravnosnažno pre 25. jula 2012. godine, prestaje da postoji danom pravnosnažnosti tog rešenja.

Registrator koji vodi registar privrednih subjekata, po službenoj dužnosti, donosi rešenje o brisanju privrednog subjekta iz stava 1. ovog člana.

Član 156[s3]

Postupci prinudne likvidacije koji su započeti pre početka primene ovog zakona, okončaće se u skladu sa odredbama Zakona o privrednim društvima ("Službeni glasnik RS", br. 36/11, 99/11, 83/14 - dr. zakon i 5/15).

Postupci prinudnog otkupa akcija započeti kod Centralnog registra pre početka primene ovog zakona, okončaće se u skladu sa odredbama čl. 515. do 521. i odredbama člana 523. Zakona o privrednim društvima ("Službeni glasnik RS", br. 36/11, 99/11, 83/14 - dr. zakon i 5/15).

Postupci prava na prodaju akcija u kojima je zahtev za prodaju dostavljen društvu pre početka primene ovog zakona, okončaće se u skladu sa odredbama čl. 522. i 523. Zakona o privrednim društvima ("Službeni glasnik RS", br. 36/11, 99/11, 83/14 - dr. zakon i 5/15).

Član 157[s3]

Domaća privredna društva koja imaju obrazovane ogranke, dužna su da te ogranke registruju u roku od godinu dana od dana početka primene ovog zakona.

Član 158[s3]

Postojeća privredna društva, preduzetnici, predstavništva i ogranci stranih privrednih društava koji nemaju registrovanu adresu za prijem elektronske pošte dužni su da registruju tu adresu u roku od godinu dana od dana početka primene ovog zakona.

Član 159[s3]

Danom pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji prestaje da se primenjuje odredba

člana 287. stav 5. Zakona o privrednim društvima ("Službeni glasnik RS", br. 36/11, 99/11, 83/14 - dr. zakon i 5/15).

Član 160[s3]

Danom početka primene ovog zakona prestaju da važe odredbe sledećih zakona i drugih propisa, u delu u kom se ustanovljava obaveza upotrebe pečata u poslovanju društava i preduzetnika, i to u:

1) članu 19. stav 2. tačka 12) i članu 23. stav 3. tačka 6) u Zakonu o javnim skladištima za poljoprivredne proizvode ("Službeni glasnik RS", broj 41/09);

2) članu 40. stav 2. u Zakonu o državnoj revizorskoj instituciji ("Službeni glasnik RS", br. 101/05, 54/07 i 36/10);

3) članu 12. stav 4. u Zakonu o žigovima ("Službeni glasnik RS", br. 104/09 i 10/13);

4) članu 11. stav 1. i članu 34. stav 1. u Zakonu o zadužbinama i fondacijama ("Službeni glasnik RS", br. 88/10 i 99/11 - dr. zakon);

5) članu 21. stav 6. u Zakonu o inspekcijskom nadzoru ("Službeni glasnik RS", broj 36/15);

6) članu 14. st. 4. i 5. u Zakonu o oznakama geografskog porekla ("Službeni glasnik RS", broj 18/10);

7) članu 15. stav 5. u Zakonu o pravnoj zaštiti industrijskog dizajna ("Službeni glasnik RS", br. 104/09 i 45/15);

8) članu 76. tač. 1) i 2), članu 78. stav 3, članu 79. stav 6, članu 83. stav 2, članu 84. stav 7, članu 85. stav 2, članu 86. stav 3, članu 91. stav 3, članu 115. stav 1. tačka 2), članu 124. stav 3, članu 150. stav 1. tačka 1), članu 169. stav 1. tačka 17) i članu 170. stav 1. tač. 20), 25), 28), 29) i 32) u Zakonu o prevozu putnika u drumskom saobraćaju ("Službeni glasnik RS", broj 68/15);

9) članu 19. stav 3. u Zakonu o trgovini ("Službeni glasnik RS", br. 53/10 i 10/13);

10) članu 11. stav 3. i članu 12. stav 4. u Zakonu o udruženjima ("Službeni glasnik RS", br. 51/09 i 99/11 - dr. zakon);

11) obrascima zahteva u Uredbi o izvozu i uvozu robe koja bi se mogla koristiti za izvršenje smrtne kazne, mučenje ili drugo okrutno, neljudsko ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje ("Službeni glasnik RS", broj 120/17);

12) obrascu u Uredbi o kriterijumima na osnovu kojih se utvrđuje šta se, u smislu Zakona o porezu na dodatu vrednost, smatra pretežnim prometom dobara u inostranstvo ("Službeni glasnik RS", br. 124/04, 27/05, 4/13 i 21/15);

13) obrascima u Uredbi o načinu i roku plaćanja naknade za primenjena geološka istraživanja mineralnih i drugih geoloških resursa i naknade za zadržavanje istražnog prostora ("Službeni glasnik RS", broj 10/16);

14) obrascima u Uredbi o načinu plaćanja naknade i uslovima odlaganja plaćanja duga po osnovu naknade za korišćenje mineralnih sirovina i geotermalnih resursa ("Službeni glasnik RS", br. 16/16 i 8/17);

15) obrascima u Uredbi o postupanju sa supstancama koje oštećuju ozonski omotač, kao i o uslovima za izdavanje dozvola za uvoz i izvoz tih supstanci ("Službeni glasnik RS", br. 114/13 i 23/18);

16) obrascima u Uredbi o postupanju sa fluorovanim gasovima sa efektom staklene bašte, kao i o uslovima za izdavanje dozvola za uvoz i izvoz tih gasova ("Službeni glasnik RS", broj 120/13);

17) članu 3. stav 6. i obrascu propisanom u članu 7. u Uredbi o privremenim uslovima za obavljanje prometa brašna ("Službeni glasnik RS", br. 69/06 i 49/10);

18) članu 33. u Uredbi o raspodeli stranih dozvola za međunarodni javni prevoz stvari domaćim prevoznicima ("Službeni glasnik RS", broj 113/15);

19) članu 4. stav 1. tačka 13), članu 11. stav 1. tačka 10), članu 14. tačka 14), članu 19. stav 1. tačka 6), članu 20. stav 1. tačka 9), članu 21. stav 1. tačka 5), članu 22. stav 1. tačka 5), članu 23. stav 1. tačka 9), članu 25. stav 1. tačka 11) i članu 27. stav 1. tačka 8) u Uredbi o sadržini Registra prijava i Registra žigova, sadržini zahteva i predloga koji se podnose u postupku za priznanje i zaštitu žiga i podacima koji se objavljuju u službenom glasilu nadležnog organa ("Službeni glasnik RS", broj 43/10);

20) članu 4. tačka 16), članu 8. stav 1. tačka 11), članu 16. stav 1. tačka 9), članu 20. stav 1. tačka 5), članu 21. stav 1. tačka 8), članu 23. stav 1. tačka 10), članu 25. stav 1. tačka 7) i članu 28. stav 1. tačka 7) u Uredbi o sadržini Registra prijava i Registra industrijskog dizajna, sadržini zahteva koji se podnose u postupku za priznanje i zaštitu prava na industrijski dizajn i podacima koji se objavljuju u službenom glasilu nadležnog organa ("Službeni glasnik RS", broj 43/10);

21) obrascima propisanim u članu 20. stav 1, članu 21. stav 1. i članu 25. stav 1. u Uredbi o uslovima i postupku sticanja statusa povlašćenog proizvođača električne energije, privremenog povlašćenog proizvođača i proizvođača električne energije iz obnovljivih izvora energije ("Službeni glasnik RS", br. 56/16 i 60/17);

22) obrascu zahteva propisanom u Uredbi o utvrđivanju uslova, kriterijuma i načina akreditacije za obavljanje poslova regionalnog razvoja i oduzimanja akreditacije pre isteka roka na koji je izdata ("Službeni glasnik RS", br. 74/10 i 4/12);

23) obrascu u Pravilniku o podsticajima za sprovođenje aktivnosti u cilju podizanja konkurentnosti kroz uvođenje i sertifikaciju sistema kvaliteta hrane, organskih proizvoda i proizvoda sa oznakom geografskog porekla ("Službeni glasnik RS", broj 41/17);

24) obrascu prijave u Pravilniku o podsticajima za unapređenje ekonomskih aktivnosti na selu kroz podršku nepoljoprivrednim aktivnostima ("Službeni glasnik RS", broj 67/16);

25) članu 17. stav 2. tačka 13), članu 19. stav 2. tačka 2) podtačka (5) u Pravilniku o uslovima za stavljanje u promet i načinu obeležavanja ulovljene divljači i trofeja divljači, kao i o načinu vođenja evidencije ("Službeni glasnik RS", br. 16/12, 31/12 i 67/13);

26) obrascima zahteva u Pravilniku o obrascu i sadržini zahteva za izdavanje dozvole, obrascu dozvole i drugim obrascima koji prate izvoz i uvoz naoružanja i vojne opreme ("Službeni glasnik RS", broj 28/15);

27) obrascu zahteva u Pravilniku o podsticajima za sprovođenje aktivnosti u cilju podizanja konkurentnosti kroz diversifikaciju ekonomskih aktivnosti kroz podršku investicijama u preradu i marketing na poljoprivrednom gazdinstvu ("Službeni glasnik RS", broj 88/17);

28) članu 7. stav 2. i obrascu u Pravilniku o sadržini i načinu vođenja evidencije o volontiranju i podnošenju izveštaja o volontiranju ("Službeni glasnik RS", broj 92/10);

29) obrascima u Pravilniku o bližim uslovima i postupku dodeljivanja sredstava za sufinansiranje projekata ("Službeni glasnik RS", br. 6/10 i 69/10);

30) obrascima u Pravilniku o dodeli poreskog identifikacionog broja pravnim licima,

preduzetnicima i drugim subjektima za čiju je registraciju nadležna Agencija za privredne registre ("Službeni glasnik RS", br. 32/09, 70/10, 6/12, 11/16 i 100/16);

31) obrascima u Pravilniku o evidenciji prometa ("Službeni glasnik RS", broj 99/15);

32) obrascima zahteva u Pravilniku o energetskoj dozvoli ("Službeni glasnik RS", broj 15/15);

33) prilozi u Pravilniku o zahtevima za projektovanje, izradu i ocenjivanje usaglašenosti gasnih aparata ("Službeni glasnik RS", broj 41/15);

34) članu 9g stav 3. u Pravilniku o ispravi o zdravstvenom osiguranju i posebnoj ispravi za korišćenje zdravstvene zaštite ("Službeni glasnik RS", br. 68/06, 49/07, 50/07 - ispravka, 95/07, 127/07, 37/08, 54/08, 61/08, 1/09, 25/09, 42/10, 45/10, 103/10, 89/11, 91/11 - ispravka, 34/12, 78/12, 81/12 - ispravka, 96/12, 98/12 - ispravka, 114/12, 110/13, 71/14, 17/15 - US, 91/15 i 98/16);

35) obrascima u Pravilniku o kontroli proizvodnje semena, sadržini i načinu vođenja evidencije o proizvodnji rasada poljoprivrednog bilja i obrascu izveštaja o proizvodnji micelija jestivih i lekovitih gljiva ("Službeni glasnik RS", broj 60/06);

36) obrascima u Pravilniku o licenci za obavljanje energetske delatnosti i sertifikaciji ("Službeni glasnik RS", broj 87/15);

37) obrascu u Pravilniku o načinu vođenja evidencije o organizatorima volontiranja ("Službeni glasnik RS", broj 92/10);

38) obrascima u Pravilniku o načinu vođenja obaveznih evidencija o ostvarenom prometu po automatu ("Službeni glasnik RS", br. 129/04 i 16/11);

39) obrascu u Pravilniku o načinu vođenja obaveznih evidencija o ostvarenom prometu u kladionicama ("Službeni glasnik RS", broj 129/04);

40) obrascima u Pravilniku o načinu vođenja Registra lica ovlašćenih za obavljanje poslova izvoza i uvoza naoružanja i vojne opreme, brokerskih usluga i tehničke pomoći ("Službeni glasnik RS", broj 28/15);

41) članu 28. stav 2, stav 3. tačka 7) i stav 4, članu 29. stav 3, stav 4. tačka 8) i stav 5, član 29a stav 2, stav 3. tačka 8), član 34. stav 4. tačka 8) i stav 5. i obrascu u Pravilniku o načinu i postupku ostvarivanja poreskih oslobođenja kod PDV sa pravom na odbitak prethodnog poreza ("Službeni glasnik RS", br. 120/12, 40/15, 82/15, 86/15, 11/16 i 21/17);

42) obrascima u Pravilniku o načinu i postupku proizvodnje sadnog materijala voćaka, vinove loze i hmelja ("Službeni glasnik RS", br. 40/06, 58/06 i 51/09);

43) obrascima u Pravilniku o načinu i uslovima za plaćanje poreske obaveze putem kompenzacije ("Službeni glasnik RS", broj 63/03);

44) članu 3. stav 1. i obrascu u Pravilniku o načinu ostvarivanja prava na osnovne podsticaje u biljnoj proizvodnji i obrascu zahteva za ostvarivanje tih podsticaja ("Službeni glasnik RS", br. 29/13 i 9/16);

45) obrascu i prilozima u Pravilniku o načinu ostvarivanja prava na podsticaje u stočarstvu za proizvodnju konzumne ribe ("Službeni glasnik RS", br. 61/13 i 44/14);

46) članu 5. u Pravilniku o načinu unutrašnjeg uzbunjivanja, načinu određivanja ovlašćenog lica kod poslodavca, kao i drugim pitanjima od značaja za unutrašnje uzbunjivanje kod poslodavca koji ima više od deset zaposlenih ("Službeni glasnik RS", broj 49/15);

47) članu 6. u Pravilniku o načinu utvrđivanja i evidentiranja korisnika javnih sredstava i o

uslovima i načinu za otvaranje i ukidanje podračuna kod Uprave za trezor ("Službeni glasnik RS", br. 113/13, 8/14 i 24/16);

48) obrascu u Pravilniku o obliku i sadržini izveštaja o poslovanju slobodne zone ("Službeni glasnik RS", br. 70/06 i 117/17);

49) obrascima u Pravilniku o obrascima izveštaja o upravljanju ambalažom i ambalažnim otpadom ("Službeni glasnik RS", br. 21/10 i 10/13);

50) obrascu u Pravilniku o obrascu i sadržini zahteva za upis u Registar distributera i uvoznika sredstava za zaštitu bilja i sadržini tog registra ("Službeni glasnik RS", broj 5/10);

51) obrascima zahteva u Pravilniku o obrascu i sadržini zahteva za upis u Registar sredstava za ishranu bilja i oplemenjivača zemljišta i sadržini i načinu vođenja tog registra, sadržini zahteva i dokumentacije koja se prilaže uz zahtev za korišćenje sredstava za ishranu bilja i oplemenjivača zemljišta koji se koriste u naučno-istraživačke svrhe i stavljanje u promet na određeno vreme i u određenoj količini ("Službeni glasnik RS", broj 104/09);

52) članu 2. stav 2. tačka 6) i obrascu zahteva u Pravilniku o obrascu i sadržini zahteva za upis u Registar distributera i uvoznika sredstava za ishranu bilja i sadržini i načinu vođenja tog registra ("Službeni glasnik RS", br. 66/09 i 46/11);

53) članu 6. stav 1. i obrascima u Pravilniku o obrascu obaveštenja o upućivanju zaposlenih na privremeni rad u inostranstvo ("Službeni glasnik RS", broj 111/15);

54) članu 60. stav 5. u Pravilniku o opštim uslovima za obavljanje poštanskih usluga ("Službeni glasnik RS", br. 24/10, 58/10, 2/11, 13/11, 65/11, 93/13 i 97/15);

55) obrascu u Pravilniku o podnošenju poreske prijave elektronskim putem za velike poreske obveznike ("Službeni glasnik RS", br. 18/12 i 113/13);

56) obrascima zahteva u Pravilniku o podsticajima za investicije u preradu i marketing poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda i proizvoda ribarstva za nabavku opreme u sektoru mleka, mesa, voća, povrća i grožđa ("Službeni glasnik RS", broj 29/17);

57) obrascima zahteva u Pravilniku o podsticajima za investicije u fizičku imovinu poljoprivrednog gazdinstva za nabavku novih mašina, opreme i kvalitetnih priplodnih grla za unapređenje primarne poljoprivredne proizvodnje ("Službeni glasnik RS", br. 36/17 i 26/18);

58) obrascima zahteva u Pravilniku o podsticajima za investicije u fizičku imovinu poljoprivrednog gazdinstva za nabavku novog traktora ("Službeni glasnik RS", broj 29/17);

59) članu 9. stav 2. tačka 3) i članu 12. st. 2. i 3. u Pravilniku o podsticajima za očuvanje biljnih genetičkih resursa ("Službeni glasnik RS", broj 85/13);

60) obrascu u Pravilniku o podsticajima za očuvanje životinjskih genetičkih resursa ("Službeni glasnik RS", br. 83/13, 35/15 i 28/16);

61) obrascu u Pravilniku o podsticajima za sprovođenje aktivnosti u cilju podizanja konkurentnosti kroz uvođenje i sertifikaciju sistema kvaliteta hrane, organskih proizvoda i proizvoda sa oznakom geografskog porekla ("Službeni glasnik RS", broj 41/17);

62) obrascu u Pravilniku o podsticajima programima za diversifikaciju dohotka i unapređenje kvaliteta života u ruralnim područjima kroz podršku mladim poljoprivrednicima ("Službeni glasnik RS", br. 29/17 i 33/17);

63) obrascu u Pravilniku o podsticajima programima za investicije u poljoprivredi za unapređenje konkurentnosti i dostizanje standarda kvaliteta kroz podršku unapređenja

kvaliteta vina i rakije ("Službeni glasnik RS", br. 48/13, 33/16 i 18/18);

64) obrascu zahteva u Pravilniku o podsticajima programima za unapređenje konkurentnosti za investicije u fizičku imovinu poljoprivrednog gazdinstva kroz podršku podizanja višegodišnjih proizvodnih zasada voćaka, vinove loze i hmelja ("Službeni glasnik RS", broj 37/17);

65) obrascima u Pravilniku o poreskom identifikacionom broju ("Službeni glasnik RS", br. 57/03, 68/03, 32/09 i 48/10);

66) članu 13. stav 2. i članu 17. stav 2. i obrascima u Pravilniku o poslovnim knjigama i iskazivanju finansijskog rezultata po sistemu prostog knjigovodstva ("Službeni glasnik RS", broj 140/04);

67) članu 4. stav 2. alineja treća u Pravilniku o postupku i načinu izdavanja i izgledu obrazaca potvrda o rezidentnosti ("Službeni glasnik RS", broj 80/10);

68) članu 6b stav 6. i obrascima u Pravilniku o postupku ostvarivanja prava na povraćaj PDV i o načinu i postupku refakcije i refundacije PDV ("Službeni glasnik RS", br. 107/04, 65/05, 63/07, 107/12, 120/12, 74/13 i 66/14);

69) članu 18. stav 10. i obrascima u Pravilniku o postupku fiskalizacije, sadržaju evidencije o ovlašćenim servisima i serviserima i izgledu, sadržaju i načinu vođenja dosijea i servisne knjižice fiskalne kase ("Službeni glasnik RS", broj 140/04);

70) prilogu IV u Pravilniku o pregledima opreme pod pritiskom tokom veka upotrebe ("Službeni glasnik RS", br. 87/11 i 75/13);

71) članu 4. stav 1. tačka 12), članu 5. st. 1, 3. i 4. u Pravilniku o putnom listu za domaći vanlinijski prevoz putnika ("Službeni glasnik RS", broj 16/17);

72) članu 4. stav 1. tačka 12), članu 5. stav 4. u Pravilniku o putnom listu za međunarodni vanlinijski prevoz putnika ("Službeni glasnik RS", broj 19/17);

73) članu 5. stav 2. tačka 1), podtačka (2), članu 11. stav 4. u Pravilniku o registraciji motornih i priključnih vozila ("Službeni glasnik RS", br. 69/10, 101/10, 53/11, 22/12, 121/12, 42/14, 108/14, 65/15, 95/15 i 71/17);

74) članu 21. stav 2. i prilozima u Pravilniku o Registru hemikalija ("Službeni glasnik RS", br. 16/16, 6/17 i 117/17);

75) obrascu u Pravilniku o saglasnosti za skladištenje i snabdevanje naftom, derivatima nafte i biogorivima za sopstvene potrebe ("Službeni glasnik RS", broj 12/16);

76) članu 2. tačka 20) u Pravilniku o sadržaju zahteva za dobijanje dozvole za proizvodnju, odnosno promet prekursora prve, druge ili treće kategorije ("Službeni glasnik RS", broj 21/17);

77) obrascu prijave u Pravilniku o sadržaju i načinu vođenja evidencije organizacija u dijaspori i evidencije organizacija Srba u regionu ("Službeni glasnik RS", broj 6/10);

78) obrascima u Pravilniku o sadržaju i načinu obeležavanja spoljnjeg i unutrašnjeg pakovanja leka, dodatnom obeležavanju, kao i sadržaja uputstva za lek ("Službeni glasnik RS", broj 41/11);

79) članu 4. u Pravilniku o sadržaju obračuna zarade, odnosno naknade zarade ("Službeni glasnik RS", broj 90/14);

80) obrascu u Pravilniku o sadržaju poreske prijave za obračun poreza na dobit pravnih lica ("Službeni glasnik RS", br. 30/15 i 101/16);

81) članu 4. stav 2. i članu 9. stav 2. tač. 5) i 8) i stav 6. tačka 3) i stav 9. tač. 4) i 6) i u obrascima u Pravilniku o sadržini, načinu vođenja i izgledu Registra robnih zapisa za poljoprivredne proizvode, kao i sadržini i načinu izdavanja robnog zapisa, načinu vođenja evidencije o izdatim robnim zapisima i obrascu robnog zapisa ("Službeni glasnik RS", br. 35/10 i 10/14);

82) obrascima u Pravilniku o sadržini evidencija o osnovicama za obračunavanje i plaćanje naknade za priređivanje posebnih igara na sreću u igračnicama i napojnicama i o sadržini mesečnog obračuna naknade za priređivanje tih igara ("Službeni glasnik RS", broj 35/06);

83) članu 2. tačka 7), članu 5. tačka 8), članu 7. tačka 10), članu 18. tačka 13), članu 20. stav 2. tačka 4), članu 22. tačka 8), članu 23. tačka 8) i članu 25. tačka 7) u Pravilniku o sadržini zahteva za registrovanje oznaka geografskog porekla i sadržini zahteva za priznavanje statusa ovlašćenog korisnika oznake geografskog porekla ("Službeni glasnik RS", broj 93/10);

84) članu 2. stav 1. tačka 9) u Pravilniku o sadržini i izgledu potvrde o volontiranju ("Službeni glasnik RS", broj 92/10);

85) obrascima u Pravilniku o sadržini i načinu vođenja evidencija od strane proizvođača duvanskih proizvoda, trgovaca na veliko i malo duvanskim proizvodima, uvoznika i izvoznika duvana, obrađenog duvana, odnosno duvanskih proizvoda ("Službeni glasnik RS", br. 114/05 i 118/07);

86) članu 8. u Pravilniku o sadržini i načinu vođenja podrumarske evidencije ("Službeni glasnik RS", broj 102/16);

87) članu 8. tačka 12) i članu 9. tačka 16) u Pravilniku o sadržini i načinu vođenja Registara i evidencionih lista o proizvodnji, obradi i prometu duvana i duvanskih proizvoda ("Službeni glasnik RS", broj 114/05);

88) članu 5. stav 2. tačka 8) u Pravilniku o sadržini i načinu vođenja Registra pravnih lica za obavljanje veterinarske delatnosti i Registra preduzetnika koji obavljaju poslove veterinarske delatnosti ("Službeni glasnik RS", broj 11/08);

89) obrascu u Pravilniku o sadržini i načinu vođenja registra udruženja, društva i saveza u oblasti sporta ("Službeni glasnik RS", broj 32/16);

90) članu 2. stav 1. tačka 13) i obrascima u Pravilniku o sadržini i načinu evidentiranja prometa izdavanjem fiskalnog računa, načinu otklanjanja greške u evidentiranju prometa preko fiskalne kase i o sadržini i vođenju knjige dnevnih izveštaja ("Službeni glasnik RS", broj 140/04);

91) članu 14. stav 2, članu 32. stav 2. i članu 46. stav 2. u Pravilniku o sadržini i načinu izrade planskih dokumenata u lovstvu ("Službeni glasnik RS", broj 9/12);

92) članu 3. tačka 3), članu 7. tačka 3), članu 11. tačka 3) i obrascima u Pravilniku o sadržini i obrascu zahteva za izdavanje vodnih akata, sadržini mišljenja u postupku izdavanja vodnih uslova i sadržini izveštaja u postupku izdavanja vodne dozvole ("Službeni glasnik RS", broj 72/17);

93) obrascu u Pravilniku o sadržini i obrascu zahteva za priznavanje sorte poljoprivrednog bilja, kao i dokumentaciji koja se uz taj zahtev prilaže ("Službeni glasnik RS", broj 53/10);

94) obrascu u Pravilniku o sadržini i obrascu zahteva za upis strane sorte voćaka i vinove loze u Registar sorti poljoprivrednog bilja ("Službeni glasnik RS", broj 72/10);

95) članu 3. stav 1. tačka 6) u Pravilniku o sadržini i obrascu prijave za upotrebu u zatvorenim sistemima genetički modifikovanih organizama, načinu zaštite poverljivih podataka iz prijave, kao i o sadržini prijave za obnavljanje odobrenja za upotrebu u zatvorenim sistemima ("Službeni glasnik RS", broj 69/12);

96) obrascima u Pravilniku o sadržini prijave za upis u Registar isplatilaca prihoda po osnovu estradnih programa zabavne i narodne muzike i drugih zabavnih programa i sadržini obaveštenja o zaključenim ugovorima o izvođenju tih programa ("Službeni glasnik RS", broj 139/04);

97) obrascima u Pravilniku o sadržini prijave za upis u Registar poslodavaca ("Službeni glasnik RS", broj 102/06);

98) članu 5. stav 1. tačka 10) u Pravilniku o sadržini registara, prijava i zahteva u postupku zaštite topografija poluprovodničkih proizvoda, kao i o vrstama podataka, načinu podnošenja prijave i objavljivanja topografija ("Službeni glasnik RS", broj 8/14);

99) obrascu zahteva u Pravilniku o sadržini, izgledu i načinu popunjavanja zahteva za izdavanje integrisane dozvole ("Službeni glasnik RS", br. 30/06 i 32/16);

100) članu 16. stav 5. i obrascima u Pravilniku o tehničkim i funkcionalnim karakteristikama i tehničkoj ispravnosti automata i stolova za igre na sreću ("Službeni glasnik RS", broj 12/10);

101) obrascu u Pravilniku o upisu u Registar poljoprivrednih gazdinstava i obnovi registracije, kao i o uslovima za pasivan status poljoprivrednog gazdinstva ("Službeni glasnik RS", br. 17/13, 102/15, 6/16 i 46/17);

102) članu 38. stav 2. u Pravilniku o uslovima za dobijanje licence za obavljanje radijacione delatnosti, ("Službeni glasnik RS", br. 61/11 i 101/16);

103) članu 13. stav 1. tačka 3) i član 15. stav 1. tačka 3) i obrascima u Pravilniku o uslovima za raspodelu i korišćenje sredstava Budžetskog fonda za vode Republike Srbije i o načinu raspodele tih sredstava ("Službeni glasnik RS", br. 13/17 i 79/17);

104) članu 6. stav 1. u Pravilniku o uslovima i načinu vođenja računa za uplatu javnih prihoda i raspored sredstava sa tih računa ("Službeni glasnik RS", br. 16/16, 49/16, 107/16, 46/17, 114/17 i 36/18);

105) obrascu zahteva u Pravilniku o uslovima i načinu ostvarivanja prava na podsticaje u stočarstvu za kvalitetna priplodna grla ("Službeni glasnik RS", br. 26/17, 20/18 i 34/18);

106) obrascu u Pravilniku o uslovima i načinu ostvarivanja prava na podsticaje u stočarstvu za krave dojilje ("Službeni glasnik RS", br. 46/15 i 26/18);

107) obrascu zahteva u Pravilniku o uslovima i načinu ostvarivanja prava na podsticaje u stočarstvu za krave za uzgoj teladi za tov ("Službeni glasnik RS", br. 36/17 i 25/18);

108) obrascima u Pravilniku o uslovima i načinu ostvarivanja prava na podsticaje u stočarstvu za tov junadi, tov svinja, tov jagnjadi i tov jaradi ("Službeni glasnik RS", br. 111/15, 9/16 i 110/16);

109) obrascu u Pravilniku o uslovima i načinu ostvarivanja prava na podsticaje u stočarstvu po košnici pčela ("Službeni glasnik RS", br. 33/15, 14/16 i 20/18);

110) članu 14. stav 3. u Pravilniku o uslovima i postupku za dobijanje, obnavljanje i oduzimanje akcizne dozvole, načinu i kontroli otpremanja i dopremanja proizvoda u akcizno skladište i o vođenju evidencije u akciznom skladištu ("Službeni glasnik RS", br. 41/09, 99/12, 64/13 i 67/15);

111) obrascu u Pravilniku o uslovima, načinu i obrascu zahteva za ostvarivanje prava na podsticaje za premiju osiguranja useva, plodova, višegodišnjih zasada, rasadnika i životinja ("Službeni glasnik RS", broj 61/17);

112) obrascima u Pravilniku o uslovima, načinu i obrascu zahteva za ostvarivanje prava na premiju za mleko ("Službeni glasnik RS", br. 28/13 i 36/14);

113) obrascu u Pravilniku o uslovima, načinu i obrascu zahteva za ostvarivanje prava na regres za đubrivo ("Službeni glasnik RS", broj 30/18);

114) članu 15. stav 1. tačka 7) u Pravilniku o uslovima, sadržini i načinu izdavanja sertifikata o energetskim svojstvima zgrada ("Službeni glasnik RS", broj 69/12);

115) obrascima u Odluci o bližim uslovima za plaćanje, odnosno naplatu u robi, odnosno uslugama ("Službeni glasnik RS", broj 109/05);

116) obrascima u Odluci o obrascima prijava podataka za matičnu evidenciju o osiguranicima i korisnicima prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja ("Službeni glasnik RS", br. 118/03, 11/06, 54/10 - dr. propis);

117) Prilogu u Odluci o uslovima pod kojima se mogu reprodukovati novčanice i kovani novac ("Službeni glasnik RS", broj 18/11).

Član 161[s3]

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije", osim:

1) odredaba čl. 1. do 26, čl. 28. do 78, čl. 81. do 118, čl. 121. do 128, čl. 130. do 149, čl. 152. do 158. i člana 160. ovog zakona, koje se primenjuju od 1. oktobra 2018. godine;

2) odredaba čl. 129, 150. i 151. ovog zakona, koje se primenjuju od 1. januara 2022. godine.

Samostalni član Zakona o izmeni i dopunama
Zakona o privrednim društvima
("Sl. glasnik RS", br. 95/2018)

Član 7[s4]

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Samostalni član Zakona o izmenama i dopunama
Zakona o privrednim društvima
("Sl. glasnik RS", br. 91/2019)

Član 11[s5]

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije", osim odredaba čl. 1, 2, 3, 4, 5. i 6. ovog zakona, koje se primenjuju od 1. aprila 2020. godine.

Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama Zakona o privrednim društvima
("Sl. glasnik RS", br. 109/2021)

Član 52[s6]

Odredbe čl. 514a-514m, čl. 577a-577š i čl. 580a-580č Zakona o privrednim društvima ("Službeni glasnik RS", br. 36/11, 99/11, 83/14 - dr. zakon, 5/15, 44/18, 95/18 i 91/19) primenjuju se od 1. januara 2025. godine.

Član 53[s6]

Postupci brisanja preduzetnika iz registra privrednih subjekata započeti do dana stupanja na snagu ovog zakona okončaće se u skladu sa odredbama Zakona o privrednim društvima ("Službeni glasnik RS", br. 36/11, 99/11, 83/14 - dr. zakon, 5/15, 44/18, 95/18 i 91/19).

Član 54[s6]

Postupci prinudne likvidacije započeti do 1. juna 2022. godine okončaće se u skladu sa odredbama Zakona o privrednim društvima ("Službeni glasnik RS", br. 36/11, 99/11, 83/14 - dr. zakon, 5/15, 44/18, 95/18 i 91/19).

Član 55[s6]

Privredna društva, preduzetnici, ogranci i predstavništva stranih privrednih društava koji nemaju registrovanu adresu sedišta u skladu sa odredbama ovog zakona, dužni su da adresu sedišta usklade sa odredbama ovog zakona i da usklađenu adresu sedišta registruju u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 56[s6]

Javna akcionarska društva dužna su da se usklade sa odredbama ovog zakona koje se odnose na naknade u javnim akcionarskim društvima u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 57[s6]

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije", osim:

1) odredaba člana 1, člana 3. stav 9, člana 15. stav 3, člana 16. st. 7. i 8, čl. 43. i 44. ovog zakona, koje se primenjuju od 1. juna 2022. godine;

2) odredaba člana 4. ovog zakona, koje se primenjuju po isteku roka od 18 meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona;

3) odredaba člana 40, odredaba člana 50. stav 2. u delu kojim se dodaju tač. 13)-15) i odredaba člana 51. ovog zakona, koje se primenjuju od dana pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji.